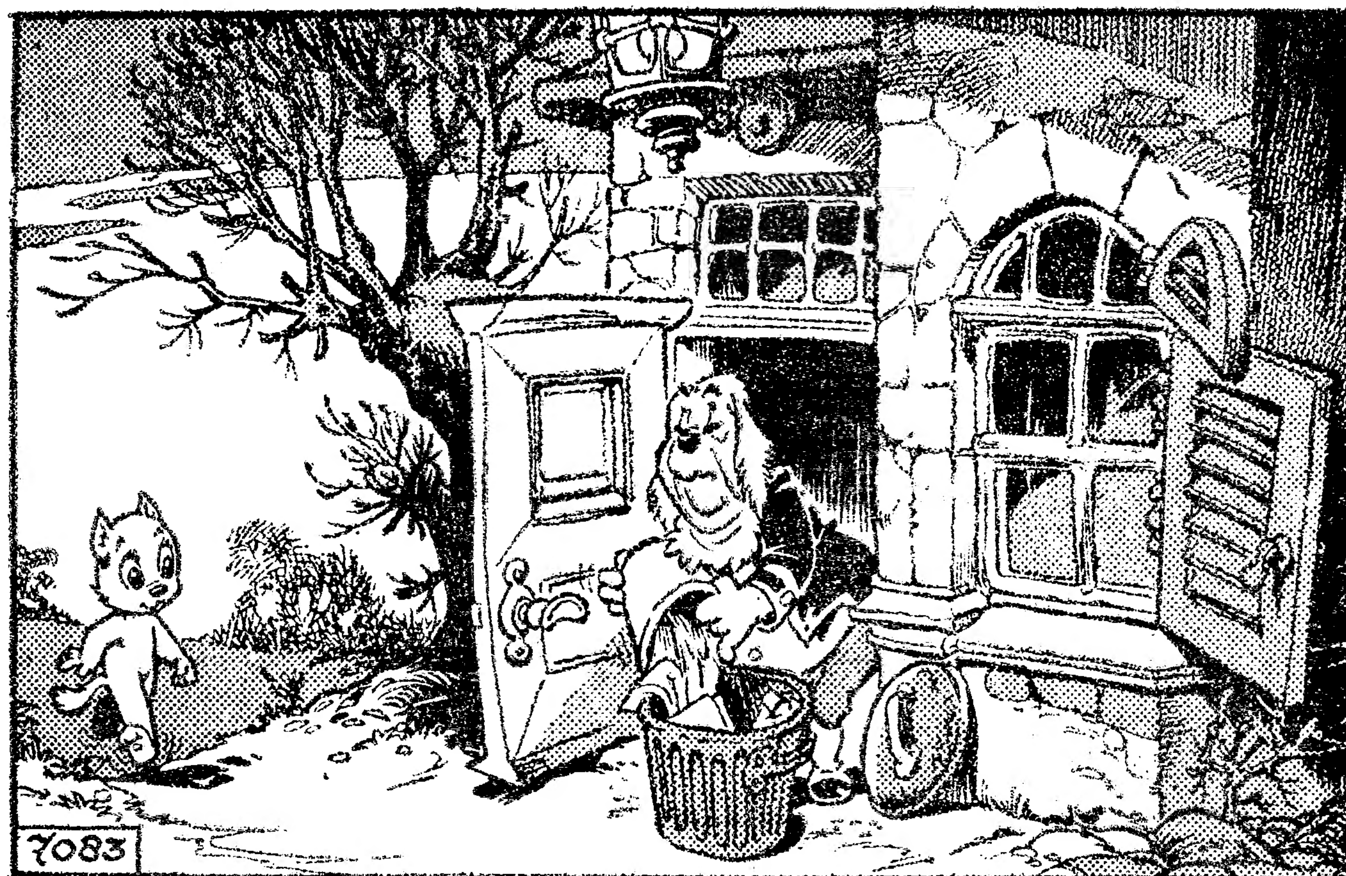

7083 Het was een donkere winterdag. De wolken hingen laag en een vochtige wind, die uit de richting van de zee kwam, klaagde droevig om de oude torens van Bommelstein. Toen de bediende Joost in de loop van de middag naar buiten trad om een prullemandje in het vuilnisvat te ledigen keek hij misprijzend naar het grauwe zwerk en huiverde.

"Het is betreurenswaardig," zei hij tegen Tom Poes, die juist passeerde. "Dit weer is geheel vreugdeloos. Huilen met de lamp aan, als ik zo vrij mag wezen." "Heb je zorgen?" vroeg Tom Poes, terwijl hij deelnemend de pas inhield.

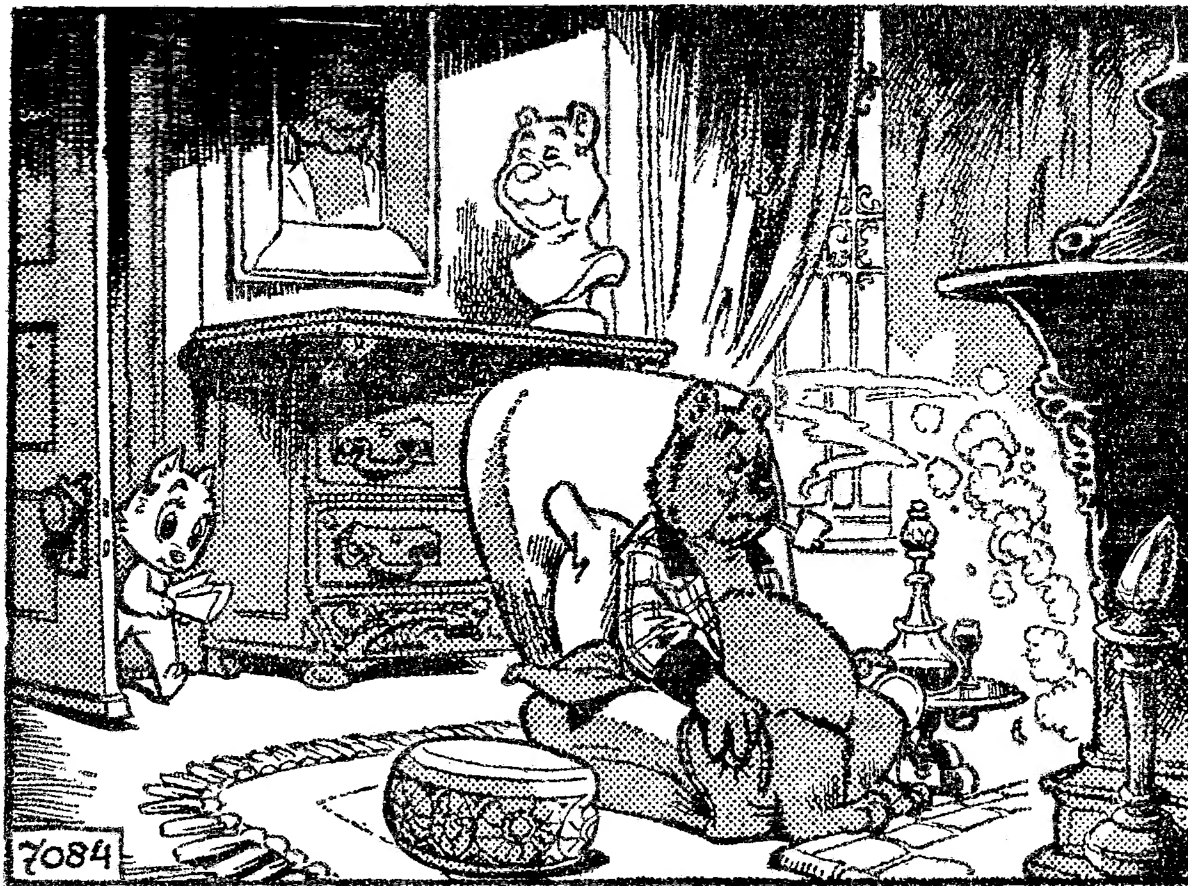
"Niet zozeer voor mijn eigen persoon," hernam de knecht. "Het is heer Olivier. Die zit maar wat voor de haard te suffen en is erg knorrig, met uw welnemen. Hij kan nu eenmaal niet tegen de donkere maanden. U begrijpt, dat het van iemand in mijn positie het uiterste vergt wanneer het werk en de maaltijden niet op de juiste prijs worden gesteld. Kunt u niet wat verzinnen om hem op andere gedachten te brengen, jonge heer?"

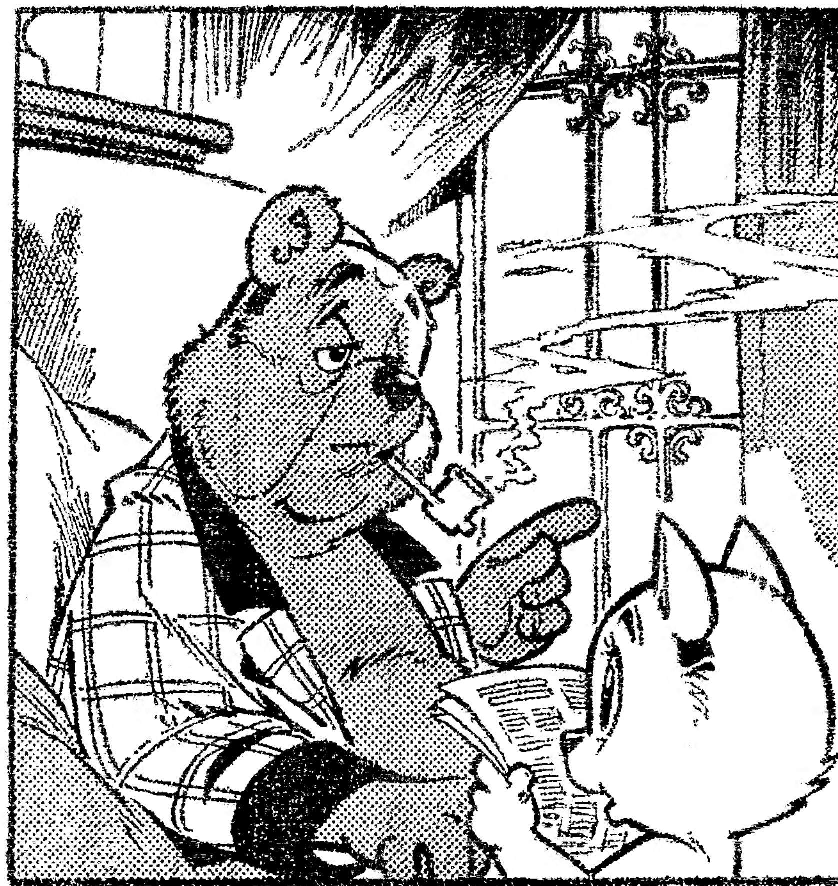
"Hm," zei Tom Poes. Zijn blik viel op een weekblad, dat ongelezen uit de vuilnisbak stak en hij trok het er uit.

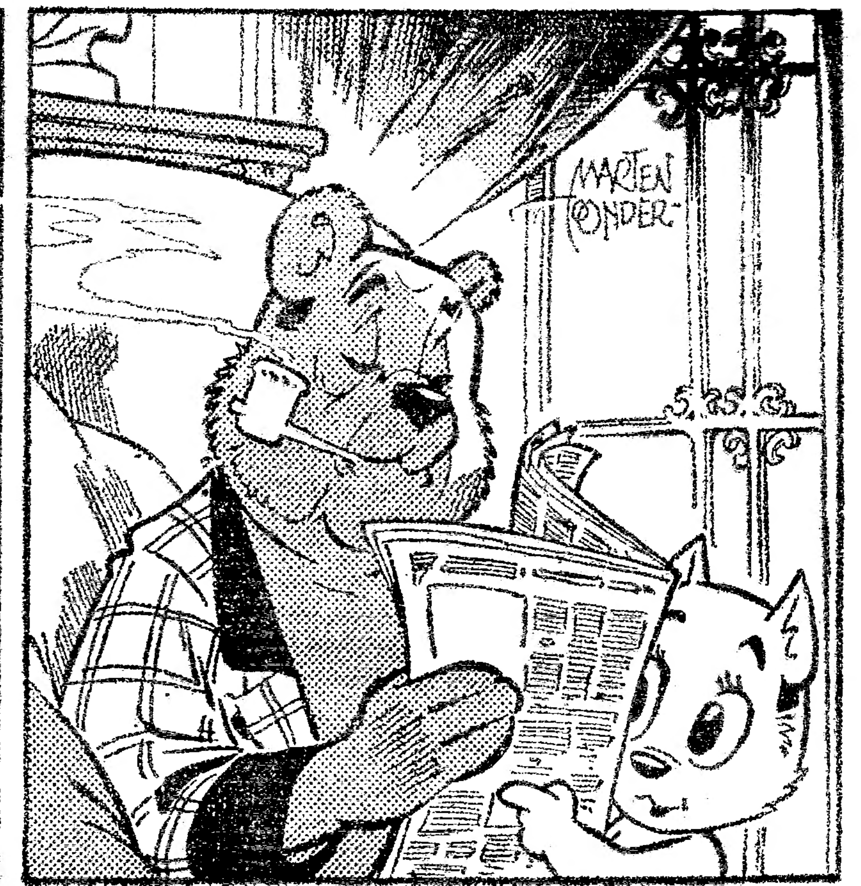
"Wanneer heer Olivier zich maar eens ging vertreden in de natuur," vervolgde Joost. "Dan zou ik de handen vrij hebben om me een weinig te ontspannen, en hij zou een betere bloedsomloop krijgen, zodat er twee vliegen in één klap geslagen werden, met uw goedvinden."

"Ik weet misschien wat," zei Tom Poes. "Hier staat een artikel in, dat ook wel iets voor mij is. Ik zal eens met heer Ollie gaan praten."

710118

7084 Toen Tom Poes de kamer binnenkwam zat heer Bommel uitgezakt in zijn stoel en staarde lusteloos in de vlammen.

''Dag jonge vriend,'' sprak hij met doffe stem. ''Het is mooi van je, dat je me eens komt opzoeken in mijn eenzaamheid waarin de dagen zich aaneenrijgen als de kralen van een vermolmd snoer, als je begrijpt wat ik bedoel.''

''Is dit niet iets voor u?'' vroeg Tom Poes, het weekblad vooruitstekend. ''Ik las hier toevallig een artikel in, over....''

''Ach, neu,'' hernam heer Ollie. ''Al die rellen en revoluties zijn niets voor iemand van mijn stand. Ik houd van het grote! Maar hier zit ik met mijn grote gaven en het leven trekt onbelangrijk aan mij voorbij. Ik heb het gevoel, dat ik niet op de juiste waarde word geschat.''

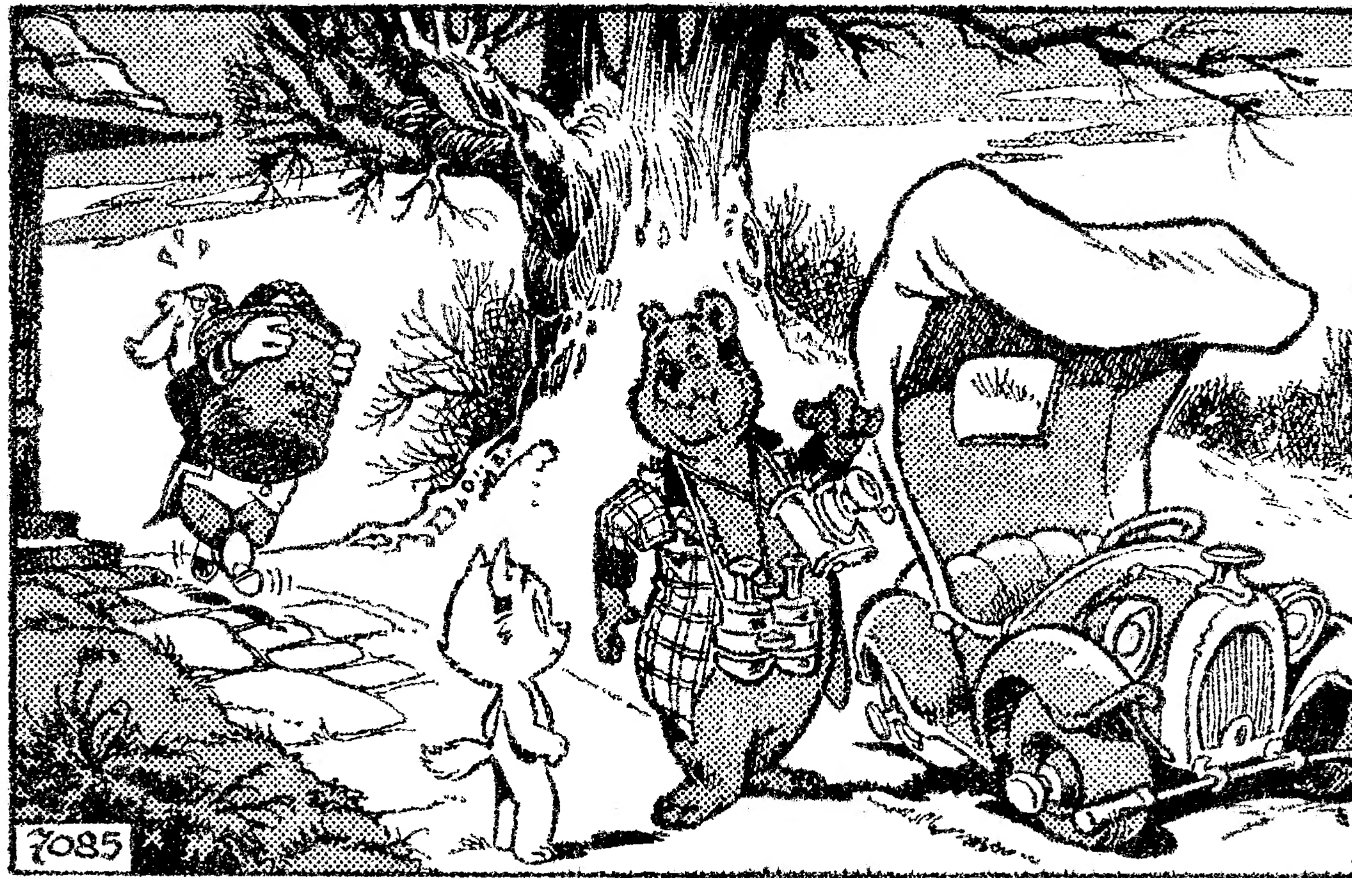
''Dit is een artikel over Bird-watching'', zei Tom Poes. ''Vogels bekijken, u weet wel. Dat is erg in.''

''Vogeltjes kijken?'' herhaalde heer Bommel met gefronste wenkbrauwen. ''Ik zit hier over het grote te praten en jij komt met zoiets aan! Waar wil je eigenlijk heen?

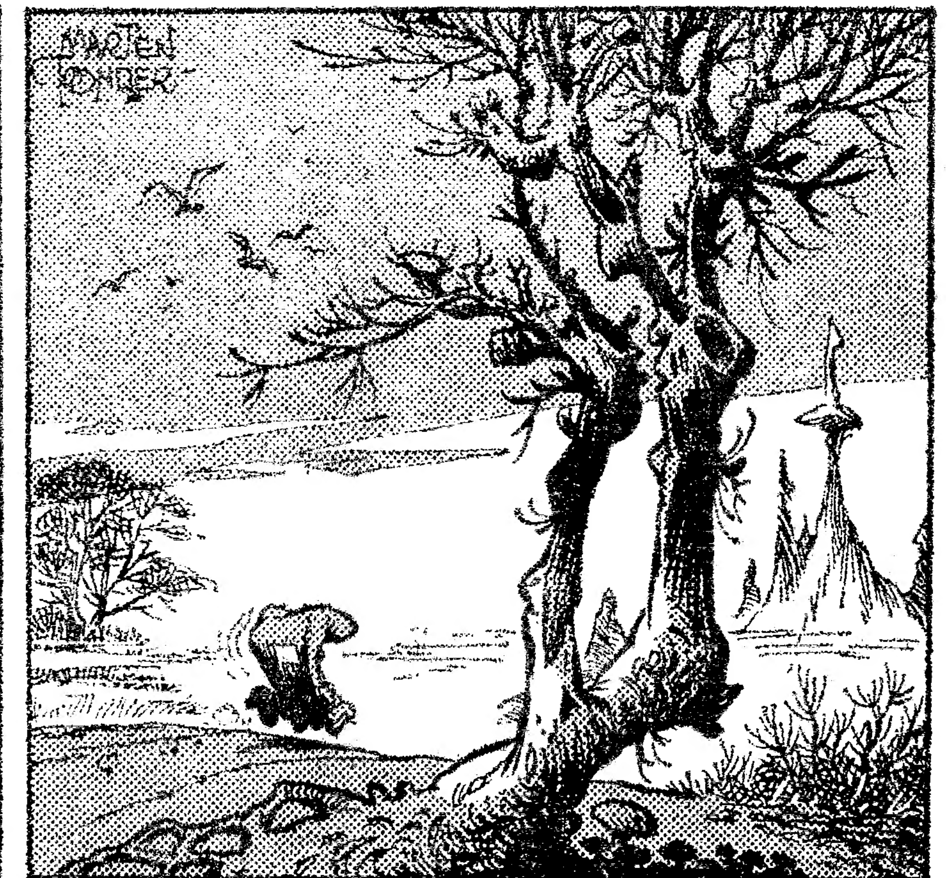
Hij nam het blad aan en liet een vermoeide blik over de pagina glijden, die Tom Poes hem wees.

''Het gaat niet over gewone vogels,'' zei die. ''In de Zwarte Bergen is bij de Zevenpiek een Banjervogel waargenomen! En die moet erg groot zijn.''

''Groot, hè?'' mompelde heer Ollie. ''Hm, nu ja, als ik jou daar een plezier mee doe.... We kunnen morgen wel eens een ritje gaan maken.''

7085 Toen Tom Poes de volgende morgen bij Bommelstein kwam, zag hij dat heer Bommels belangstelling toch wel een beetje was gewekt. Hij stond bij de Oude Schicht en wees trots op een verrekijker en een fototoestel, die hij aan riemen over de schouders droeg.

"Dit is de uitrusting, die bij deze sport hoort," legde hij uit. "Ik heb mij nog eens in dat artikel van je verdiept, en ik heb ontdekt, dat het wel gekleed is om vogels gade te slaan. Vooral een banjervogel; ik wist niet, dat die echt bestond. Hij moet erg groot zijn, las ik, en als ik hem gevoelig op de plaat leg is dat wel iets. Het is nog nooit gebeurd, bedoel ik."

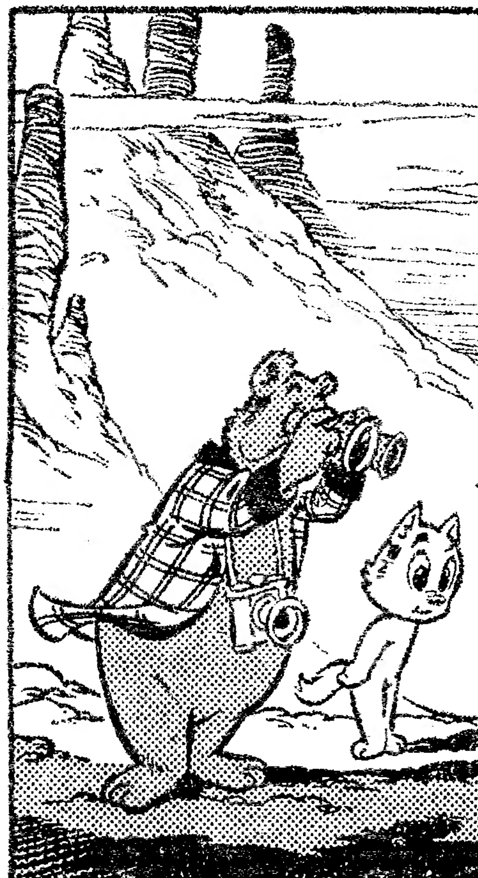
Terwijl hij zo sprak was Joost genaderd met een piknik-mand, die hij zorgzaam in de bagageruimte plaatste.

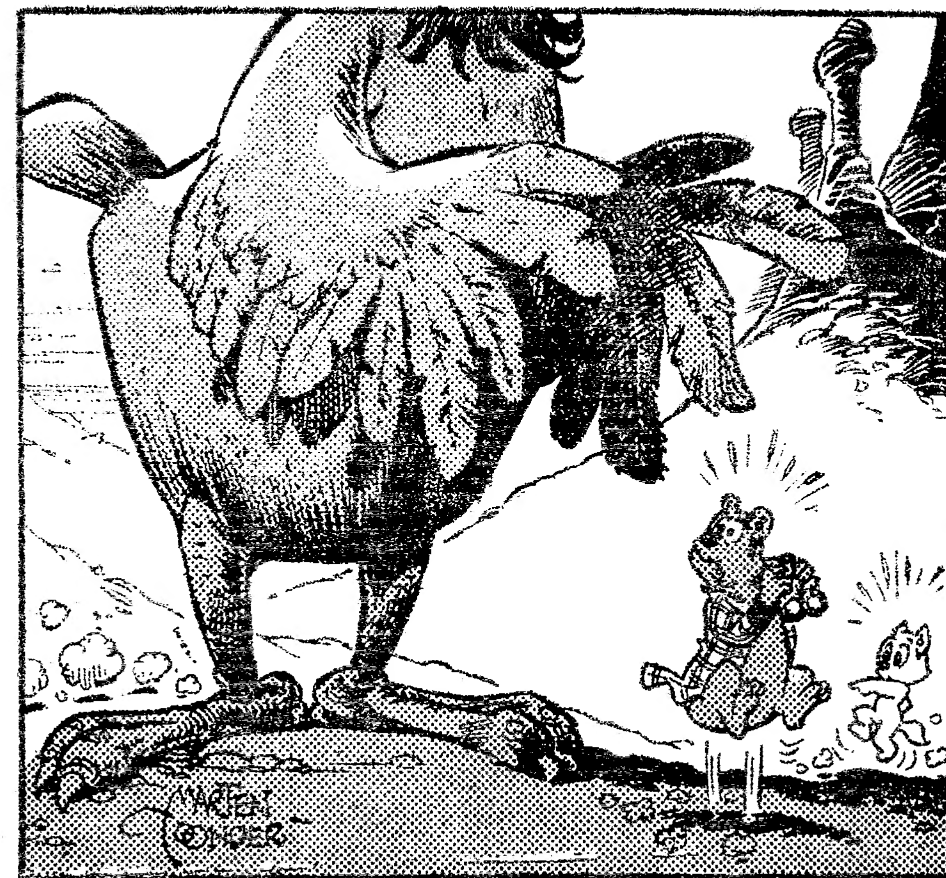
"Dit is alles, met uw welnemen," sprak de trouwe knecht. "Een eenvoudige maaltijd voor u en de jonge heer, vogelzaad en zonnepitten voor het wild, en wonderolie voor de auto. Alles wat u had voorgeschreven, als ik zo vrij mag zijn."

"Mooi," zei heer Ollie. "Dan stel ik voor om meteen te vertrekken. Deze winterdagen zijn maar kort, en ik moet goed licht hebben om te kunnen schieten, als je begrijpt wat ik bedoel. Stap in, jonge vriend."

Dat deed Tom Poes, en even later snorde het voertuig in de richting van de bergen, die hun zwarte pieken grimmig in de grauwe lucht staken.

7086 Tegen de middag bereikte de Oude Schicht de Zevenpiek, waar volgens het weekblad-artikel een banjervogel was gezien. Het ritje had heer Bommel goed gedaan en hij stapte veerkrachtig uit het voertuig, terwijl hij de verrekijker aan de ogen bracht.

''Nu eens kijken,'' sprak hij. ''We hebben nog maar een paar uren voor het donker wordt en daarom moet er flink worden aangepakt. Als jij nu vast het tafelkleed uitspreidt en de bordjes klaarzet, zal ik de omgeving onderzoeken. Eens even kijken....''

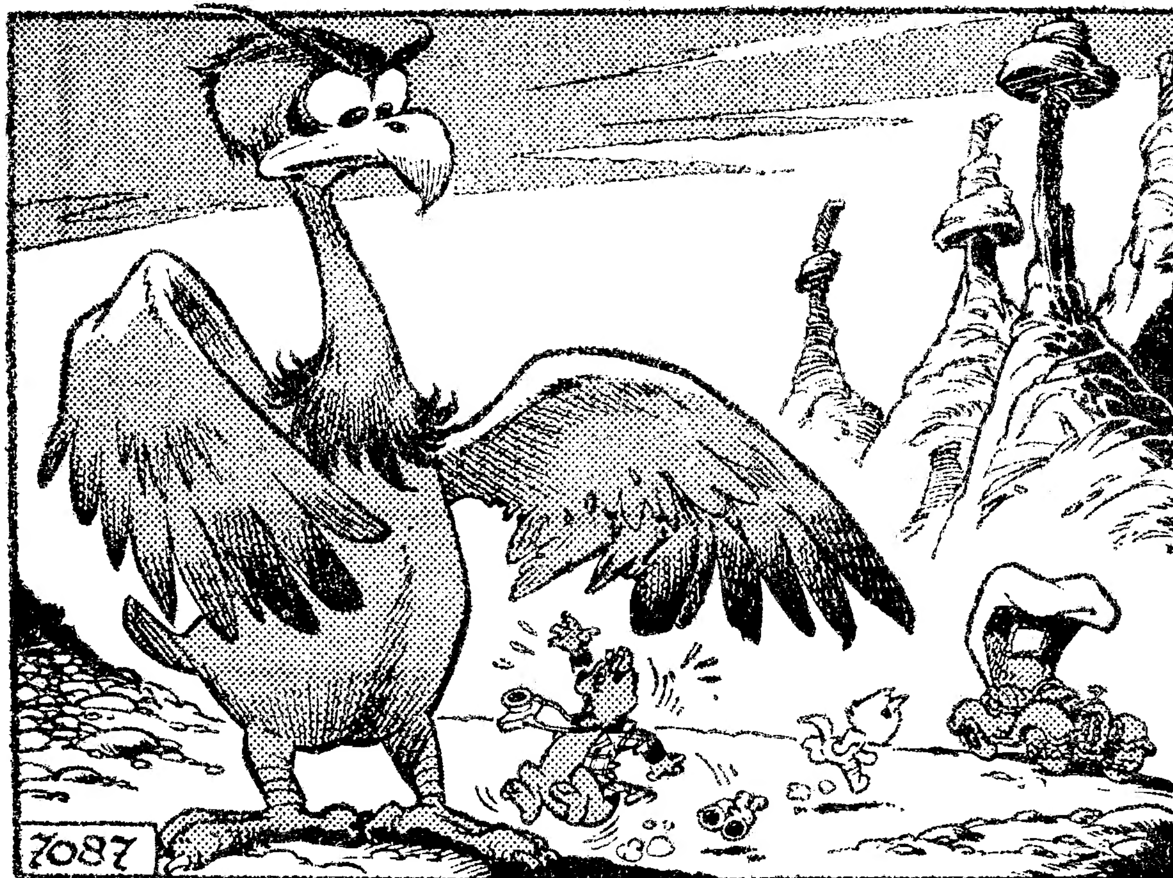
Hij stelde zijn instrument scherp en liet zijn blikken over het onvriendelijke berglandschap glijden. De wind floot klagend om de bergtoppen en deed zijn jaspanden fladderen, terwijl donkere wolken over de hellingen trokken. Toen de waarnemende heer dan ook niets dan grauwe steenmassa's voorbij zijn lens zag trekken en geen enkel teken van leven bespeurde begon zijn belangstelling al spoedig te tanen.

''Zelfs geen mus te zien,'' mompelde hij misnoegd. ''Het is, dat de jonge vriend hier er pret in heeft; maar voor een heer, die het grote zoekt is er geen eer te behalen. Dat hele artikel is natuurlijk alleen maar sensatie. Ik stel voor om nu een kleine verversing te gebruiken, en dan....''

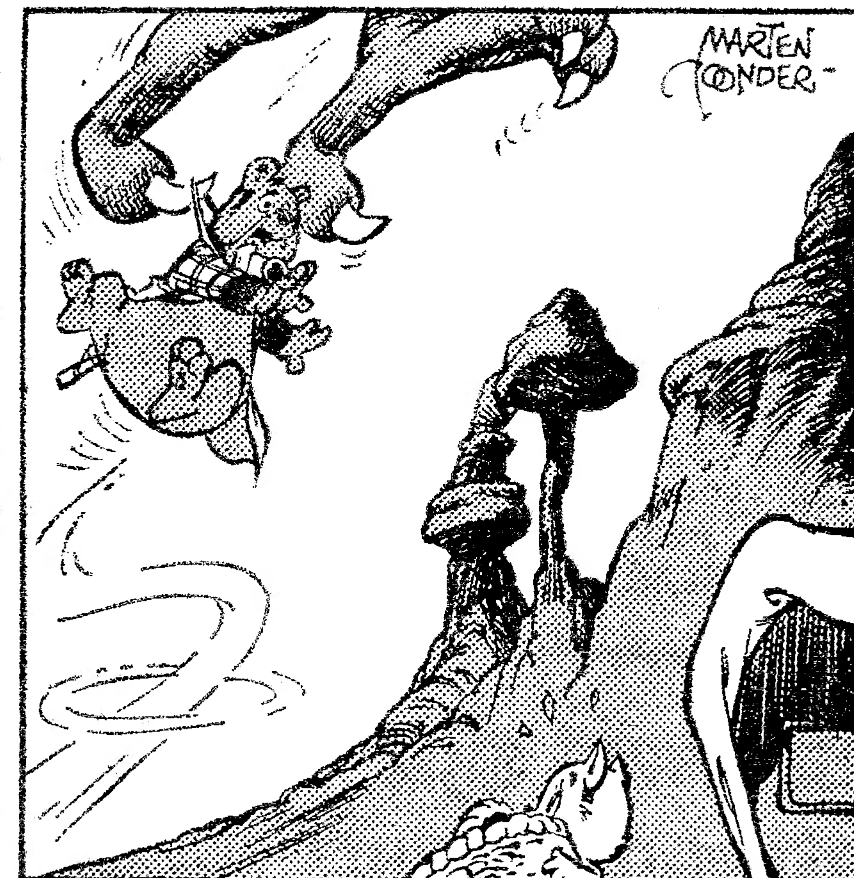
Op dat ogenblik slaakte Tom Poes een luide kreet.

''Pas op!'' riep hij. ''Achter u!''

Heer Ollie wendde zich geschrokken om, en de kijker ontsnapte aan zijn krachteloze vingers.

7087 Toen heer Bommel zich omkeerde, bevond hij zich plotseling tegenover de grootste vogel die hij ooit gezien had. Terwijl hij de omgeving afzocht, was het dier hem met onhoorbare, schommelende passen genaderd en nu stond het hem met een strakke blik op te nemen.

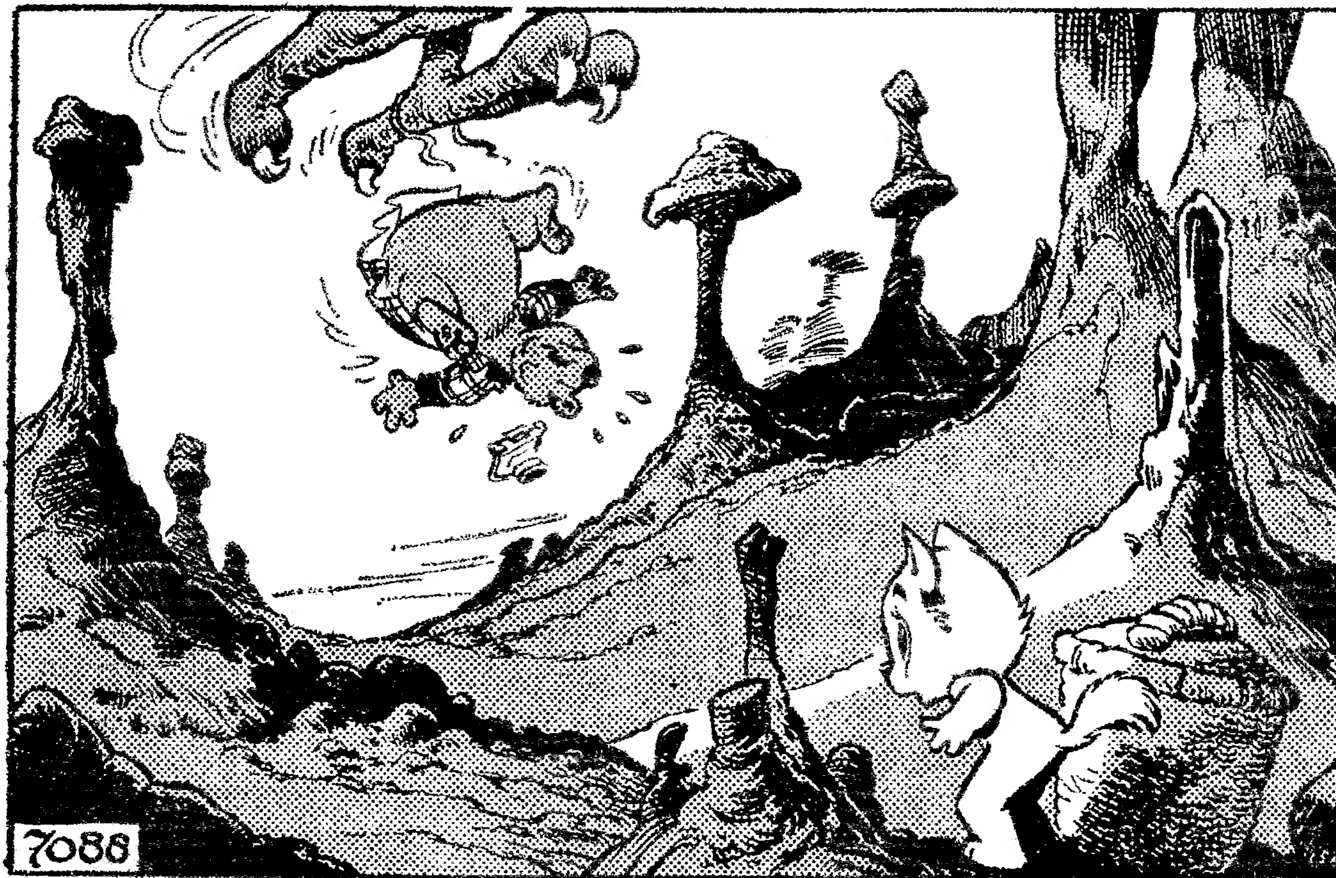
Het zal de oplettende lezertjes niet verbazen, dat de onverschrokken heer zijn evenwicht verloor en krachteloos op de grond tuimelde.

„D-doe D-dan iets!'' riep hij met piepende stem. „H-haal het voog... vogelzaad, T-tompoes! Hij wil me k-kwaad doen!''

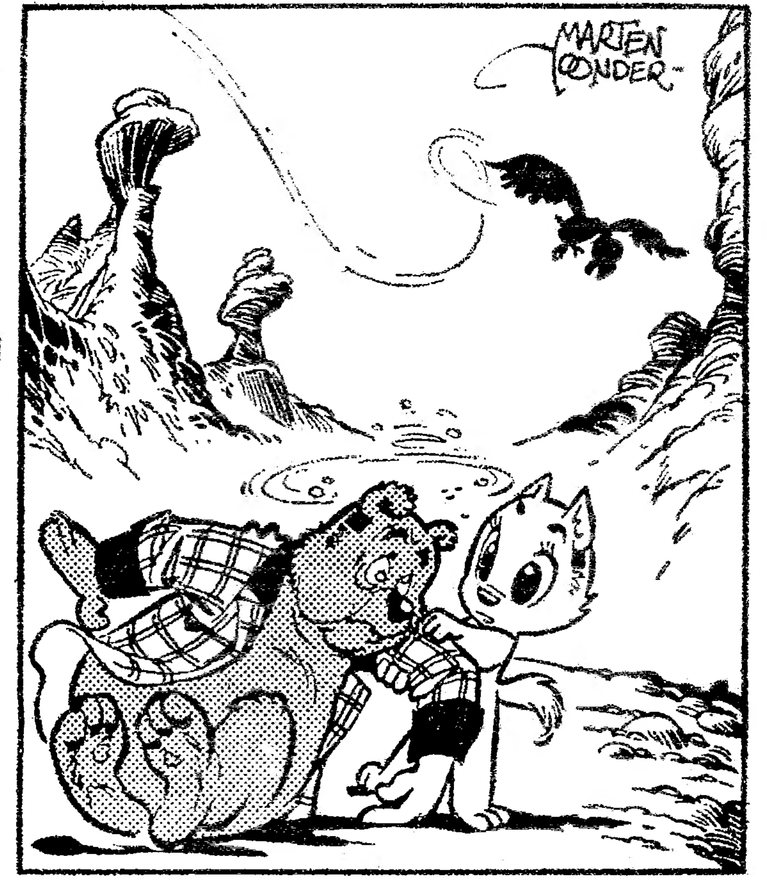
Het geroep verontrustte de banjervogel; hij begon krassende geluiden uit te stoten en met zijn vleugels te klapperen. En terwijl Tom Poes naar de auto snelde om het gevraagde te halen greep hij de gevallen heer in zijn kraagje en verhief zich met hem in de lucht.

Het was een vreselijk ogenblik voor de vogel-waarnemer en zijn angstgeschrei vermengde zich dan ook akelig met het klagen van de wind tussen de bergtoppen. Tom Poes had de mand uit de bagageruimte gehaald, maar toen hij omkeek liet hij hem moedeloos zakken.

„Dat ziet er niet zo best uit'', sprak hij tot zichzelf. „Het beest is te groot en ik kan zo gauw echt geen list bedenken. Hoe kan ik heer Ollie nu nog helpen?''

7088 Toen de banjervogel heer Bommel vastgreep had hij voor het gemak zijn klauwen om de riemen van het fototoestel gehaakt. Die waren gemaakt van het beste leder, en de eerste meters van de opstijging hielden ze het gewicht van de doorvoede heer dan ook wel. Maar toen begonnen ze in te scheuren bij het gespje, en voordat het monster zijn greep had kunnen verstevigen tuimelde heer Ollie naar beneden.

Met een doffe dreun belandde hij op een gedeelte van de berghelling dat gelukkig nogal zanderig was, zodat hij er in wegzakte zonder iets te breken.

„Hebt u zich pijn gedaan?" vroeg Tom Poes, die naar hem toe rende.

„Hmpffft", fluisterde de vogel-waarnemer.

„Het is gelukkig goed afgelopen", hernam Tom Poes, terwijl hij de ongelukkige voorzichtig in een zittende houding bracht. „Het beest is veel groter dan ik dacht en het had gemakkelijk verkeerd kunnen gaan."

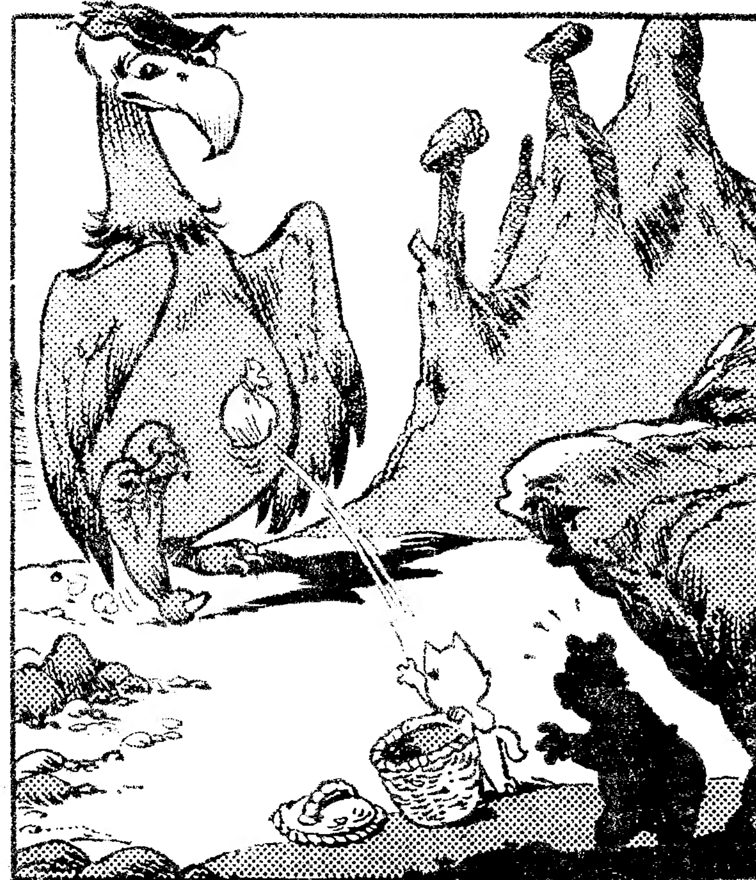
„Twas.. 't was héél vjeselijk..." stamelde heer Bommel met zwakke stem. Hij spuwde enige steentjes uit en haalde diep adem.

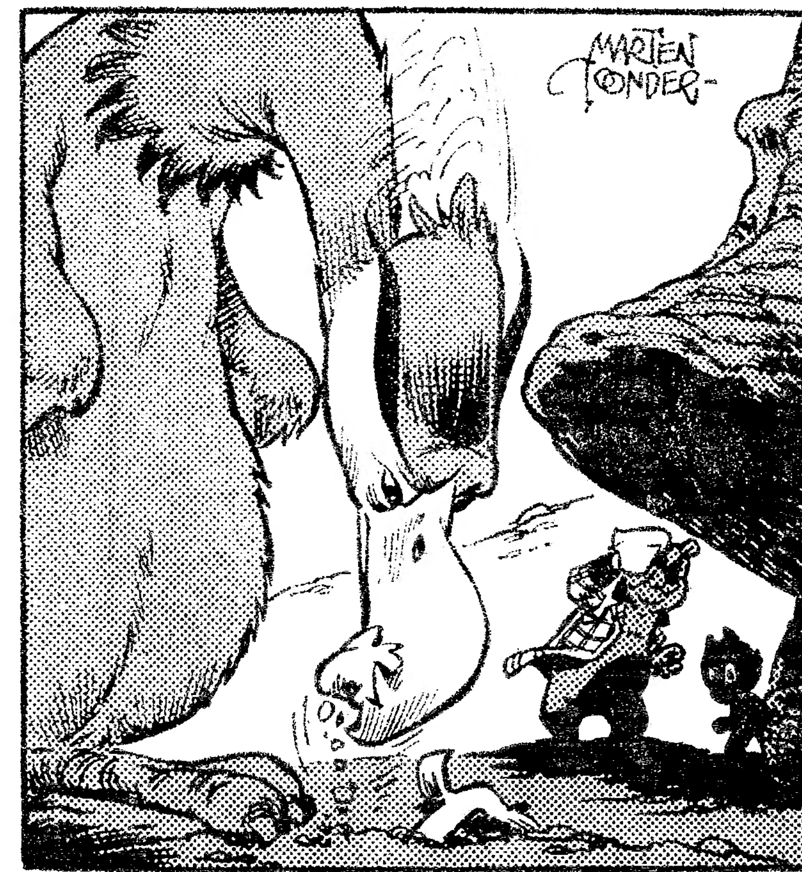
„Héél vreselijk", herhaalde hij. „Veel groter dan ik dacht. Te groot voor een heer met een zwakke gezondheid."

Er verscheen een peinzende trek op zijn gelaat en hij schudde bedroefd het hoofd toen hij voortging: „Ik zocht naar iets groots, dat wel. Maar ik heb er niet aan gedacht, dat mijn levenskracht te klein zou zijn. Ach, er is altijd iets te weinig..."

Terwijl hij zo klaagde hadden ze geen van beiden in de gaten, dat de vogel een grote boog beschreven had en nu opnieuw naar hen toe koerste.

7089 De banjervogel had een grote boog in de lucht beschreven en naderde nu opnieuw met akelig vleugelgeklapper in een duikvlucht.

„Gauw!" riep Tom Poes, terwijl hij de mand greep. „Onder die overhangende rots kan hij ons van boven af niet pakken!"

Heer Ollie had deze raad niet nodig. Door een fijn instinct gedreven draafde hij over de rotsvlakte naar de aangeduide plek en trok zich zo ver mogelijk in de schaduw terug. Van daaruit zag hij dat het beest teleurgesteld daalde en toen vastberaden, met waggelende tred op zijn schuilplaats toe kwam lopen.

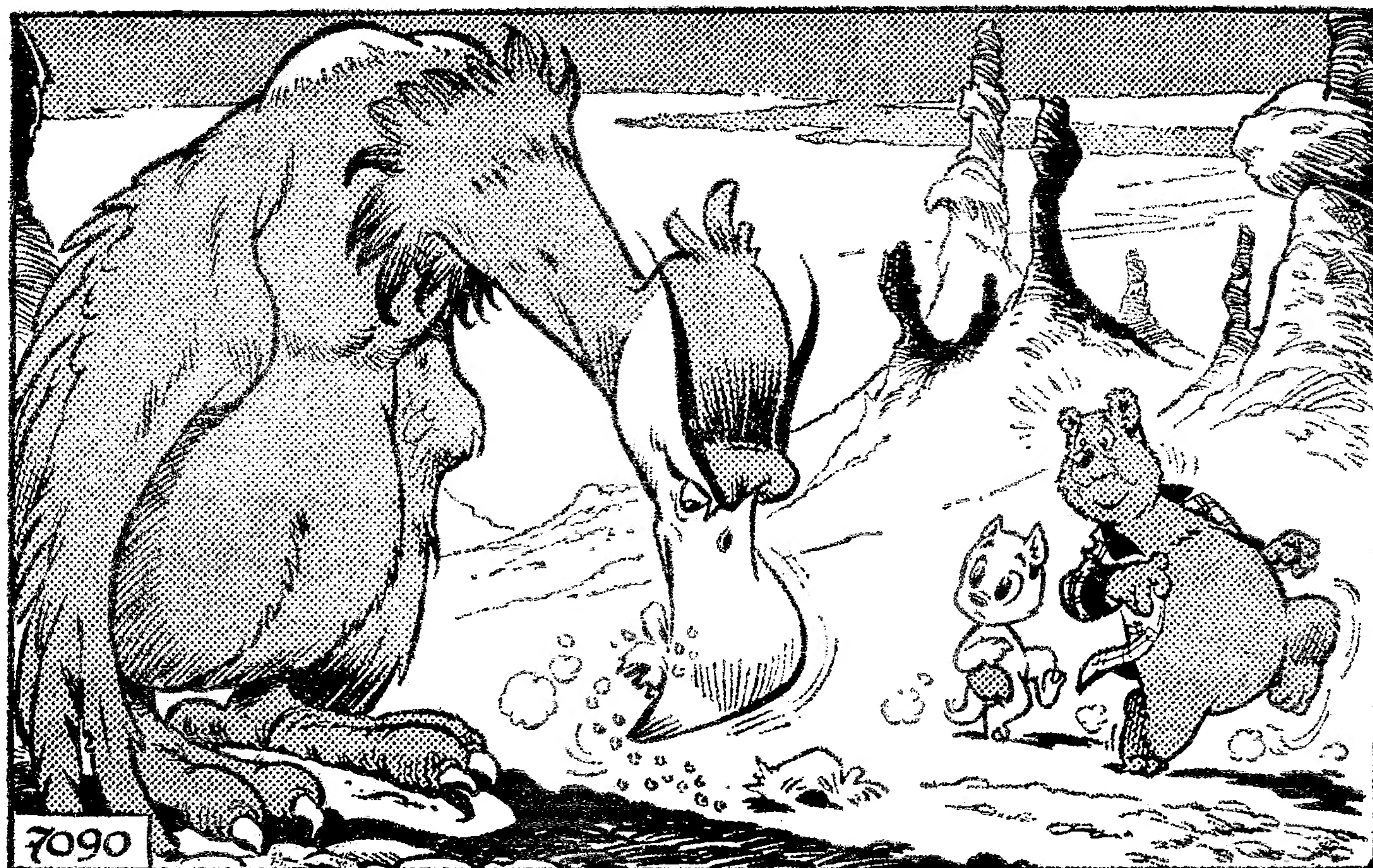
„D-doe iets!" riep heer Bommel met overslaande stem. „Z-zie je niet, dat hij ons hier kan pikken? Sta daar niet, jonge vriend! Sstrooi wat zangzaad, bedoel ik!"

Tom Poes zag daar weinig heil in, maar omdat hij zo gauw niets beters wist te verzinnen roerde hij in de piknik-mand totdat hij een paar zakjes vond — en die wierp hij naar de naderende monstervogel.

Die pikte het eerste op in een gewoontegebaar, doch toen bleef hij verrast staan terwijl hij vol genot de ogen sloot. En daarop begon hij met grote aandacht de zaden op te pikken, die uit de opengebarsten pakjes gevallen waren en om hem heen over de grond lagen.

„Mijn list werkt", fluisterde heer Ollie, het voorhoofd bettend. „Hij vindt het lekker!"

„Ja", zei Tom Poes. „Maar het is jammer, dat ik er zo weinig van heb. En ze zijn nogal klein; het zijn zonnebloempitten. We moeten weg zien te komen voordat hij klaar is."

7090 Het was duidelijk, dat de banjervogel de zonnebloempitten zeer smakelijk vond. Hij pikte met zoveel aandacht, dat hij niet merkte hoe heer Bommel en Tom Poes langs hem heen slopen en behoedzaam in de Oude Schicht stapten. Het is mogelijk, dat het starten van de motor hem even opschrikte, maar de inzittenden hadden geen last meer van hem, ook niet toen het trouwe voertuig met grote snelheid wegtrok.

„Dat is dat", sprak heer Ollie, verlicht ademhalend. „Ik weet nu, dat vogels waarnemen niets voor mij is, jonge vriend. Het heeft me mijn kijker, mijn fototoestel en mijn piknikmand gekost."

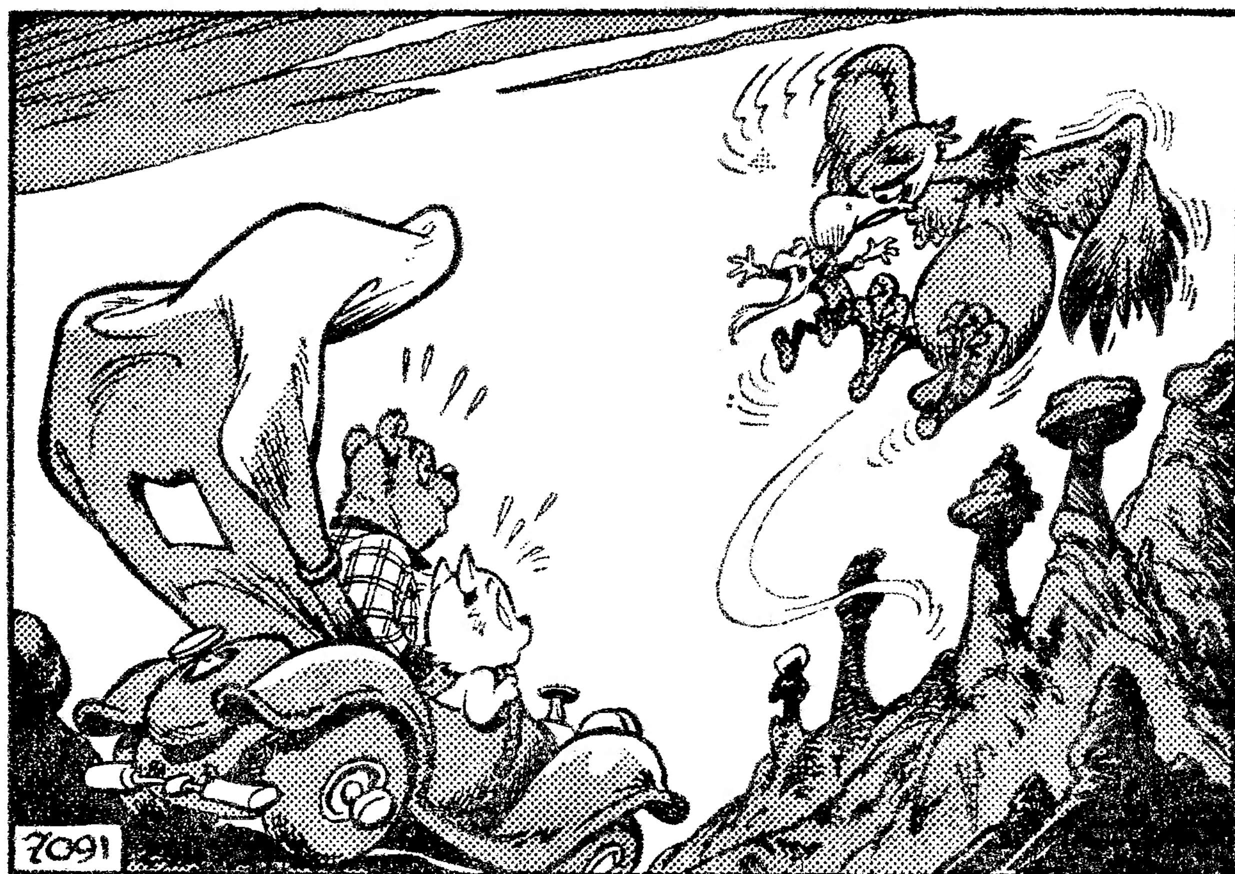
„Het was anders wel een grote vogel," zei Tom Poes. „En u zocht toch naar iets groots?"

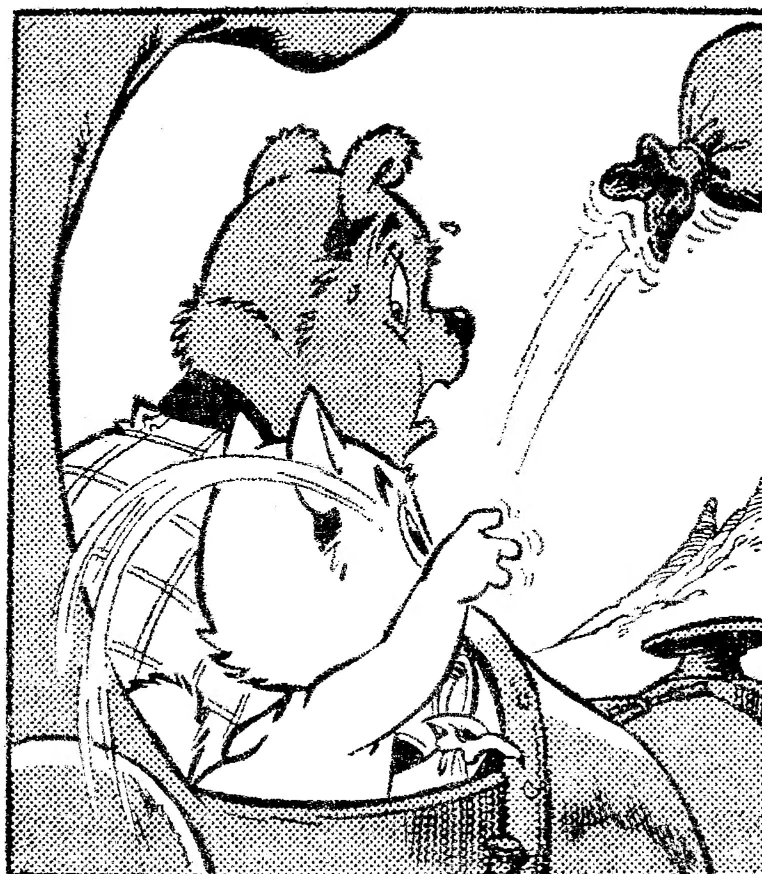
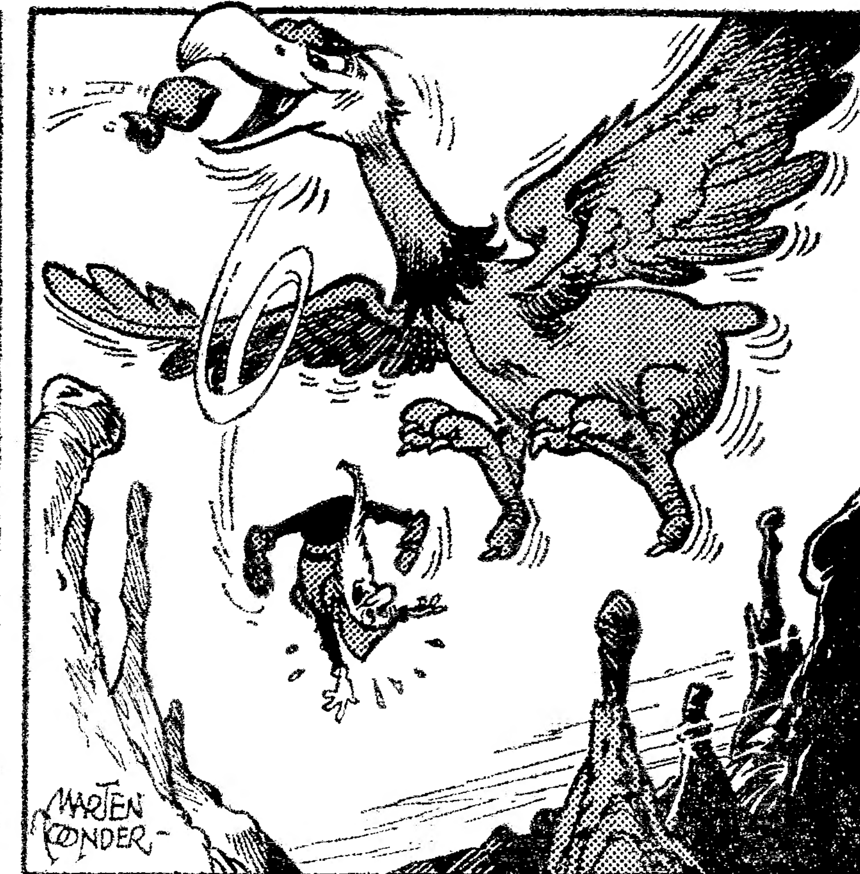
Heer Bommel gaf betrekkend wat meer gas en er verscheen een koppige uitdrukking op zijn gelaat.

„Jij wilt natuurlijk weer gelijk hebben", bromde hij gemelijk. „Jij wilt natuurlijk, dat ik nu zeg dat het kleine mij toch meer aantrekt. Maar dat is niet zo, al is het nu een beetje verkeerd gelopen. Ik wil er niets meer over horen. Dat is alles."

„Jammer", zei Tom Poes. „Want ik ben bang, dat we nog meer met banjervogels te maken krijgen. Daar boven die bergen fladdert er een, en kijk; hij duikt naar beneden!"

Heer Ollie liet geschrokken zijn gaspedaal los, en in de stilte die nu ontstond was duidelijk een verwijderd angstgeroep te horen.

7091 Heer Bommel remde geschrokken en staarde naar de bergen voor hem. Boven de brokkelige pieken steeg een van de monstervogels op, en in zijn snavel voerde hij een spartelende gedaante mee.

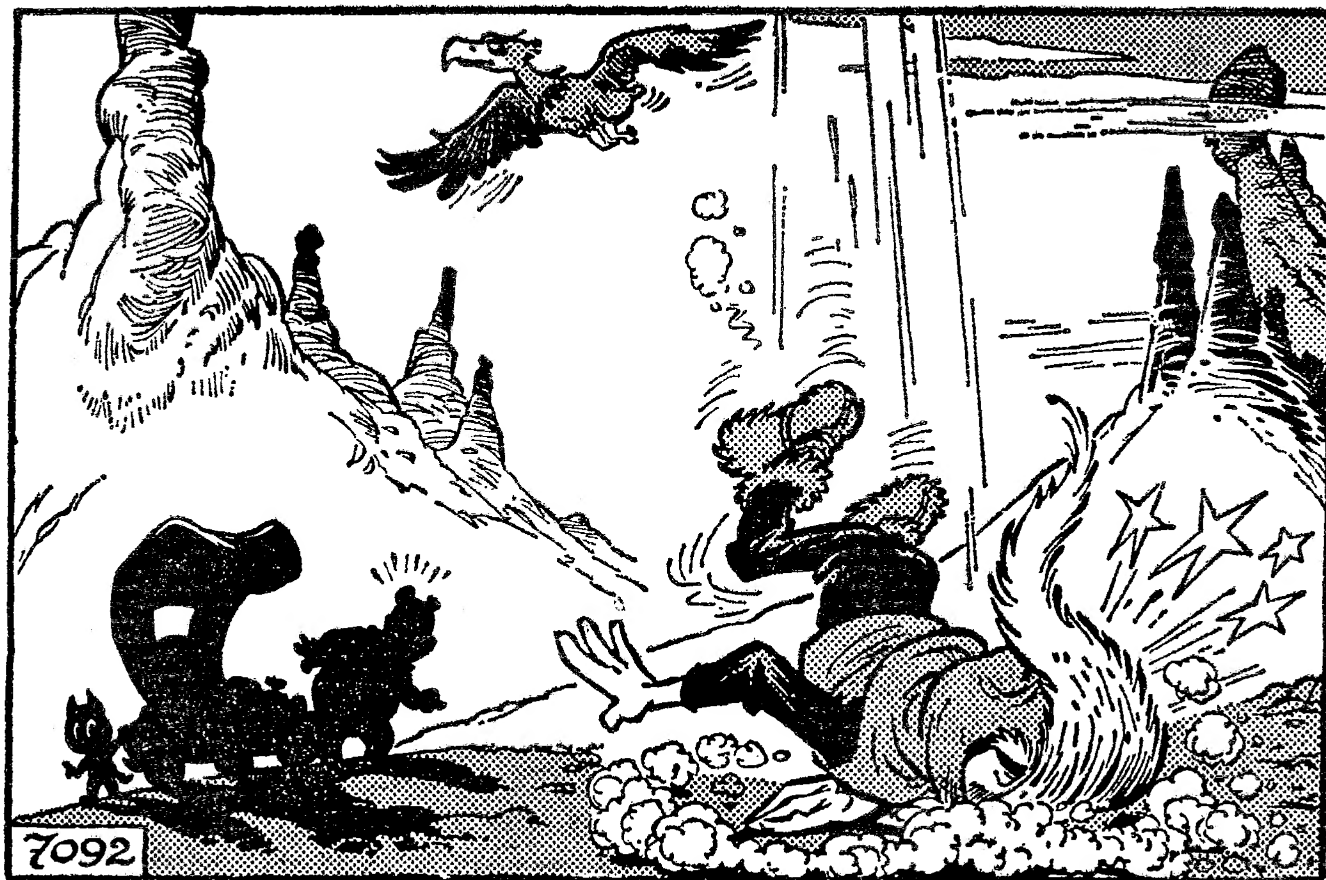
De doodse stilte, die over het landschap hing werd verscheurd door het ijle geschreeuw van het slachtoffer, dat het voertuig onder hem in de gaten gekregen had.

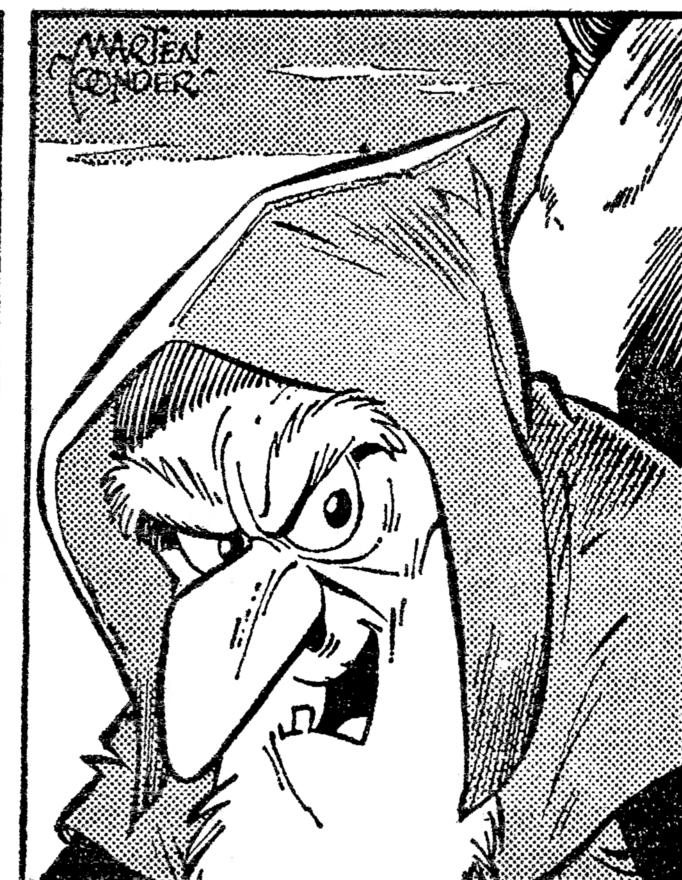
„Help!" riep hij met dunne stem. „Is daar soms iemand, die een arme oude man helpt? Jullie kunnen krijgen wat je hebben wilt! Help me dan toch!" „Dit is heel vreselijk!" mompelde heer Ollie verblekend. „Een vogelwaarnemer in moeilijkheden; net als ik daarnet! We moeten iets doen, jonge vriend! Maar wat?"

„Hm," zei Tom Poes. „Ik heb nog een zakje zaad meegenomen, voor alle zekerheid. Misschien houdt dit dier er evenveel van als de vorige." Zo sprekende mikte hij zo nauwkeurig mogelijk, en gooide het pakje omhoog naar de snavel van de snel naderende vogel.

Nu zijn banjers bekend om hun gulzigheid — en niet ten onrechte. Hoewel het beest reeds een prooi te pakken had, wilde het de aantrekkelijke zonnebloempitten toch niet laten glippen en het hapte er begerig naar. Daardoor verloor het zijn greep op zijn vorige maaltijd, die met een akelige kreet ter aarde stortte.

„Een mooie worp," zei heer Bommel. „Ik had het zelf niet beter kunnen doen. Maar het is wel te hopen, dat die heer goed terecht komt. Het is een bejaard iemand, als je begrijpt wat ik bedoel."

7092 De banjervogel vloog met klapperende snavel weg. De zonnebloempitten bleken hem zo goed te bekomen dat hij alle belangstelling in zijn vorige prooi verloren had, en deze stortte dan ook onbedreigd op de zanderige grond. Het gaf een akelige klap en heer Ollie steeg ongerust uit de Oude Schicht om hulp te gaan bieden.

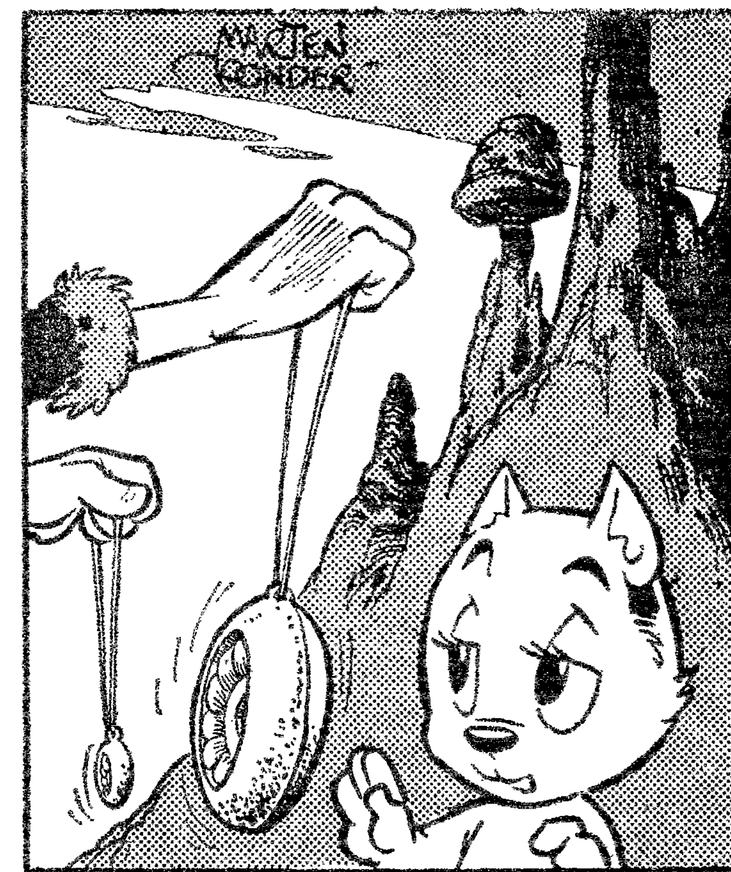
,,Als dat maar goed is afgelopen,'' sprak hij. ,,Zo'n oude heer kan licht iets breken. Help me even, jonge vriend; dan zetten we hem tegen deze steen aan om hem wat steun te geven.''

Zo gezegd, zo gedaan. Even later zat de bejaarde stakker vormloos tegen een rotsblok en heer Bommel bezag hem vol welgevallen. ,,Het is toch mooi om goede daden te doen,'' hernam hij. ,,Als ik minder moed had gehad zou ik doorgereden zijn. Maar een heer staat altijd een zwakke terzijde in den ure des gevaars!''

,,Hm'', zei Tom Poes. ,,Een zwakke? Dit is Hocus Pas, en dat is een deugniet.'' Nu sloeg de grijsaard de ogen op en keek hem loerend aan.

,,Deugniet?'' herhaalde hij met krassende stem. ,,Ik ben een magister in de zwarte kunsten, bedreven in de wetenschappen van Zazel en lod! Maar ik zal niet kwaad worden. Nee, dat zal ik niet. Jullie hebben mijn leven gered, want de barrelvogel is de enige vijand, die ik niet baas kan. En ik houd altijd mijn woord. Daarom zal ik jullie een bewijs van mijn waardering geven. Je krijgt wat je toekomt!''

7093 De grijsaard trok twee schijfjes uit zijn morsige jas, een grote en een kleine, en hield die voor zich uit. Ze waren aan een dun snoertje bevestigd en bengelden in het licht van de ondergaande zon, zodat ze stralen schenen te schieten.

„Een bewijs van mijn waardering," sprak de oude monkelend. „Waarde-ringen. Geslagen van Zazelstenen, opgehangen aan gedraaide kaaimandarm. Jullie mogen wensen welke waarde-ring je hebben wilt. Welke zal het zijn, meneertje? De grote of de kleine?"

„Ik hou van het grote," zei heer Bommel peinzend.

„U hebt vandaag anders genoeg van het grote gehad," zei Tom Poes. „Als ik u was, zou ik...."

„Begin je nu al weer?" vroeg heer Ollie. „Ik heb je toch gezegd; dat ik daarover niets meer horen wil! Groot is mooi en veel is lekker, zei mijn goede vader altijd, en daar houd ik mij aan. Daarom wil ik...."

Hocus Pas liet hem niet uitspreken.

„Een heel goede keus!" riep hij met een scheef lachje. „Groot is mooi. Ja, ja van deze gift zult u veel plezier beleven!"

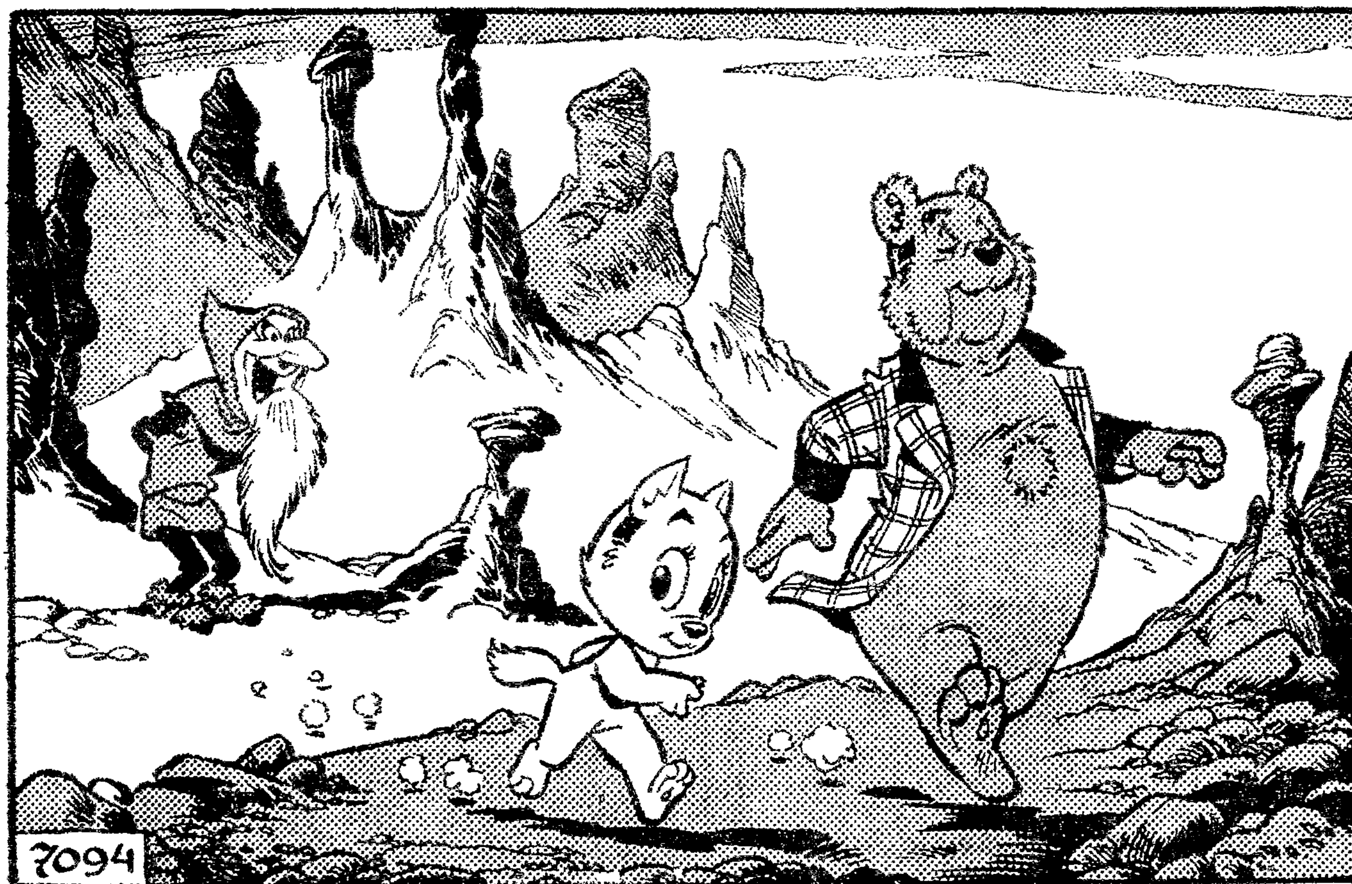
Zo pratende drukte hij de grote schijf op heer Bommels middenrif, en een plezierige tinteling voer hem door de maagstreek.

„Zo zal het zijn!" riep de magister uit. „Hoe meer hoe liever! Groot en veel!"

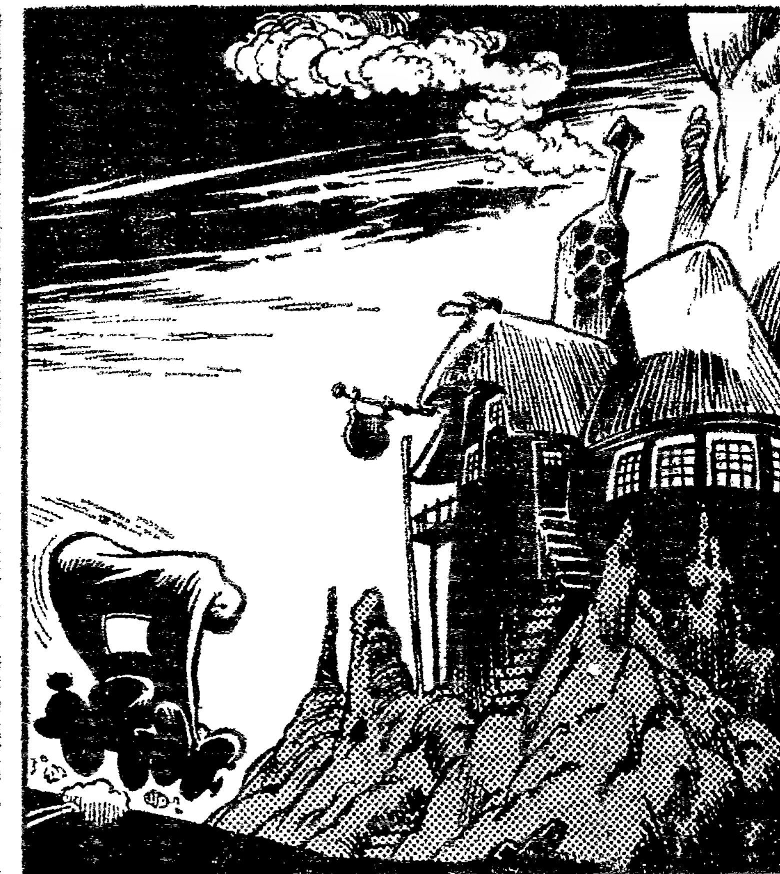
Daarop wendde hij zich tot Tom Poes en liet de twee schijven uitnodigend voor zijn neus zwaaien.

„En jij?" vroeg hij. „Wil je ook groot en veel?"

„Nee," zei Tom Poes. „Als ik iets moet hebben, dan krijg ik liever klein en weinig."

7094 Hocus Pas drukte het kleine schijfje op de maagstreek van Tom Poes en schudde het hoofd.

„Klein is altijd minder," zei hij. „Je wenst naar je verstand hebt."

„Hij is nog jong," sprak heer Bommel sussend. „Kom, we moeten weer eens gaan. Bedankt voor uw eh... uw waarde-ring. Al weet ik dan ook niet wat het is; het geeft een lekker warm gevoel van binnen. Wat jij, jonge vriend?" „Hm," zei Tom Poes. „Ik voel niks."

„Klein is weinig!" riep de grijsaard die hen naoogde. „Maar je moet het zelf weten!"

Heer Ollie was intussen in de Oude Schicht geklommen en startte de motor.

„Daar heeft hij gelijk in," merkte hij wegrijdend op. „Het was geen verstandige keuze van je, jonge vriend. Je had beter mijn voorbeeld kunnen volgen. Ten slotte komt het niet vaak voor, dat je een tovenaar redt en dat je een wens mag doen. Alleen zou ik wel eens willen weten wat we nu eigenlijk gekregen hebben. Een afdruk van een zilveren ring, als je begrijpt wat ik bedoel. Ik begrijp het niet."

„Dat zullen we gauw genoeg te weten komen," zei Tom Poes. Heer Bommel reed enige tijd zwijgend voort. De avond begon te vallen en het warm gevoel in zijn maag herinnerde hem er aan, dat hij honger had. Hij was dan ook blij toen er een herberg in het zicht kwam.

„Kijk," sprak hij. „Het is al te laat om nog naar huis te gaan, en in die gastvrije uitspanning zullen we wel een eenvoudig maal en een bed kunnen krijgen. Dat is prettig, na al deze ontberingen."

7095 „Het is prettig, dat we deze uitspanning net voor het invallen van de duisternis tegen kwamen," zei heer Bommel terwijl hij de gelagkamer betrad. „Dikwijls maakt men in dit soort gelegenheden heel prettige schotels klaar."

„Reken maar," sprak de waard, naar voren tredend. „We houden hier zelf van een lekkere hap, dus zodoende."

„Dat treft dan," hernam heer Ollie. „Na alles wat ik vandaag heb meegemaakt, knort mijn maag die bovendien warm is door het schrijfje van Hocus Pas, als u begrijpt wat ik bedoel."

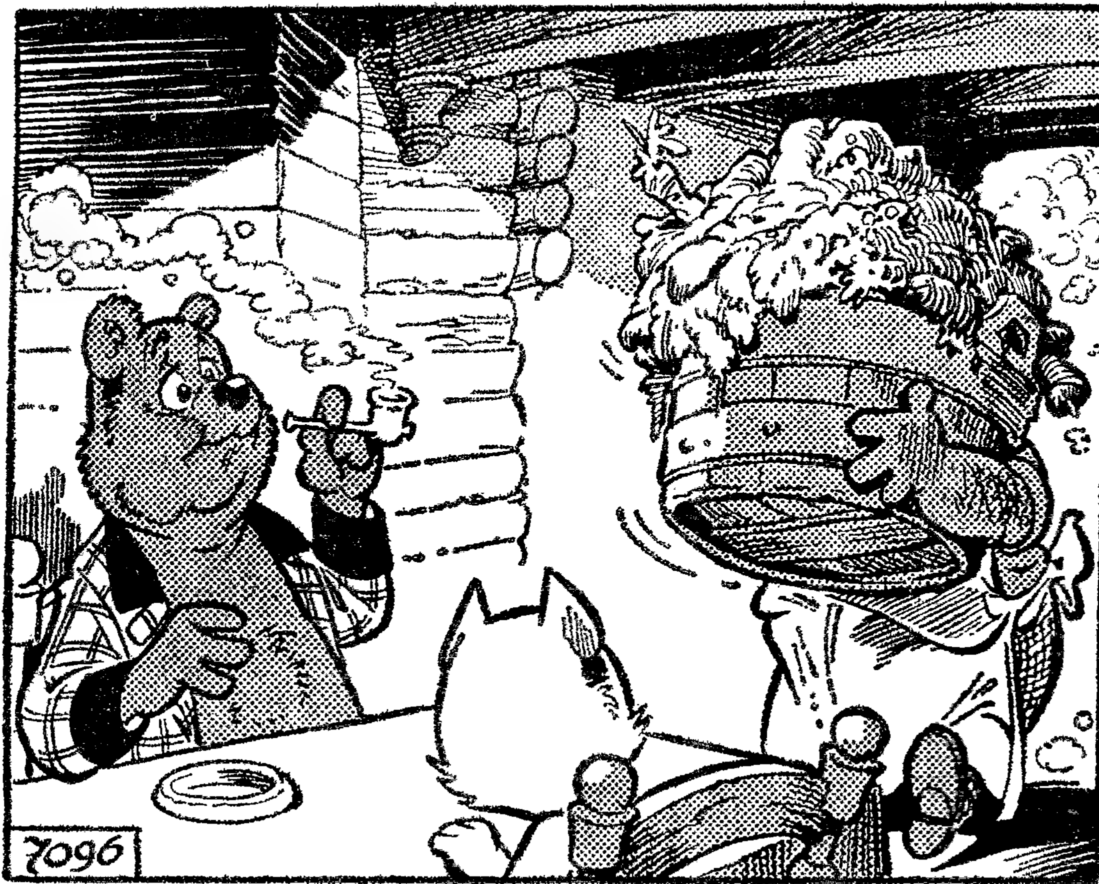
De herbergier keek een beetje verbaasd naar het middenrif van zijn gast dat een matte gloed uitstraalde. Dit had een vreemde uitwerking op hem.

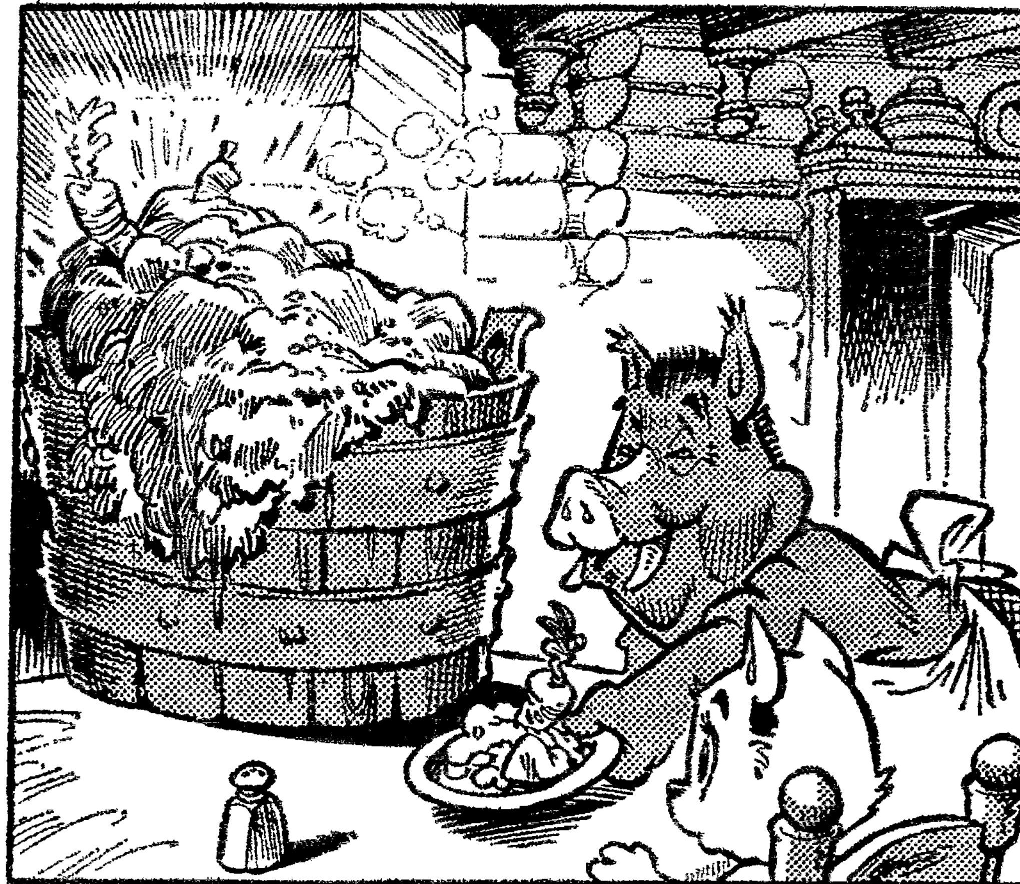
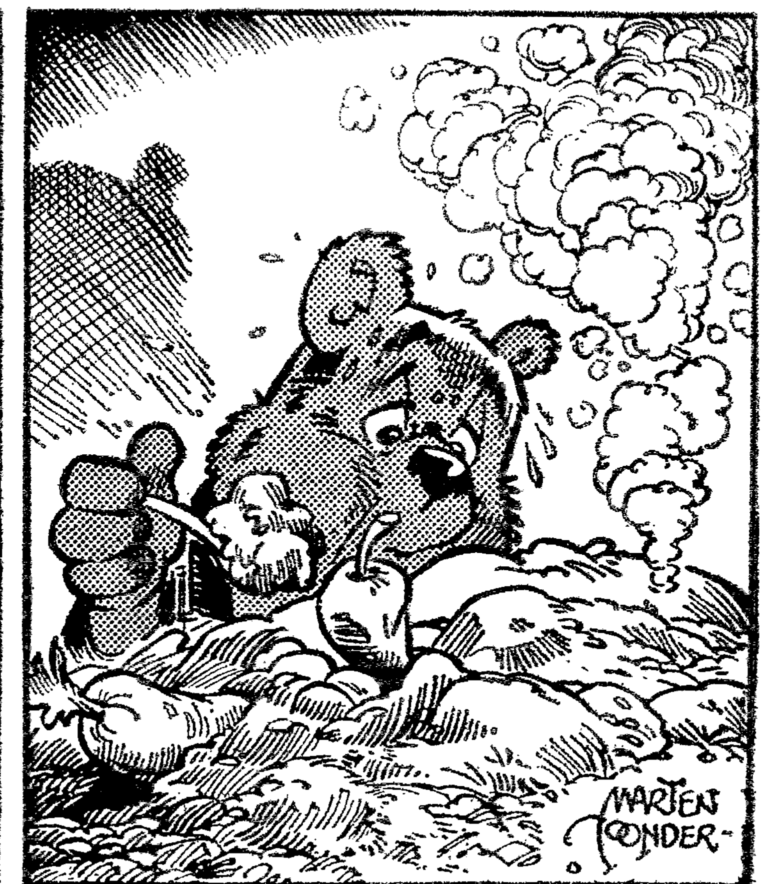
„Zeker, zeker!" riep hij buigend. „Ik begrijp het! Jammer genoeg heb ik alleen maar het inheemse gerecht horsjkosj. Eenvoudig, maar voedzaam; u zult niets te kort komen! En eh... de jonge heer? Die eet zeker ook een hapje mee?" Tom Poes knikte, en terwijl hij heer Bommel volgde naar een tafeltje bij het raam haastte de ondernemer zich de deur uit.

Door de opening kon men hem een opgewonden gesprek met zijn vrouw horen voeren, en daarop ontstond er een eigenaardige drukte in de eetgelegenheid. Er klonk geroep, geknars van deuren en het gebonk van voetstappen. En toen de hongerige gasten een blik naar buiten wierpen zagen ze daar enige familieleden van de hotelier, die vaten aanvoerden.

„Die beslommeringen doen me prettig aan," zei heer Ollie glimlachend. „Hier weet men wat een heer toekomt."

„Hm, zei Tom Poes.

7096 Het wachten duurde lang en de hartige geuren, die uit de keuken naar binnen dreven deden heer Bommel's maag knorren. Maar zijn geduld werd rijkelijk beloond, toen de waard tenslotte een omvangrijke kuip naar binnen droeg.

„Horsjkosj!" riep de ondernemer vanachter het overladen vaatje. „Rijkelijk gekruid met knof en rode kapers. Het zal u zeker smaken, grote heer. En als u meer wilt hebben hoeft u het maar te vragen. Er is nog genoeg in de keuken." Met deze woorden plaatste hij het gerecht voor heer Ollie, zodat de hongerige heer geheel aan het gezicht onttrokken werd.

„En dit is voor u," voegde hij er terloops aan toe, terwijl hij een bordje voor Tom Poes plaatste. Daarop verliet hij bescheiden de eetzaal waar nu een korte tijd diepe stilte heerste.

Toen stond heer Bommel op om de eerste hap te kunnen nemen. „Heel smakelijk," sprak hij, aandachtig kauwend. „Erg lekker, werkelijk! De manier van opdienen is niet verfijnd, maar men moet wat door de vingers zien bij deze eenvoudige lieden."

„Veel is lekker," zei Tom Poes. Hij at snel zijn bordje leeg en keek belangstellend naar de vorderingen van heer Ollie.

„Veel is lekker," beaamde deze al lepelend. Zijn tempo begon echter al spoedig te zakken, en na een poosje liet hij zijn eetgerei peinzend rusten. Er parelden zweetdruppeltjes op zijn voorhoofd en zijn gelaat had een dieprode kleur aangenomen toen hij behoedzaam weer ging zitten.

„Maar er zijn grenzen," besloot hij.

7097 Toen er een uurtje verstreken was trad de waard weer binnen om te kijken of zijn gasten tevreden waren.

''En, smaakt het?'' vroeg hij gul. Doch toen viel zijn blik op heer Bommel's kuip, die nog voor het grootste deel gevuld was, en zijn gelaat bewolkte. ''Het was uitstekend, werkelijk,'' zei heer Ollie met een vermoeide glimlach. ''Smakelijk en voedzaam. Maar nu wil ik graag besluiten met een kopje koffie. Wat jij, jonge vriend?''

''Koffie?'' riep de herbergier uit. ''Wat is dat nou? Is het eten soms te min voor de grote heer? De hele familie heeft zich uitgesloofd en het beste was nog niet goed genoeg. En nu beledigt mijn gast mij, door alles te laten staan!'' Maar dat gaat niet; veel is lekker en de gastvrijheid is in deze streken bekend! Dat zal ik bewijzen, als het nodig is!''

Hij plaatste de handen in de zijden en vatte post naast de tafelende heer met zo'n grimmige uitdrukking op het gelaat, dat deze met een zucht de lepel weer opnam.

Tom Poes had reeds lang zijn bordje leeggegeten. Hij veegde zijn mond af en keek een beetje bezorgd naar heer Bommel, die rood en gezwollen zijn maaltijd vervolgde.

''Veel is lekker,'' zei hij. ''Maar weinig is voor mij genoeg.''

Er was echter niemand, die aandacht aan hem schonk.

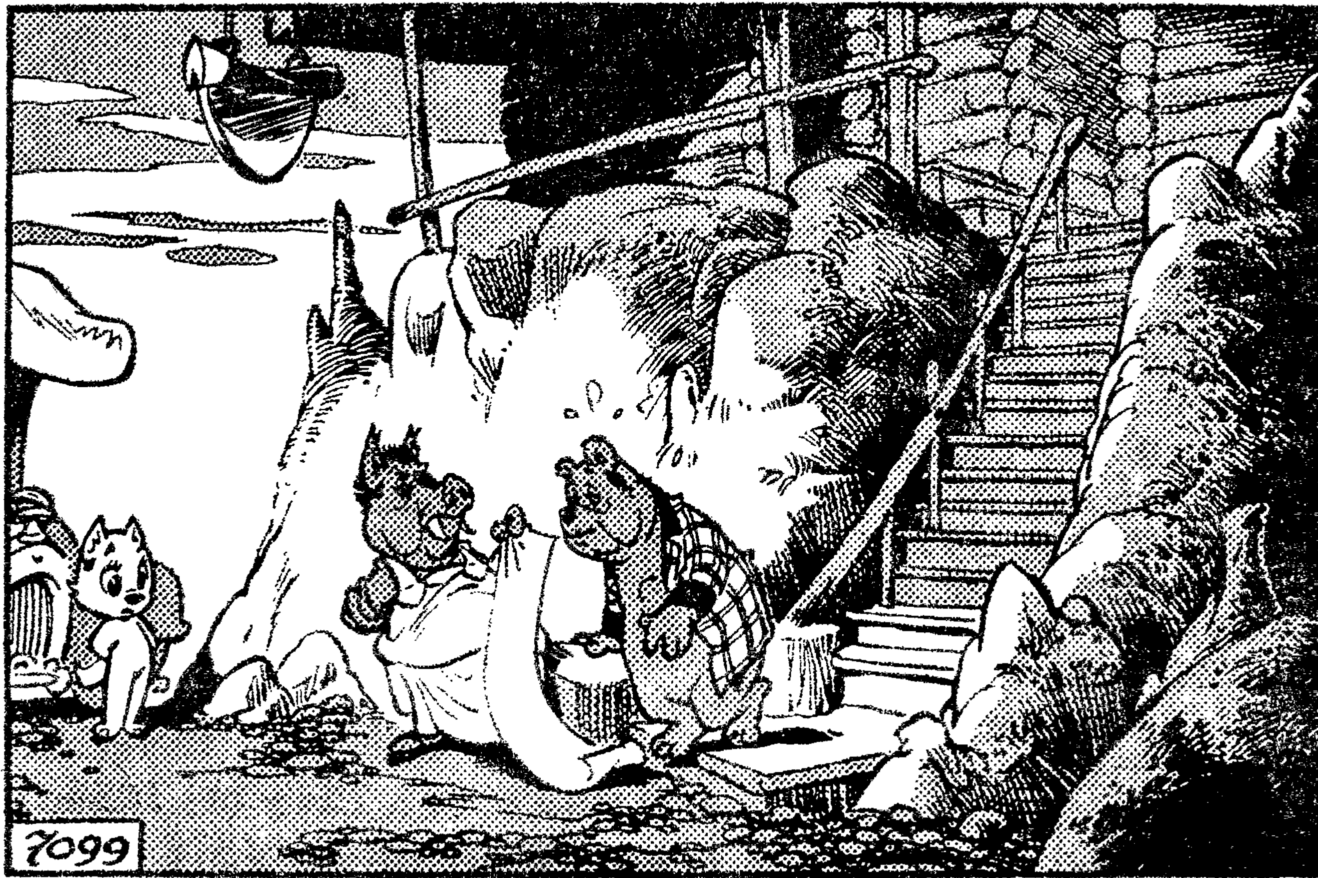

7098 De maaltijd bekwam heer Ollie slecht. Na lang tafelen had hij zich uitgeput naar zijn kamer gesleept, en daar zat hij nu in het grootste bed, dat de gastvrije herberg te bieden had. De maan, die door het venster naar binnen keek, bescheen zijn opgeblazen uiterlijk en wierp een bleke glans op zijn maagstreek.

''Ik voel me lang niet goed,'' prevelde hij in de stilte van de nacht. ''Mijn innerlijk is helemaal van streek. Ach, misschien is veel toch niet altijd lekker. Maar het is natuurlijk ook mogelijk, dat mijn teer gestel niet tegen die hoskos bestand is...''

Op dat moment werd er geklopt, en de waard trad binnen met een grote schaal geurend voedsel, die hij voorzichtig voor zich uit droeg.

''Mijn vrouw heeft het opnieuw opgewarmd,'' sprak hij. ''Wij voelen ons niet helemaal prettig, mijn familie en ik. Er was nog heel wat over, en we zijn bang, dat de grote heer het niet zo lekker vond. Daarom hebben we er wat meer look in gedaan en er een gebonden aloksausje aan toegevoegd. Misschien hebt u wat meer trek, nu het een beetje verteerd is. U zult onze gastvrijheid toch niet kwetsen door te weigeren?''

Er kwam geen antwoord, en toen de herbergier zich bezorgd over zijn gast boog bemerkte hij, dat deze het bewustzijn verloren had.

7099 Toen heer Bommel de volgende morgen wankel en met omwalde ogen het trapje afdaalde stond de herbergier hem met de nota op te wachten.

"Pfff", sprak heer Ollie moeilijk. "Ik voel me niet zo lekker. Mijn innerlijk wordt verscheurd. Door gevoelens, bedoel ik. Ik ben bang, dat de kwade dampen me op de lever geslagen zijn..."

"Het is mooi", zei de waard wrevelig. "Zoiets heeft men nog nooit van onze hosjkosj gezegd. Maar goed; hier is de rekening".

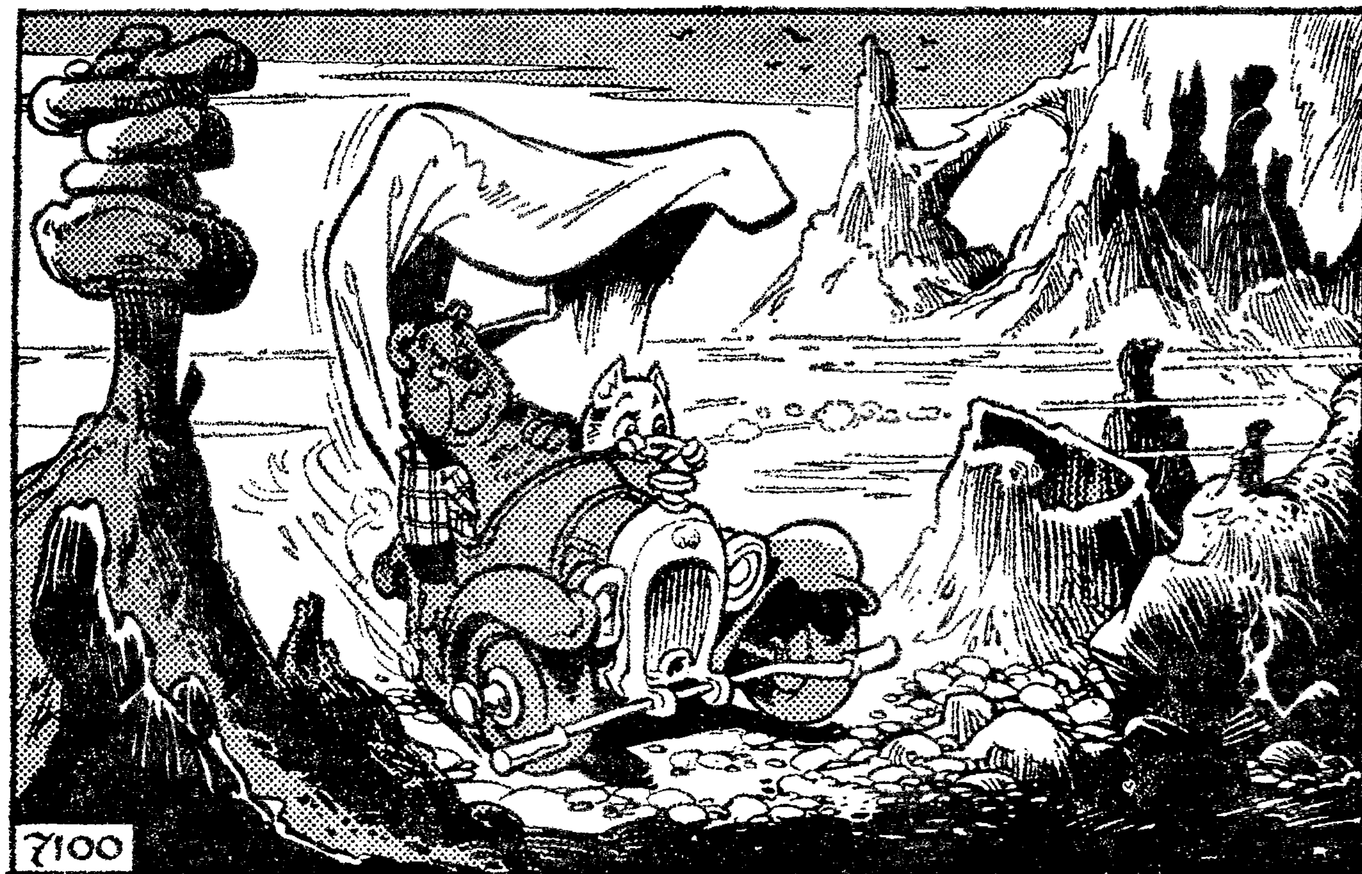
Heer Bommel wierp een suffige blik op het papier, maar na enig studeren zette hij grote ogen op.

"Z-zó veel?" stamelde hij. "Maar dat is..."

"De grote heer heeft er zelf om gevraagd", onderbrak de ondernemer korzelig. De rode kapertjes en de knof groeien hier niet aan de bomen! We zijn trouwens al genoeg gekwetst door de weigering van ons kostelijk voedsel, en u kunt beter betalen! Mijn familie zal er op toezien, dat er ruim wordt afgerekend om de smaad uit te wissen"!

Heer Ollie trok zijn portefeuille en rekende zuchtend af. Daarop klom hij hijgend in de Oude Schicht, en Tom Poes, die achter het stuur was gaan zitten reed snel weg.

"Ja, ja", mompelde de herbergier, het voertuig naogend. "Veel is lekker. Maar het fooitje is karig. Die grote lui denken nooit aan arme drommels, die het voedsel uit hun monden sparen om rond te kunnen komen. En dan vinden ze het nog niet lekker ook. Ze moesten eens een lesje hebben"!

7100 Tom Poes stuurde de Oude Schicht voorzichtig tussen de rotsen door en heer Bommel zat opgezwollen en lusteloos naast hem.

''Vreemd, dat die waard meteen wist, dat u veel lekker vindt'', zei Tom Poes. „De waarde-ring van Hocus Pas schijnt goed te werken''.

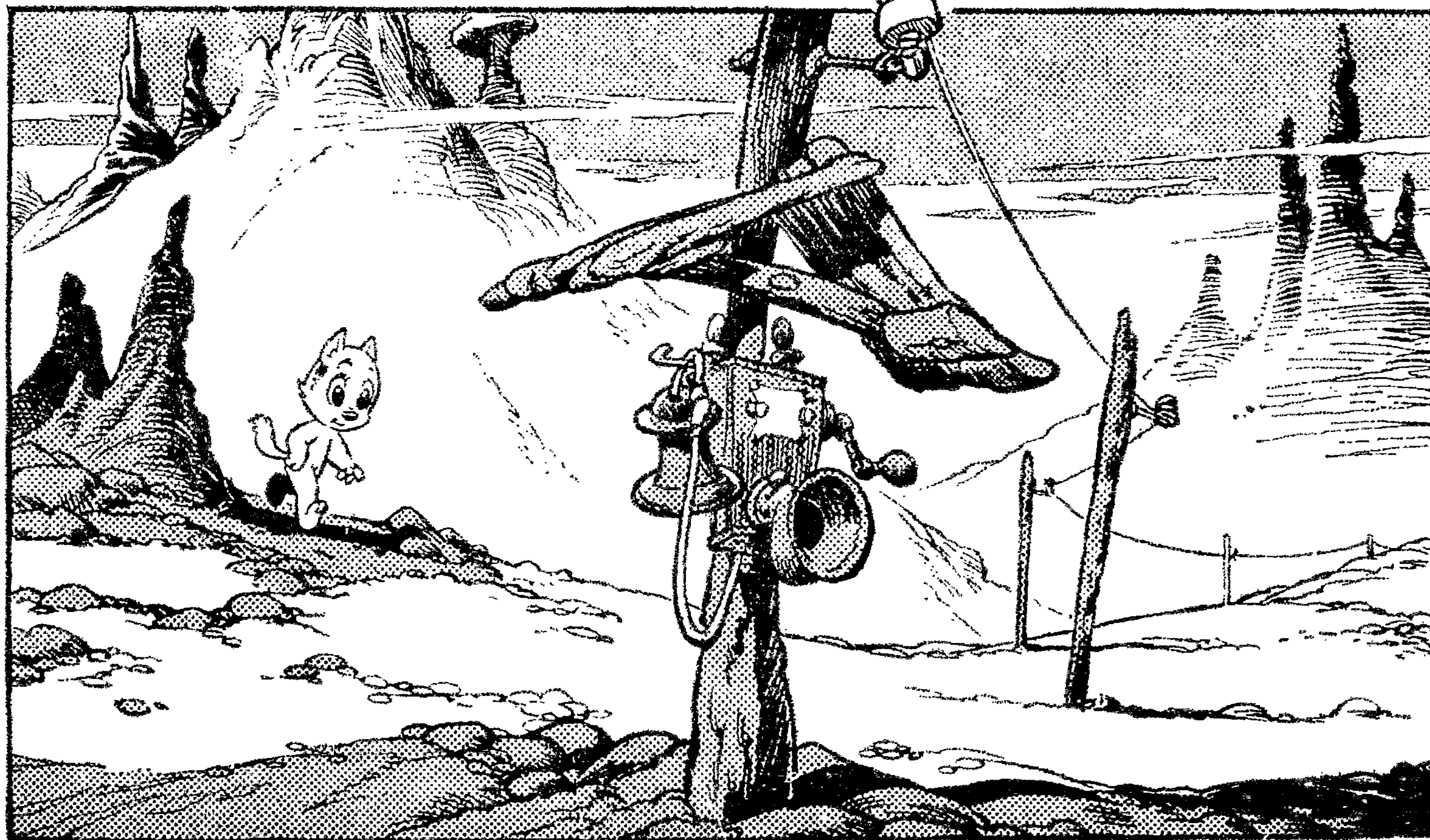
''Ik eh... ik weet helemaal niet of ik dat wel lekker vind'', mompelde heer Ollie. ''Ik heb maagbezwaren, jonge vriend; en dat is helemaal geen pretje. Ach, men vergeet wel eens, dat een heer het lang niet altijd gemakkelijk heeft. Heb je die nota gezien''?

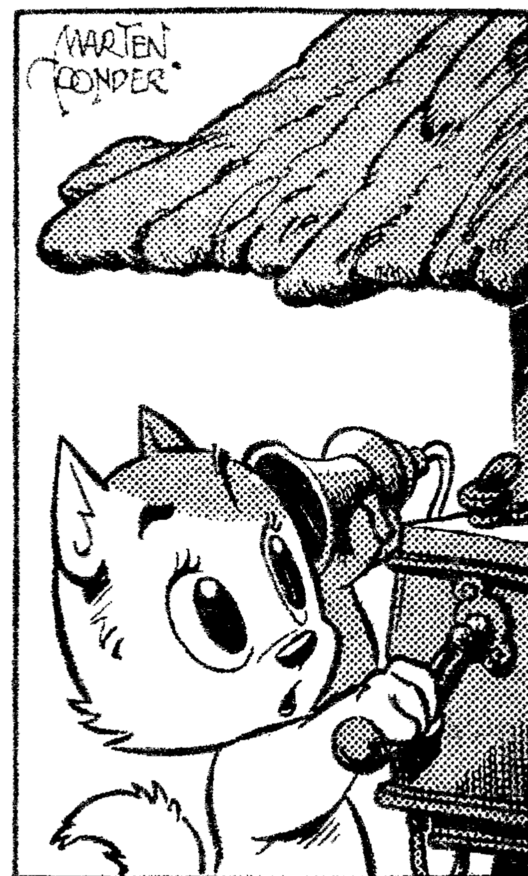
''Ja'', zei Tom Poes. ''Dat vele en grote is lang niet alles en voor mij hoeft het niet''.

''Een heer kent zijn maat'', prevelde heer Bommel moeilijk. Hij wilde nog meer zeggen, maar vier scherpe knallen onderbraken zijn gedachtengang. Op hetzelfde moment begon het voertuig wild te slingeren, en Tom Poes bracht de auto behendig tot stilstand.

Hij klom er uit en bekeek de schade met enige verbazing. ''Vier klapbanden''! zei hij tot zichzelf. ''Dat is nogal wat! Hm, groot is mooi en veel is lekker. Maar sinds we Hocus Pas ontmoet hebben gaat alles wel èrg in het groot. En ik weet toch niet of dat wel zo prettig is''

7101 „Vier klapbanden'', zei Tom Poes. „Dat is geen kleinigheid! We zullen een garage moeten zoeken, heer Ollie.''

Er verscheen een lijdende trek op het gelaat van de gezwollen heer.

„Kan je dan niets alleen?''klaagde hij. „Moet ik je dan altijd bij De hand houden? Je ziet toch, dat ik me lang niet goed voel? Mijn maag brandt, doordat men hem overladen heeft met hotskots, die als Vuur aan mijn innerlijk wroet.

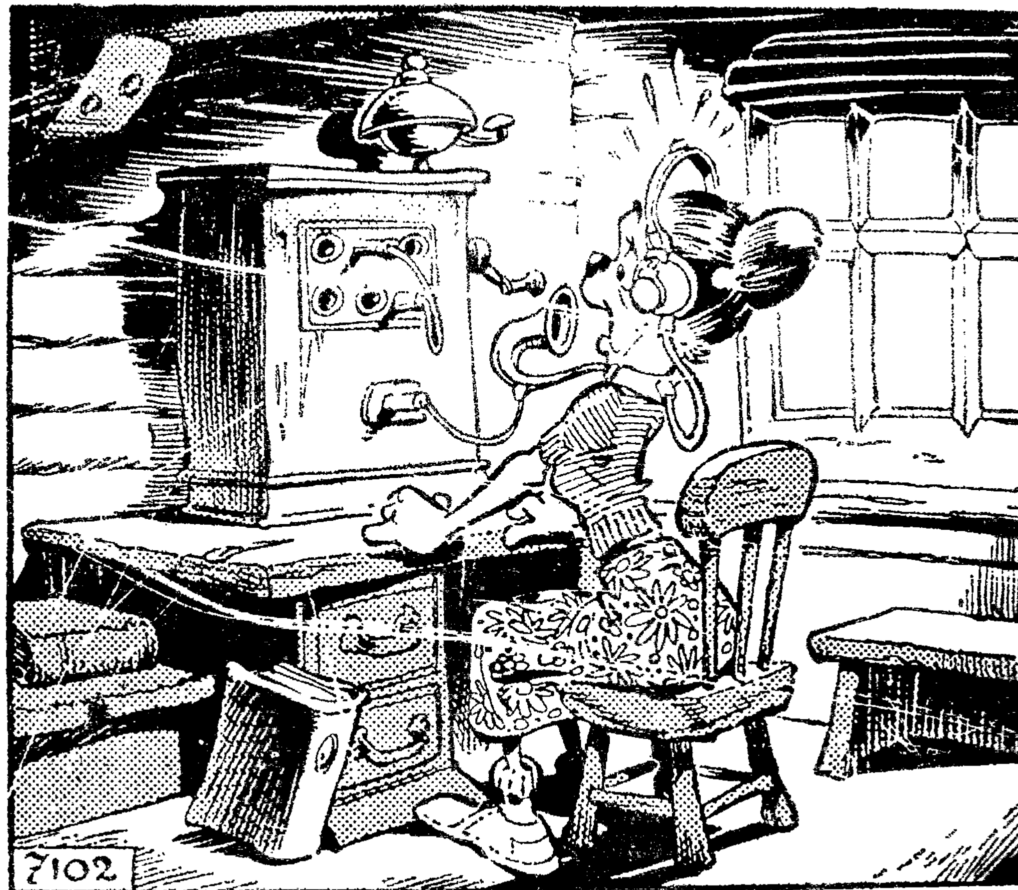
Door rust en ontspanning zou mijn teer gestel misschien weer op krachten kunnen komen, maar jij houdt daar geen rekening mee. Ik moet in mijn toestand de bergen gaan beklimmen om een garage te zoeken!''

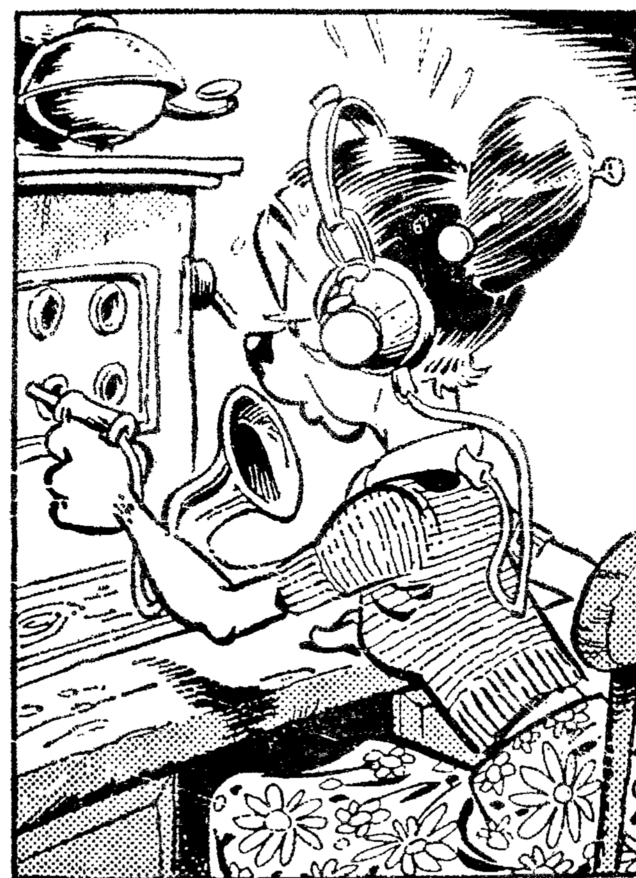
„Ik ga wel alleen'', zei Tom Poes, en hij voegde de daad bij het woord. In de wijde omtrek waren echter geen huizen te bekennen. Grillige rotspartijen staken hun toppen boven de nevels uit, en de Grond was bedekt met stenen, die het gaan bemoeilijkten. Het was dan ook een hele opluchting voor Tom Poes toen hij een telefoon aan een paal zag Hangen.

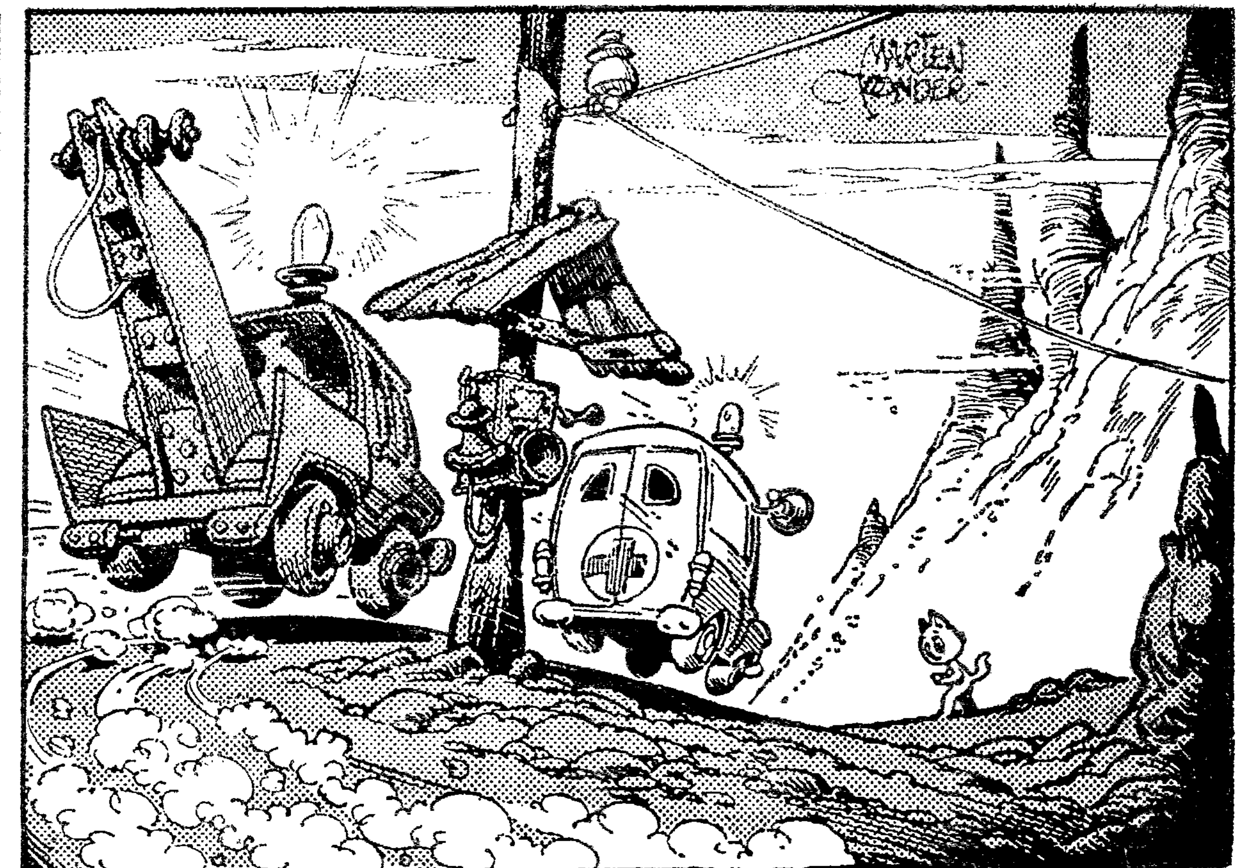
„Een telefoonboek is er niet bij'', sprak hij tot zichzelf. „Maar ze zullen me bij de centrale wel kunnen helpen, denk ik. Het is tenslotte een gewoon Geval Van pech, dat hier wel Vaker Zal voorkomen.''

Hij draaide aan de zwengel, en toen hij een stem hoorde, vertelde hij kort wat Er aan de hand was.

„Kunt u me met een garage verbinden?''besloot hij. Dat leek hem een eenvoudig verzoek toe, zodat hij geduldig op de aansluiting wachtte. Maar hij had er niet op gerekend, dat heer Bommel's waarde-ring ook op grote afstanden werkte. De gevolgen bleven dus niet uit.

7102 De telefoniste, die in het postkantoor te Kiezel de centrale bediende, werd door schrik bevangen toen ze Tom Poes om een garage hoorde vragen...

„Ravage?" riep ze ontsteld. „Kunt u duidelijker praten? De lijn is een beetje oud. Wat is er gebeurd? Auto? Ja, ja, ik hoor u wel. Een auto-ongeluk, he? Waar is de bestuurder?"

Ze luisterde enige tijd met klimmende ontzetting naar de klanken uit het apparaat, en maakte er toen een einde aan.

„Ik zal onmiddellijk hulp sturen," riep ze. „Laat het maar aan mij over. In deze streken helpen we elkaar!"

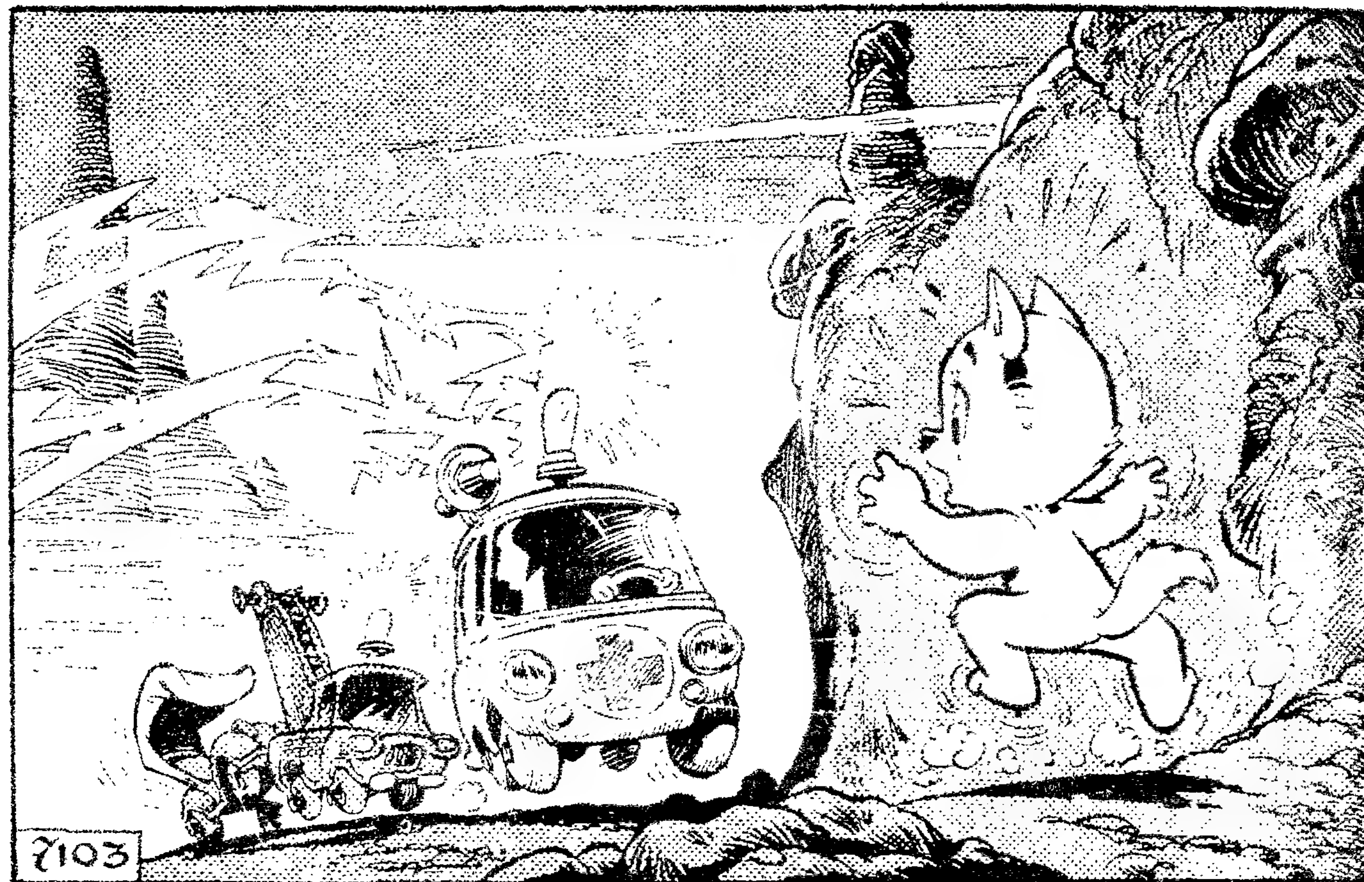
Na deze belofte verwisselde ze driftig de aansluiting en belde krachtig.

„Er is een vreselijk auto-ongeluk gebeurd," meldde ze, toen ze gehoor kreeg.

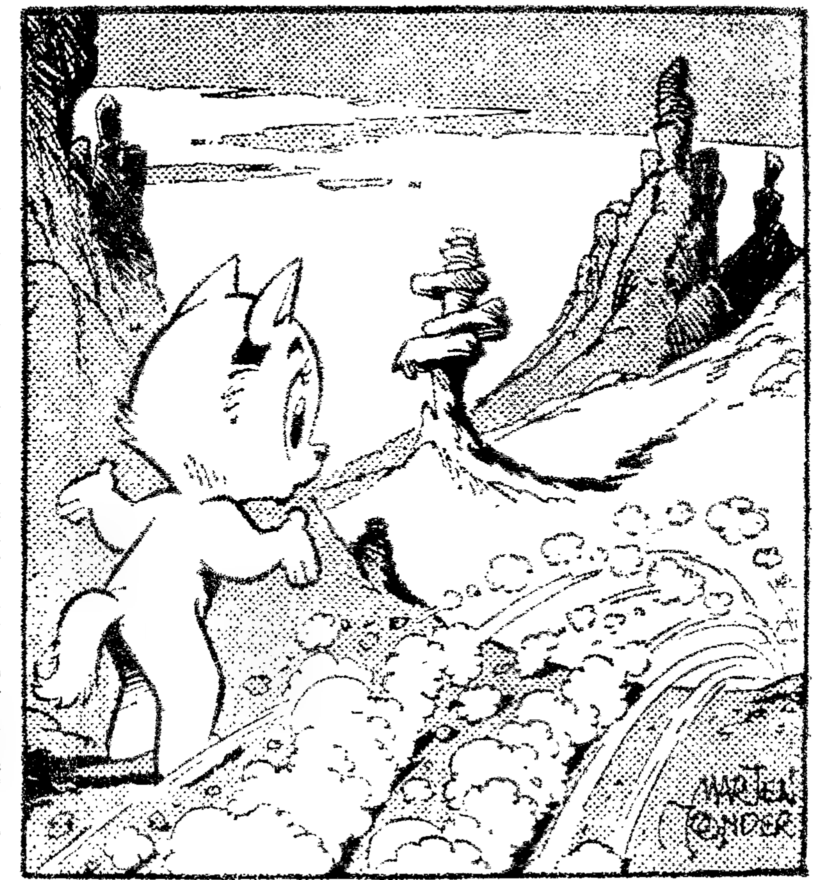
„In de buurt van de telefooncel, u weet wel. De chauffeur zit beklemd met vier lekke banden en een brandende maag. Het is dringend!"

Deze oproep had onmiddellijk gevolgen. De stilte, die tussen de bergen hing werd verbroken door het geloei van een sirene en het gebrul van motoren. En toen Tom Poes, die het akelige gehuil hoorde naderen, omkeek zag hij een ambulance-auto en een kraanwagen met grote snelheid op zich af komen.

„Ze zijn vlug met hun hulp," dacht hij. „Dat wel. Maar dit lijkt me een beetje overdreven. Het is duidelijk, dat heer Bommels waarde-ring ook op grotere afstanden werkt."

7103 De ambulance en de kraanwagen waren Tom Poes met grote snelheid en huilende sirene gepasseerd en hij liep er ongerust achteraan. Maar hij was nog niet ver gekomen, toen de voertuigen reeds weer terugkeerden...

,,Wacht even!'' riep Tom Poes, op de weg springend. ,,Ik ben bang, dat jullie het niet helemaal hebben begrepen! Stop even!!''

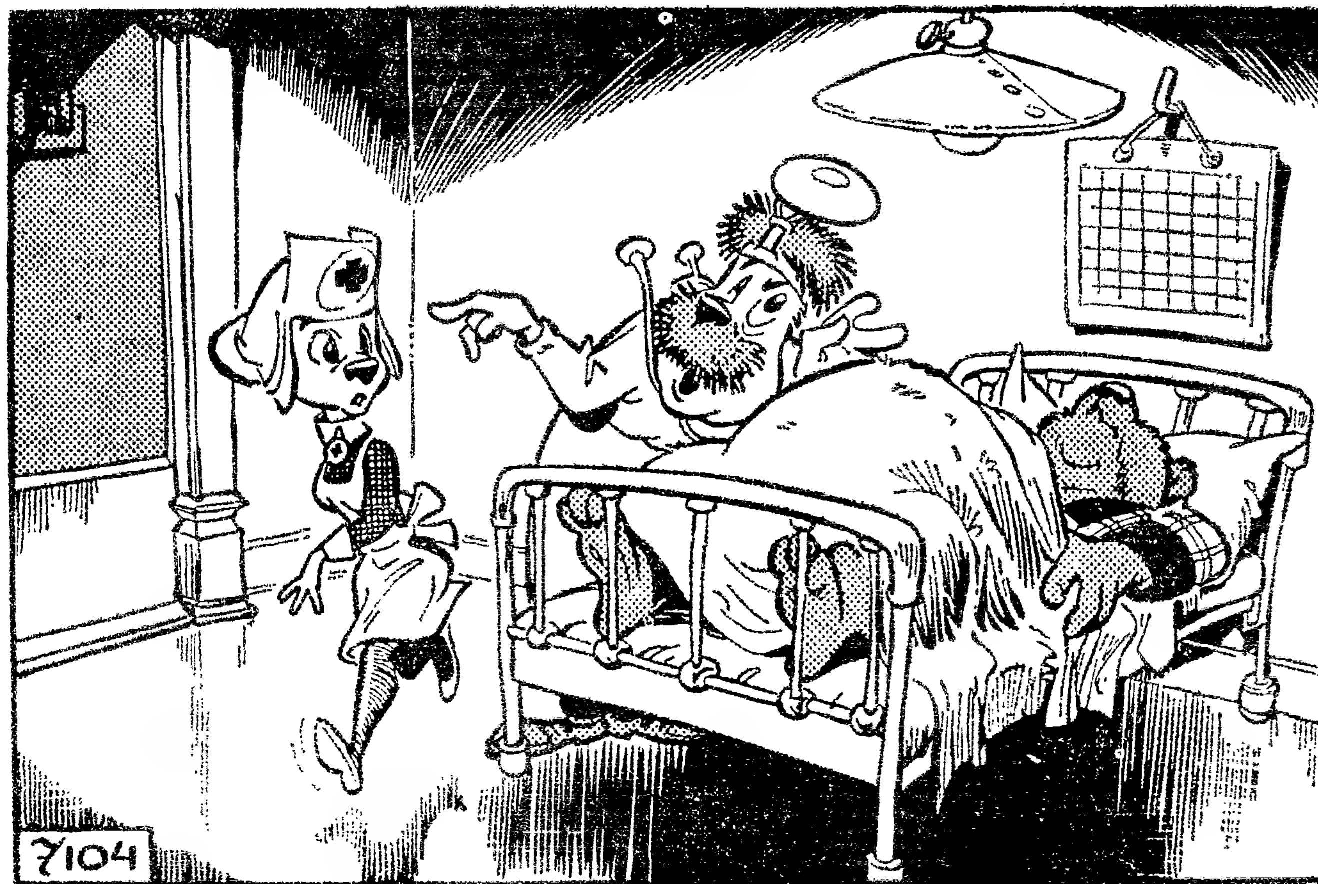
De bestuurder van de eerste auto hield zijn vaart een beetje in, maar stoppen deed hij niet.

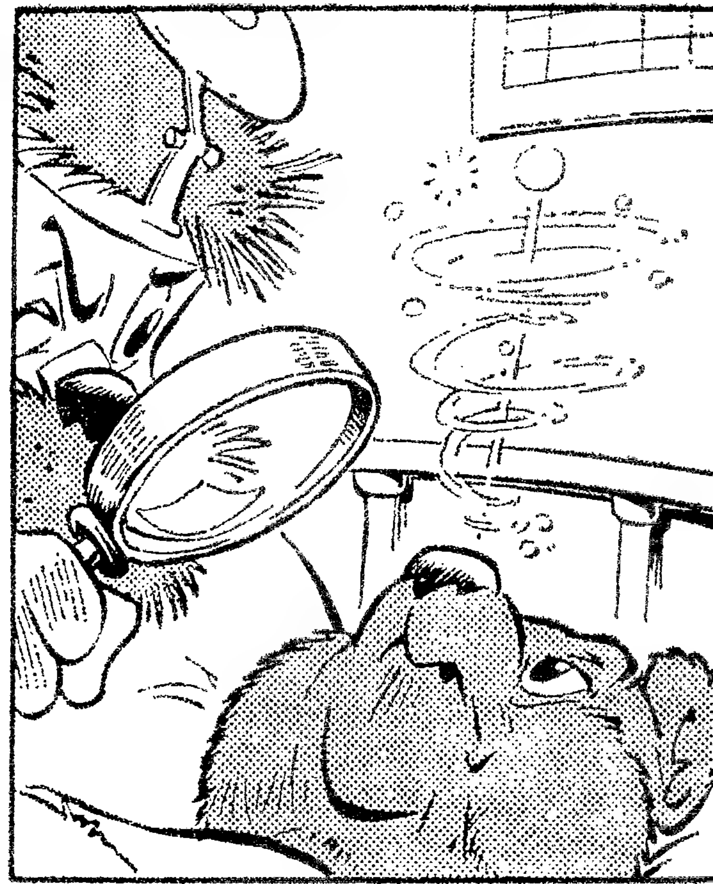
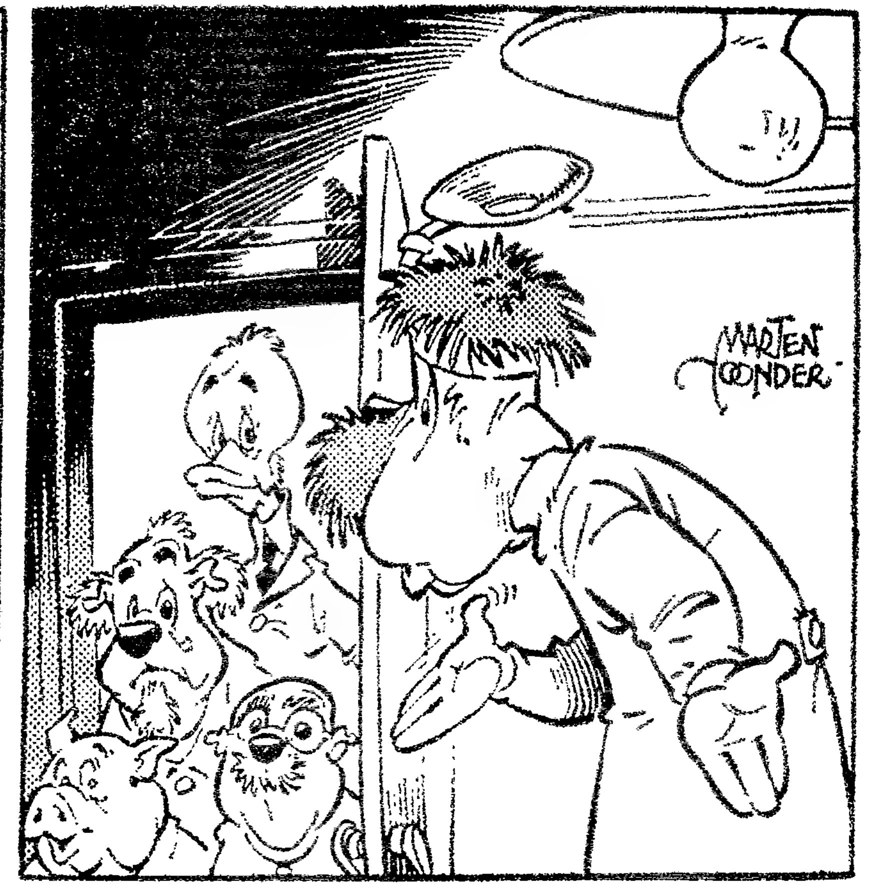
,,Opzij !'' riep hij onder het passeren. ,,Wil je er onder komen? Geen tijd voor een klein ongelukje als jij; we hebben hier een ernstig verkeersongeval! De toestand is ernstig!''

Daarop meerderde hij zijn snelheid weer, en de beide wagens verdwenen over een berghelling uit het gezicht, grote stofwolken achterlatend. Tom Poes stond daar tussen in en haalde moedeloos de schouders op.

,,Waar zijn ze heengegaan?'' vroeg hij zich af. ,,Ze hadden heer Ollie en de Oude Schicht bij zich, maar waar worden die heengebracht? De zaak is groot aangepakt en ik ben bang dat de gevolgen voor heer Bommel erg vervelend zullen zijn. Groot is lang niet altijd prettig. Wat nu te doen?''

Hij dacht even na, en begon toen de sporen te volgen, die de snelle voertuigen op de zanderige bodem achter hadden gelaten...

7104 De ambulance-auto had heer Ollie naar het hospitaal te Kiezel gebracht. Het was slechts een eenvoudig ziekenhuis, dat was ingericht op seizoenbedrijf. Ongelukken bij het bergbeklimmen van toeristen waren hier de specialiteit, zodat de dienstdoende geneesheer de nieuwe patiënt wat onwennig gadesloeg...

„Zei u een auto-ongeluk, zuster?'' vroeg hij terwijl hij heer Bommels tors beklopte. „Er is geen fraktuur, maar de venter is lelijk gezwollen en straalt een soort licht uit. Hm, een paarse gelaatskleur, een snurkende ademhaling...''

„Ja, hij ziet er lelijk uit,'' zei de verpleegster zenuwachtig. Is hij nog te helpen, denkt u?''

„Het is een toestand van coma,'' prevelde de arts. „Inwendige zwellingen en borrelingen. We moeten consult inroepen, zuster! Vlug!''

De verpleegster haastte zich het vertrek uit, en het dichtvallen van de deur deed heer Ollie uit zijn sluimer ontwaken...

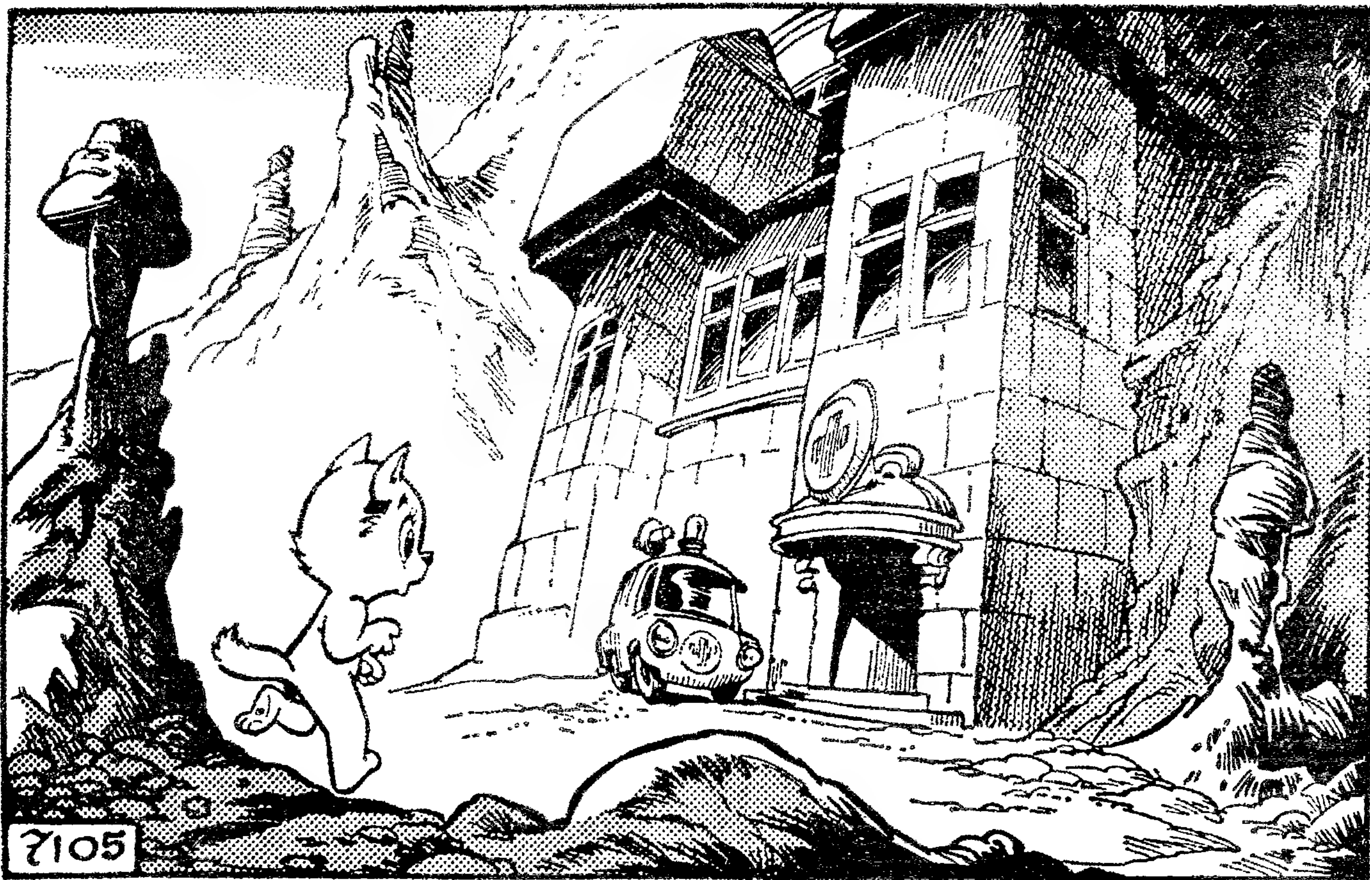
„W-waar bennik?'' stamelde hij met dikke tong. „Ik v-voel me lang niet goed. Maagbrand, als u begrijpt wat ik bedoel.''

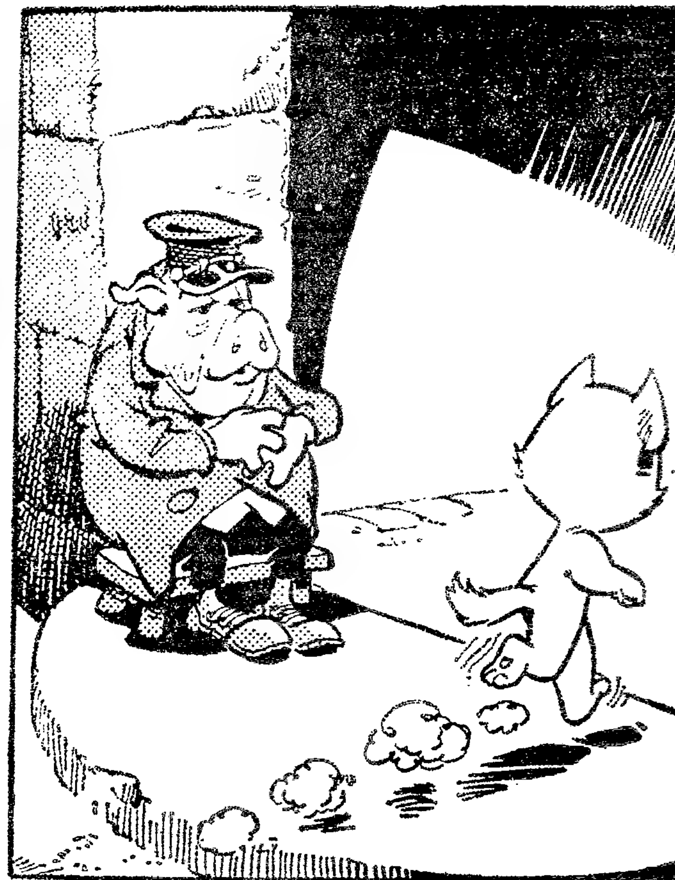
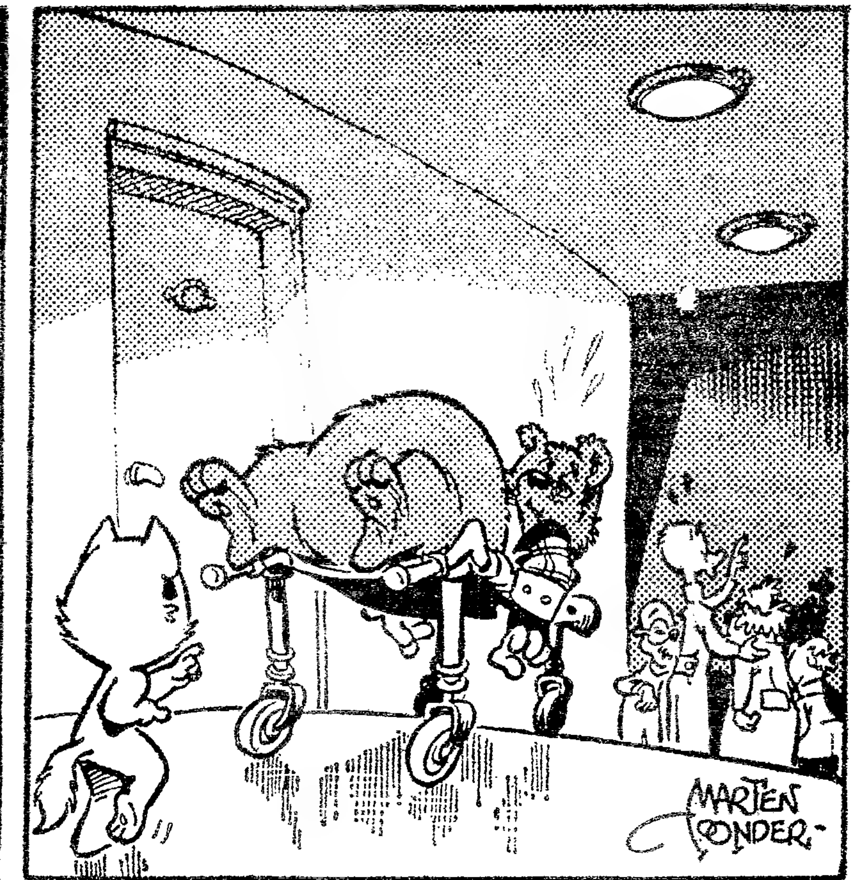
„Rustig maar,'' maande de dokter. „U bent in goede handen. Wat is er eigenlijk gebeurd?''

„Het is de hotskots,'' klaagde de lijder met zwakke stem. „Vier gesprongen banden, bedoel ik. Het is héél vreselijk.''

Deze mededeling schokte de geneesheer, en hij voeldė zich opgelucht toen er een groepje collega's voor het consult binnendromde.

„Een viervoudige breuk'', prak hij bekommerd. „Ik weet alleen niet waar. Als het maar geen animus biliosus is!''

7105 Tom Poes had de sporen van de ziekenauto met enige moeite kunnen volgen, en zodoende kreeg hij het Kiezelhospitaal in het gezicht....

„Hier hebben ze heer Ollie dus heengebracht", sprak hij tot zichzelf. „Hm, dat zou niet zo erg zijn, als hij de waarde-ring van Hocus Pas niet had. Ik ben bang, dat het nu ook weer groot zal worden aangepakt. Groot en veel, en dat zou erg naar kunnen zijn."

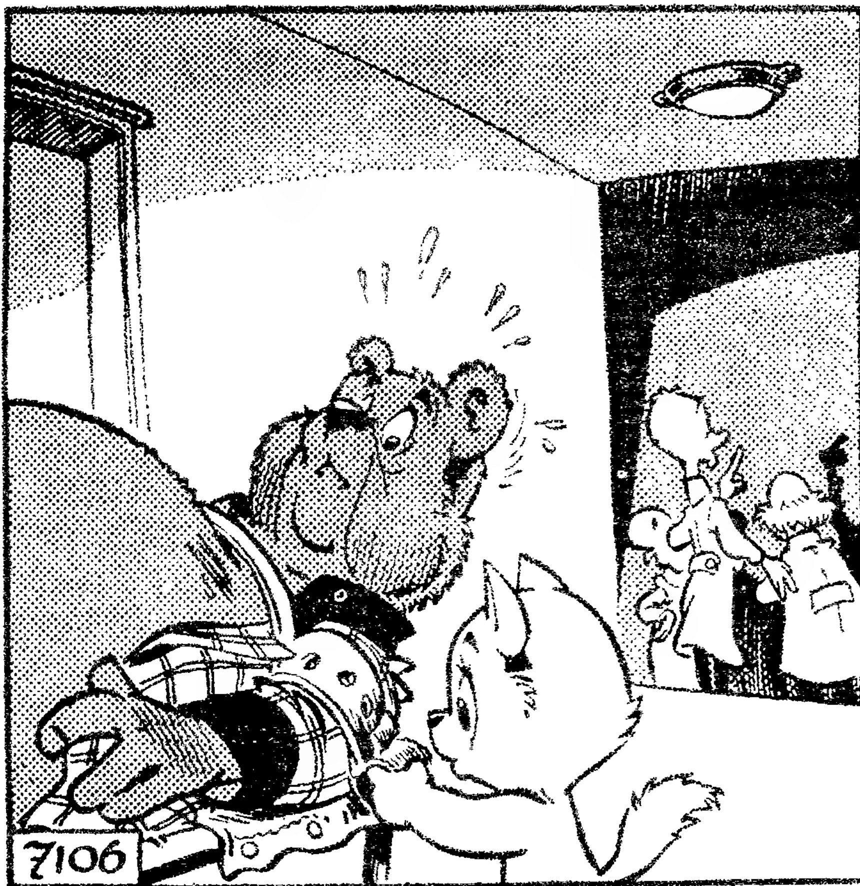
Met die gedachte liep hij ongerust het ziekenhuis binnen zonder te worden tegengehouden. De portier, die voor de ingang zat te knikkebollen had weliswaar de opdracht om niemand buiten de bezoekuren toe te laten, maar hij liet hem oogluikend gaan...

„Een klein geval", dacht hij. „Klein en weinig geeft geen last."

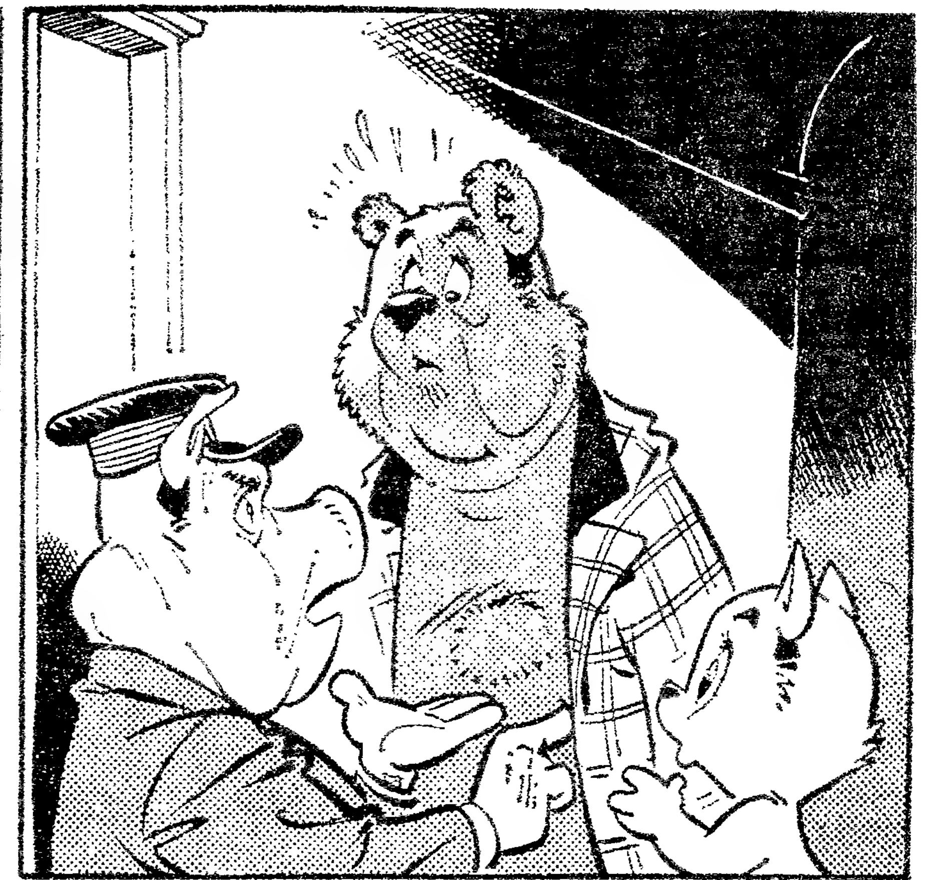
Door deze denkwijze kon Tom Poes onopvallend doorlopen, en zo geraakte hij al spoedig op een gang waar een brancard stond. De ronde vorm van heer Bommel was reeds van verre zichtbaar, en ook was het duidelijk, dat de lijder door riemen aan het voertuigje was bevestigd. Achter hem bevond zich een groepje dokters in consult. Het verwarde gemompel dat hieruit opsteeg overstemde heer Ollie's klagende stem, en ook zijn uitroep, toen hij Tom Poes in de gaten kreeg.

„Ssst!" fluisterde die. „Ik zal u losmaken. We moeten hier vandaan."

„Dat kan niet", stamelde heer Bommel. „het is een vierdubbele breuk. Met een gloeiende mobolie. Ik hoorde het ze zeggen. Met mij is het gedaan, jonge vriend..."

7106 Het groepje dokters, dat in consult bijeen was, scheen tot een besluit te komen...

„Een onmiddellijke ingreep is het enige", hoorde Tom Poes zeggen. „Laat de operatiekamer gereed maken!"

„Vlug!" zei hij. „De riemen zijn los, heer Ollie! We moeten hier weg."

„En mijn vierdubbele mobolie dan?" vroeg heer Bommel, zich moeilijk oprichtend. „Denk je dan helemaal niet aan mijn toestand?"

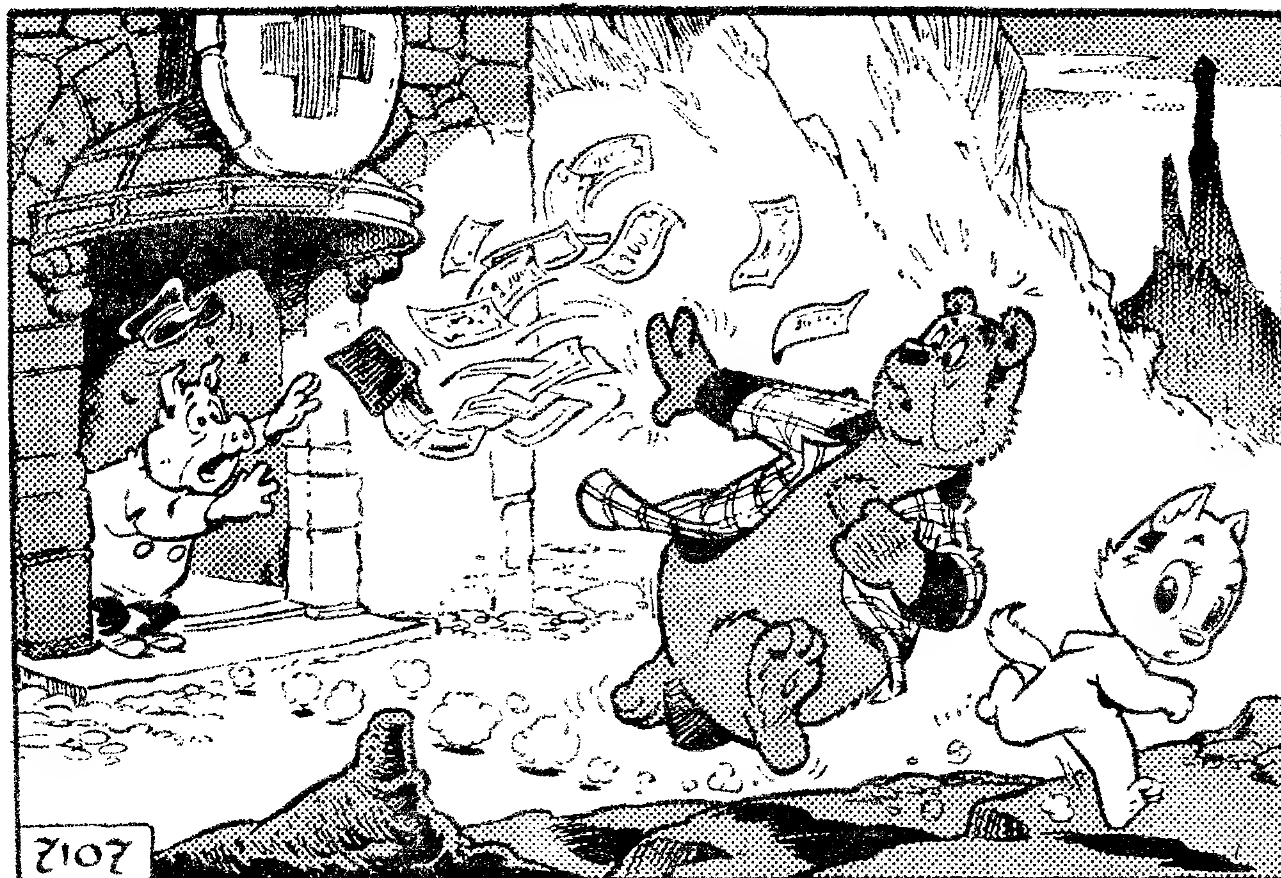
„Juist wel", siste Tom Poes gejaagd. „Kom mee, voordat ze het groot gaan aanpakken. Vergeet uw waarde-ring niet!"

Deze laatste opmerking bracht heer Ollie plotseling op andere gedachten. Hij liet zich van de brancard afglijden en haastte zich achter Tom Poes aan de gangen door naar de uitgang. Maar dit keer was de portier klaar wakker.

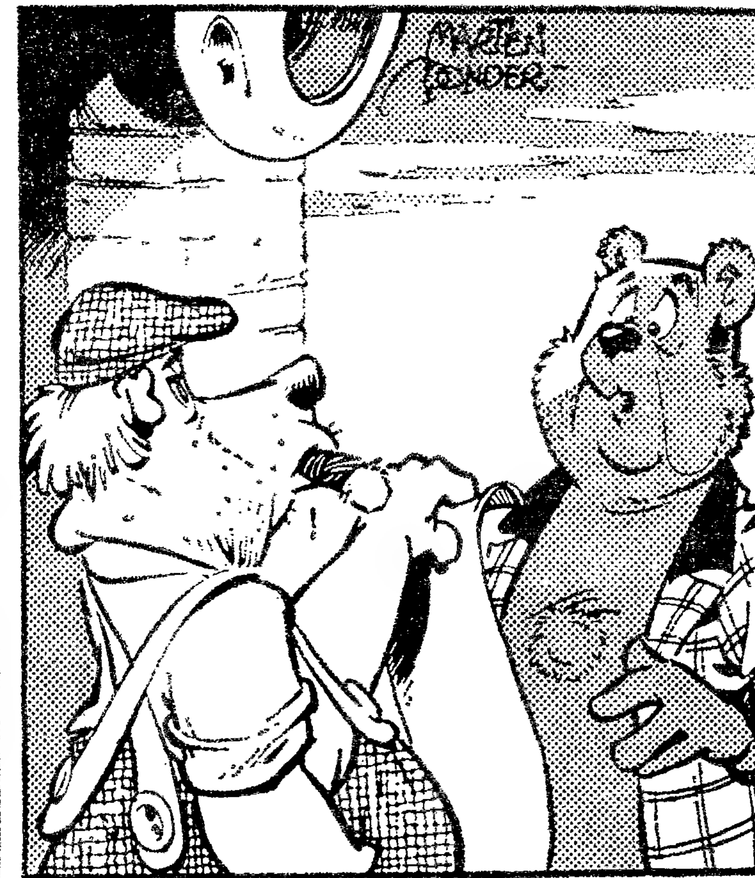
„Gaat u al weer vertrekken?" vroeg hij, terwijl hij overeind sprong. „Dat gaat zo maar niet! U bent een groot en ernstig geval en er is véél aan u gedaan. Is de rekening voldaan? Die zal erg hoog zijn, vrees ik. Groot en veel is duur, meneer!"

„Ik ben weer beter", protesteerde heer Bommel. „Een beetje maagbranding, bedoel ik. Ik moet hier weg voordat ik ingegrepen word!"

„Betaal maar wat u hebt!" zei Tom Poes dringend. „Voordat die dokters klaar zijn en u gaan zoeken!"

7107 Uit de gang van het hospitaal klonken naderende voetstappen en ongeruste stemmen. Het was duidelijk, dat men zich afvroeg waar de lijder met de maagklachten gebleven was, en heer Ollie begreep dat hij moest voortmaken als hij een ingreep wilde voorkomen.

''Hier is mijn geld!'' riep hij uit. ''Meer heb ik niet bij me.'' Met die woorden trok hij zijn portefeuille en wierp het leder naar de portier, terwijl hij het op een lopen zette.

''Maar dat is veel te veel!'' sprak de deurwachter, onthutst naar de dwarrelende biljetten kijkend. ''Wat moet ik daar nu mee? Er kan niet eens behoorlijk worden afgerekend want we hebben het adres van de patiënt niet!''

Heer Bommel was echter veel te blij dat hij aan een gruwelijk gevaar ontkomen was om zich druk te maken om de afrekening.

''Gelukkig,'' hijgde hij al dravend. ''je was net op tijd, jonge vriend, anders was ik groot aangepakt.''

''Ja,'' zei Tom Poes. ''En daar bij die garage staat de Oude Schicht. Ze hebben de banden weer geplakt. Zo te zien kunnen we meteen weg.''

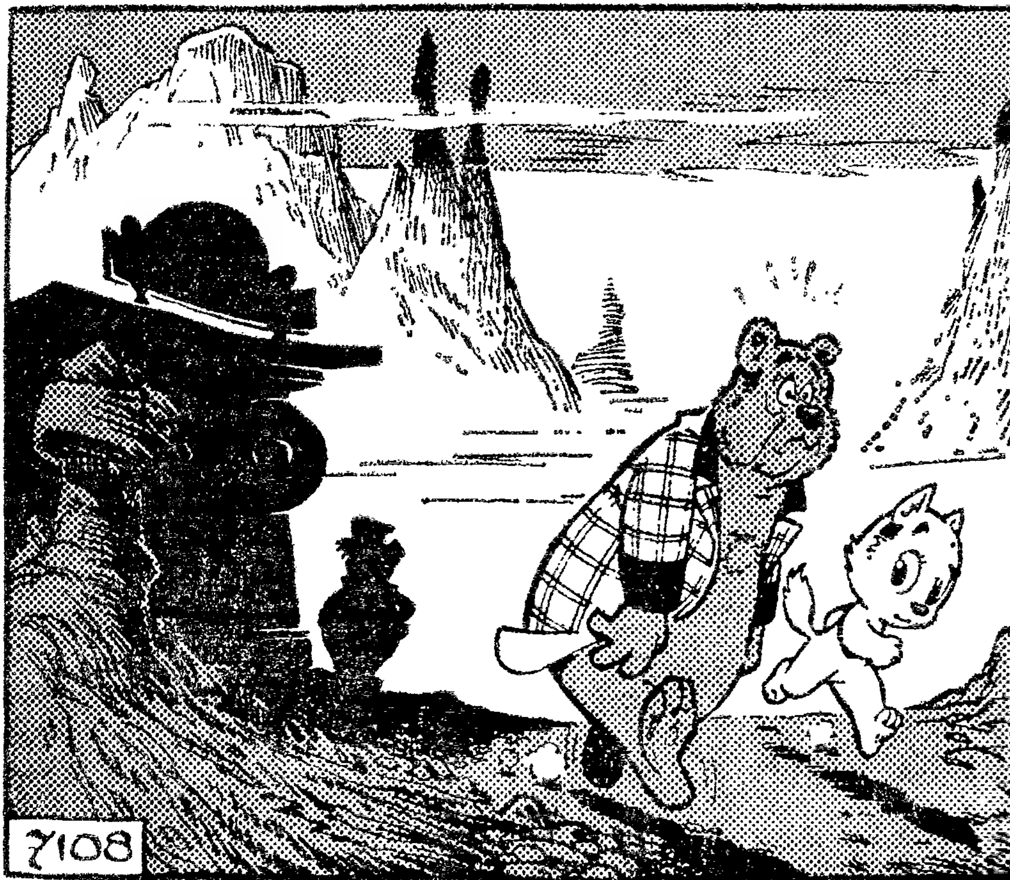
Maar dat viel tegen.

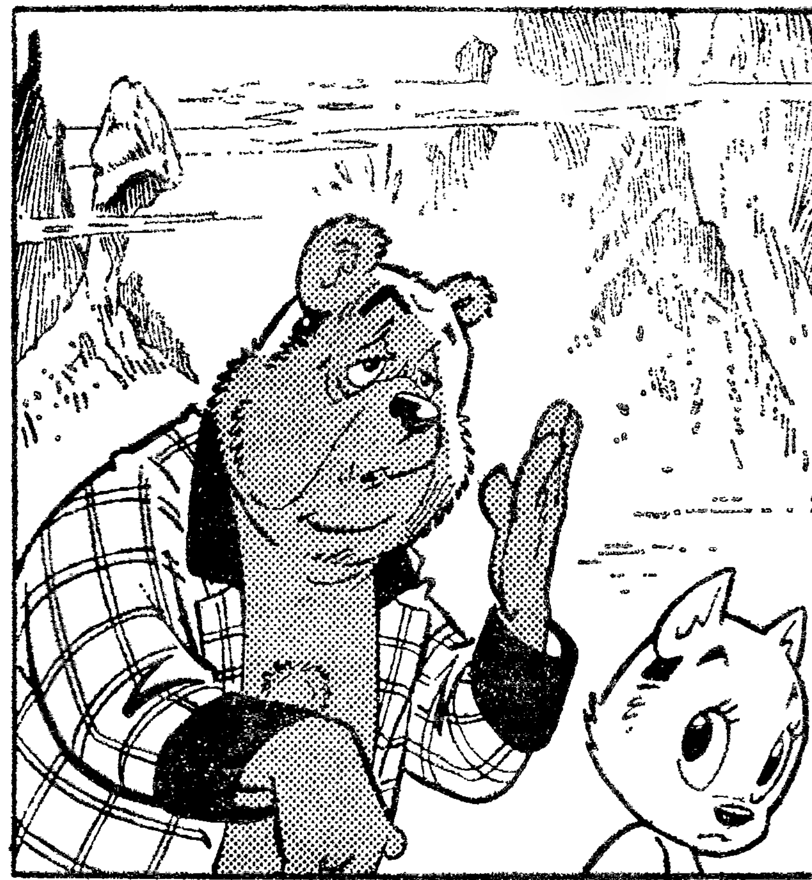
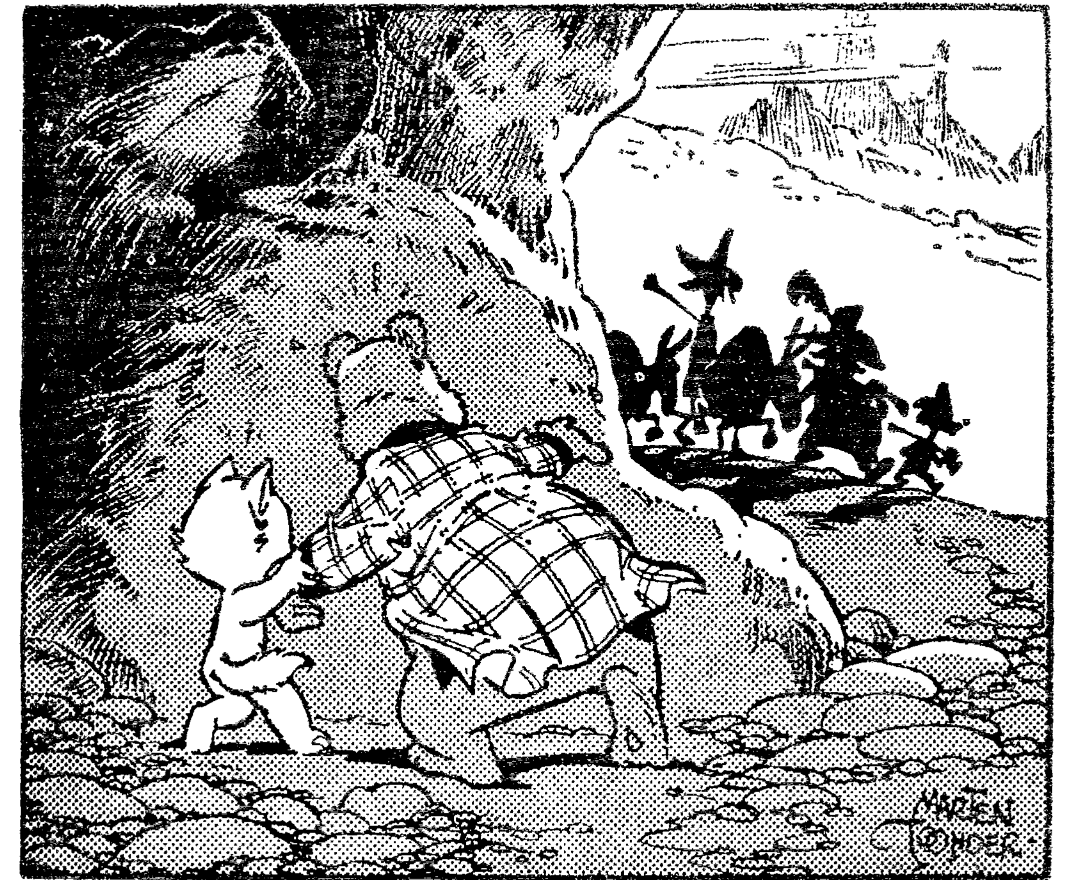
''Dat ouwe wagentje?'' zei de garage-ondernemer. ''Dat was een heel karwei. Vier nieuwe binnen- en buitenbanden. Puntjes nagekeken, kluts bijgesteld, klepjes vervangen, remmetje aangetrokken, olie in het karter, materiaal, arbeidsloon en omzetbelasting, dat is negenhonderdzevenendertig florijnen tweeënzestig; kijkt u maar na.''

Heer Ollie wierp een ontstelde blik op de nota en spijt over de overhaaste ziekenhuisafrekening beving hem.

''D-dat heb ik niet helemaal b-bij me,'' stamelde hij.

''Dan blijft het karretje hier,'' sprak de autohersteller droogjes. ''Eerst betalen, want ik ken u niet.''

7108 "Als u betaalt, kunt u uw karretje meenemen," zei de garagebaas. "Tot zolang blijft hij hier."

Het hielp heer Bommel niet, dat hij verklaarde een heer van stand te zijn, met een mooie rekening op de bank. De ondernemer bleef bij zijn standpunt, zodat er niets anders restte dan heen te gaan.

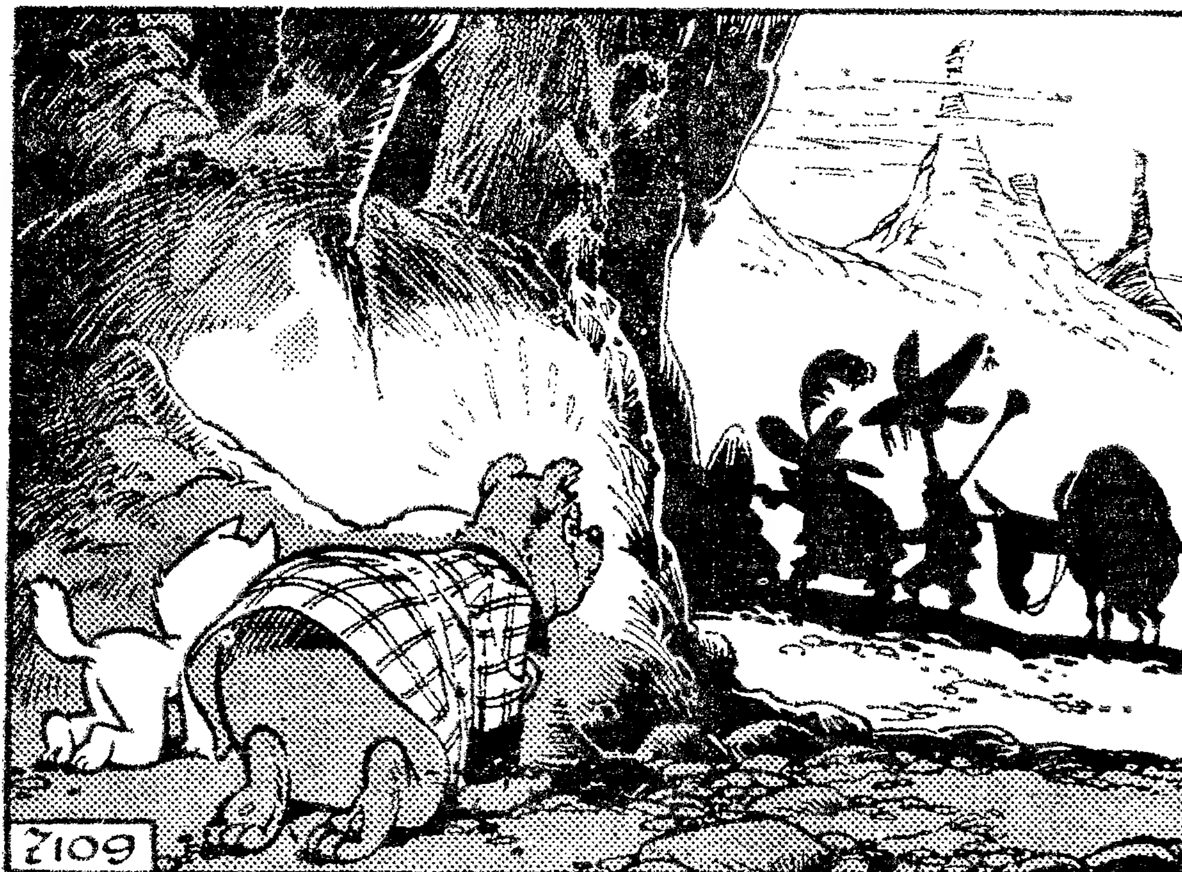
"Wat nu?" vroeg heer Ollie zich klagend af. "Hier loop ik met een lelijke maagbrand, zonder middelen van bestaan of krediet. En we zijn ver van huis in een onherbergzame omgeving zonder vervoermiddel. Ach, waar heb ik dit alles aan verdiend?"

"Aan uzelf," zei Tom Poes. "Alles gaat in het groot sinds Hocus Pas u bedrukt heeft met die waarde-ring."

"Alles gaat in het groot," herhaalde heer Bommel met stille stem. "Behalve prettige dingen waarop ik gehoopt had. Trouwens, iedereen weet, dat een heer zonder geld maar een klein iemand is. Waar blijft het grote dan?"

"Ssst!" fluisterde Tom Poes, terwijl hij de bekommerde heer achter een rotspartij trok. „Daar komt een hele verzameling vreemde figuren aan. We kunnen beter voorzichtig zijn in uw omstandigheden."

Zo sprekende wees hij op een kleine karavaan, die met zwaar beladen muilezels van achter de bergen te voorschijn kwam. Allerlei wapentuig en het geluid van rauwe stemmen rees uit het groepje omhoog, zodat de voorzichtigheid van Tom Poes te begrijpen was.

7109

Heer Bommel en Tom Poes hurkten achter een rotsblok neer en keken beklemd naar de ruwe gestalten die bij de bergwand voor hen stilgehouden hadden...

,,Het is een mooie buit'', hoorden ze een van de rabauwen zeggen. ,,En niemand heeft ons gezien. In de grot ermee, mannen. Het verdelen komt later wel''.

Hij drukte op een puntige steen, die uit de berg naar voren stak en daarop schoof er een grote rotsplaat naar boven zodat er een spelonk zichtbaar werd.

En onder gekraak van leder, gerinkel van metaal en ruwe scherts verdween de hele groep naar binnen zodat er weer stilte over het landschap daalde.

,,W-wie zijn dat?'' fluisterde heer Ollie. ,,Zouden het belastingambtenaren zijn? Of zakenlieden met een fusie, als je begrijpt wat ik bedoel?''

Tom Poes schudde het hoofd.

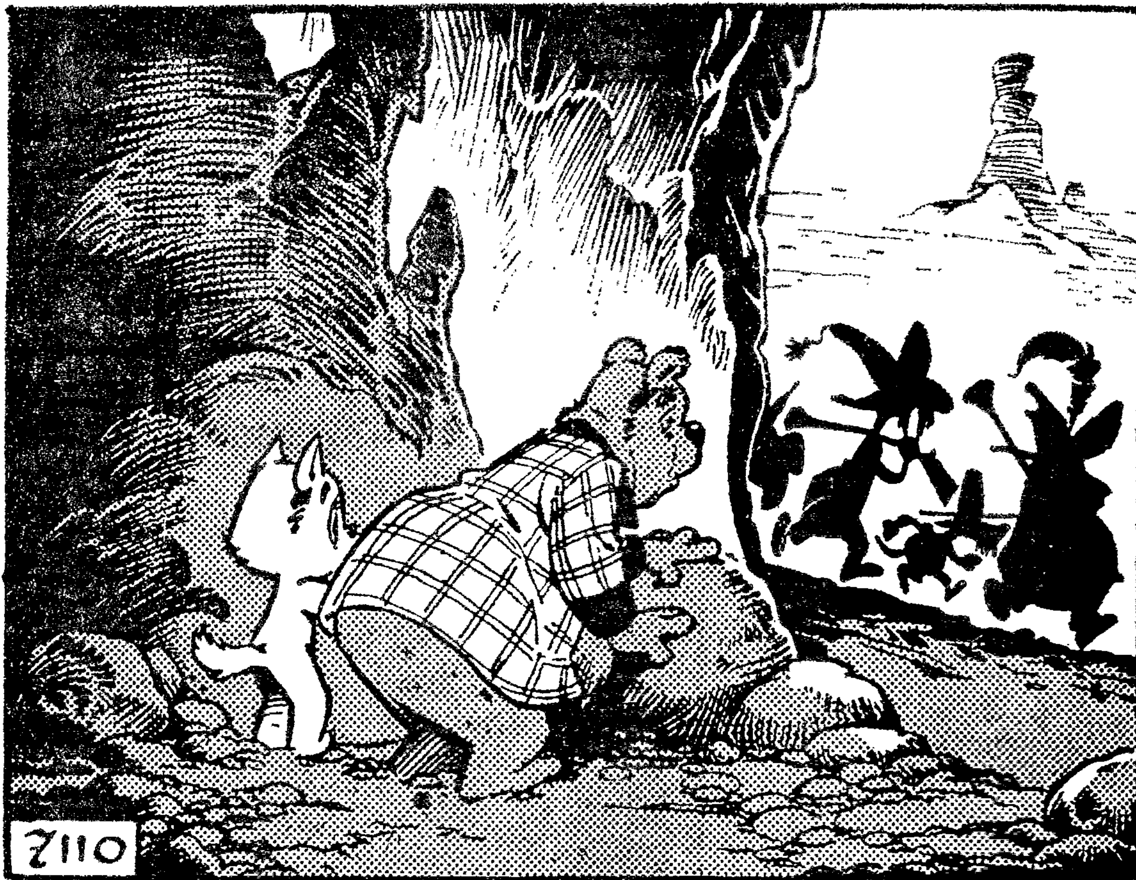
,,Dat geloof ik niet,'' zei hij. ,,Ze herinneren me aan een verhaal dat ik eens gelezen heb over iemand die Ali Baba heette...

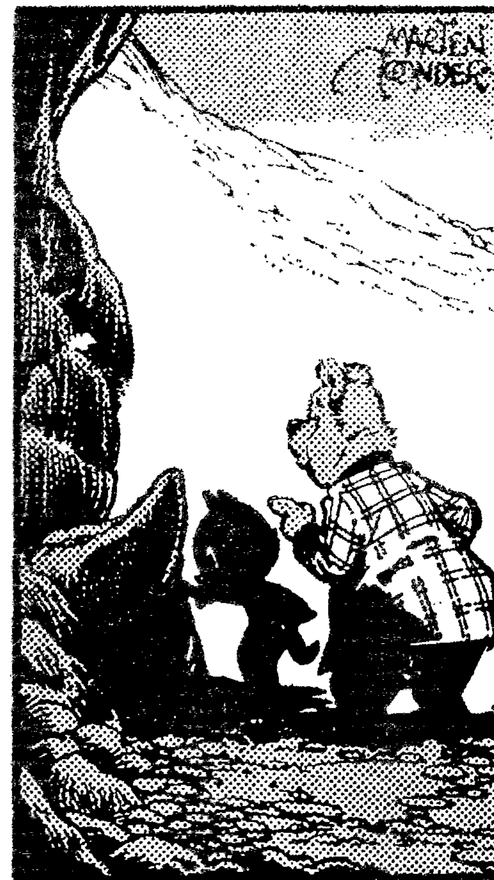
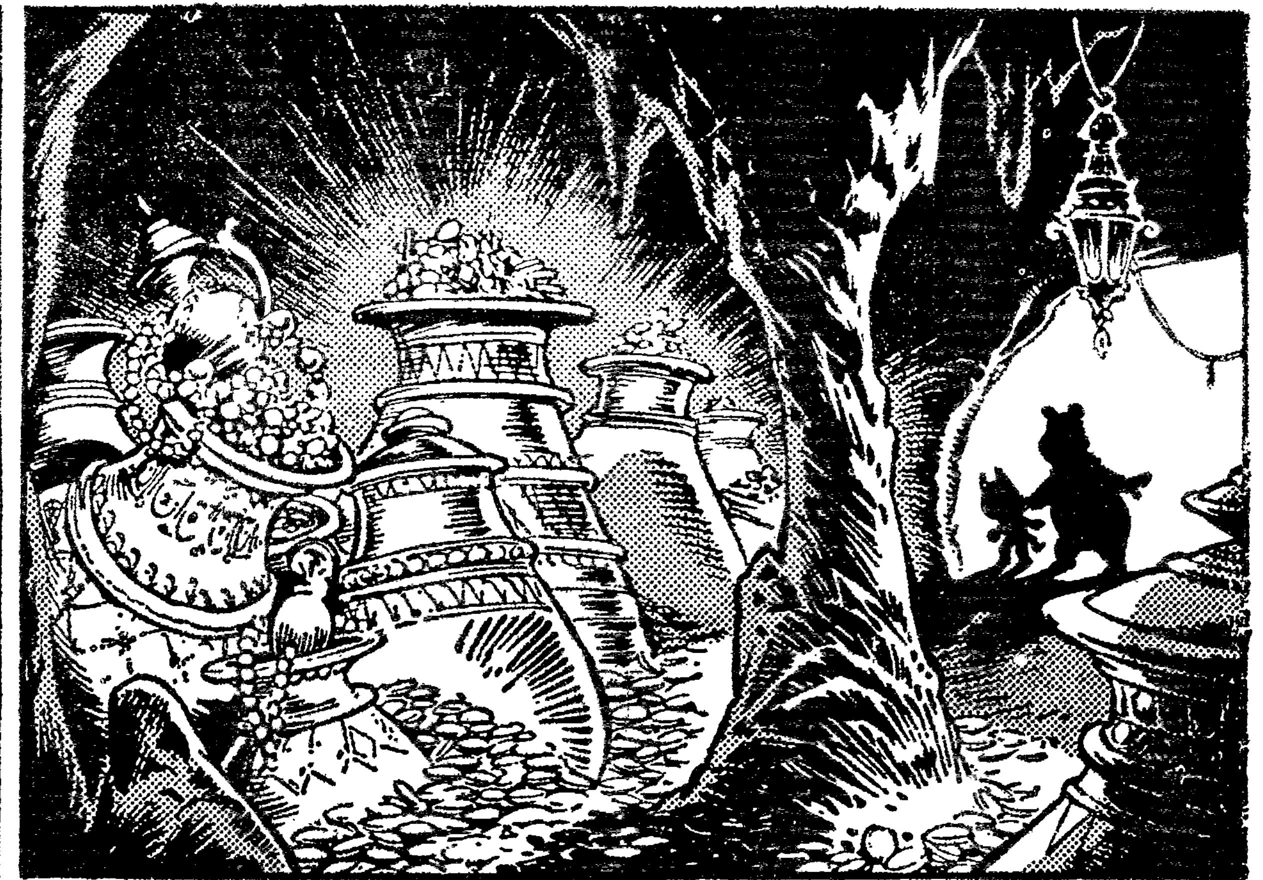
,,Gastarbeiders,'' hernam heer Bommel begrijpend. Hij richtte zich wat op en trok zijn jas recht.

,,Ik weet wat,'' sprak hij. ,,Laten we deze eenvoudige lieden om hulp vragen.

Met enkele welgekozen woorden zal ik ze op hun gemak stellen. Dan zullen ze het prettig vinden om een heer van mijn stand in zijn ongemak te kunnen bijstaan, wat jij?''

,,Blijf zitten!'' siste Tom Poes dringend. ,,Het zijn vast en zeker rovers die daar hun buit verbergen! Ze moeten ons in geen geval zien!''

7110 Na enige tijd verliet de duistere groep de grot en liet de rotsplaat weer neerzakken. Het geluid van vele voetstappen en ruwe stemmen stierf langzaam weg in de verte, en toen lag de rotsvlakte weer eenzaam en verlaten voor de bevangen toeschouwers.

„R-rovers," stamelde heer Ollie, terwijl hij vreesachtig overeind kwam. „Net als ik dacht, toen ik die grote hoeden en die ooglapjes zag. Dat deugt niet, dacht ik. We moeten eh... Wat moeten we nu doen, jonge vriend?"

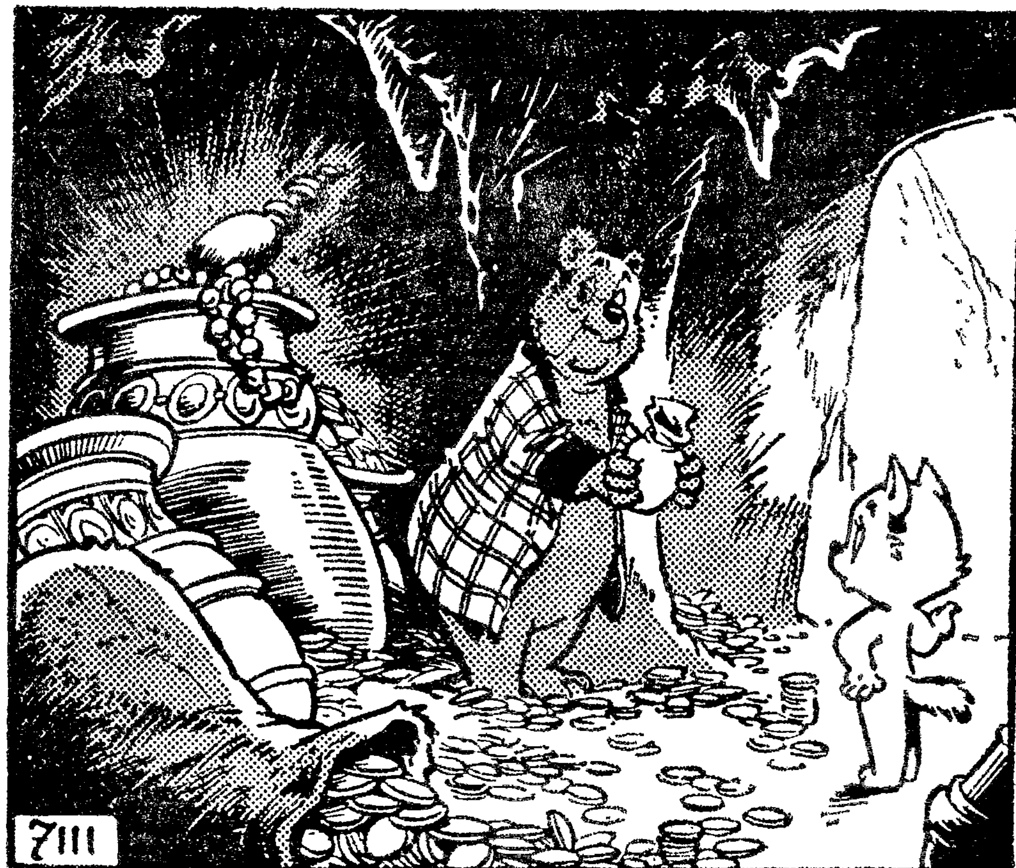
„Wel," zei Tom Poes, „als dat rovers zijn kunnen we wel wat van hun buit lenen om de reparatie van de Oude Schicht te betalen. Dan kunnen we tenminste naar huis komen."

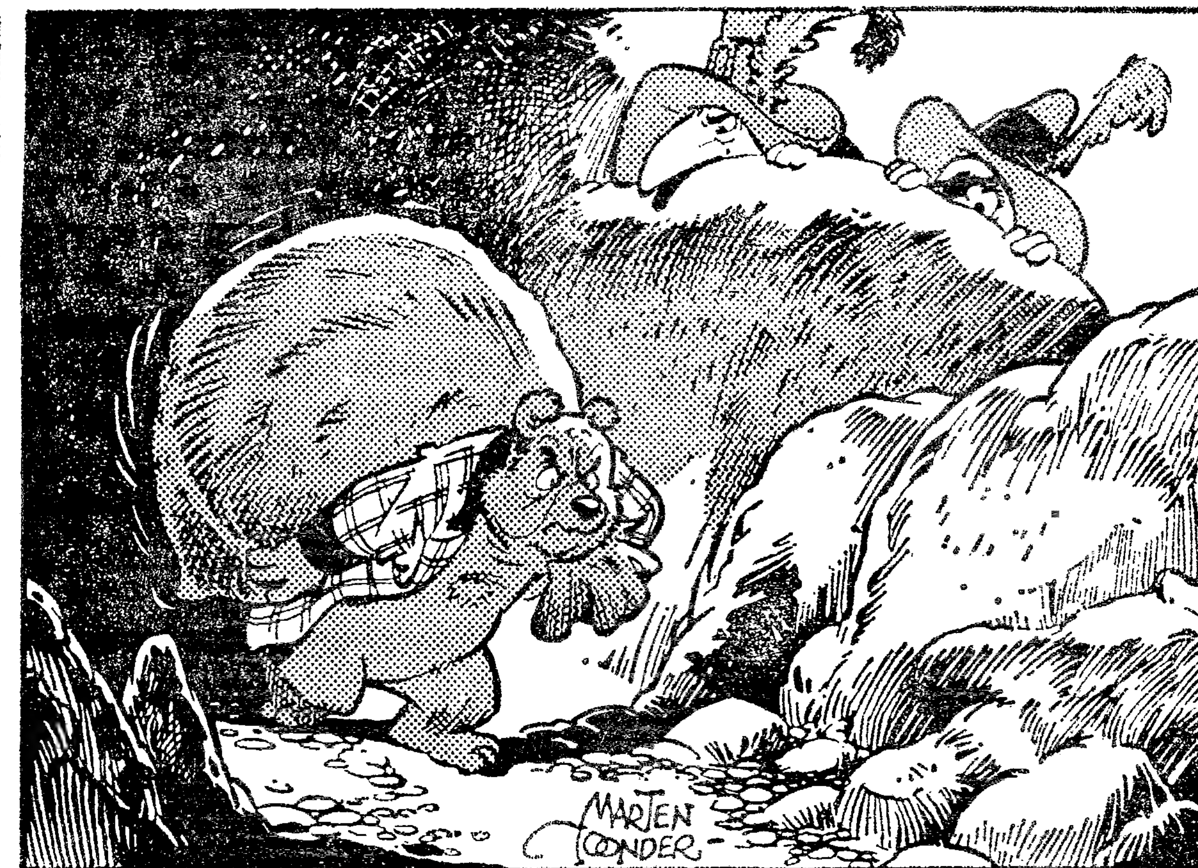
Dat leek heer Bommel een uitstekend plan toe, en bovendien werd hij geprikkeld door nieuwsgierigheid over de inhoud van de geheimzinnige grot. Hij volgde Tom Poes dan ook toen deze naar de uitstekende steen liep en er op drukte, zoals hij dat de hoofdman had zien doen.

De rotsplaat schoof terug en ze stapten de grot binnen, die daar achter lag. „Kijk nu toch eens aan!" fluisterde heer Ollie terwijl hij zijn blikken over de flonkering voor zich liet wijden. „G-goud en juwelen en sieraden en geld.....

Dit is nu precies wat ik me gewenst had, jonge vriend! Veel en groot; dat is toch maar iets voor een heer van mijn stand..."

„Hm," zei Tom Poes. „Het is allemaal gestolen spul en dat kan niet van stand zijn. Laten we een paar goudstukken me nemen en weggaan om de politie te waarschuwen."

7111 „Juist," sprak heer Bommel. „Laten we een paar goudstukken lenen om de garage te betalen... Dan kunnen we de politie... eh..."

Zijn stem stierf weg tot gemompel en er verscheen een zenuwtrekje bij zijn ooghoek toen hij zijn blikken door de grot liet glijden...

„Kom nu mee," drong Tom Poes aan. „Wat u daar hebt is wel genoeg. We moeten weg zijn voordat die rovers terugkomen."

„Weg zijn voordat de rovers terugkomen," herhaalde heer Ollie. Het was duidelijk dat hij zijn aandacht niet bij de zaak had, want hij wierp een peinzende blik op het kleine lederen geldbuideltje dat hij had opgeraapt en gooide het toen over zijn schouder weg.

„Waarom zo weinig, als het grote hier voor het oprapen ligt," prevelde hij.

„Als een heer iets leent kan hij het beter ruim doen."

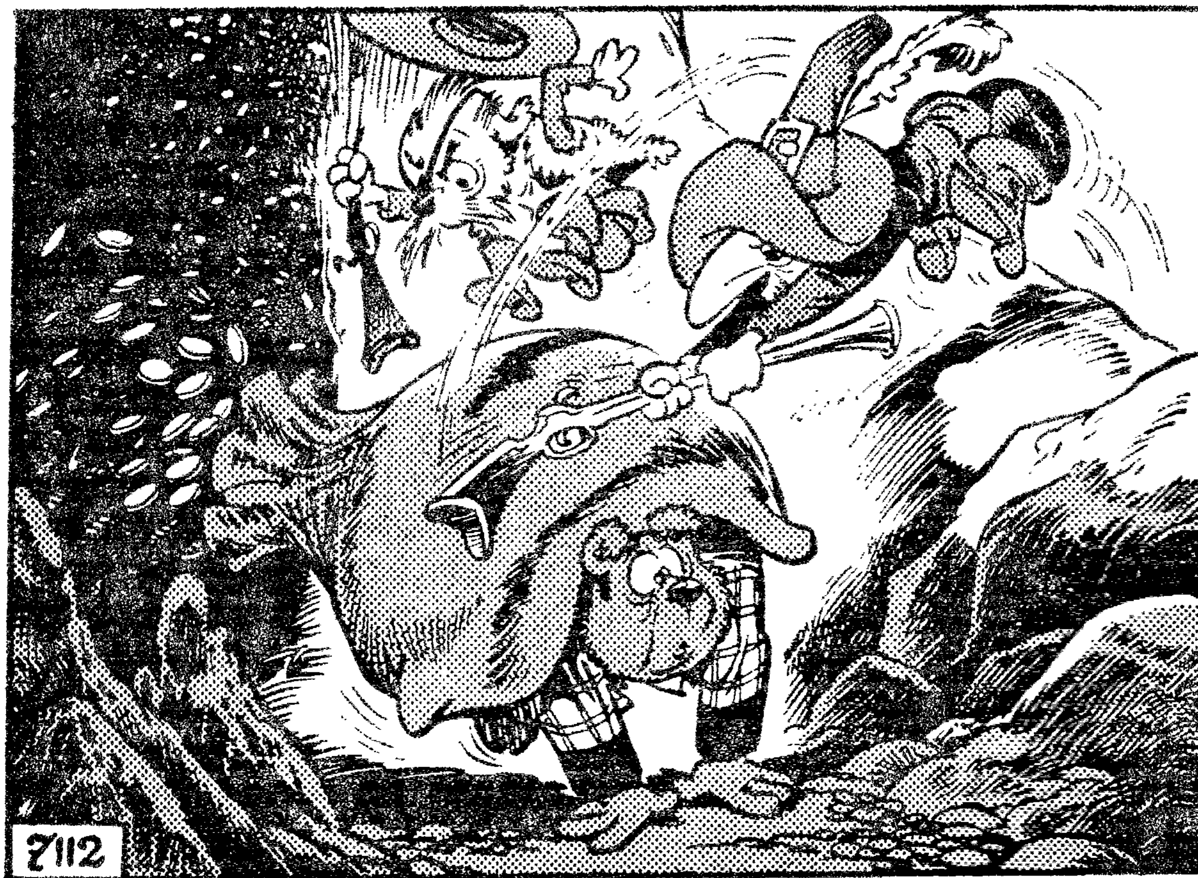
Met deze woorden bukte hij zich naar een grote zak, die tot over de rand met goudstukken gevuld was en hees die hijgend en steunend op zijn rug.

Met knikkende knieën en waggelende gang sjokte hij de grot uit en het daglicht in zonder naar Tom Poes te luistern, die achter hem een waarschuwing riep...

„De jonge vriend praat naar hij verstand heeft," zei hij zwaar ademend tot zichzelf. „Veel is prettig, en het gaat met dezelfde moeite.. nu ja, met iets meer moeite..."

Zijn diep gebogen houding belemmerde echter zijn uitzicht, en dat was jammer.

Want daardoor zag hij niet, dat er een paar rovers achter een steen verborgen naar hem keken...

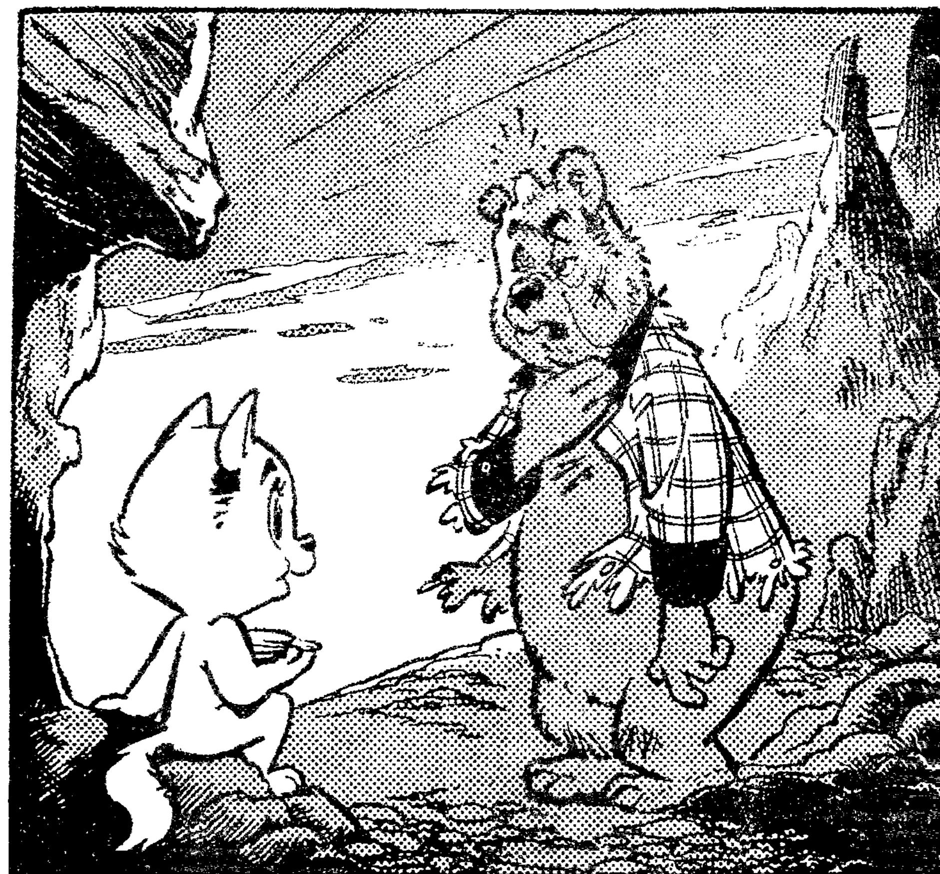
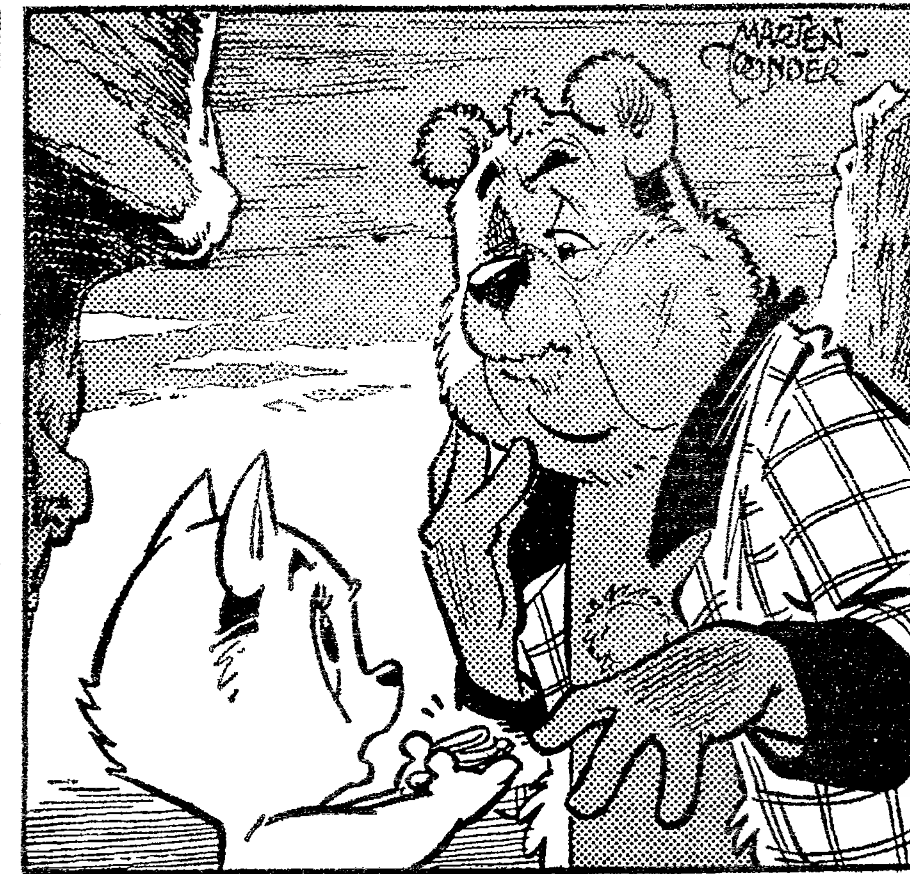
7112 De rovers wachtten totdat heer Bommel zich precies onder hen bevond. Toen klommen ze op het rotsblok en stortten zich op de geldzak die de sjokkende heer het gaan bemoeilijkte. Dit gewicht kon hij natuurlijk niet dragen en hij zakte dan ook met een dunne kreet door de knieën terwijl de geweerkolven hem op de met goud bedekte rug klopten...

„Daar heb je het al," dacht Tom Poes, die bij de ingang van de spelonk was blijven staan. „Nu is het te laat en er is niets wat ik kan doen. Ik ben ongewapend en de overmacht is te groot..."

Op dat moment barstte de zak open zodat een regen van geldstukken in het rond spoot. Tom Poes ving er een paar op en maakte toen van de verwarring gebruik door ongemerkt langs de tierende schuimers te sluipen. Daarop maakte hij zich langs de rotswand uit de voeten, terwijl achter hem het gerinkel van munten en het geluid van klappen aanzwol...

„De overmacht is te groot," herhaalde Tom Poes een beetje onzeker. „En om een list te bedenken is het te laat. Trouwens, het grote is heer Ollie's afdeling; ik kan beter even wachten."

7113 Tom Poes had zich met een paar goudstukken in veiligheid gebracht, maar prettig voelde hij zich niet. Tevergeefs probeerde hij een list te bedenken om heer Bommel te Helpen, en daar was hij nog mee bezig toen een naderend geschuifel over de kiezels knerpte. Tegen het rood van de ondergaande zon tekende zich een ingestorte gedaante af. Enkele flarden bedekten zijn door schrammen en builen ontsierde tors, en een gezwollen oog bemoeilijkte zijn uitgedoofde blik.

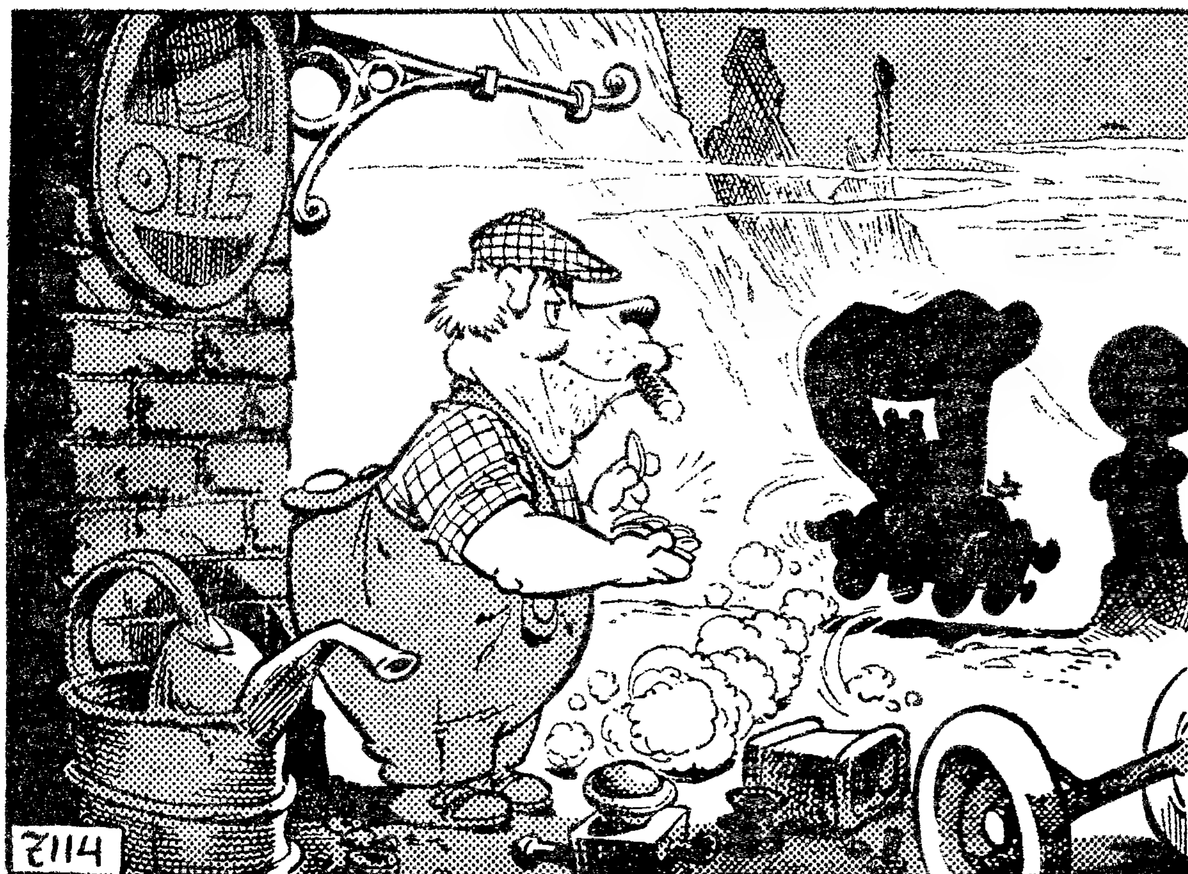
,,Heer Ollie!'' riep Tom Poes uit. ,,Wat ben ik blij, dat.....''

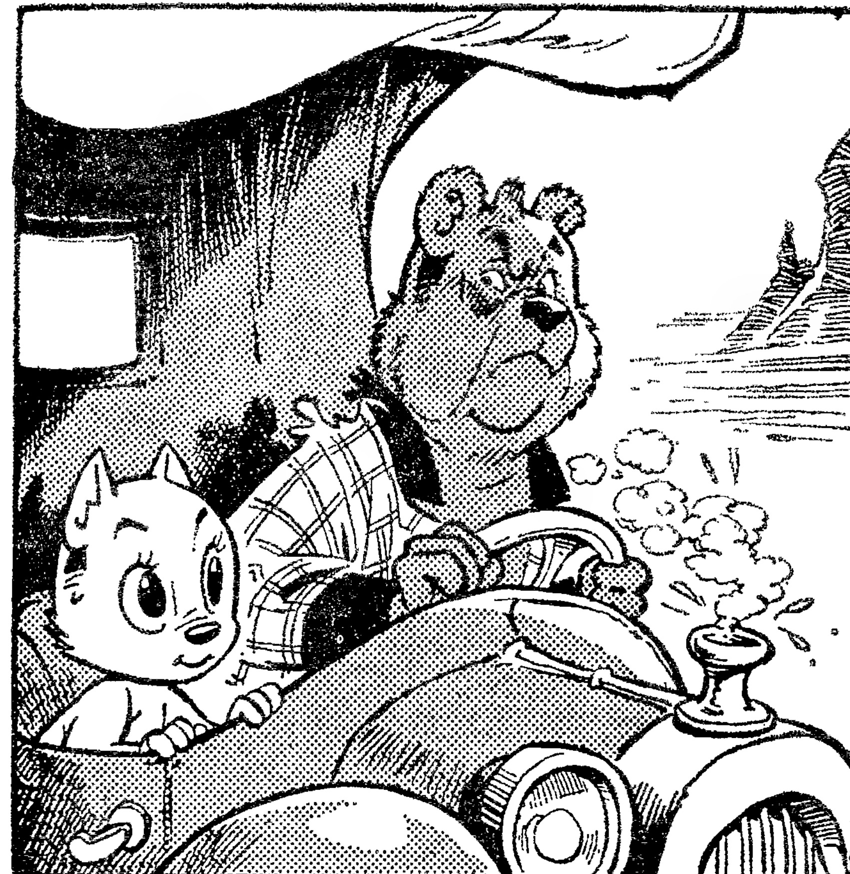
,,Blij, he?'' onderbrak de aangesprokene bitter. ,,Jij bent blij! Nu, ik ben helemaal niet blij! Je moest je schamen, jonge vriend! Waarom heb je me in de steek gelaten in de ure des gevaars? Hier sta ik; uitgeschud door een roversbende, die mijn goud heeft gestolen...''

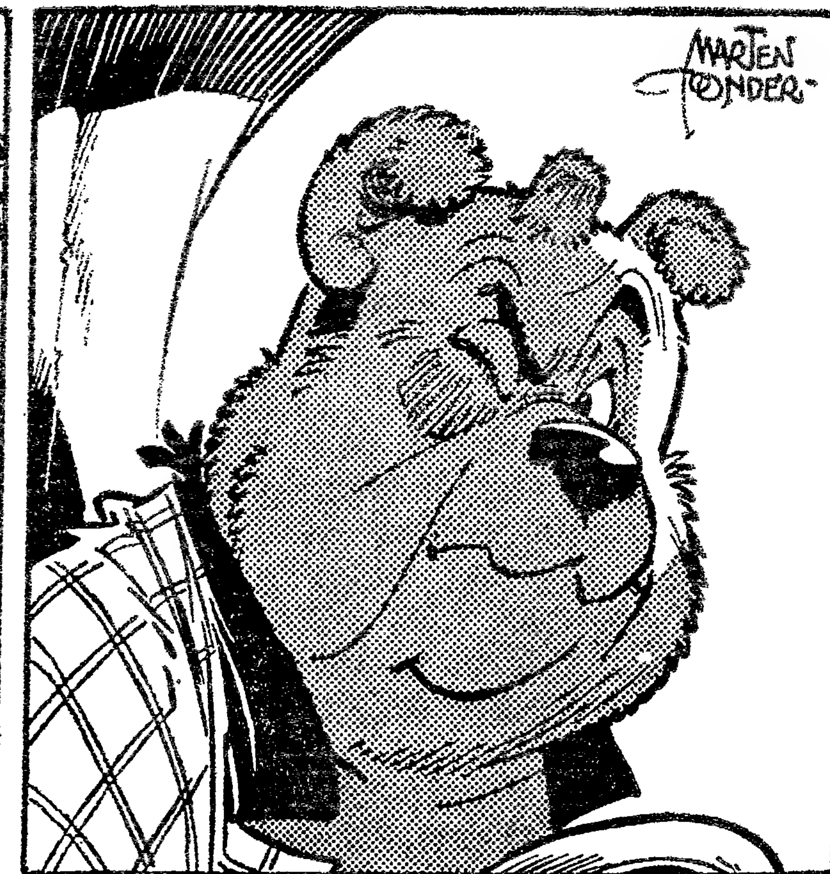
,,Het was uw goud niet,'' zei Tom Poes. ,,Wanneer u...''

,,Alles ben ik kwijt!'' vervolgde heer Bommel met verheffing van stem. ,,Mijn horloge, mijn tandenstoker en mijn goud! En ondanks mijn heldhaftige tegenstand heb ik een groot aantal bletsuren opgelopen. De overmacht was te groot!''

,,Alles is tegenwoordig te groot,'' zei Tom Poes. ,,U houdt daar nu eenmaal van, en u hebt het zelf gekozen. Daardoor was de overmacht te groot; maar die zak vol geld was ook te groot en daardoor ook de verliezen en de klappen. Dat grote is niets voor mij. Ik heb een paar goudstukken kunnen redden. het is weinig, maar net genoeg om thuis te komen, denk ik.''

7114 Heer Bommel zweeg verder. Neerslachtig slofte hij achter Tom Poes aan naar de garage, en somber keek hij toe hoe de autohersteller de goudstukken in ontvangst nam en een kwitantie tekende.

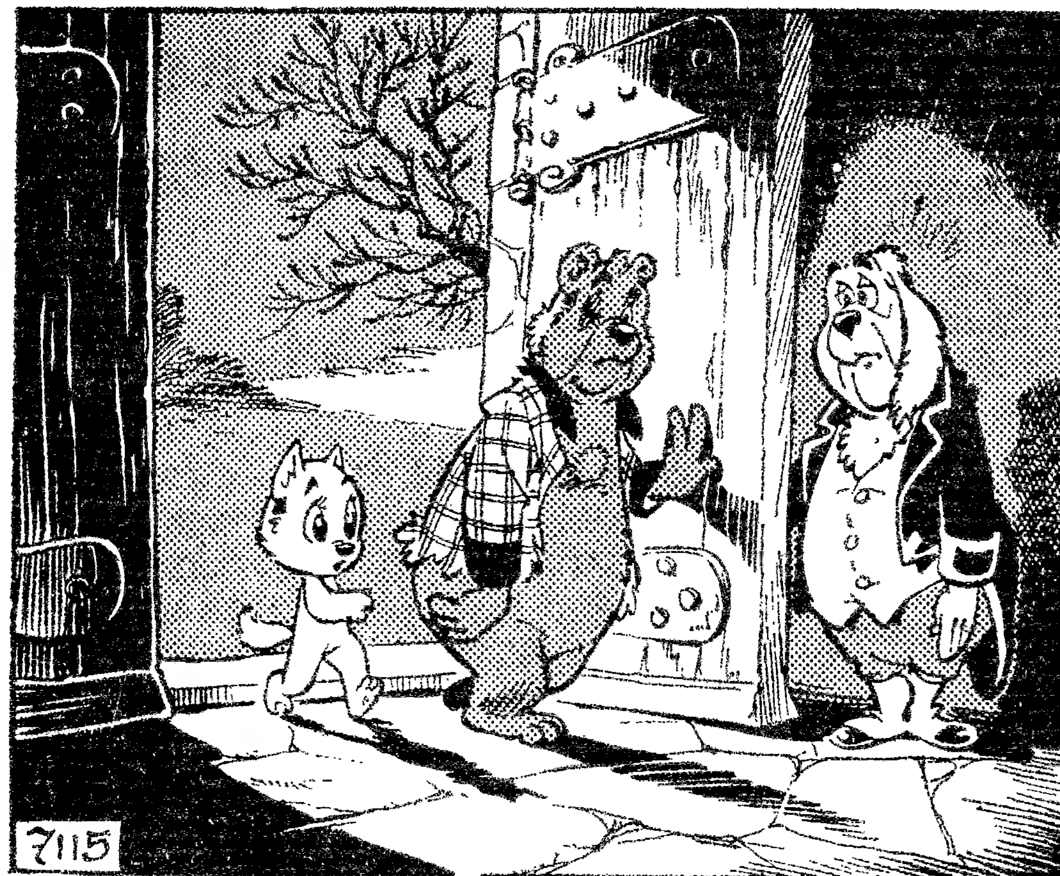
Daarop klom hij moeilijk achter het stuur en startte de Oude Schicht...

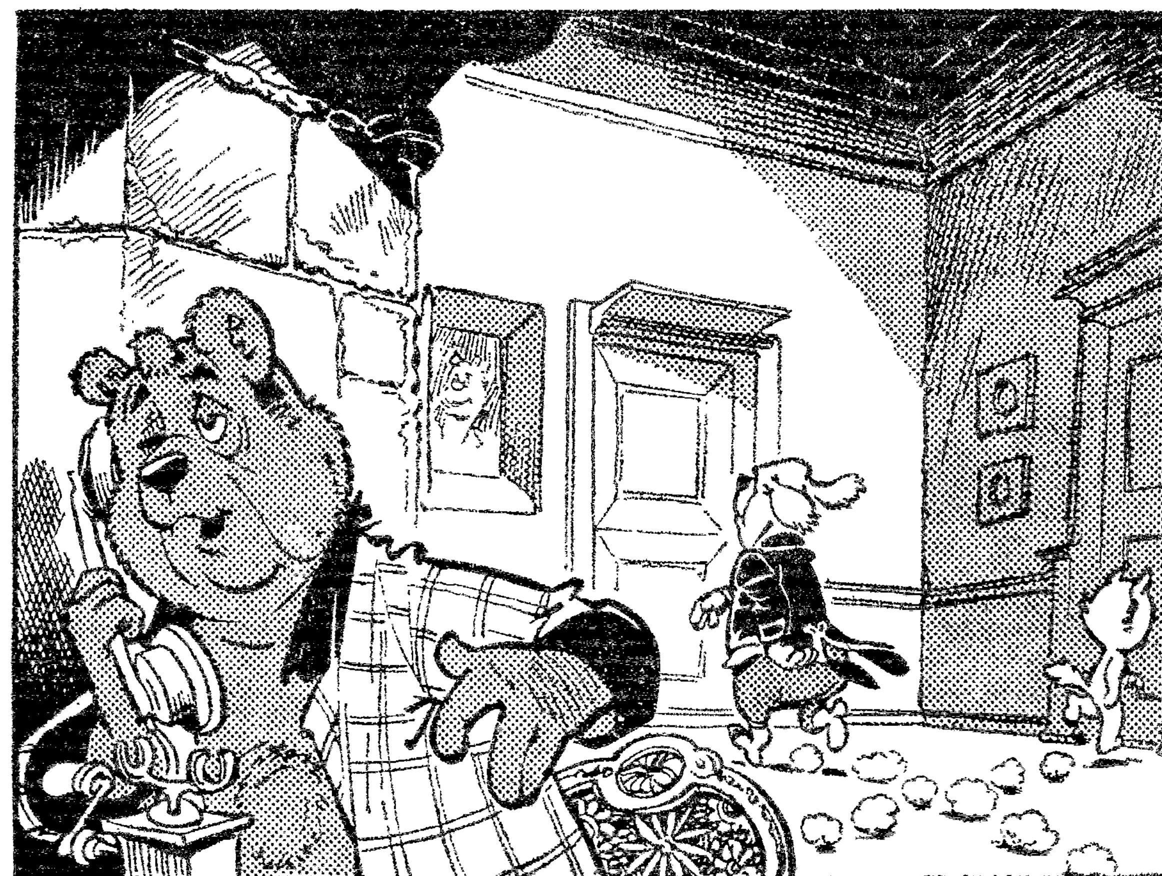
„Dit is allemaal nog goed afgelopen!'' herhaalde heer Ollie vol bitterheid. „Mijn oog klopt, mijn rug gloeit en mijn maag brandt! Maar ik laat dit niet op mij zitten. Ik ga de rovers bij de politie aangeven, en dan zal je wat beleven. Dit wordt de grootste rechtzaak van deze eeuw!''

„Hm,'' mompelde Tom Poes. „Vindt u groot nog steeds prettig? Hebt u er nog niet genoeg van?''

heer Bommel gaf niet direct antwoord. Met een frons stuurde hij het gereviseerde voertuig door de vallende avond, en het was duidelijk dat hij ten prooi was aan tegenstrijdige gevoelens....

„Ik heb veel geleerd,'' sprak hij tenslotte. „Door lijden en ontbering zie ik nu in, dat veel niet altijd lekker is, en groot niet altijd mooi. Maar grote rechtvaardigheid en grote edelmoedigheid zijn sieraden voor een heer; leer dat van mij jonge vriend. Dat is een natuurwet en die zal ik uitdragen; de waarde-ring van Hocus Pas zal mij daartoe in staat stellen!''

7115 De schemering begon te vallen, toen heer Bommel en Tom Poes slot Bommelstein binnenkwamen...

„Goede avond, heer Olivier!'' sprak de bediende Joost, die hen open had gedaan. „Hebt u succes gehad met het vogels kijken, als ik zo vrij mag zijn?''

Toen werd hij de toestand gewaar waarin zijn meester zich bevond en ook werd zijn aandacht getrokken door de lichtgevende plek op diens middenrif...

„Ik zie dat u veel hebt meegemaakt,'' hernam hij een beetje schichtig. „Erg véél, met uw goedvinden. En eh... u zult wel een grote honger hebben. Wat denkt u van een ruime pastei — Groot opgezet, met veel niertjes en een aanzienlijke hoeveelheid kruiderij om een krachtige smaak te bereiken? We kunnen het geheel dan omspoelen met...''

Heer Bommel onderbrak hem met een vermoeid handgebaar...

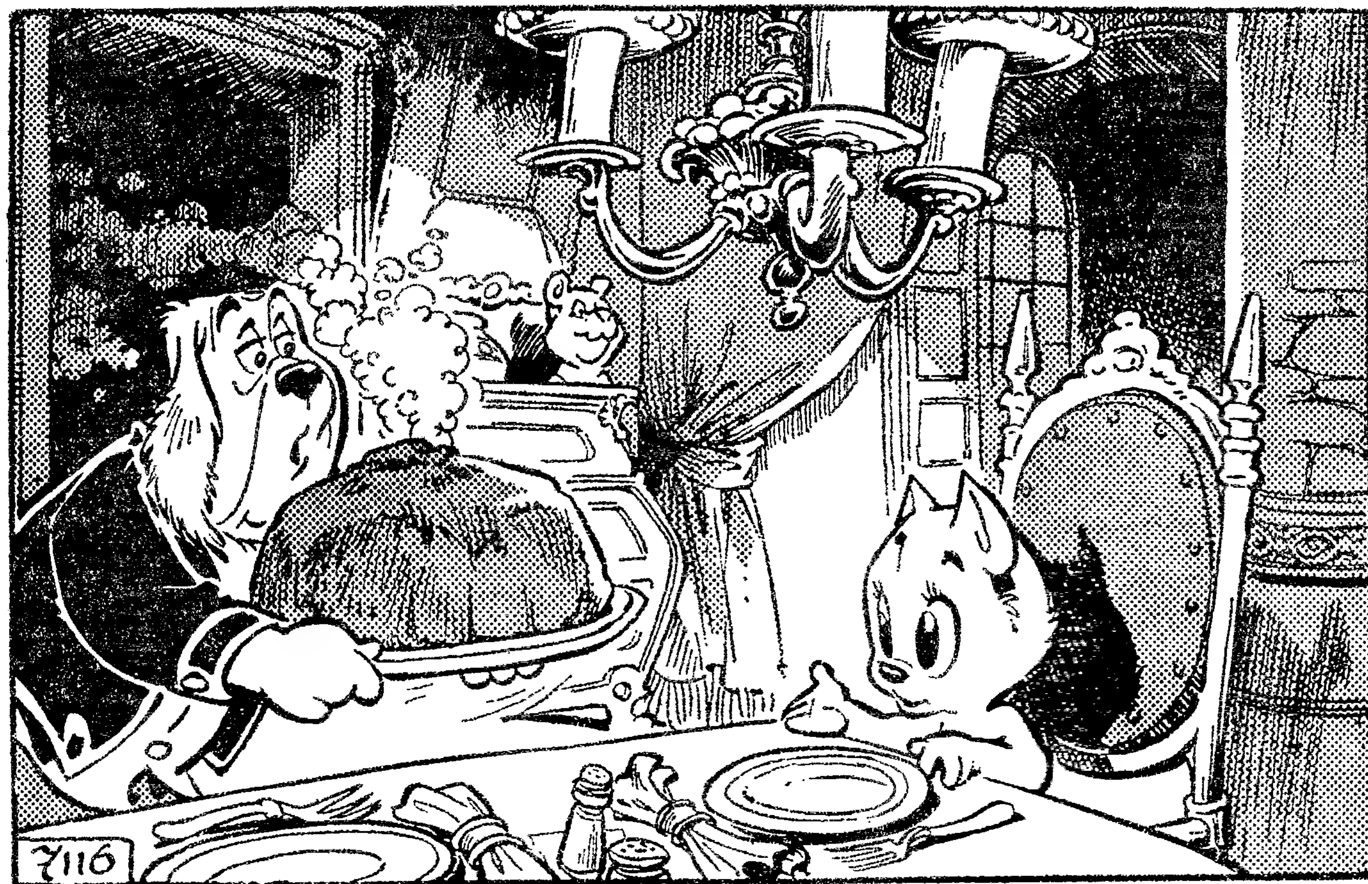
„Vooral eenvoudig, Joost!'' zei hij. „Mijn maag is uiterst gevoelig, dat heb ik nu wel geleerd. Doe niet te veel moeite. Ik ga nu eerst even de politie opbellen voor de grootste vangst van deze eeuw, die ik ten koste van mijn geweldige krachten op het spoor gekomen ben.''

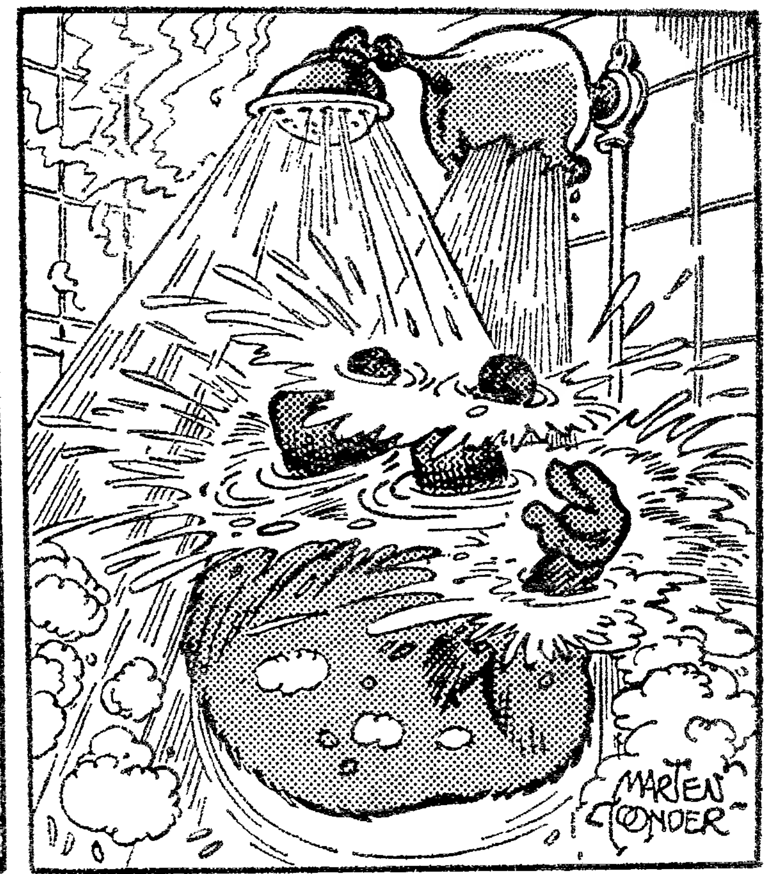
De brave knecht haastte zich naar de keuken en heer Ollie zette zich naast het telefoontoestel om commissaris Bas op te bellen.

Toen hij uitgesproken was, zat de politiechef wel even te kijken.

„Dit is geweldig!'' riep hij tot brigadier Snuf, die toevallig in de kamer was.

„Als Bommel gelijk heeft, wordt dit de vangst van de eeuw! Hij heeft de bergplaats van een roversbende ontdekt; waarschijnlijk zijn het de schurken die aansprakelijk zijn voor de bankovervallen en de treindiefstallen van de laatste jaren! Laat de overvalwagens klaar maken, Snuf!''

7116 Toen Joost enige tijd later met een mooie pastei de eetkamer binnen kwam, zag hij Tom Poes alleen aan tafel zitten...

„Is heer Olivier er niet?" vroeg hij teleurgesteld. „Dit komt zó uit de oven en moet eigenlijk terstond genoten worden. Want door de omvang dreigt altijd het inzakken, als u mij toestaat. En dat zou jammer zijn."

„Hij is een bad en wat bruiszout gaan nemen," zei Tom Poes. „Heer Bommel heeft last van zijn maag; die pastei lijkt me een beetje machtig voor hem."

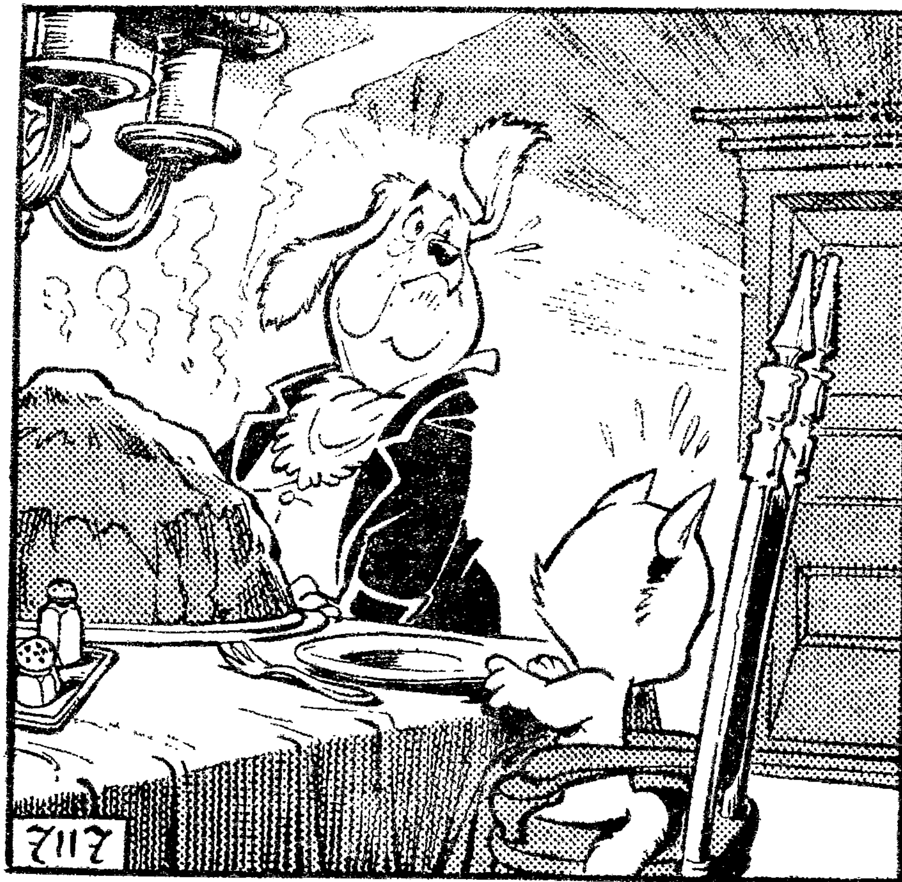
„Dat is heel betreurenswaardig," hernam de trouwe bediende. „Ik dacht al; heer Oliviers maagstreek vertoonde een vreemd lichtschijnsel, met uw goedvinden.

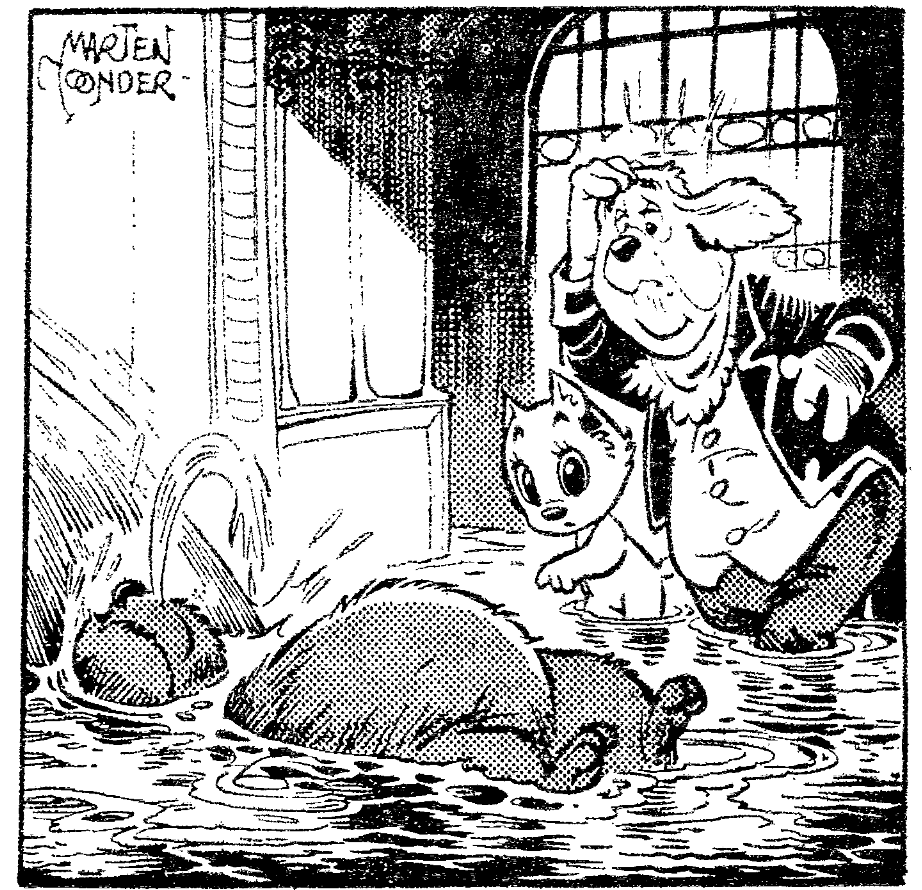
Laten we hopen, dat het bad hem goed doet. Maar tot mijn spijt schijnt er een storing in de waterleiding-druk te wezen; als hij daar nu maar geen last mee krijgt!"

De bezorgdheid van de knecht was niet voor niets. Heer Bommel had plaats genomen onder de douche, maar er volgde geen verkwikkende besproeiing. Gehinderd keek hij omhoog naar de buis, waarin een vreemde verdikking zichtbaar werd.

„Wat is dat nu weer?" mompelde hij, uit zijn humeur. „Die waarde-ring is waardeloos. In plaats van mooi, veel water komt er helemaal niets! Ik zal de kranen wat verder opendraaien..."

Maar dat hoefde al niet meer. Op het moment dat heer Ollie zijn hand uitstak barstte de leiding ten gevolge van overdruk. En nu spoot een geweldige straal op de badende heer, zodat deze onder de overvloed ter aarde geworpen werd.

7117 „Ik hoop, dat heer Olivier niet te lang op zich laat wachten," sprak Joost.

"De pastei begint al enigszins te verzakken, met uw welnemen."

"Ik hoor het bad nog lopen," zei Tom Poes. "Nogal hard. En het is net, alsof het beneden op de gang is! Dat kan toch niet?"

Gedreven door een angstig voorgevoel haastte hij zich de kamer uit; en nu werd hij een brede waterval gewaar. Temidden van de krachtige vloed kon men heer Bommel van de traptreden zien spoelen, waarna hij met een dreun op de begane grond terecht kwam.

Daar zat hij nu in een snel groeiende rivier, die een uitweg zocht door de kieren van de voordeur...

„Help!!!" riep de badende heer met verstikte stem. "Ik vejdjink!!!"

"Het is de druk op de waterleiding," zei Joost, haastig naderwadend. "Die is te groot, dat zei ik daarnet al tot de jonge heer, wanneer u mij toestaat."

"Groot is niet altijd mooi," vulde Tom Poes aan. "En veel is niet altijd lekker."

"Zou u dat nu wel zeggen?" vroeg de bediende geschokt. "Heer Olivier zou uw woorden wel eens verkeerd kunnen opvatten!"

"Dat geloof ik niet," zei Tom Poes. "Hij heeft dit zelf gekozen, door de waarde-ring van Hocus Pas. Ik zal je dat straks wel eens uitleggen. We kunnen hem nu beter eerst uit de nattigheid helpen."

7118 De volgende morgen was Joost al vroeg in de weer om de gevolgen van de watersnood te herstellen. Hij had de hoofdkraan dichtgedraaid en dweilde de vloer van de hall aan, toen heer Bommel in een vervallen houding de trap afkwam.

"Het is heel vreselijk," sprak hij vreugdeloos. "Alles wat ik aanraak is groot en veel, als je begrijpt wat ik bedoel."

"Ik merk het," gaf de knecht al soppend toe. "De jonge heer heeft me uitgelegd, dat u dat mooi vond."

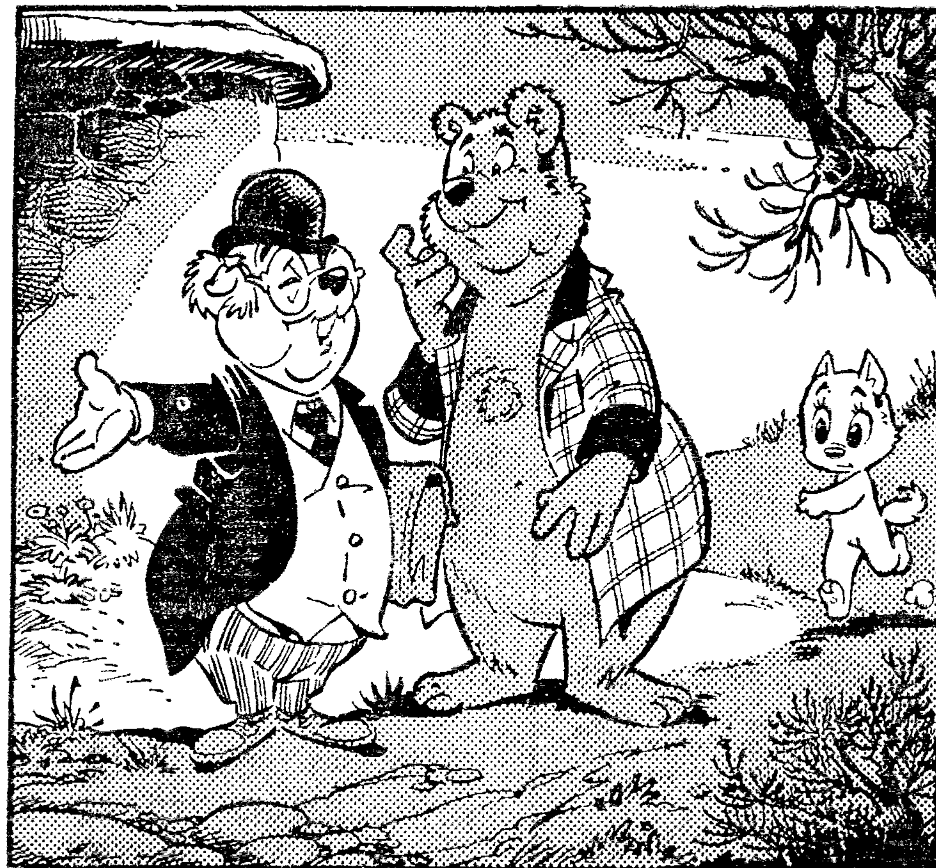
"Mooi?!" riep heer Ollie bitter uit. "Ik lijd er onder, dat zie je toch? Ach, voor mij is op deze manier geen geluk meer weggelegd! Door al deze beproevingen begin ik te geloven, dat een heer meer van klein en fijn houdt..."

"Ik ook, met uw goedvinden," zei de bediende. "Dit alles is te veel, naar mijn smaak. En wat moet ik nu met de pastei? Ik ben zo vrijmoedig geweest hem op de ontbijttafel te zetten, maar de eerste fleur is er af."

Heer Bommel ging naar binnen en nam een klein stukje van het gebak, om Joost niet te kwetsen. Daar at hij met lange tanden van, terwijl hij intussen naar de radio luisterde. In een extra-nieuwsbericht meldde die een indrukwekkende vangst door de politie, waarbij vele rovers en grote schatten waren ingerekend. En dat dit bericht op waarheid berustte werd merkbaar, toen er een rij politievoertuigen voor Bommelstein stil hield.

"De heer Bommel komt een beloning toe," sprak de ambtenaar Dorknoper, die met commissaris Bas de stoeptreden beklom. "De betreffende verzekeringsmaatschappijen staan daarop; hun erkentelijkheid is bijzonder groot!"

7119 Toen Tom Poes Bommelstein naderde om te vragen hoe het met heer Ollie ging, zag hij daar de lange stoet politievoertuigen staan.

„Daar zullen de rovers en hun schatten wel inzitten'', dacht hij. „Tjonge, het is een mooie vangst!''

Hij versnelde zijn pas, en zodoende bereikte hij al spoedig het groepje dat bij de voorste wagen stond.

„Het is een mooie vangst'', hoorde hij de heer Dorknoper zeggen. „De grootste van de laatste tijd, mag ik wel zeggen. En de betreffende verzekeringsmaatschappijen loven 10 % van de geroofde schatten uit als beloning. Geluk gewenst, meneer Bommel; het komt u toe!''

„Tien procent!'' herhaalde heer Ollie getroffen. „Heel aardig, werkelijk! Maar eh... wat is dat? Ik ben niet zo goed in procenten bedoel ik. Het is zo'n gereken, hè?''

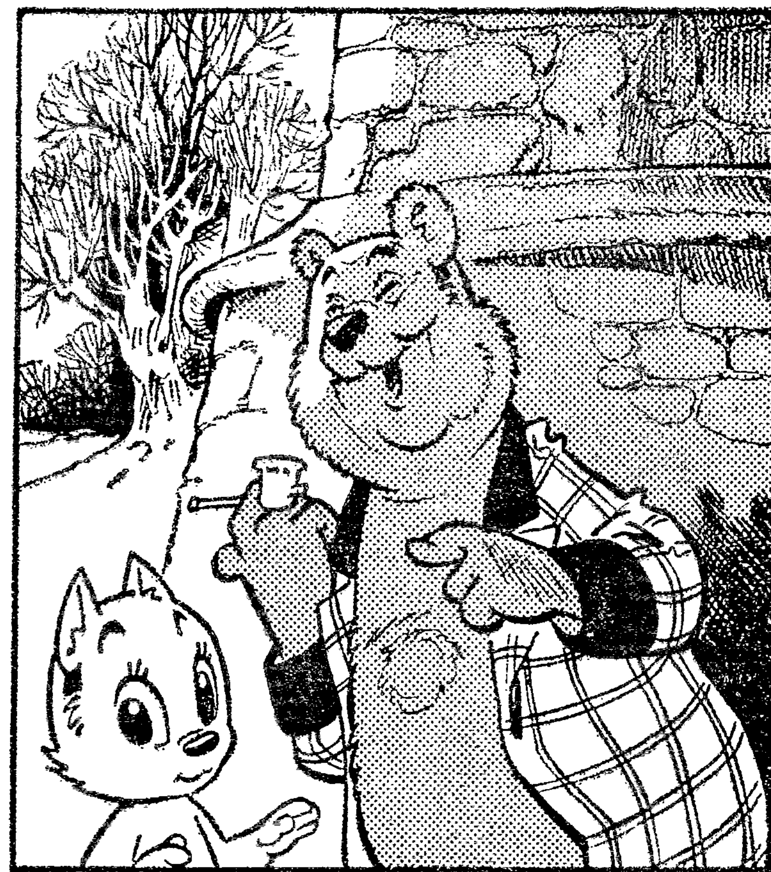
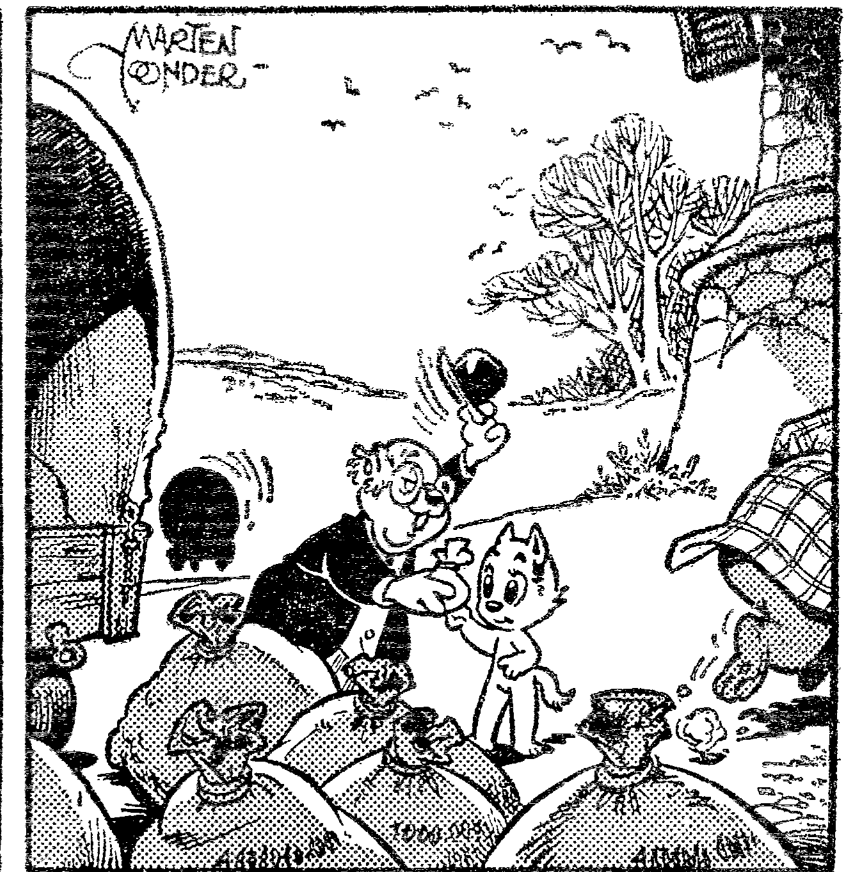
„Ik merk het al'', hernam de geschoolde ambtenaar. „U ziet liever iets tastbaars. Nu, daar is geen enkel bezwaar tegen, hoor. U kunt ook een aantal van die buidels krijgen. Zoekt u maar uit.''

Heer Bommel's gelaat verhelderde. „Kijk, dat vind ik nu leuk'', sprak hij glimlachend. „Procenten ziet men niet, maar zakken met geld kan men zien en voelen. Het lijkt méér, als u begrijpt wat ik beoel. En veel is prettig...''

„Hm'', zei Tom Poes op de achtergrond.

„Het is een kinderlijke zwakheid'', vervolgde heer Ollie haastig. „Men zal mij die zeker vergeven. Trouwens... eh... ik zal mijn beloning beschikbaar stellen voor een goed doel. Ik houd er van om in stilte goed te doen. In het groot, als u mij volgen kunt.''

7120 De achterkant van een der voertuigen werd geopend, en brigadier Snuf begon zakken naar buiten te gooien. Het was zwaar werk, want ze waren tot de zoom met geld gevuld, en de grond dreunde bij het neerploffen.

,,De afrekening is op deze wijze wat slordig'', merkte de heer Dorknoper op. ,,Maar ik weet zeker, dat men er geen bezwaar tegen zal hebben. In een geval als dit moet men niet op een dubbeltje kijken.''

,,Het is heel mooi'', prevelde heer Bommel geroerd. ,,Zo groot en zo veel....''

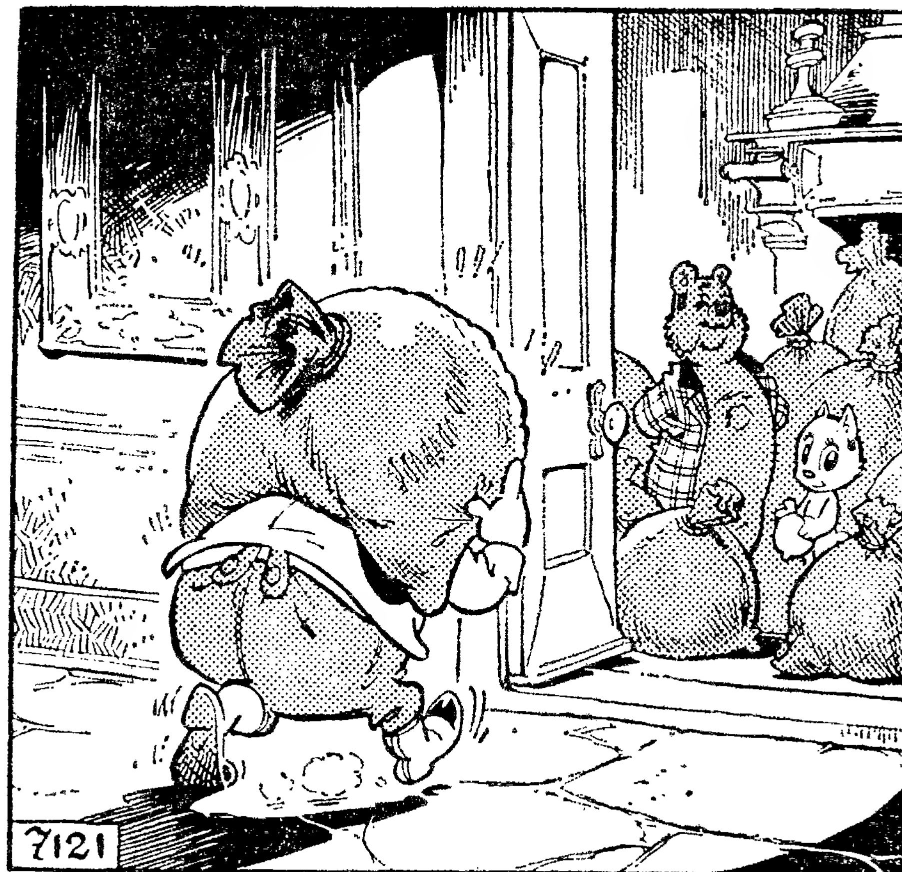
,,Aan de andere kant'', hernam de ambtenaar eerste klasse, ,,moeten we er geen potje van maken. Hier liggen tien zakken van één miljoen florijnen. Ik stel voor om het hier bij te laten.''

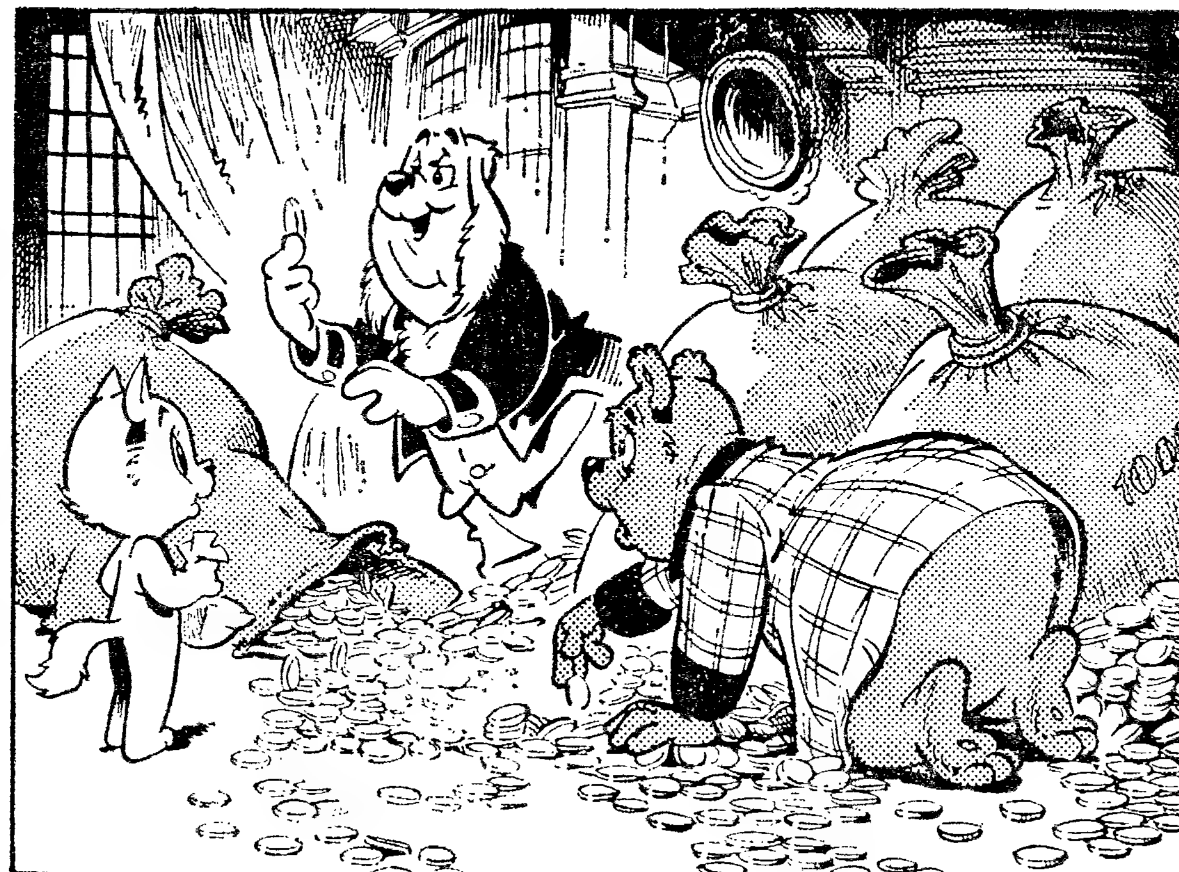
,,Heel mooi'', herhaalde heer Ollie. ,,Maar eigenlijk moet de jonge vriend hier ook iets hebben. Hij heeft tenslotte een aandeel in de vangst gehad. Eerlijk is eerlijk, en men moet groot zijn in die dingen.''

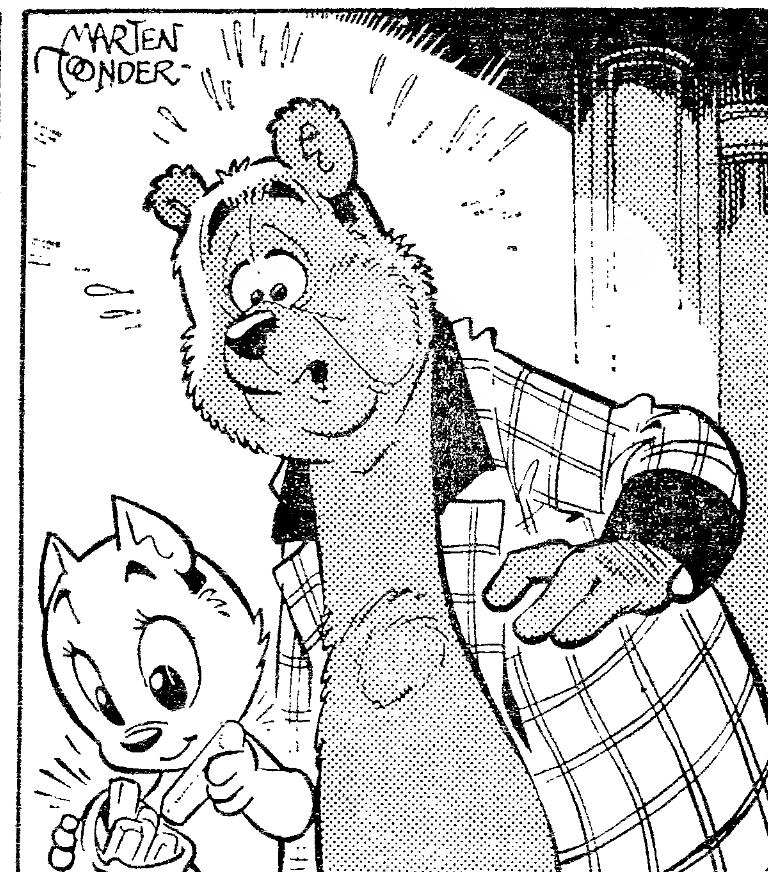
,,Hm'', zei Tom Poes bescheiden. ,,Een klein buideltje is genoeg. Gewoon voor de aardigheid.''

Daar had de hooggeplaatste klerk geen bezwaar tegen. En terwijl de eerste auto's reeds weer in de verte verdwenen, en heer Bommel zich naar binnen spoedde om Joost te gaan halen, reikte hij Tom Poes een bescheiden geldzakje over.

,,Voor de aardigheid'', sprak hij, de hoed lichtend.

7121 Joost trok zijn jas uit en droeg kreunend het geld naar binnen. Al spoedig was de fraaie zitkamer ontsierd door plompe zakken, die het gaan bemoeilijkten, en die rinkelden wanneer men er tegen aan stootte.

,,Het is heel mooi!'', sprak heer Ollie terwijl hij op de grond ging zitten. Groot en veel, daar houd ik van. Zie je nu wel, dat ik gelijk had, jonge vriend?''

,,Hm'', zei Tom Poes. ,,Ik weet niet waarom, maar ik vind het kleine buideltje dat ik gekregen heb toch mooier.''

Heer Bommel luisterde niet naar hem. Hij peuterde een van de touwtjes los zodat er een stroom geldstukken door het vertrek vloeide.

,,Prachtig'', fluisterde hij. ,,En zo véél!''

,,Erg veel'', gaf Joost toe. Hij had de laatste vracht binnengebracht en nu bukte hij zich om een munt op te rapen.

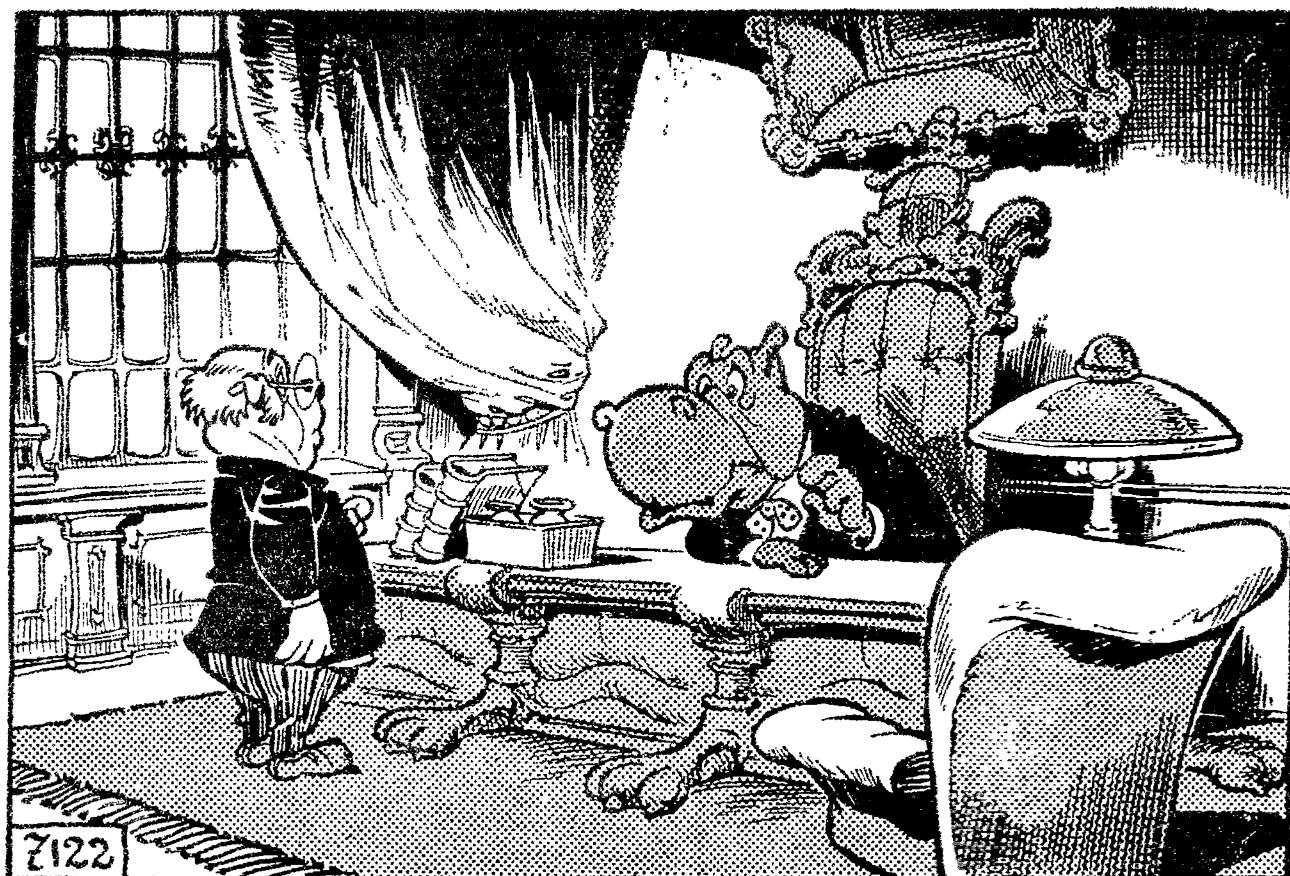
,,Wat grappig'', zei hij. ,,Dit zijn zinken duiten, die na de oorlog ongeldig zijn verklaard, met uw welnemen! Ze zijn natuurlijk niets waard, maar het is toch leuk, zo veel!''

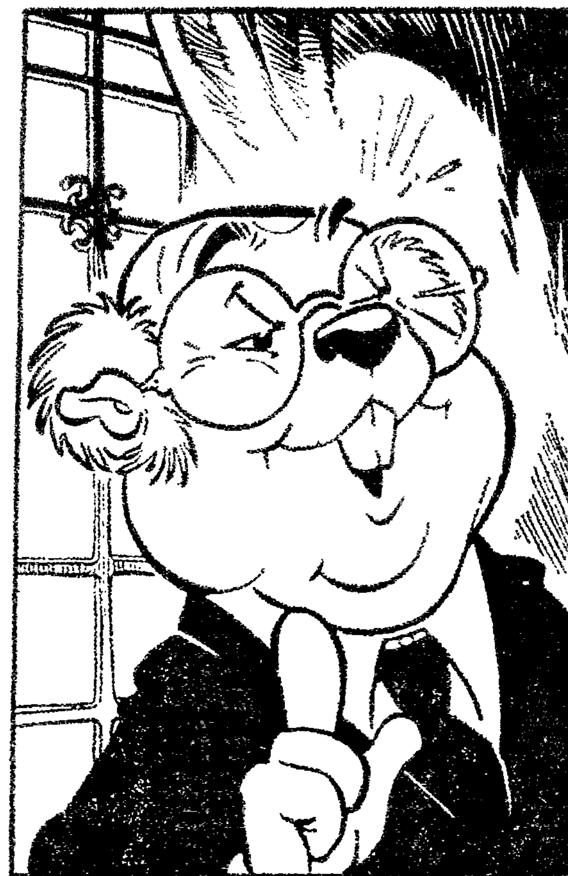
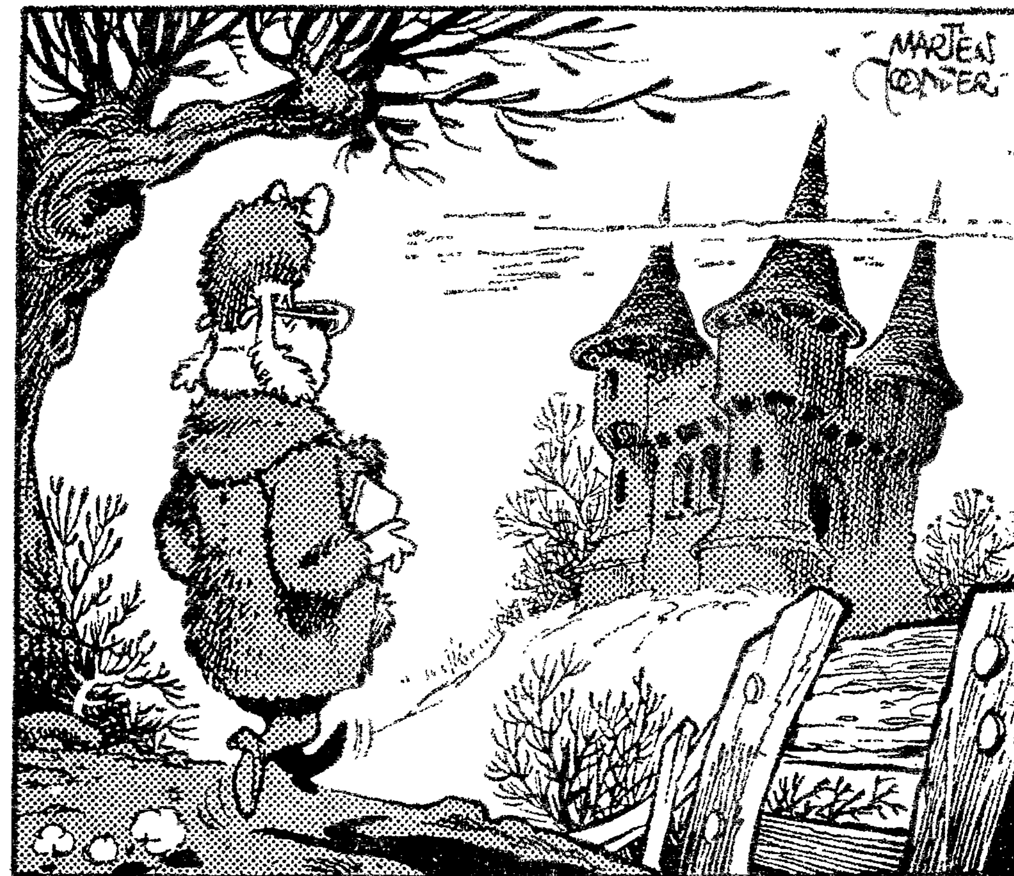
Op deze woorden volgde een drukkend zwijgen, waarin heer Ollie rinkelend uit de metalen schijfjes omhoog rees.

,,N-niets w-waard?!'', bracht hij er tenslotte moeilijk uit. ,,T-tien miljoen munten, die n-niets waard zijn??''

Een grote verslagenheid maakte zich van hem meester, en die werd er niet minder op, toen hij een blik wierp in het lederen buideltje, dat Tom Poes gekregen had.

,,Dit zijn maar vijf staafjes'', zei Tom Poes tevreden. ,,Maar ze zijn van goud! Weinig is soms meer waard dan veel.''

7122 De beambte Dorknoper was naar de burgemeester gegaan om verslag uit te brengen. ,,Het is de grootste buit die ik in mijn langjarige praktijk heb meegemaakt'', zo besloot hij zijn betoog. ,,Het zal heel belangwekkend zijn om de fiscale gevolgen.....''

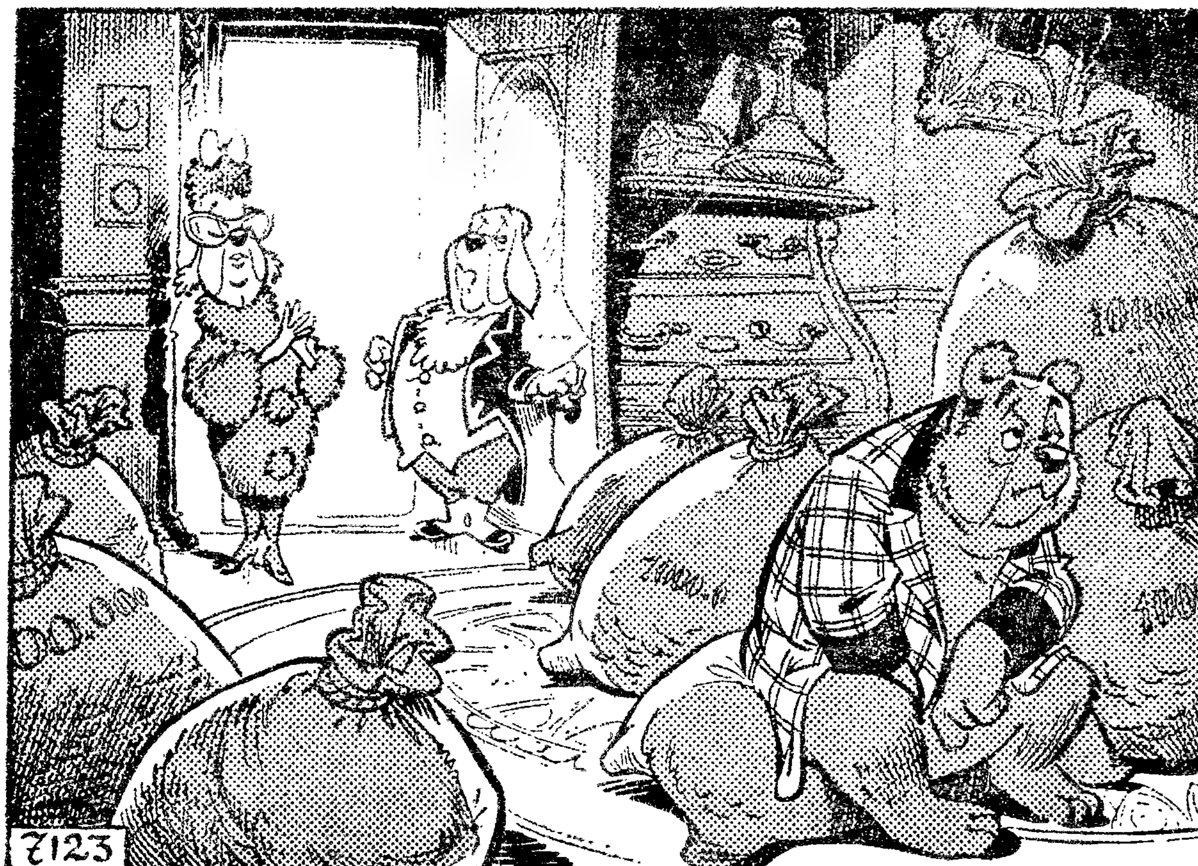
,,Ja, ja'', onderbrak de magistraat ongeduldig. ,,Maar als ik het goed begrepen heb, heeft Bommel tien zakken vol geld als beloning gehad! Was dat nu wel nodig? De gemeentekas is leeg, en we zitten om geld te springen.''

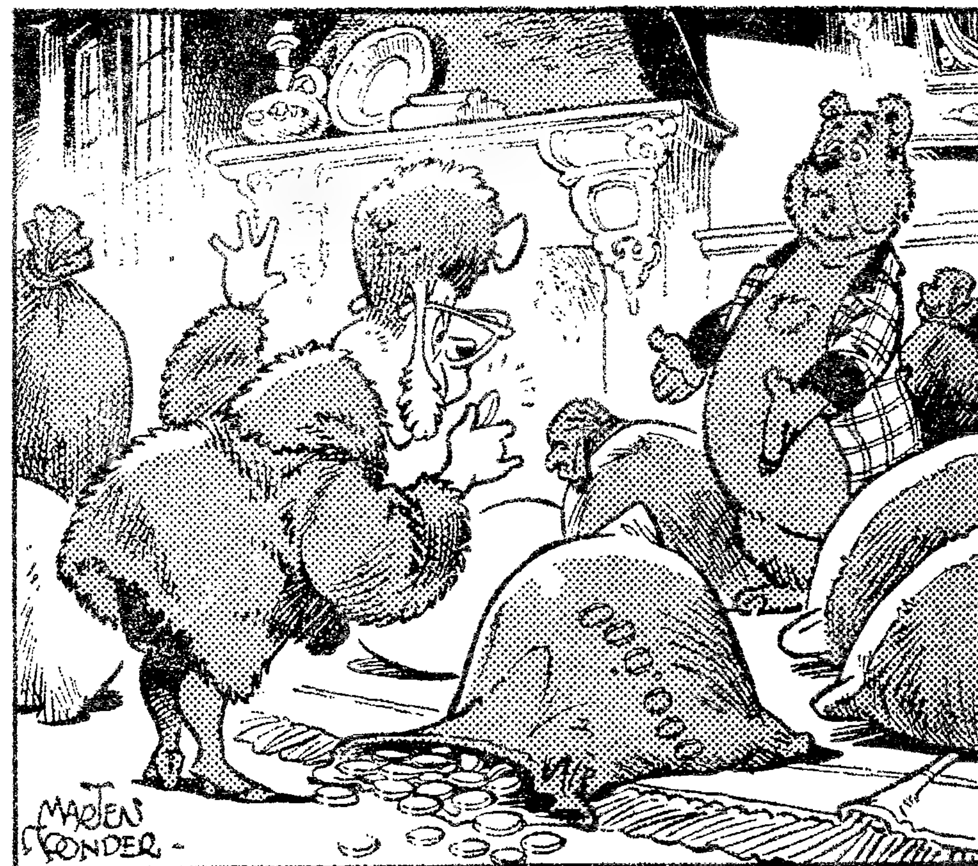
,,Daar wilde ik juist heen'', hernam de ambtenaar eerste klasse. ,,De heer Bommel gaf te kennen, dat hij het geld voor een goed doel wil afstaan. Ik heb hiervoor aan het Fonds tot Behoud van Rommeldam gedacht, en bereids met de presidente gesproken.''

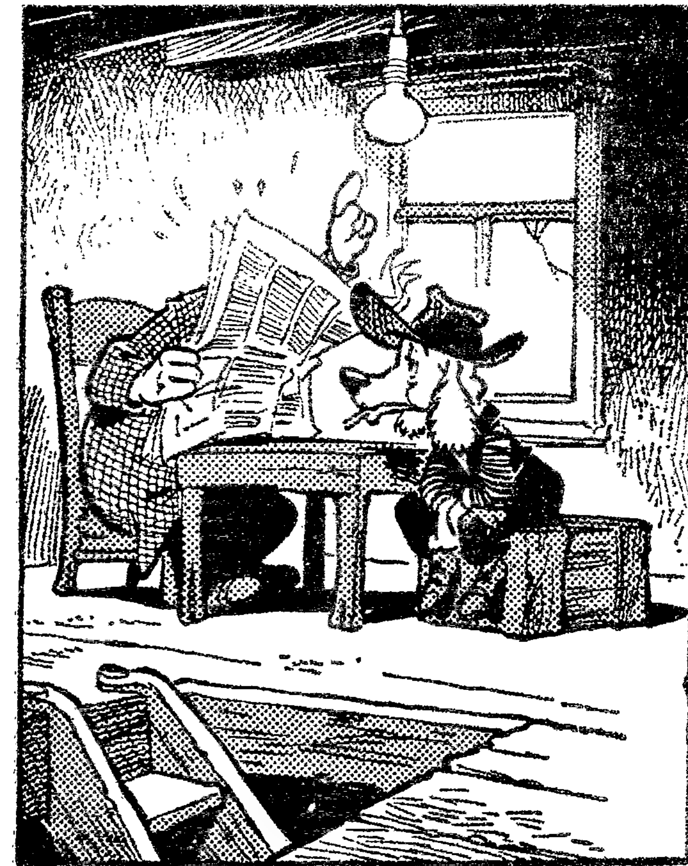
,,Goed en wel'', mompelde de burgemeester. ,,Maar ik moet dat nog zien.''

,,Zeker'', gaf de heer Dorknoper toe. ,,We moeten het ambtelijk zien. Welnu, als de heer Bommel terug zou schrikken voor zijn liefdadigheid is 80% van het bedrag terstond belastbaar. Maar ik heb alle vertrouwen in mevrouw Postelyn; ze is een dame met grote ijver.''

Dat vertrouwen was niet misplaatst. Want terwijl dit gesprek plaats vond, was de presidente van het Fonds tot Behoud van Rommeldam reeds op weg om met heer Ollie te gaan praten.

7123 Heer Bommel zat geknakt op een geldzak en liet zijn blikken over zijn verstopt interieur glijden.

„Het is vreselijk'', prevelde hij droevig. „Ach, de ene beproeving volgt op de andere. Het is voor iemand van mijn stand haast niet te dragen."

„Excuseer, heer Olivier'', sprak Joost in de deuropening. „Hier is mevrouw Postelyn om over een mooi doel voor uw geld te praten.''

„Ik ben de presidente van het Fonds tot Behoud van Rommeldam'', zei de dame binnentredend. „Van meneer Dorknoper hoorde ik, dat..."

„Neemt u het maar mee, mevrouw'', onderbrak heer Bommel opstaande. „Ik zal blij zijn wanneer het de deur uit is, als u begrijpt wat ik bedoel."

De presidente wierp hem een wantrouwige blik toe en raapte toen een rondslingerende munt van de grond op.

„Maar!'' riep ze geschokt uit. „Dit is een zinken geldstuk, zonder waarde! Dat is héél klein van u, meneer Bommel!"

„Klein?'' herhaalde heer Ollie onthutst. „Het is groot en veel!"

„Ik vind het min!'', hernam de dame kil. „Het idee, om de schat te verwisselen voor deze zinkhoop! Dat valt me nu erg tegen van iemand in uw positie! Ik heb hier niets meer te zoeken. Goede dag, meneer!''

Terwijl zij uit de hoogte het pand verliet zaten een paar zakenlieden de krant te lezen in een zolderkamertje te Rommeldam.

„Nu moet je toch es horen'', riep de grootste uit, die Bul Super heette. „De bolle heeft weer eens tien miljoen cadeau gehad, terwijl wij met onze voddenhandel geen boterham verdienen! Ja, ja; rijke stinkerds krijgen alles en hardwerkende arme donders niets. Maar daar moet iets aan gedaan worden, Hiep!''

7124 Mevrouw Postelyn liep ontstemd terug naar de stad. Haar humeur had ernstig geleden, en daarom vond ze het prettig, dat ze onderweg de heer Dorknoper ontmoette.

,,Goede middag, mevrouw'', sprak deze. ,,Alles wel, naar ik hoop? Was de schenking die de heer Bommel aan het Fonds heeft gedaan naar uw zin?''

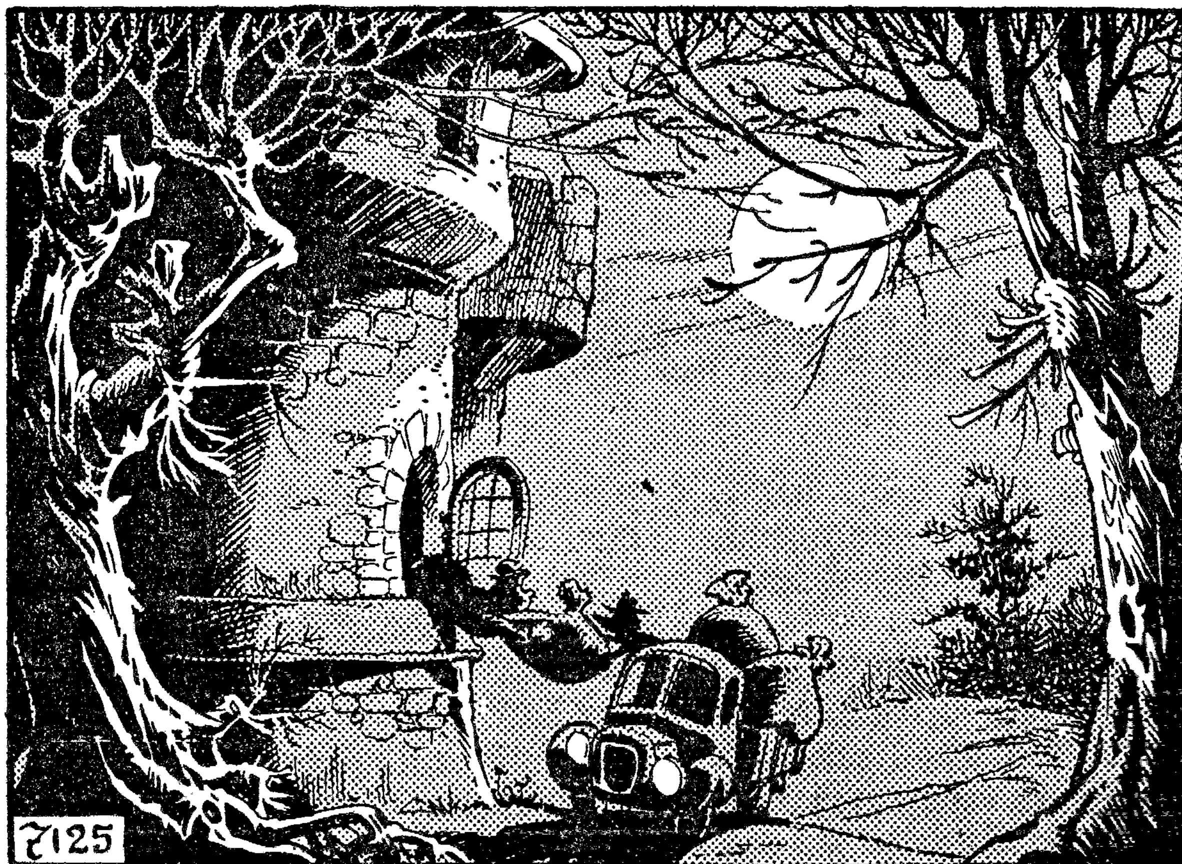
,,Het was een schande!'', zei de dame met geknepen mond. ,,Nog zelden ben ik zo grof bejegend! Deze eh... deze Bommel is een praatjesmaker, die grote gebaren maakt zonder inhoud. Weet u wat hij gedaan heeft? Hij heeft de schat waarvan u sprak; u sprak toch van een schat nietwaar? Juist; nu, hij heeft die schat verwisseld voor zinken munten! In en in min; dat vind ik het! Ik heb er geen woorden voor!''

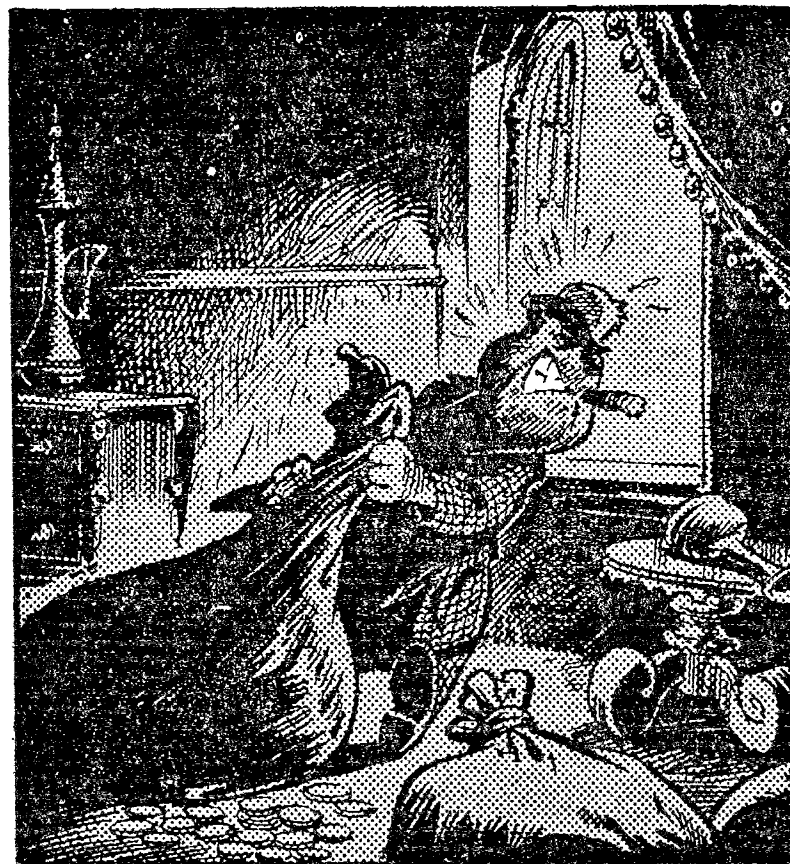
,,Ik kan het mij voorstellen'', gaf de beambte toe. ,,In mijn praktijk kom ik dit verschijnsel dikwijls tegen. Maar voor een ambtenaar eerste klasse staan ambtelijke wegen open. We zullen hem morgen aanslaan totdat hij groen en geel ziet. Laat u dit rustig aan mij over!''

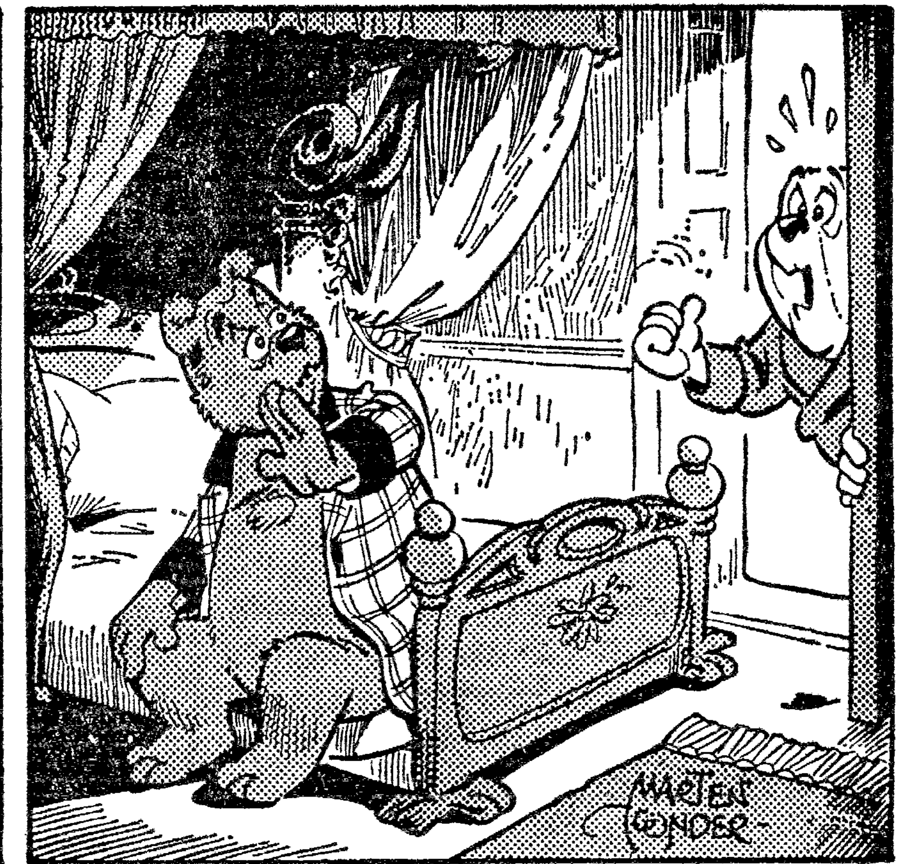
Hij lichtte de hoed en hervatte kordaat zijn weg terwijl hij mompelend enige becijferingen verrichtte.

Zo doende werd hij opgemerkt door de zakenlieden Super en Hieper, die hem van achter een boom zagen passeren.

,,Daar gaat de belasting!'', gromde de eerste. ,,We moeten onze slag slaan voordat hij de bolle gaat uitknijpen. Vannacht nog!''

7125 De nacht was gevallen en de maan scheen bleek op de muren van slot Bommelstein, dat dromend op zijn heuvel stond. Toch was er op dit late uur nog bedrijvigheid bij het oude gebouw waar te nemen. Naast een van de torens was een vrachtwagentje geparkeerd, en in de laadbak was een gedaante behoedzaam bezig met het stuwen van zware zakken, die hem door een collega uit een venster werden toegereikt.

„Ben je nog niet klaar, baas?", vroeg de eerste fluisterend. „We beginnen lelijk door de veren te zakken!"

„Nog drie," gromde de laatste langs zijn sigaar. „En die veren interesseren me niet. Het gaat hier om miljoenen, ouwe reus!"

Met een schor lachje verdween hij weer in het interieur, waar hij een volgende vracht naar het raam begon te slepen. Het maanlicht overtoog zijn misdadige trekken met een zilveren schijnsel, en oplettende lezertjes zullen geen moeite hebben Bul Super te herkennen.

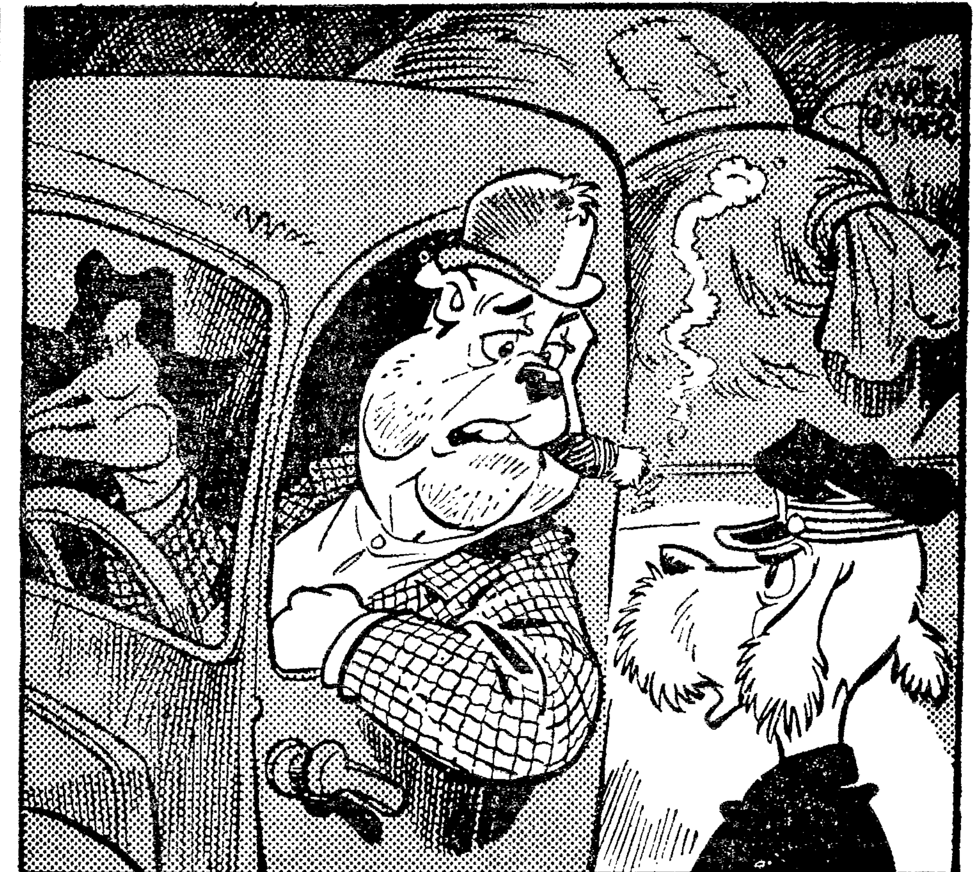
De vervallen zakenman was bezig heer Ollies beloning uit te dragen, waarbij hij tot zijn misnoegen het geluid van rinkelende munten en krakende planken ten gehore bracht. Het is dan ook niet te verwonderen, dat zijn werkzaamheden de aandacht trokken.

De bediende Joost werd opgeschrikt uit zijn eerste slaap, en spoedde zich naar de slaapkamer van zijn werkgever die hij op de rand van zijn bed aantrof.

„Excuseer, heer Olivier", sprak hij nerveus. „Ik hoor gestommel beneden. Er zijn vast inbrekers aan het werk, met uw goedvinden!"

„Inbrekers?", herhaalde heer Bommel lusteloos. „Wel, ze kunnen het zink stelen wat mij betreft. Het is veel, maar het is niets, als je begrijpt wat ik bedoel. Laat ze maar begaan."

7126 De laatste zakken vonden hun plaats in de laadbak van het vrachtwagentje en nadat Super het geruisloos van de heuvel had geduwd ging het er met plankgas vandoor. ,,Voorzichtig, baas!'' waarschuwde Hieper. ,,De schokbrekers doen het niet zo erg. Het is véél, hè?''

,,Veel?'', herhaalde Super. ,,dit is de grootste vangst die we ooit zullen doen, jongen! Een Superbuit! Tien miljoen in één klap, daar kunnen we verder stil van leven. En geen haan, die er naar kraait; niemand heeft ons gezien.''

,,Wacht even!'', riep zijn maat schrikkend. ,,Daar staat een smeris met een rood lichtje!''

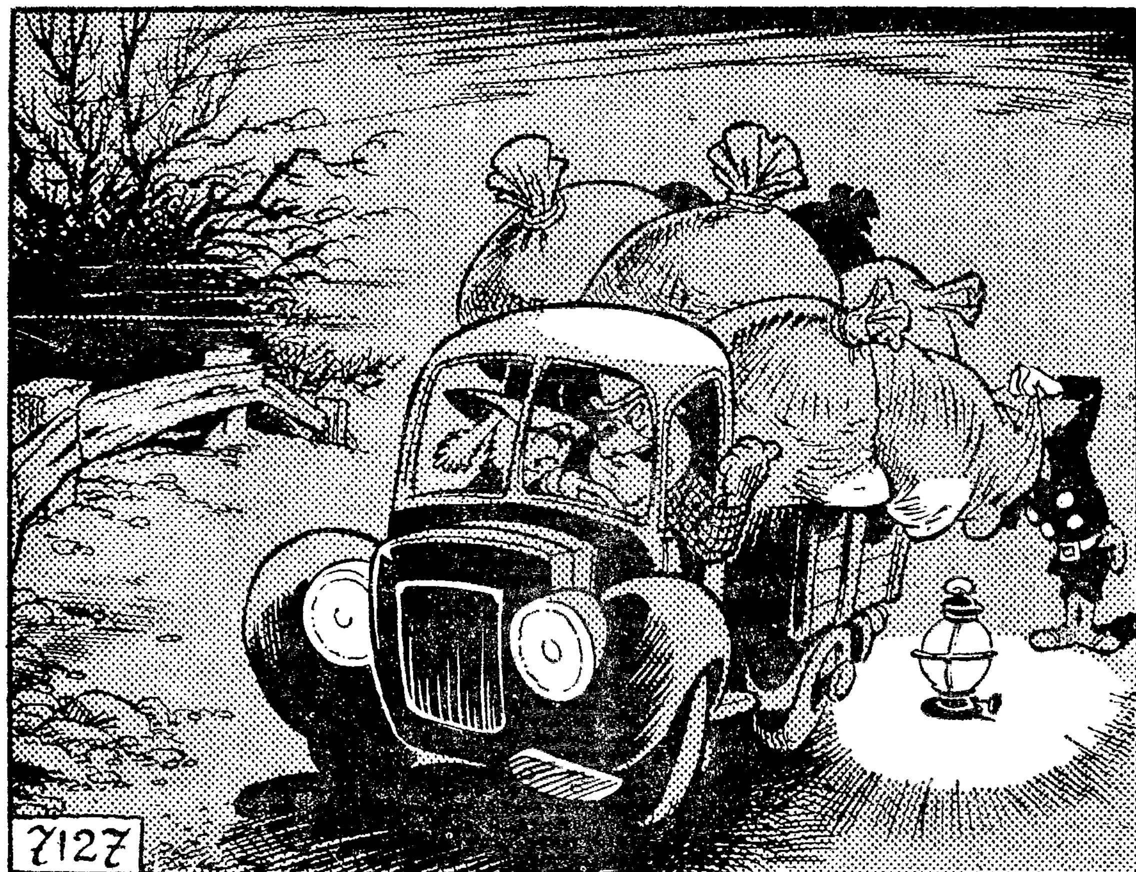
Hij doelde op de gedaante van brigadier Snuf, die het oude voertuig met enig wantrouwen zag naderen en er meer van wilde weten.

,,Waar is de reis heen?'', vroeg hij, toen Super transpirerend naast hem remde. ,,Wat hebben jullie daar bij je?''

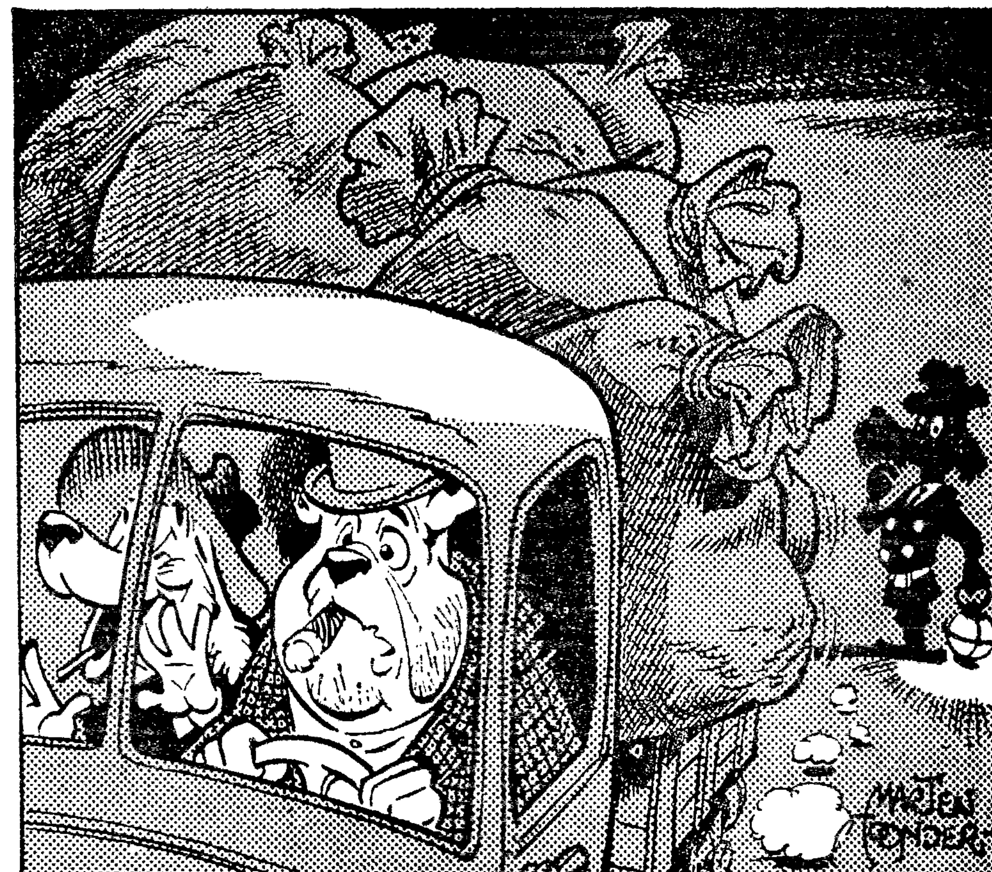
,,Altijd die achterdocht!'' riep de zakenman klagend uit. ,,We zijn hard werkende kooplieden in lompen en oude metalen. In nacht en ontij zijn we bij de weg om een karige boterham te verdienen....''

,,Ik ook'', hernam de politiebambte. ,,Wat hebben jullie daar bij je?''

,,Niks'', zei Super. ,,Dat is te zeggen eh... Gewoon maar wat negotie, zogezegd. Metalen. Ja, we vervoeren een lading eh... zink. Voor dakgoten en zo, inspecteur, U weet wel.''

7127 „Een lading zink, huh?'', zei de brigadier. „Wel, we zullen eens even kijken.''

Hij zette zijn lamp neer en begaf zich naar de laadbak, waar hij een van de zakken aan een nauwgezet onderzoek begon te onderwerpen.

„W-wat d-doen we nou?'', '', Hieper, op van de zenuwen. „W-we zijn er b-bij, baas!''

„Niks!'', snauwde Super schor. „Gewoon een tik met de ploertendoder. Niet schieten, dat maakt te veel lawaai. Wacht tot hij terug komt. Jij gaat er op zij uit en sluipt om de achterkant; ik werk hier uit het raampje.''

Zo sprekende tastte hij naar zijn knuppeltje; maar Hieper had nog niet de tijd gehad om zijn portier te openen, toen de politiebeambte reeds terugkeerde.

„In orde!'', sprak die. „Doorrijden maar.''

„W-wah... wahblief?'', vroeg Super ongelovig.

„Doorrijden maar'', herhaalde brigadier Snuf. „het is in orde.''

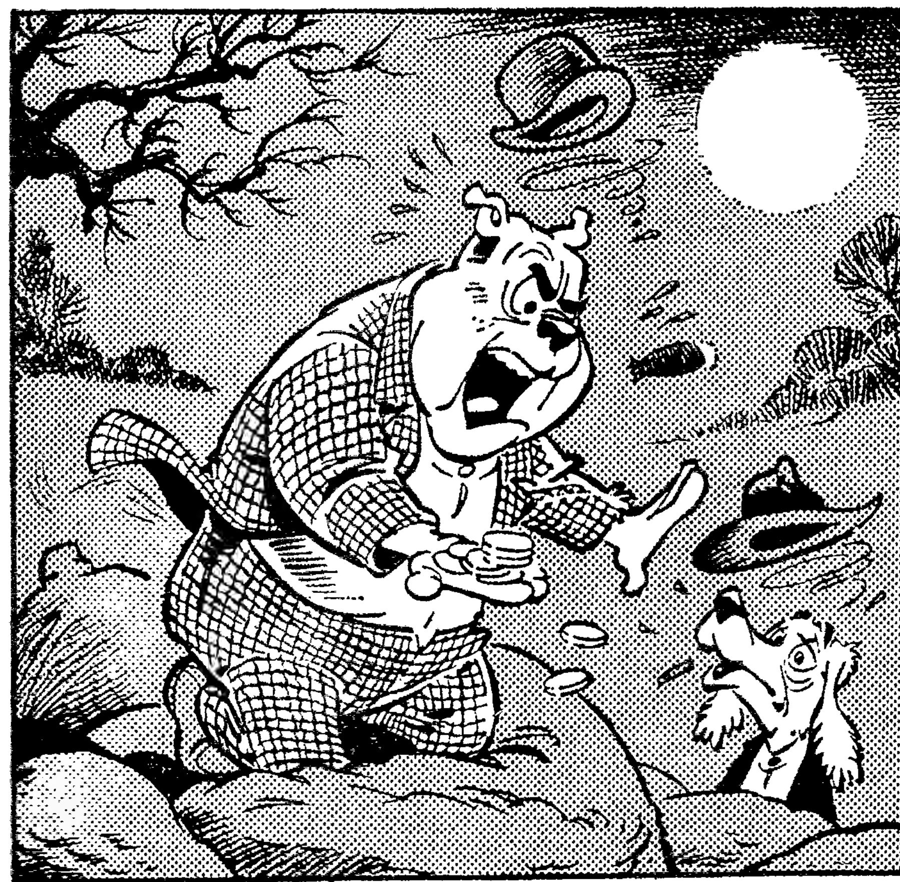
Hij was nauwelijks uitgesproken of het wagentje stoof reeds voort met zo'n geweld, dat de lachbui van Hiep Hieper overstemd werd.

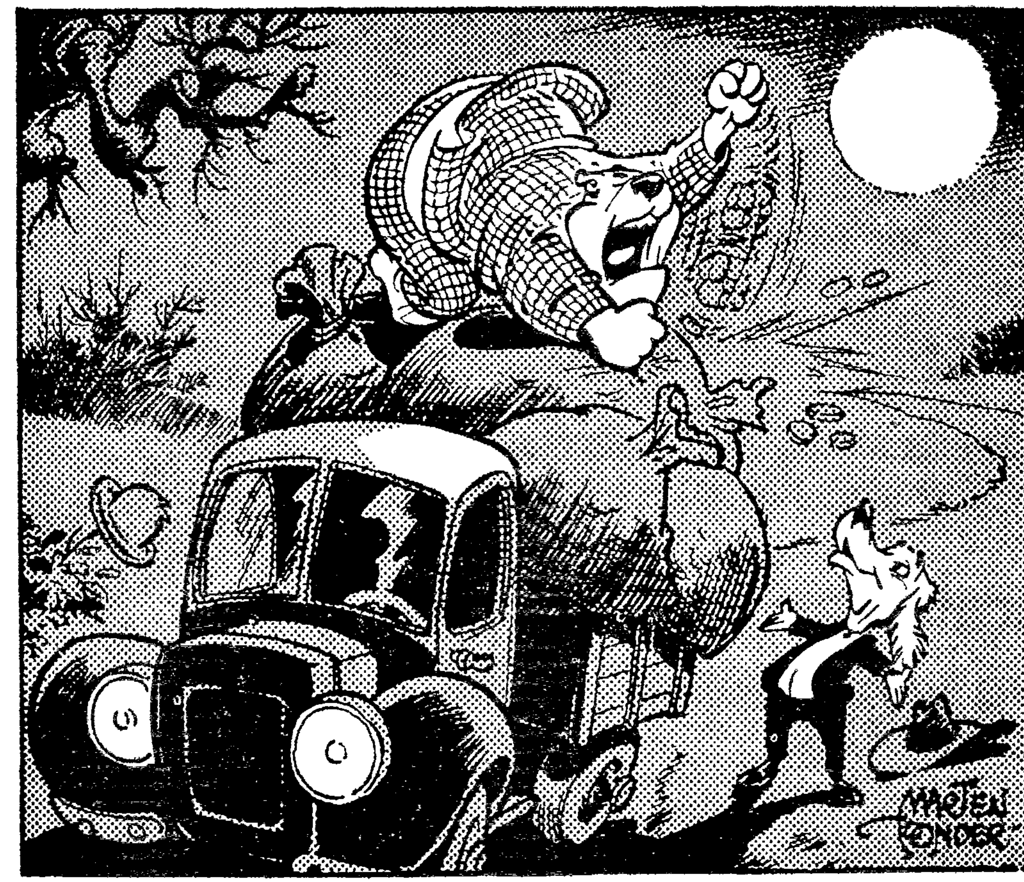
„Die is goed!'', riep de schelm uit. „Wat een stomme smeris! Hebben we die lekker genomen?''

Zijn maat scheen echter geen vermaak in het gebeurde te scheppen. Er verscheen een wezenloze uitdrukking op zijn gelaat terwijl verwarde gedachten zijn brein doorkruisten.

„Wat bedoelt hij met: In orde?'' prevelde hij ten slotte langs zijn peukje.

7128 Bul Super bracht het wagentje tot stilstand op een verlaten weggedeelte en stapte uit.

,,Wat ga je doen, baas?'' vroeg Hieper. Hij volgde het voorbeeld van zijn maat en keek met grote verbazing toe hoe deze in het licht van de maan de lading beklom.

,,Waarom rijden we niet als de bliksem verder?'', drong hij aan. ,,Die smeris zei nu wel, dat alles in orde was; maar we kunnen beter weg zijn voordat hij zich bedenkt!''

,,Sta daar niet te mekkeren!'' snauwde Super. ,,Gebruik je denkert, sukkel! Hoe kan een diender tien millioen pietermannen in orde vinden? Denkt-ie soms, dat we die voor lopende uitgaven bij ons hebben? Nee, er klopt iets niet!''

Zo pratende rukte hij het touwtje van een der zakken af, grabbelde een handvol munten te voorschijn en bestaarde die met steeds verder uitpuilende ogen. Zelfs in het bleke maanlicht was te zien, dat zijn stuitende trekken een leikleurige tint aannamen, en toen hij bovendien een gorgelende kreet uitstiet trad zijn maat ongerust nader.

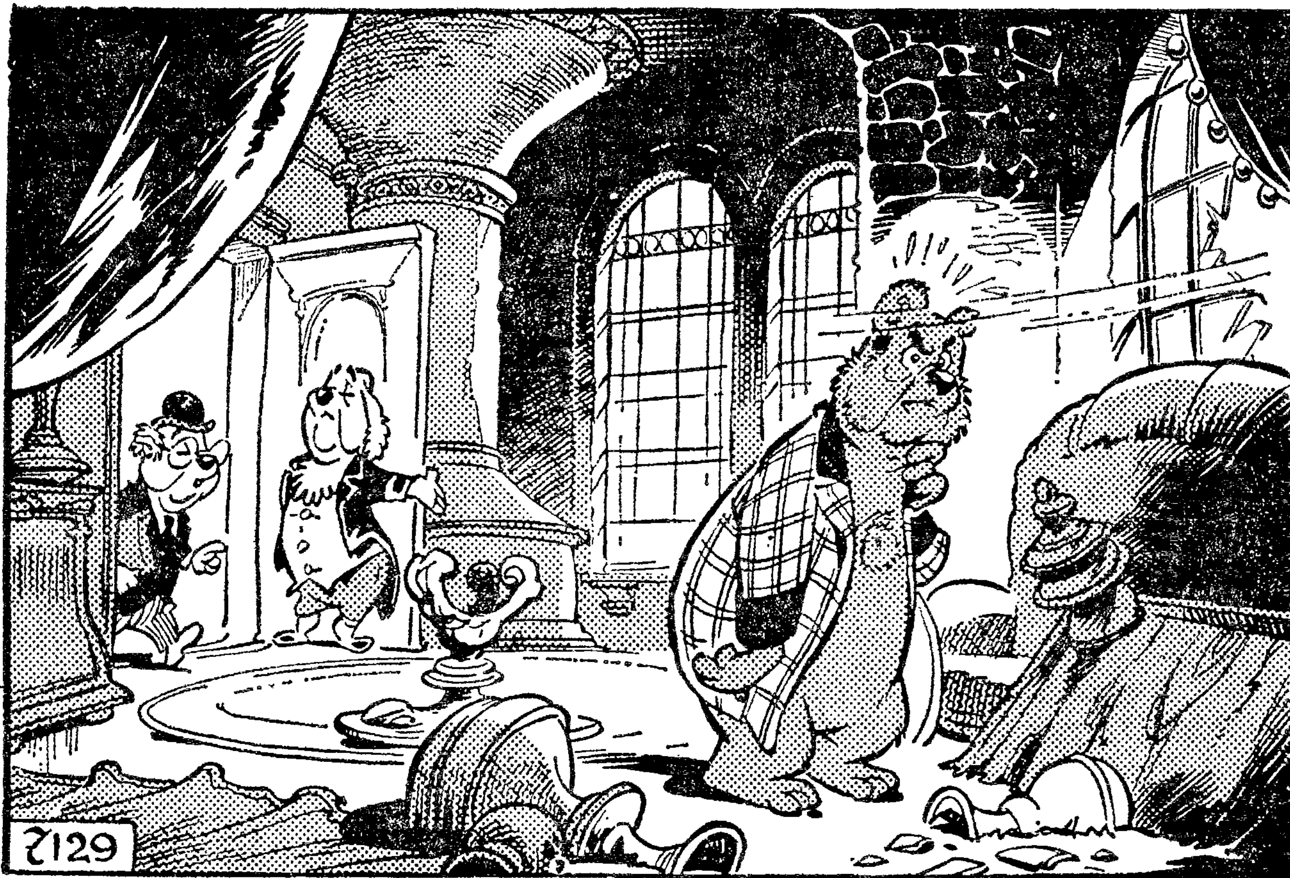
,,W-wat is er?'', vroeg hij met een angstig voorgevoel.

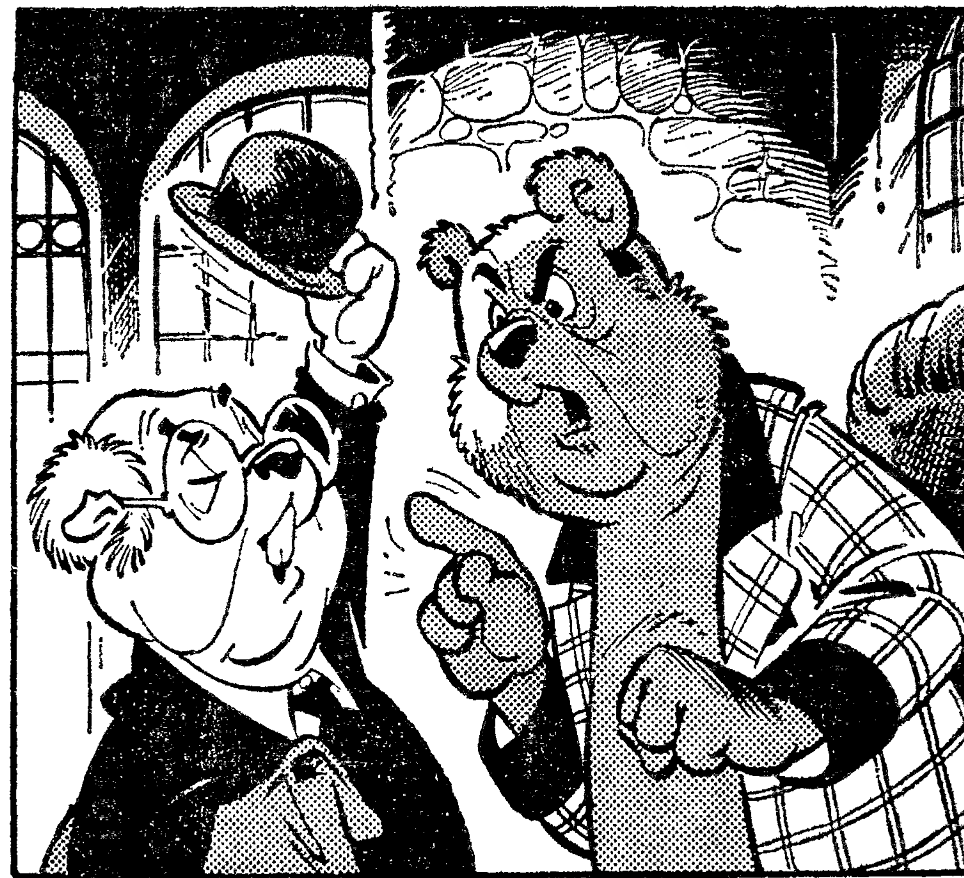
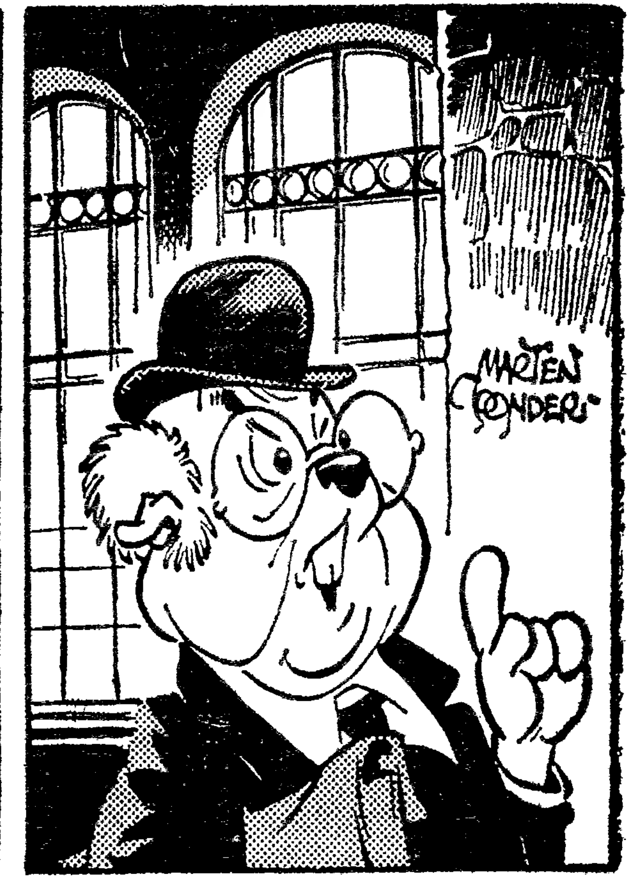
,,Het is zink!'', , schreeuwde Super. ,,het is werkelijk zink!''

Hij wierp de geldstukken weg, en terwijl ze rinkelend over de weg rolden gaf hij zich over aan een uitzinnige woede-aanval.

Hiep Hieper keek ontdaan toe hoe hij de geldbuidels met zijn vuisten bewerkte. Ook hij had moeite om deze onverwachte tegenvaller te verwerken, maar na een tijdje werd hij getroffen door een invallende gedachte.

,,Kalm nou, Suup!'', riep hij sussend boven het getier uit. ,,Het is dus zink. Dat is natuurlijk jammer; maar toch kunnen we dit met een aardige winst verkopen. Voor dakgoten en zo, weet je wel?''

7129 Pas de volgende morgen ging heer Bommel de gevolgen van de inbraak bekijken.

Somber waarde hij rond tussen zijn kapotte meubelen en beschadigde porcelein, terwijl een kille wind door het versplinterd venster naar binnen blies.

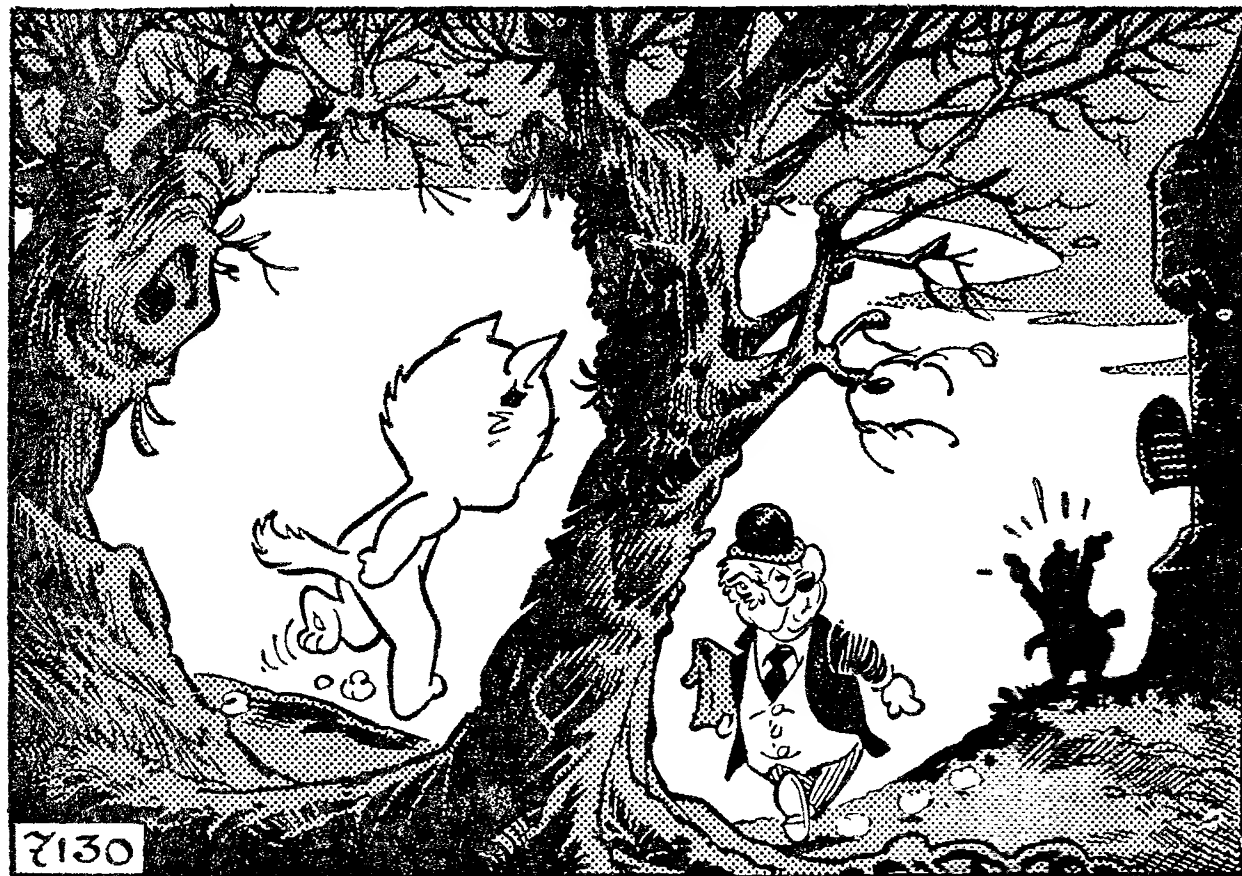
„Alles is weg", prevelde hij. „Dit is een grote diefstal van een geweldig bedrag aan waardeloze geldstukken. Ach, al dat grote en vele geeft niets dan zorgen en ellende voor een heer van mijn stand...."

„Excuseer, heer Olivier", zei de bediende Joost in de deuropening. „Hier is de heer Dorknoper, om u te spreken."

„Juist", vulde de ambtenaar eerste klasse aan. „Het gaat over de fiscale gevolgen van uw aanwas, meneer Bommel. Ik kom even de nauwkeurige waarde vaststellen, zodat ik een rechtvaardige aanslag kan opleggen."

„Aanslag?!", riep heer Ollie toornig. „Belasting? Dat is het toppunt! Het waren zinken munten, die niets waard zijn. En bovendien zijn ze vannacht gestolen. Dat ziet u toch?"

„Ik zie niets", hernam de beambte koel. „Maar gisteren was ik getuige van een vermogensaanwas ten grootte van tien buidels muntspecie. Er is bij de politie geen diefstal aangegeven, voor zover ik weet. Dit komt mij dan ook als een ontduiking voor. Dientengevolge zal ik u voorlopig ambtshalve aanslaan voor tien miljoen florijnen. U hoort nog nader van mij. Goeden dag."

7130 Toen Tom Poes die morgen op zijn wandeling Bommelstein passeerde, zag hij de ambtenaar eerste klasse het pand verlaten. Heer Ollie deed hem roepend uitgeleide, en zijn boze opmerkingen klonken helder door de stille winterlucht.

„Het was zink, dat zeg ik u toch?!", riep hij uit. „En vannacht is het gestolen! Het is een schande om daar belasting voor op te leggen. Hoe durft u?! Een geweldig grote onrechtvaardigheid, dat is het!"

„Een geweldig grote ontduiking zou ik het willen noemen", sprak de heer Dorknoper tot zichzelf. „Ik was persoonlijk getuige van de aanwas!"

Tom Poes hoorde deze opmerking, en hij hield de ontstemde beambte staande.

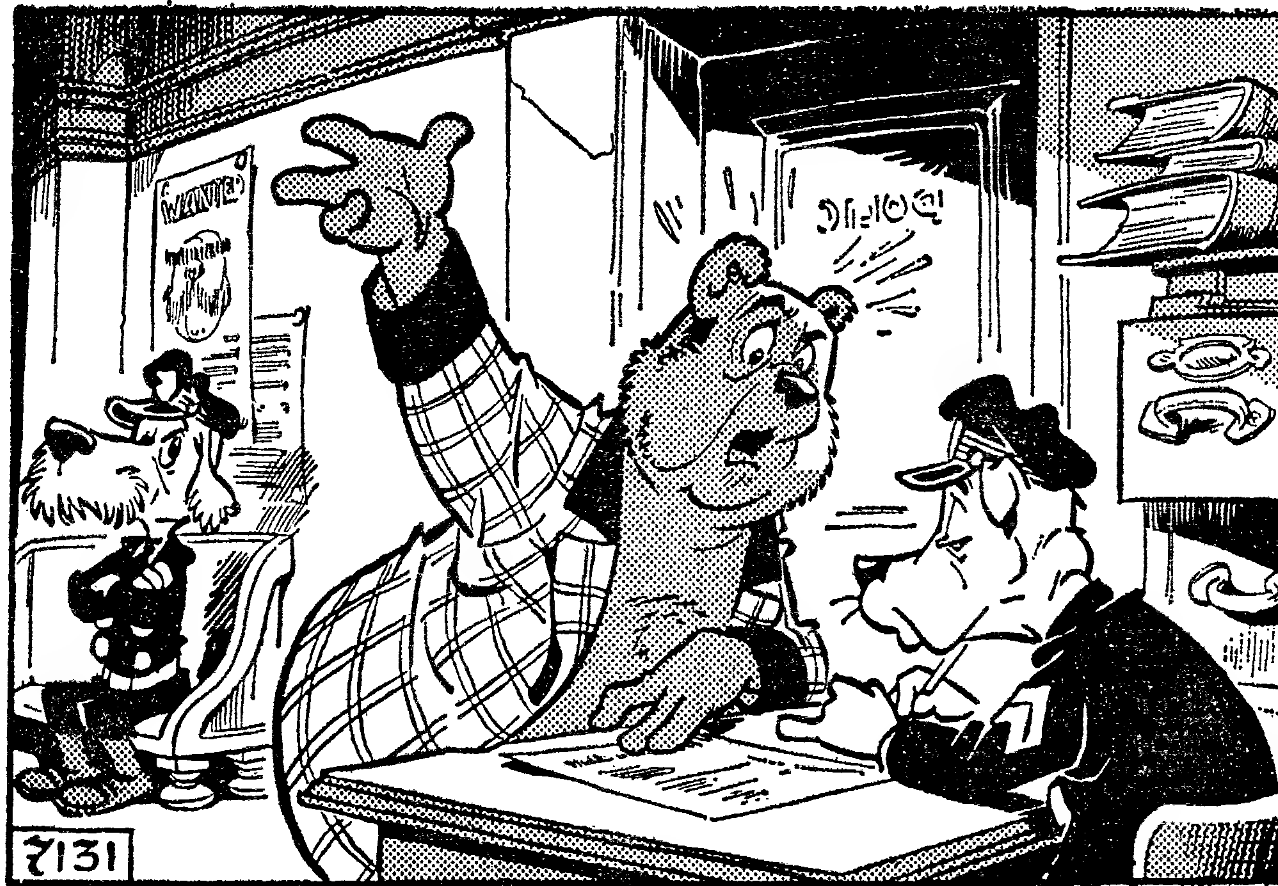
„Het was werkelijk niets wat er in die zakken zat", zei hij. „Allemaal zinken munten. Ik heb ze zelf gezien, en Joost trouwens ook. U kunt het beter vergeten." De aangesprokene keek hem uit de hoogte aan en er verscheen een kille blik in zijn ogen.

„Juist", merkte hij op. „U hebt het zelf gezien, hè? Welnu, ik wil niet te ver gaan in mijn conclusies, maar de gedachte aan medeplichtigheid doet zich als vanzelf op. Wat hebt u van de heer Bommel gekregen voor uw getuigenis?"

Hij stapte verder zonder op antwoord te wachten en Tom Poes haastte zich naar heer Ollie, die uitgeput op een bank was gaan zitten.

„Is het waar, dat al die rommel gestolen is?", riep hij. „Dan kunt u beter meteen naar de politie gaan! Dorknoper gelooft ons niet en daar kan grote narigheid van komen!"

„Groot", mompelde heer Bommel moedeloos. „Groot en veel...."

7131 Nadat heer Bommel enige tijd had nagedacht over de raad van Tom Poes begaf hij zich naar het politiebureau om de diefstal van zijn zink aan te geven.

„Het waren een soort munten", legt hij uit. „Tien zakken vol. Het zag er uit als véél, maar het was niets waard, als u begrijp wat ik bedoel".

„Niks waard" herhaalde sergeant Kodders, die de aangifte noteerde „Hm, geen grote zaak, hè? Waarom maakt u zich druk over een diefstal die niks waard is?

„Het is wèl een grote zaak!", riep heer Ollie geprikkeld. „Dorknoper denkt, dat het goud was! En daarom zit hij met de belasting achter mij aan!"

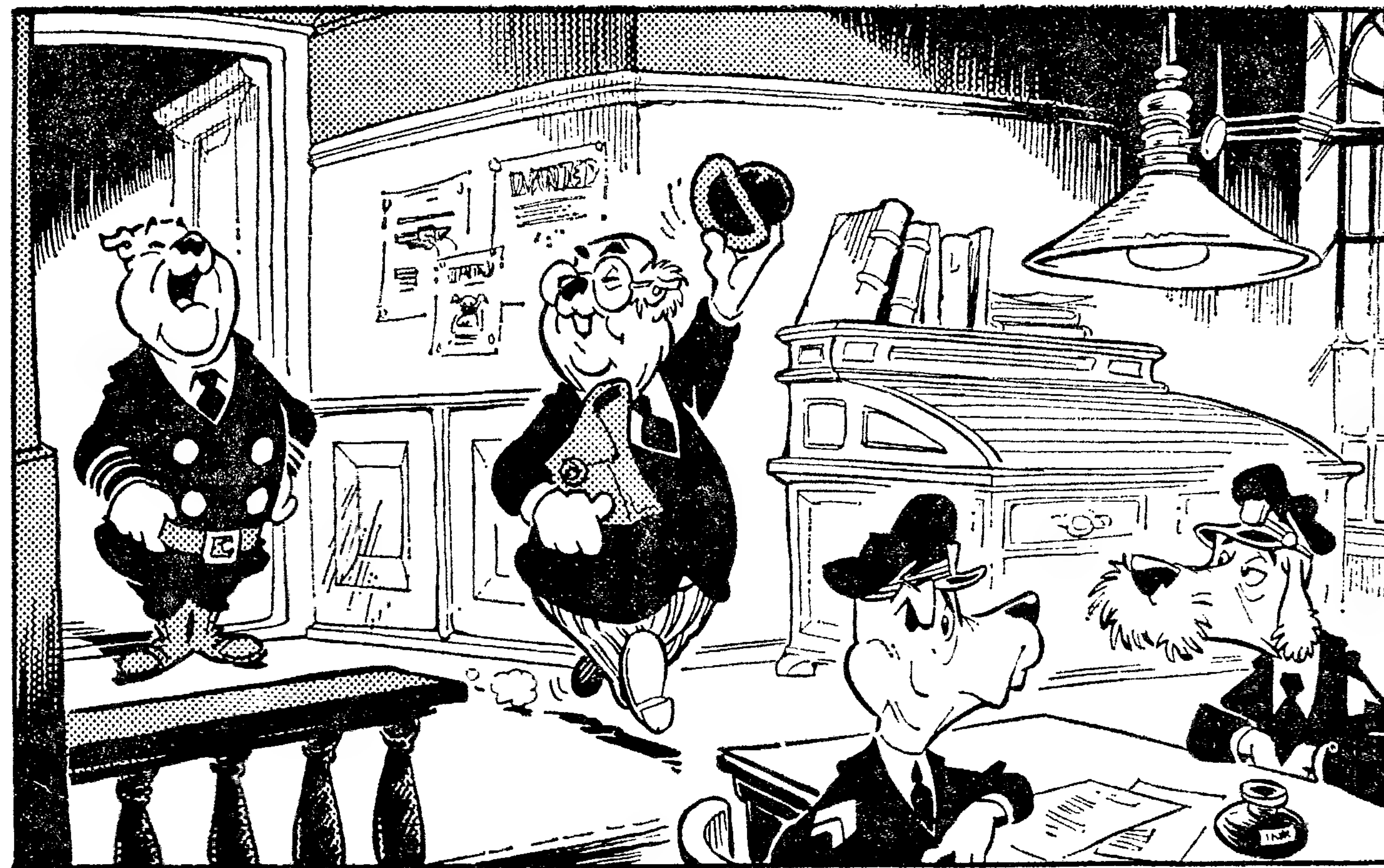
„Aha!", zei de sergeant, en hij knipoogde begrijpend. „Zit het zo? Nou, ik heb het opgeschreven, meneer Bommels, en ik zal het laten nagaan. Tenslotte moet het recht zijn loop hebben, wat u? Een dief is een dief, ook al stelt hij iets zonder waarde. U hoort wel van ons als we wat gevonden hebben".

Hij wachtte totdat heer Ollie het lokaal verlaten had, en toen barstte hij uit in een smakelijk gelach.

„Voor die rijke lui is ook niks te gek als ze de belasting willen ontduiken!" riep hij uit. „Heb je ooit zoiets gehoord, Snuf?"

„Nee", mompelde de brigadier die bij de deur stond. „Dat is te zeggen, ik weet het niet. Het verhaal herinnert me aan de vrachtwagen, die ik gisternacht heb aangehouden. Daar lagen tien zakken vol zink op. Een rare lading, als u het mij vraagt. En de chauffeur draaide er een beetje omheen, voor mijn gevoel. Es even kijken; ik heb het nummer van die auto genoteerd."

7132 De heer Dorknoper was naar commissaris Bas gegaan om politiehulp te vragen.

„Bommel maakt het werkelijk te bont", sprak hij. „De grote beloning die we hem gegeven hebben is hem nog niet groot genoeg. Hij beweert, dat het zink was; om de belasting te kunnen ontduiken! En de jonge Tom Poes trekt één lijn met hem. Waarschijnlijk is die omgekocht. Ik zou willen stellen, dat hij medeplichtig is".

„Daar moeten we even fors ingrijpen!", riep de politiechef uit. „Ik heb die Bommel al lang in de gaten. Wat een lef om te beweren dat er zink in die zakken zat! Kan hij dat bewijzen?"

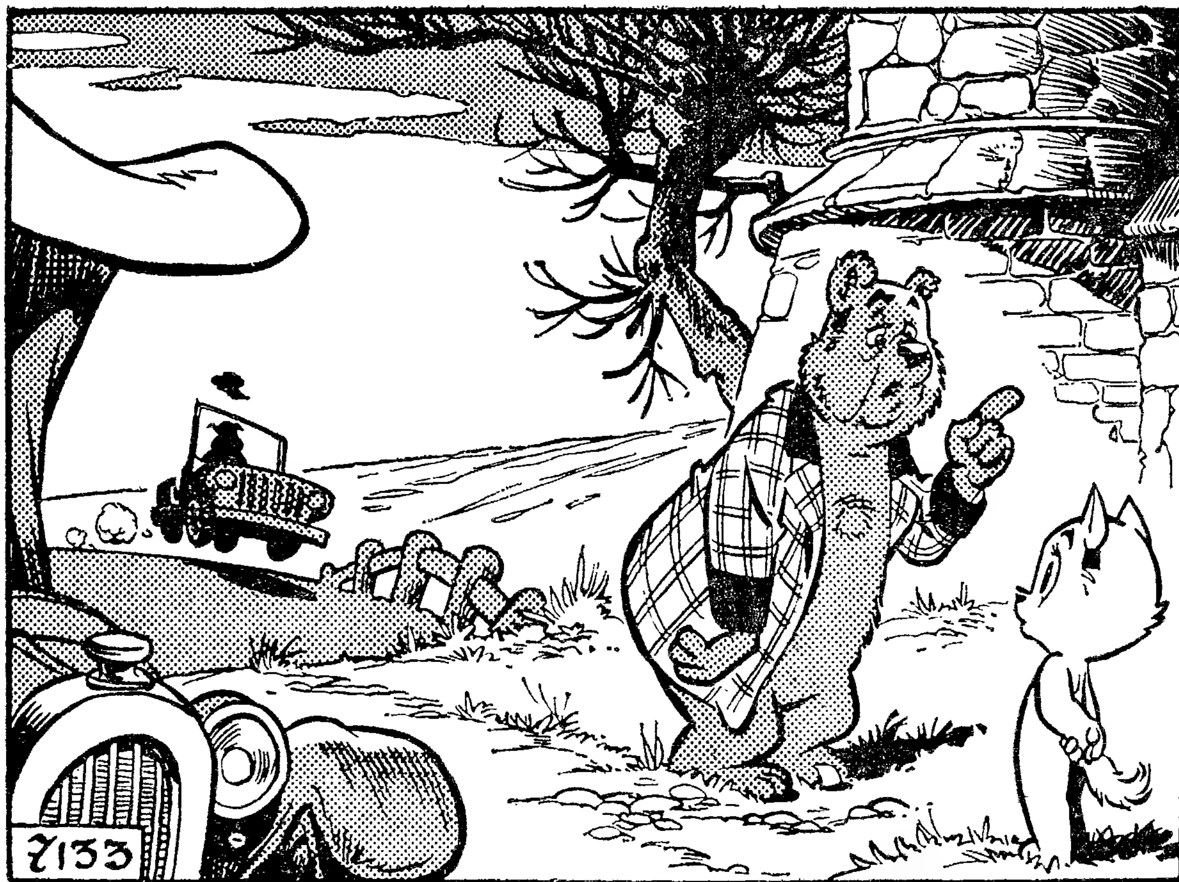
„Nee", zei de ambtenaar met een fijn lachje. „Die zakken zijn er niet meer. Hij beweert, dat ze gestolen zijn!"

„Gestolen!", riep hij. „Hoe verzint hij het!"

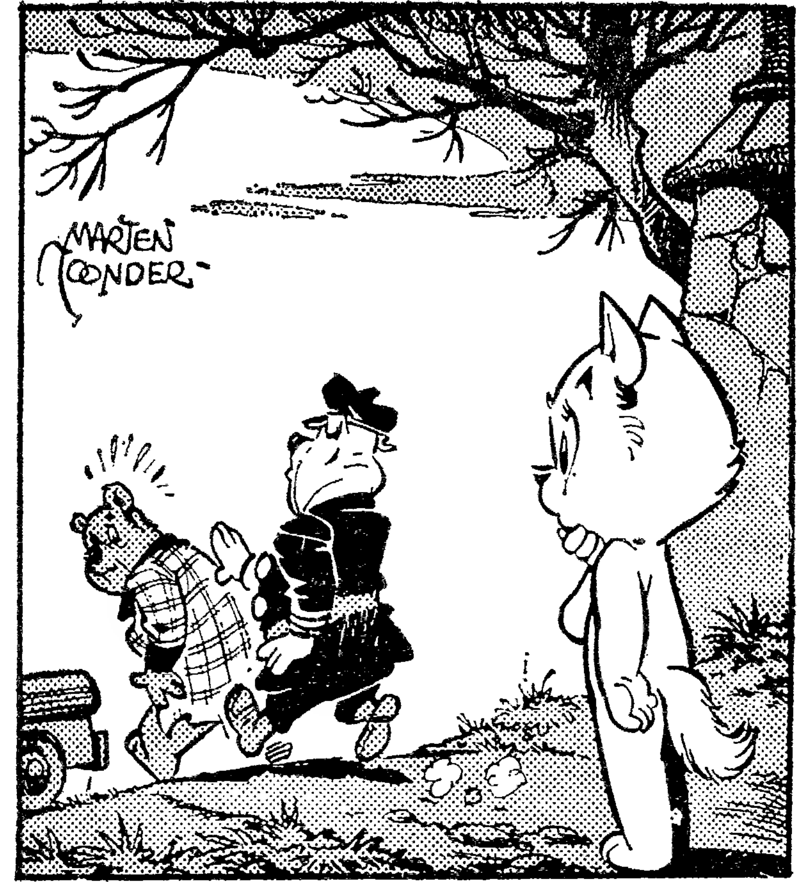
„Sommige lui schrikken niet voor een leugen terug als ze de belasting willen ontduiken", verklaarde de heer Dorknoper over zijn schouder. „Ik zie dat dikwijls in mijn praktijk!"

Sergeant Kodders zat in het voorvertrek met brigadier Snuf te praten en hij wachtte gehinderd totdat het stemrumoer verstorven was.

„Zoek jij die zinkzaak dan maar even uit", zei hij toen. „Het recht moet tenslotte zijn loop hebben, ook al is het een diefstal van iets zonder waarde. En het kan niet moeilijk zijn wanneer je het nummer van dat wagentje genoteerd hebt".

7133 Heer Ollie reed in een gedrukte stemming terug naar Bommelstein, en wendde zich tot Tom Poes, die op hem gewacht had.

„Ik heb de diefstal aangegeven" zei hij somber. „Maar denk je, dat men er de aandacht aan gaf, die iemand van mijn stand toekomt? Nee jonge vriend! Ik ben uitgelachen!"

Hij zuchtte en een bittere lijn groefde zich om zijn mond.

„Ach" hernam hij op droeve toon, „Véél is niet mooi of lekker, em groot is helemaal niet prachtig. Leer dat van een oudere en wijzere, die door het leven gelouterd is! Ik wilde, dat ik die waardering van Hocus Pas kwijt was; hij leidt alleen maar tot zorgen en ellende. . ."

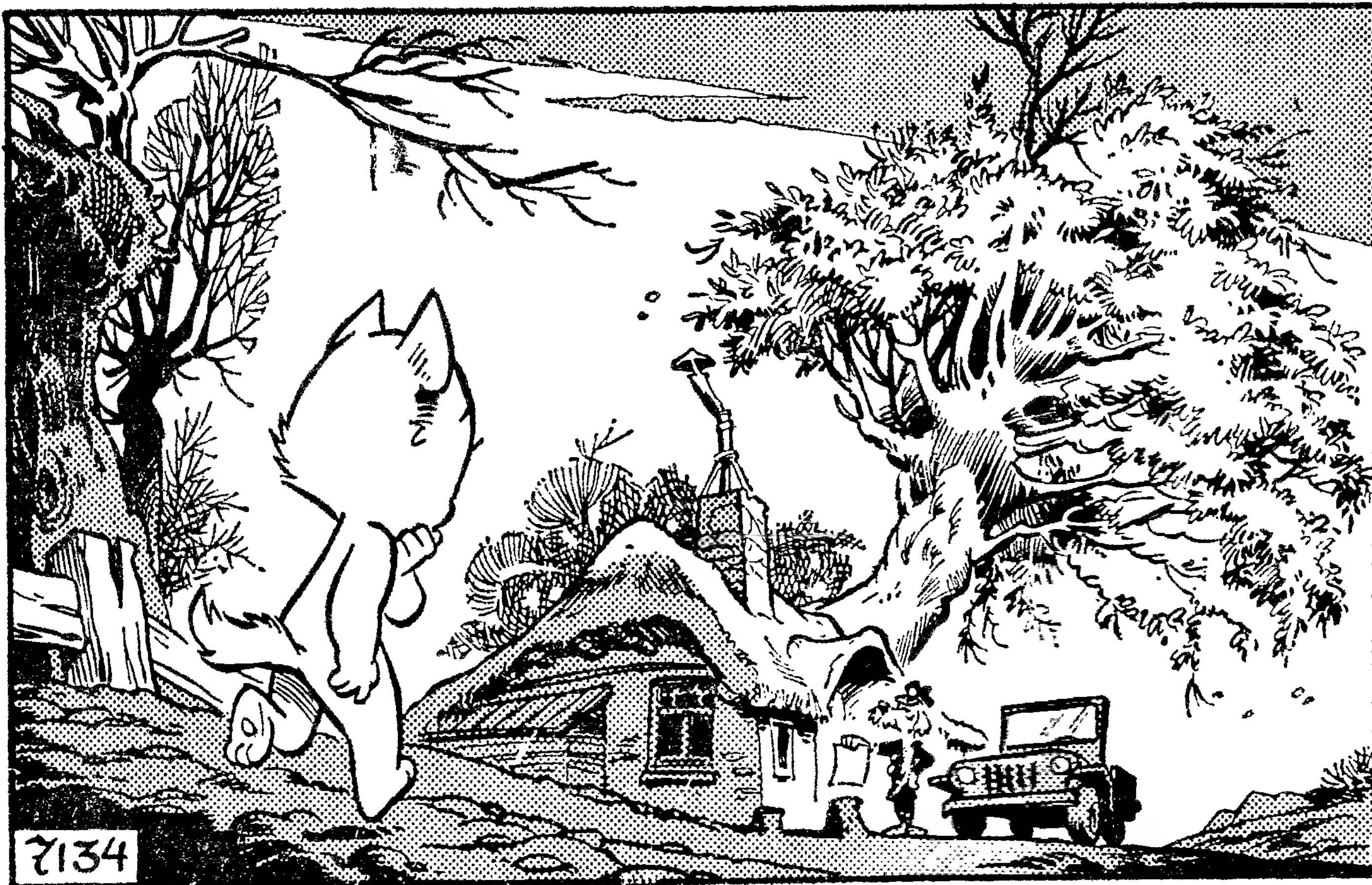
„Dat niet alleen!", sprak de zware stem van commissaris Bas achter hem. „Je gaat mee naar het bureau, Bommel. Want je hebt nu een aanklacht aan de broek, die je zuur zal opbreken! De grootste belasting-ontduiking van deze eeuw. Acht miljoen florijnen!"

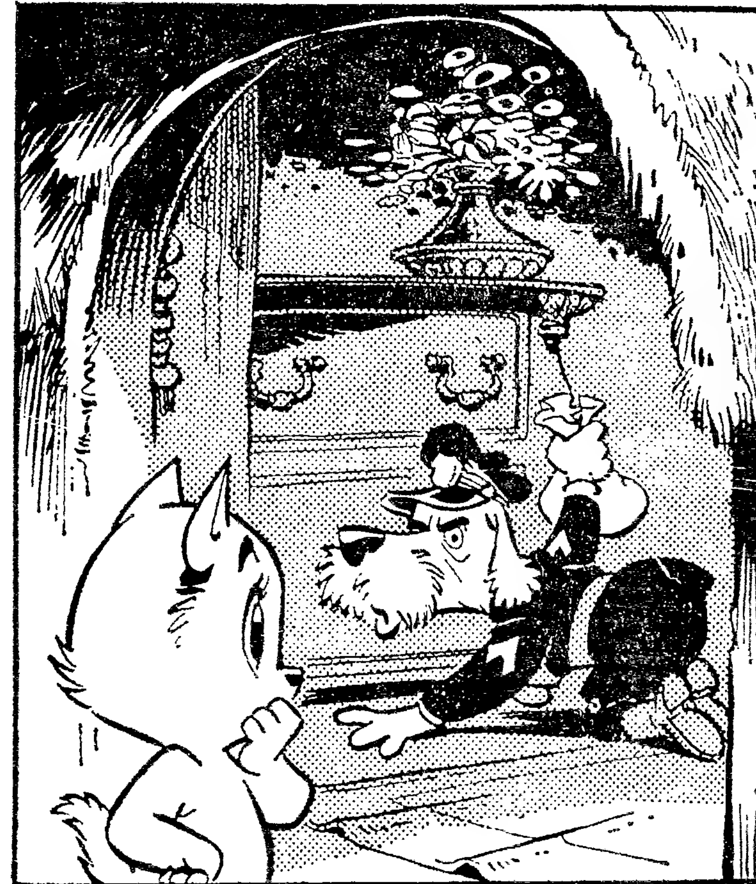
„Het is niet eerlijk!", riep heer Ollie uit. „Ik ontduik niet en ik wil niets aan mijn broek hebben. Ik wil mijn advocaat spreken, bedoel ik..."

„Je wilt niks", zei de politiechef, „En wat je te zeggen hebt zullen we netjes opschrijven, zodat we het later tegen je kunnen gebruiken, Kom mee!"

Hij duwde de tegenstribbelende heer naar de wachtende politieauto terwijl Tom Poes hem zorgelijk nakeek.

„Gelukkig ziet heer Bommel in, dat het allemaal van de waardering komt", sprak hij tot zichzelf. „Het wordt tijd, dat ik er iets aan ga doen."

7134 In gedachten verdiept liep Tom Poes naar zijn huisje terug.

,,Het wordt tijd, dat ik iets aan die waarde-ring ga doen'', sprak hij tot zichzelf.

,,Heer Ollie ziet nu in, dat die de schuld van al zijn ellende is, en daarom is het nu welletjes.''

Op dat moment zag hij, dat er een politie-jeep voor zijn deur stond, en ook merkte hij brigadier Snuf op, die hem met een papier tegemoet trad.

,,Een bevel tot huiszoeking!'', zei de beambte kort. ,,Maak open, alsjeblieft.''

Nu begon het tot Tom Poes door te dringen, dat de moeilijkheden van heer Bommel ook op hemzelf konden slaan, en hij bedacht met schrik, dat hij ook een ring gekregen had.

,,Het was maar een kleintje'', mompelde hij, terwijl hij de brigadier voorging naar binnen. ,,Een klein beetje eten, een kleine beloning en nu een beetje narigheid... Ik had die ring misschien eerder onschadelijk moeten maken!''

,,Kijk!'', riep de politieambtenaar uit. ,,Wat hebben we hier?''

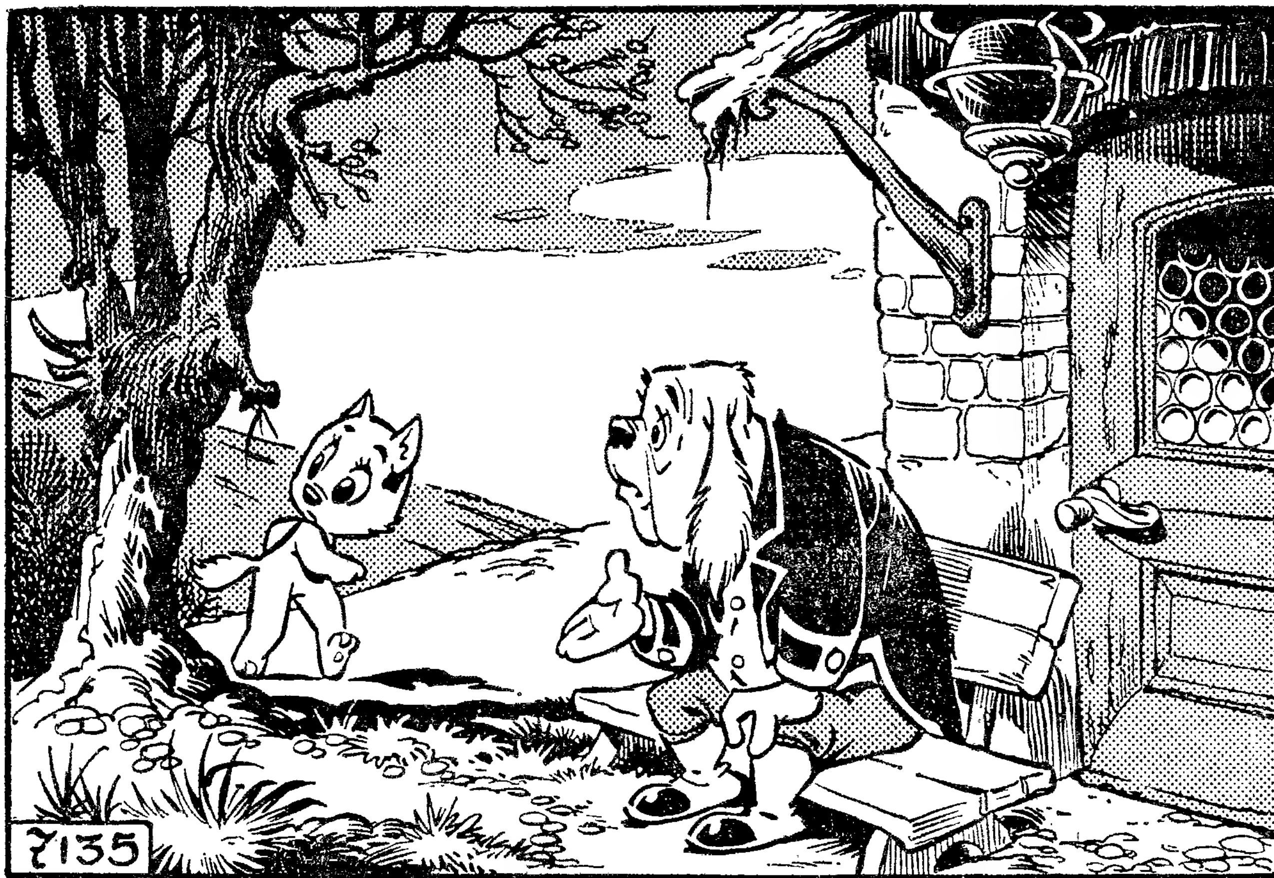
Hij had de kamer met een geschoold oog onderzocht en trok nu een buideltje onder de kast vandaag.

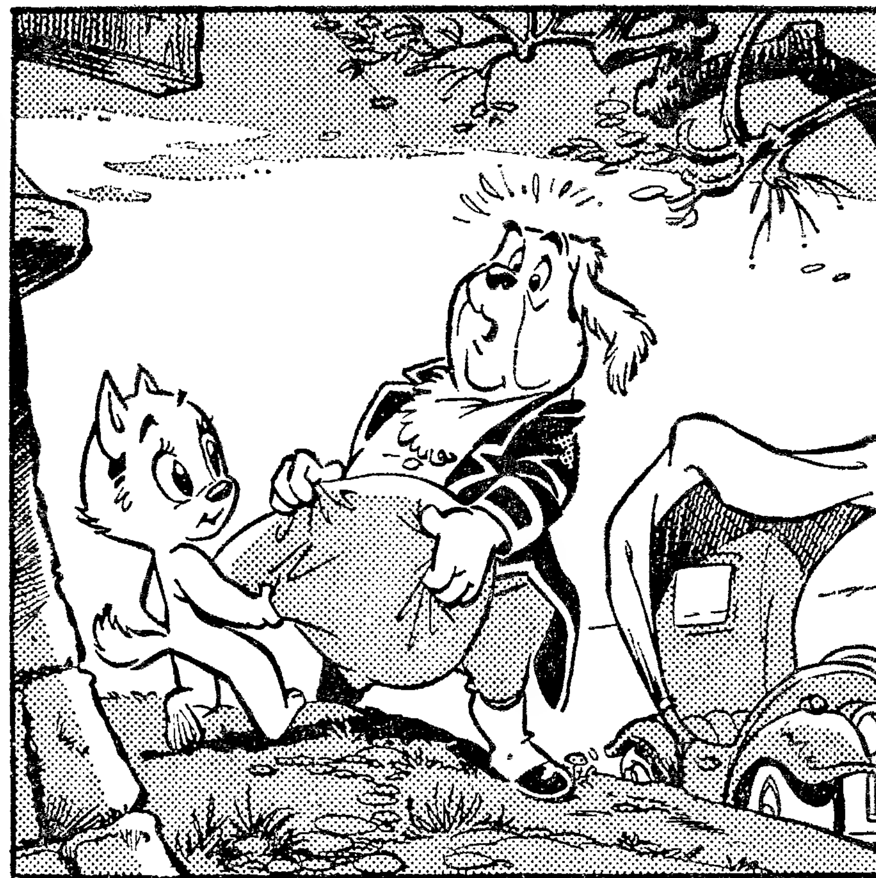
,,Dat is de beloning, die ik voor de vangst van de rovers gekregen heb'', zei Tom Poes haastig, maar de ander schudde het hoofd.

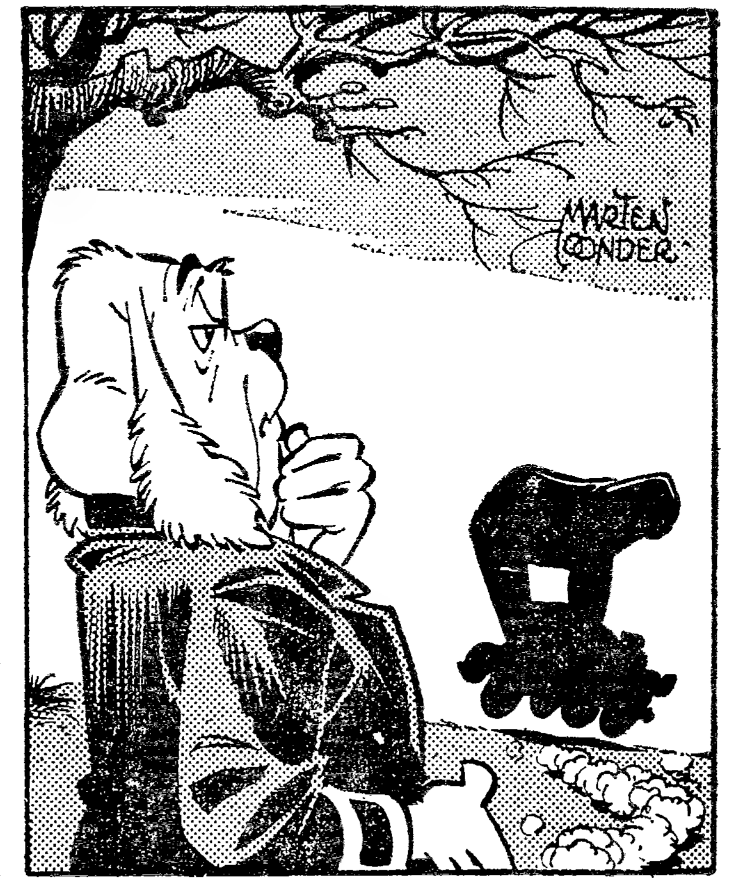
,,Dat is jouw verhaal'', gromde hij. ,,Maar ik zie dat anders. Het is natuurlijk jouw gedeelte van Bommels belastingontduiking. Dat heb je gekregen voor het afleggen van een valse getuige-verklaring. Je bent er bij!''

Hij kwam dreigend overeind, en bleef toen verrast staan. Tom Poes had niet afgewacht wat er verder gebeuren ging, maar sprong de deur uit en zette het op een lopen.

,,Vluchten is bekennen'', prevelde Snuf hoofdschuddend. ,,We zullen hem weten te vinden.''

7135 Tom Poes holde terug naar Bommelstein, terwijl hij zoveel mogelijk dekking zocht en oplettend om zich heen keek of hij gevolgd werd.

,,De politie zit achter me aan!'', riep hij, toen hij Joost neerslachtig bij de achterdeur zag zitten.

,,Het is zeer betreurenswaardig'', zei de bediende zuchtend. ,,De schande! Men heeft mijn kamer onderzocht, met uw welnemen! Men verdenkt mij van medeplichtigheid. Heer Olivier schijnt de grootste belasting-ontduiker van deze eeuw te zijn, als ik zo vrij mag wezen. Ach, ik heb gediend bij eerste families, maar wat moet er nu van mijn getuigschrift terecht komen? Waar moet ik heen?''

,,Blijf nog maar even hier'', zei Tom Poes. ,,Ik ga een einde aan al dit grote en vele maken. Heb je nog wat zonnepitten voor me?''

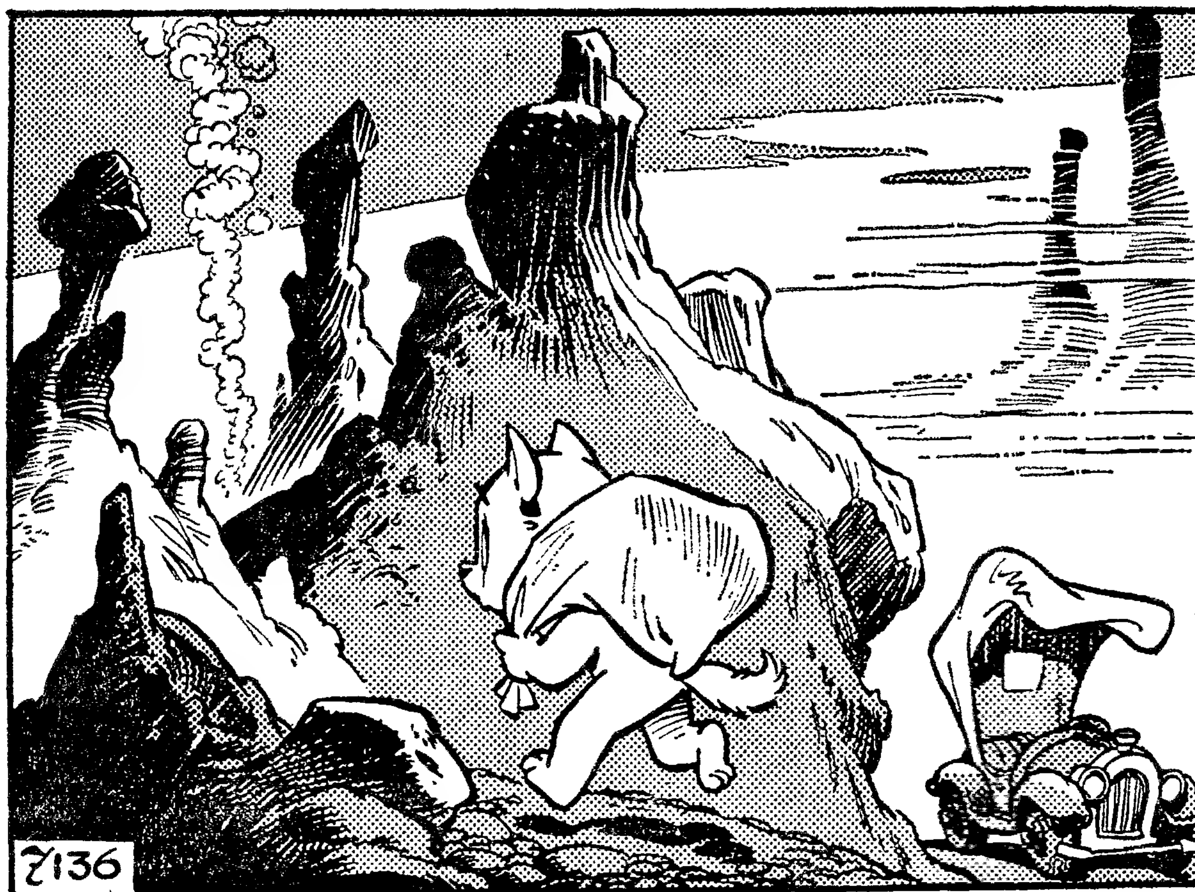
De getroffen knecht keek hem niet-begrijpend aan. Toen stond hij moeilijk op om het gevraagde uit de kelder te gaan halen, en met behulp van Tom Poes stuwde hij de zak met zaden in de Oude Schicht.

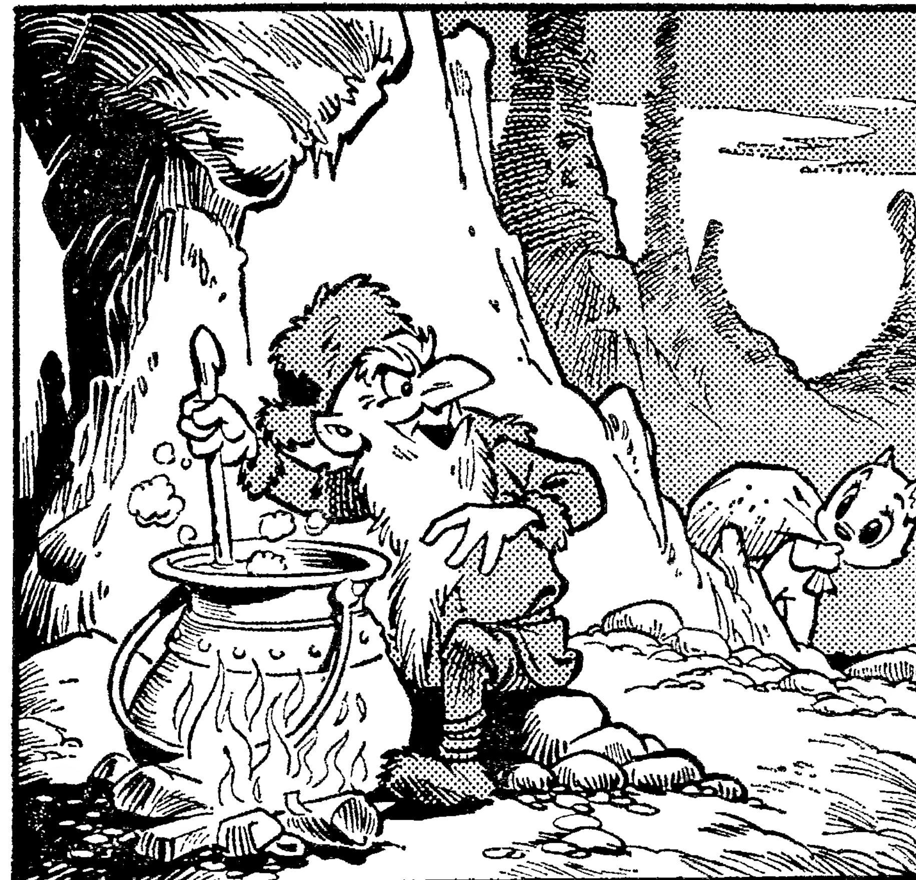
,,Ik weet niet wat u van plan bent'', sprak hij. ,,Maar denkt u werkelijk, dat u heer Olivier hiermede kunt helpen? Het herinnert me meer aan de goede oude tijd, toen hij het voor het gadeslaan van vogels gebruikte.''

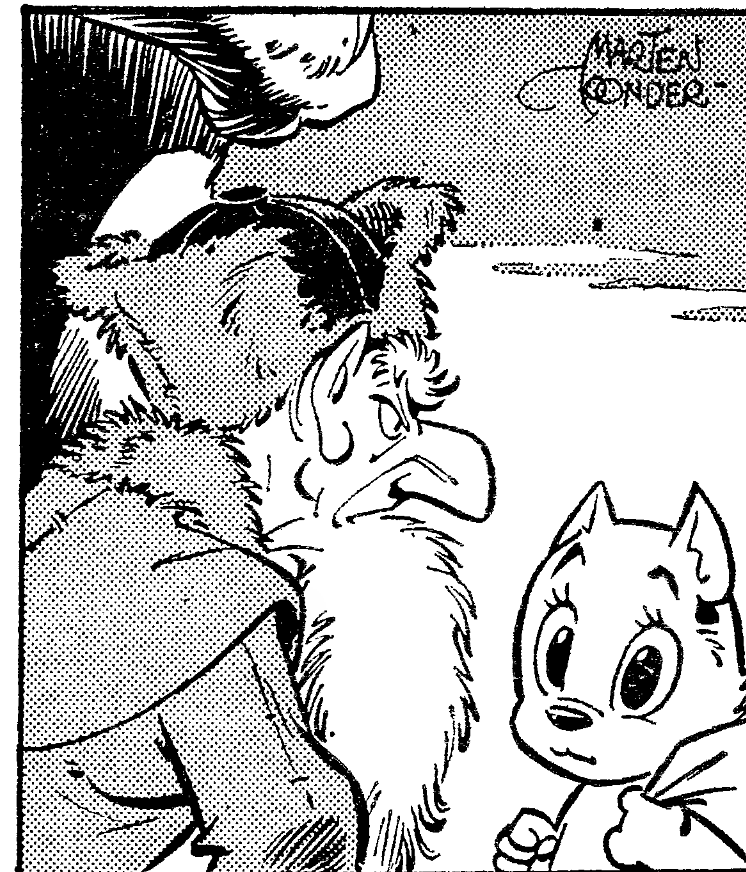
,,Precies'', zei Tom Poes. ,,Daar is het uitstekend voor geschikt.''

Hij startte de motor en reed weg zonder verder een uitleg te geven, zodat de trouwe bediende slechts het nakijken had.

,,Men lokt geen ambtenaren eerste klasse met pitten'', mompelde deze peinzend. ,,Maar de jonge heer weet meestal wel wat hij doet. Ik zal het verloop nog maar even aanzien, wanneer men mij toestaat.''

7136 Tom Poes reed langs achterwegen naar de bergen waar hij een poosje geleden met heer Bommel heen was gegaan om Banjervogels te bestuderen. Tot zijn geluk kwam hij geen politie tegen, en toen hij op de hoogvlakte uitstapte lag het landschap verlaten voor hem. Het enige teken van leven was een dun rookkolommetje, dat boven enkele rotsen opsteeg.

,,Waar rook is, is vuur'', dacht hij, terwijl hij de zak met zonnepitten over zijn schouder nam. ,,Waar een vuurtje is, is iemand en met een beetje geluk is dat de iemand, die ik zoek.''

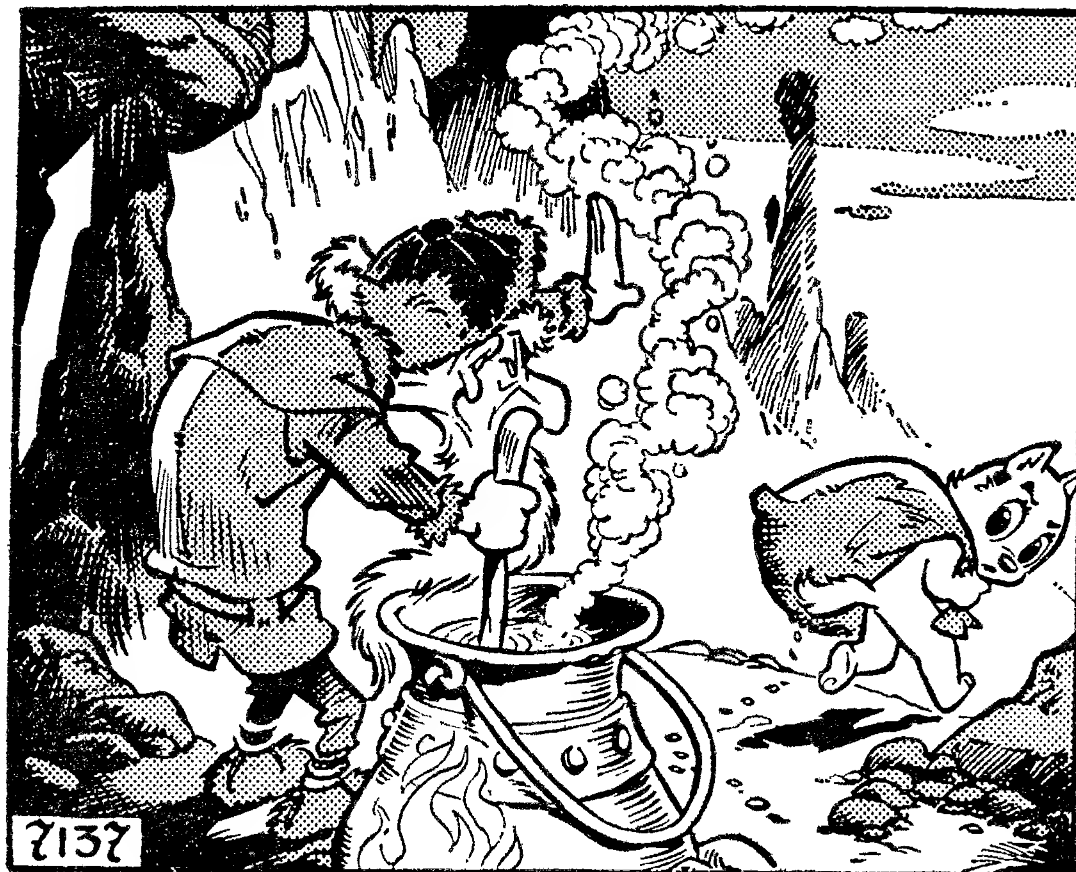
Dat geluk had hij. Het was de oude Hocus Pas, die bezig was boven een paar brandende takken zijn eten te bereiden.

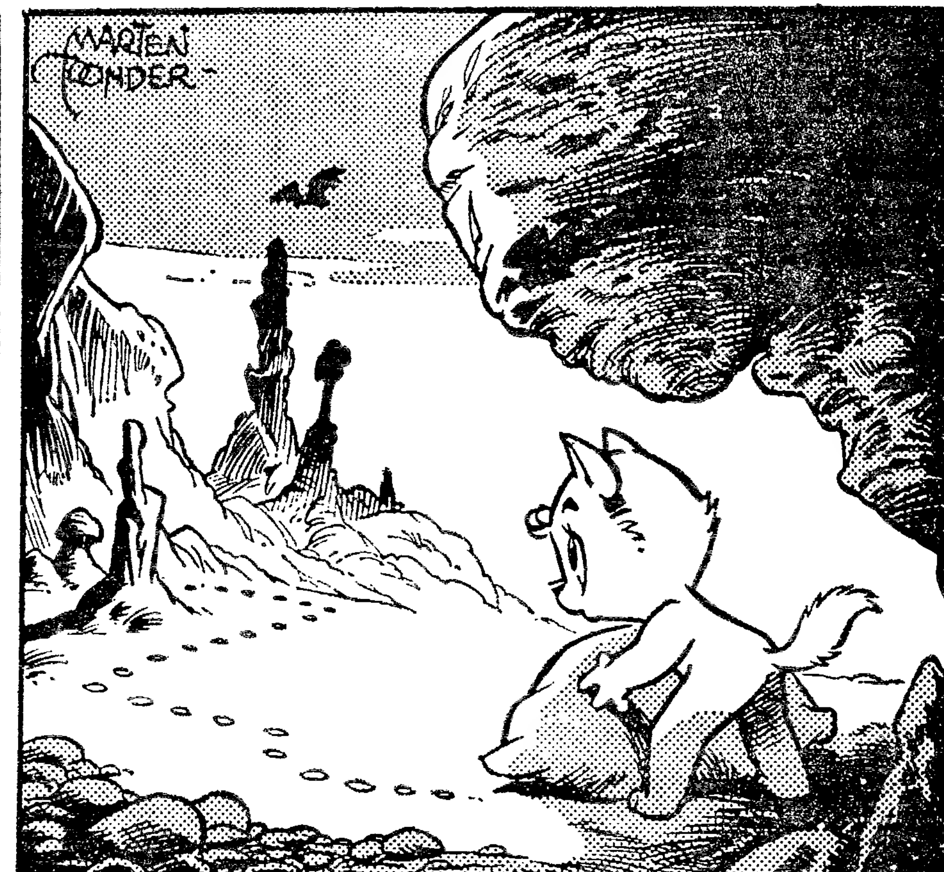
,,Dat is mooi van je'', kraste de grijsaard toen hij hem zag naderen. ,,Tegenwoordig wordt een arme, oude man zo dikwijls door de jeugd vergeten. En dankbaarheid is er helemaal niet meer. Kom je me iets brengen, ventje? Voor dat kostbare geschenk dat je van me gekregen hebt, zeker, hè? Hèhèhèhèhè!''

Tom Poes wachtte totdat de echo's van het kakelende gelach tussen de bergen verstorven waren, en toen schudde hij het hoofd.

,,Vergeet die dankbaarheid maar'', zei hij. ,,Je moet je geschenk terug nemen. Die waarde-ring van je heeft niets dan ellende gebracht, en heer Ollie zit nu zelfs in de gevangenis!''

,,Terugnemen?'', herhaalde de oude, terwijl er een geel lichtje in zijn ogen verscheen. ,,Dat kan niet! De waarde-ring zit zó diep, dat je die nooit meer kwijt kunt raken. Die zit in je gemoed, om zo te zeggen!''

7137 „Ik neem geen cadeautjes terug!" riep de grijsaard krassend. „Wat denk je wel van me? Die waarde-ring mag je houden, ook al verdien je hem eigenlijk niet!"

„Dan moet je het zelf maar weten", zei Tom Poes. Hij hees de zak wat beter op de schouder en liep weg in de richting waaruit hij gekomen was.

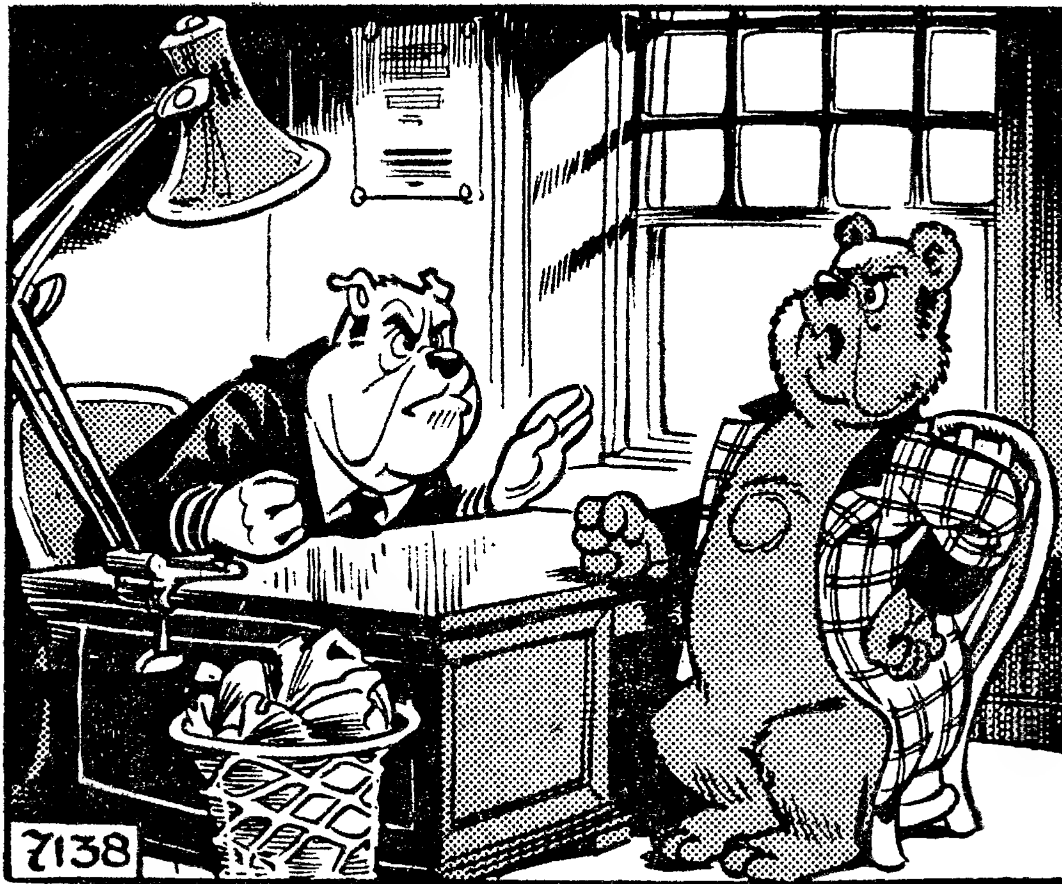
„Er is geen dankbaarheid meer in de wereld", mompelde Hocus Pas, terwijl hij verbitterd in zijn onsmakelijke brei roerde. „Die waarde-ring was het onbaatzuchtigste geschenk, dat ik ooit uitgereikt heb. En nu willen deze vlegels hem teruggeven! Maar dat zal niet gaan, zelfs al zou ik het willen. Ze zullen moeten leren er mee te leven; hèhèhè!"

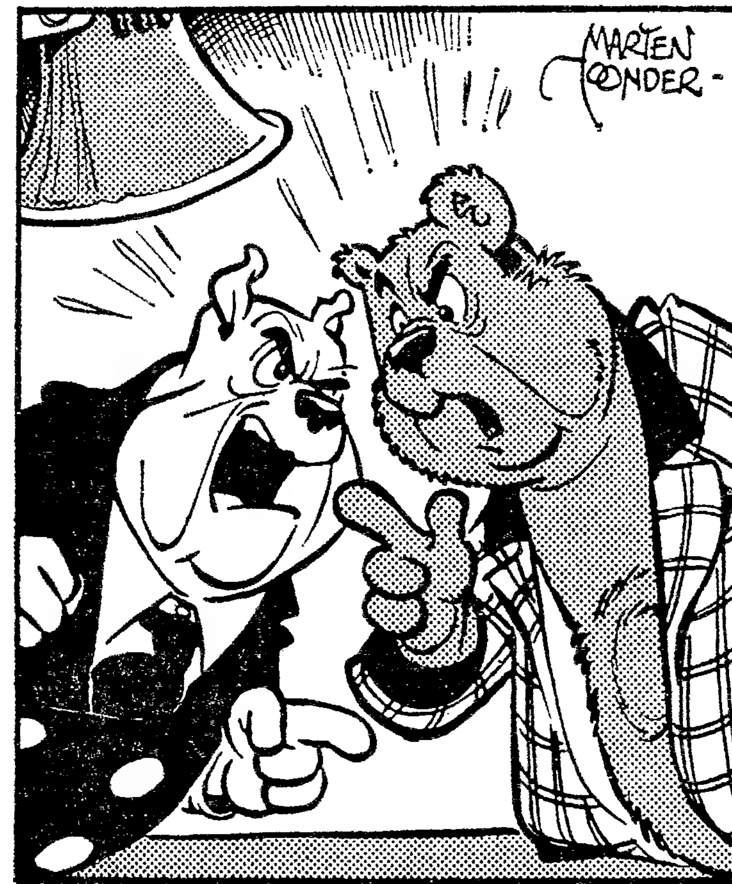
Met dit onaangename lachje zette hij de zaak uit zijn hoofd, en hij keek zelfs niet op om te zien waar Tom Poes gebleven was. Als hij dat wel had gedaan, zou hij gezien hebben, dat deze een spoor van zonnepitten achterliet, die uit een gaatje in de zak op de grond vielen.

Dat gat was er niet vanzelf in gekomen; Tom Poes had het er in gepeuterd toen hij de bejaarde magister verliet — en daar had hij natuurlijk een bedoeling mee. Op goed geluk liep hij voort over de hoogvlakte totdat hij moe begon te worden. Daarop zocht hij een beschut plekje onder een overhangende rots en zette met een zucht zijn vrachtje neer.

„Ik hoop, dat ik de goede kant op gelopen ben", zei hij tot zichzelf. „Voorlopig blijf ik hier op mijn geluk zitten vertrouwen."

Met die gedachte keek hij omhoog in de bleke lucht, en hij knikte tevreden toen hij boven een bergpiek een grote vogel zag fladderen.

7138 Intussen zat heer Bommel op het politiebureau tegenover commissaris Bas, die hem daarheen had gebracht.

„Ik vindt dit héél dun van u!'' sprak heer Ollie toornig. „Men kan een heer niet ongestraft naar het cachot voeren als een misdadiger!''

„Dit is geen cachot'', zei de politiechef sussend. „Ik wil alleen eens even met je praten over de beloning. Waarom beweer je, dat het zink was?''

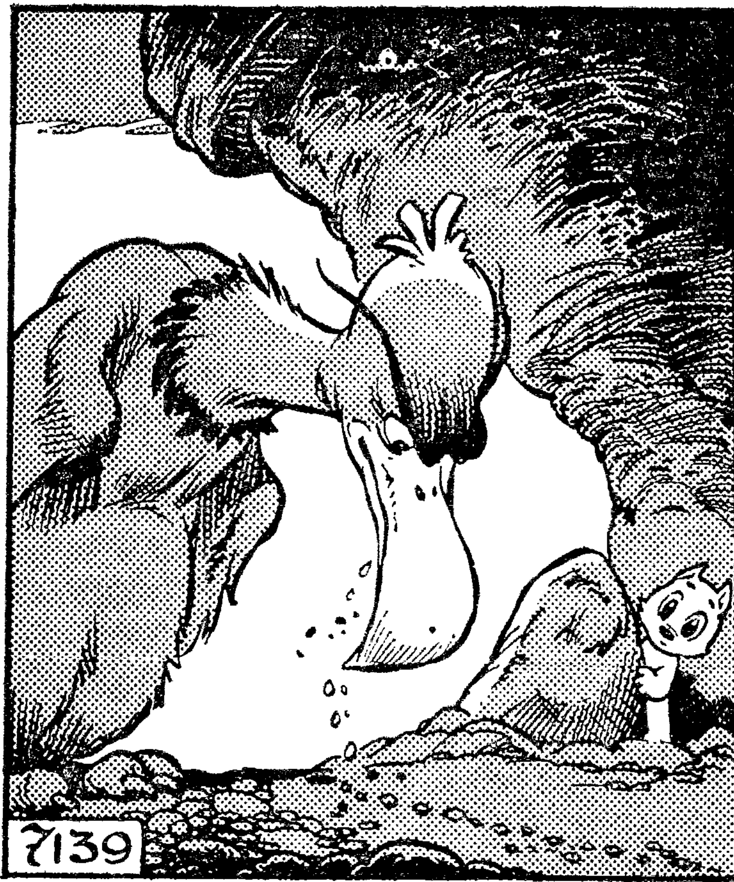
„Omdat dat waar is!'' riep heer Bommel oprijzend uit. „De beloning, die jullie me gegeven hebben was waardeloos! Het was veel, maar het was niets, als u begrijpt wat ik bedoel!''

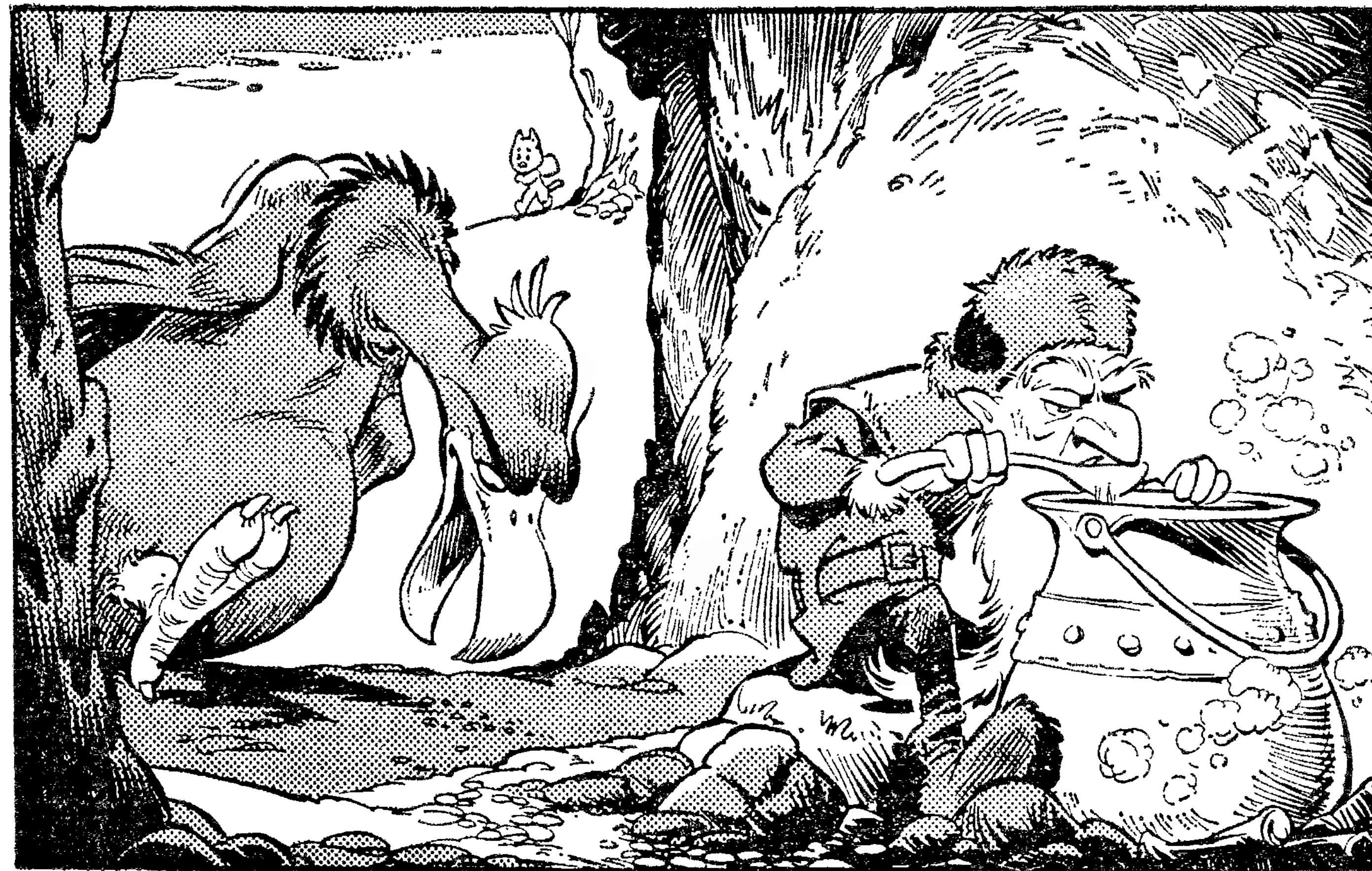
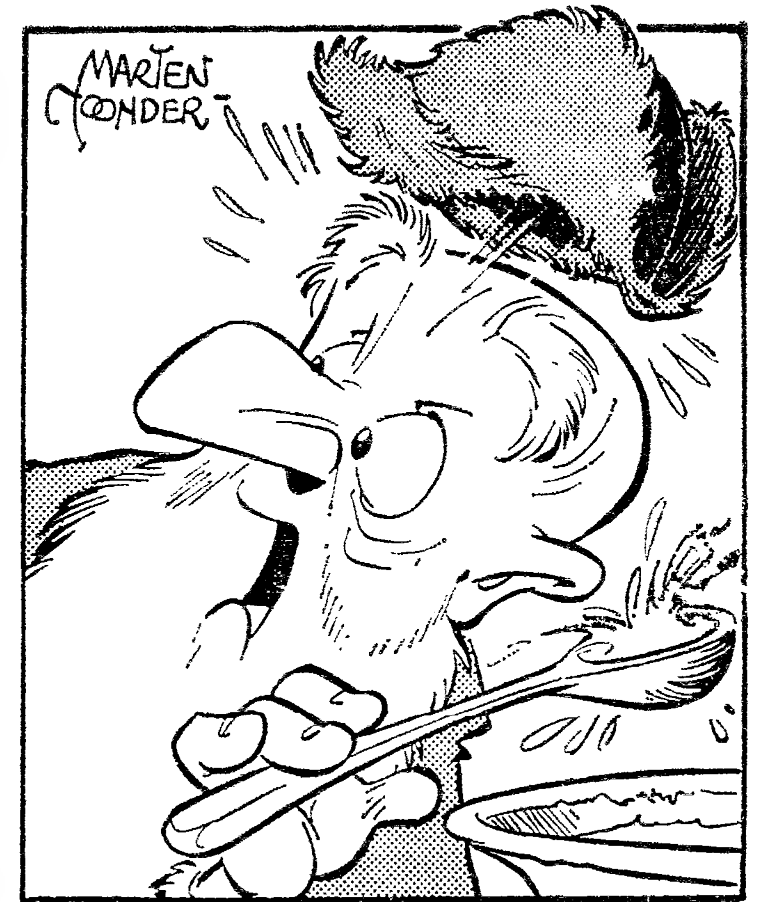
„Praatjes!'', snauwde de ander, eveneens opspringend. „Het was een gedeelte van de roverschatten! Rovers bewaren geen waardeloos metaal. Bewijs eens, dat het zink was?!''

„Bewijs eens, dat het géén zink was!'' riep heer Ollie met overslaande stem. Een kort ogenblik keken de heren elkander hatend aan; toen werd er op de deur geklopt, en ze gingen mompelend weer zitten.

„Een ogenblikje chef'', sprak sergeant Kodders, zijn hoofd naar binnen stekend. „Ik wil graag een arrestatie-bevel hebben. „Snuf heeft de dieven van het zink opgespoord, en als we vlug zijn kunnen we ze grijpen.''

„Straks, straks!'' zei de heer Bas wegwenkend. „Ik heb hier een veel grotere zaak aan de hand.''

7139 Tom Poes zat in de dekking van enkele rotsen naar de grote vogel te kijken, die niet ver vandaar was neergestreken. Het dier had uit de lucht de zonnepitten gezien en omdat het daar een groot liefhebber van was, pikte het die gulzig op. Zodoende schommelde het langzaam voort langs het pad, dat de zaadjes hem wezen, en Tom Poes volgde na een poosje op veilige afstand.

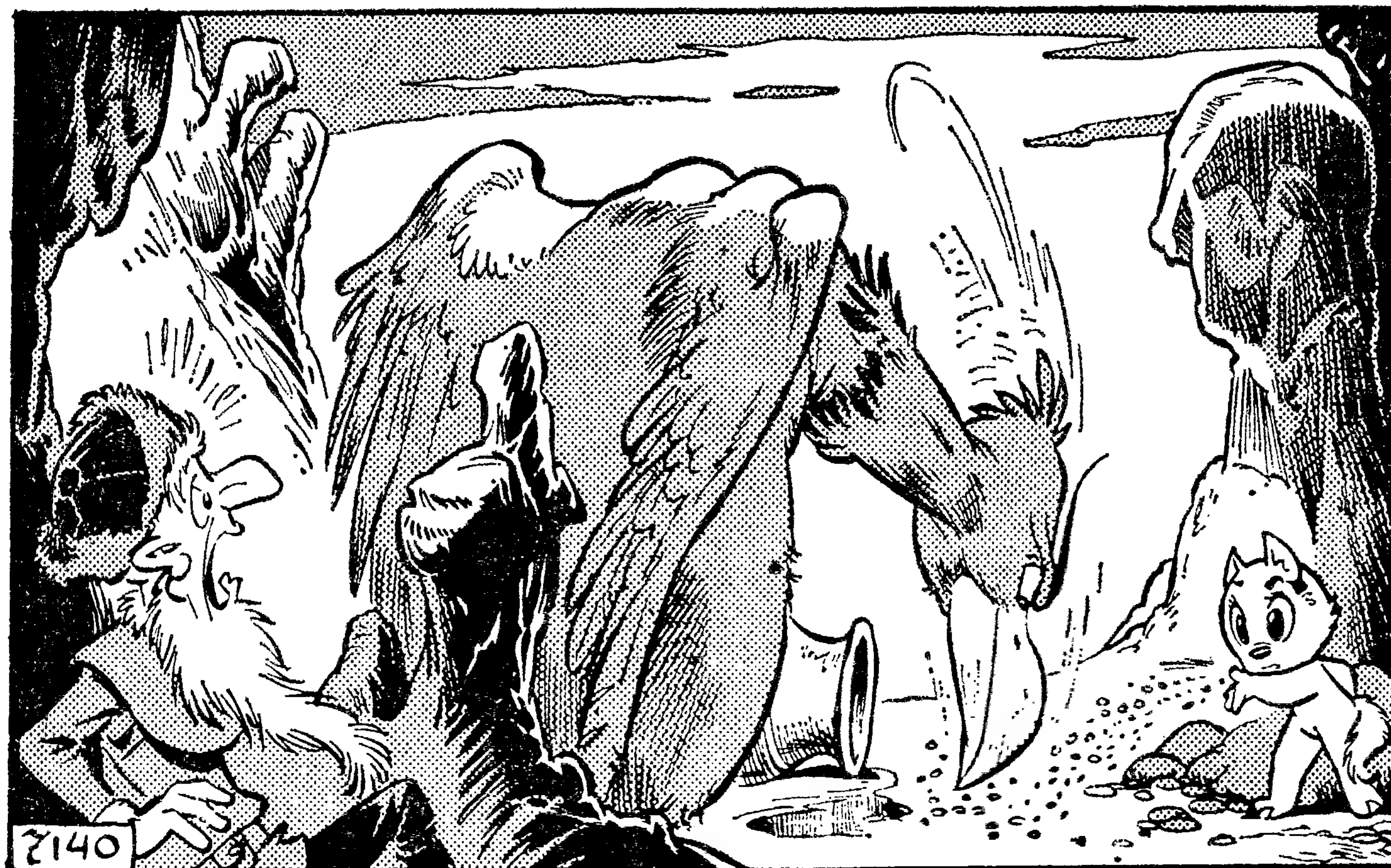
Oplettende lezertjes zullen zich herinneren, dat de pitten naar de verblijfplaats van de bejaarde magister Pas leidden.

Meestal lette de grijsaard scherp op, want hij had een grote hekel aan de Banjervogels, die hier de omgeving onveilig maakten. Maar omdat de lucht helder was gaf hij zich nu geheel over aan het genot van de soep, die hij gebrouwen had.

„Deze buurt is drukkend voor een arme, oude man'', sprak hij al lepelend tot zichzelf. „Altijd bedreigd en opgejaagd! Ach, het is dat ik een ei van de Banjervogel nodig heb voor mijn recept; anders was ik al lang weg geweest. Maar ik begin me af te vragen of die monsters ooit eieren leggen! Ik begin er genoeg van te krijgen....''

Op dat moment werd zijn aandacht getrokken door een vreemd geluid, en toen hij schichtig omkeek zag hij een van zijn aartsvijanden vlak achter zich.

Hij stiet een snerpende kreet uit, en terwijl de lepel zijn machteloze hand ontviel, sprong hij met een fladderende baard overeind.

7140 Hocus Pas sprong overeind en drukte zich tegen de rotswand aan om enige bescherming te hebben. Met uitpuilende ogen staarde hij naar de Banjervogel, die gulzig voortging met het oppikken van de zaden, die Tom Poes gestrooid had. Het dier had geen aandacht voor de grijsaard zolang er genoeg zonnepitten waren, en Tom Poes wierp vlug een paar handenvol op de grond om even tijd te hebben.

„Als je de waarde-ring terugneemt zal ik het beest weglokken", riep hij. „Maar als je het niet doet ga ik weg met het zaad. En dan zal de vogel ander voedsel moeten zoeken. Een arme, oude man bijvoorbeeld."

„N-niet doen!", schreeuwde Hocus Pas krassend. „Ik k-kan dat geschenk niet terugnemen, meneertje! Het be-bestaat helemaal niet! Laat d-dat mormel weggaan, dan zal ik het je uitleggen!" „Het bestaat niet?", herhaalde Tom Poes verbaasd. „Wat bedoel je daarmee?" „Die ring is alleen maar verbeelding!", krijste de oude. „Je moet me geloven! Ik kan het bewijzen!"

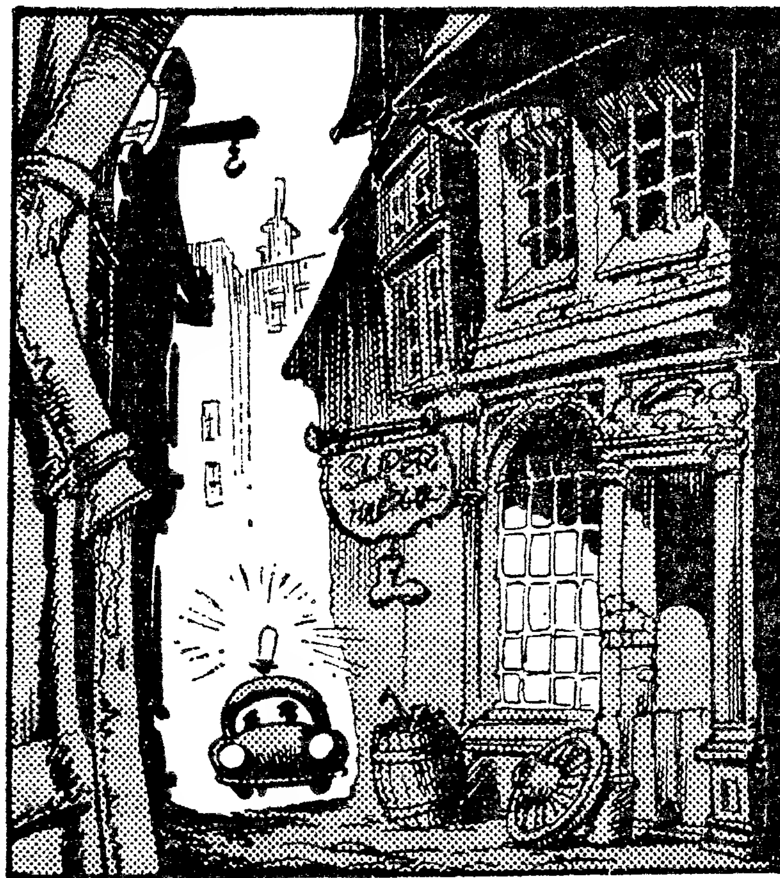
„Ik kan het niet bewijzen", zei commissaris Bas, die op dat moment zijn kamer een ogenblik verlaten had om een luchtje te scheppen. Zodoende ontmoette hij de heer Dorknoper, en hij wendde zich tot de hooggeplaatste ambtenaar om steun.

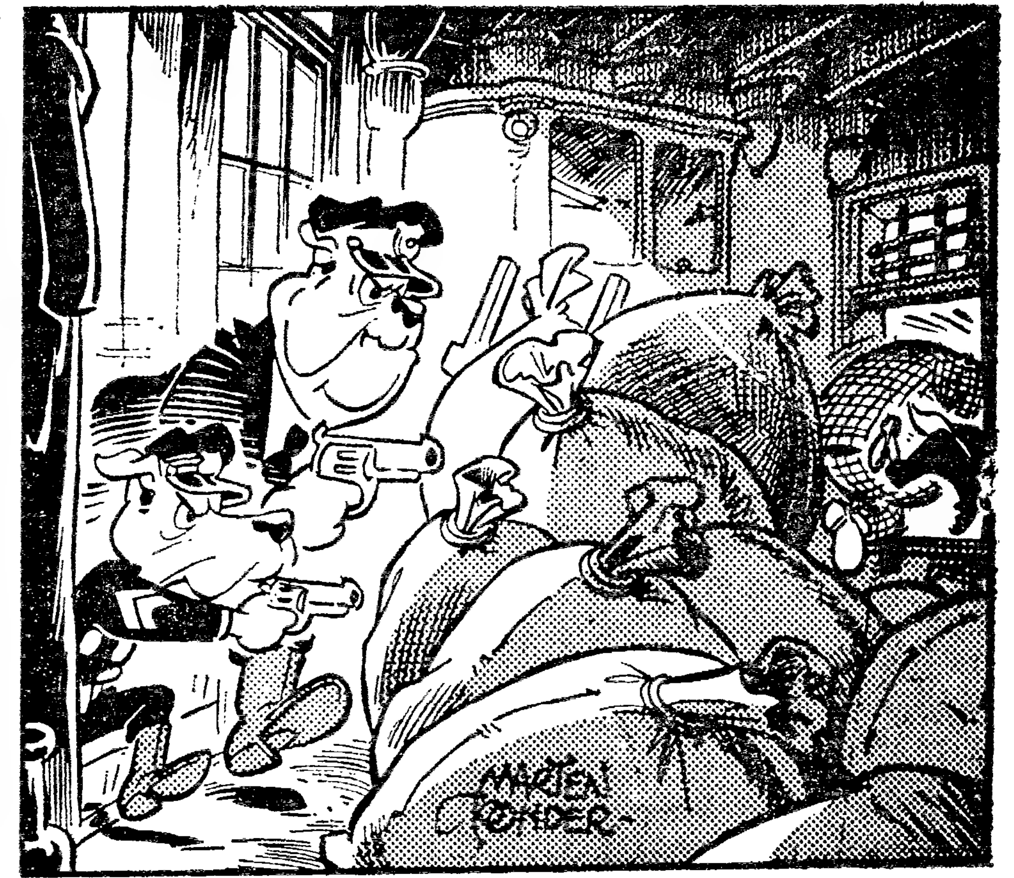
„Ik kan niet bewijzen, dat het geen zink was", hernam hij mistroostig. „En als ik dat niet bewijzen kan, kan ik Bommel niet zo maar vasthouden! Wat moeten we doen?"

„Een ogenblikje, chef", zei de sergeant Kodders, achter hem aan lopend.

„Nu u het er toch over hebt; het zink is gevonden. Ik heb alleen maar een arrestatie-bevel nodig."

7141 Commissaris Bas wendde zich met een ruk om naar de sergeant, die achter hem stond.

,,Wat zeg je daar?!'', riep hij met overslaande stem. ,,Zink gevonden? Wat bedoel je?''

,,Bommel's zink'', legde Kodders uit. ,,Hij had een diefstal van dat spul aangegeven, en ik heb Snuf op het spoor gezet. Nou, die is vlug in die dingen, en zodoende...'' De politiechef luisterde echter niet verder.

,,Waarom heb je dat niet eerder gezegd?'', bulderde hij, terwijl hij met grote schreden het pand verliet. ,,Kom mee! Er op af!!''

De sergeant gehoorzaamde, en enkele minuten later stoof de politie-auto reeds de steeg in waar de uitdragerij van Super en Hieper gevestigd was.

,,Het is om ons te doen, baas!'', riep de laatste, toen hij de naderende sirene hoorde.

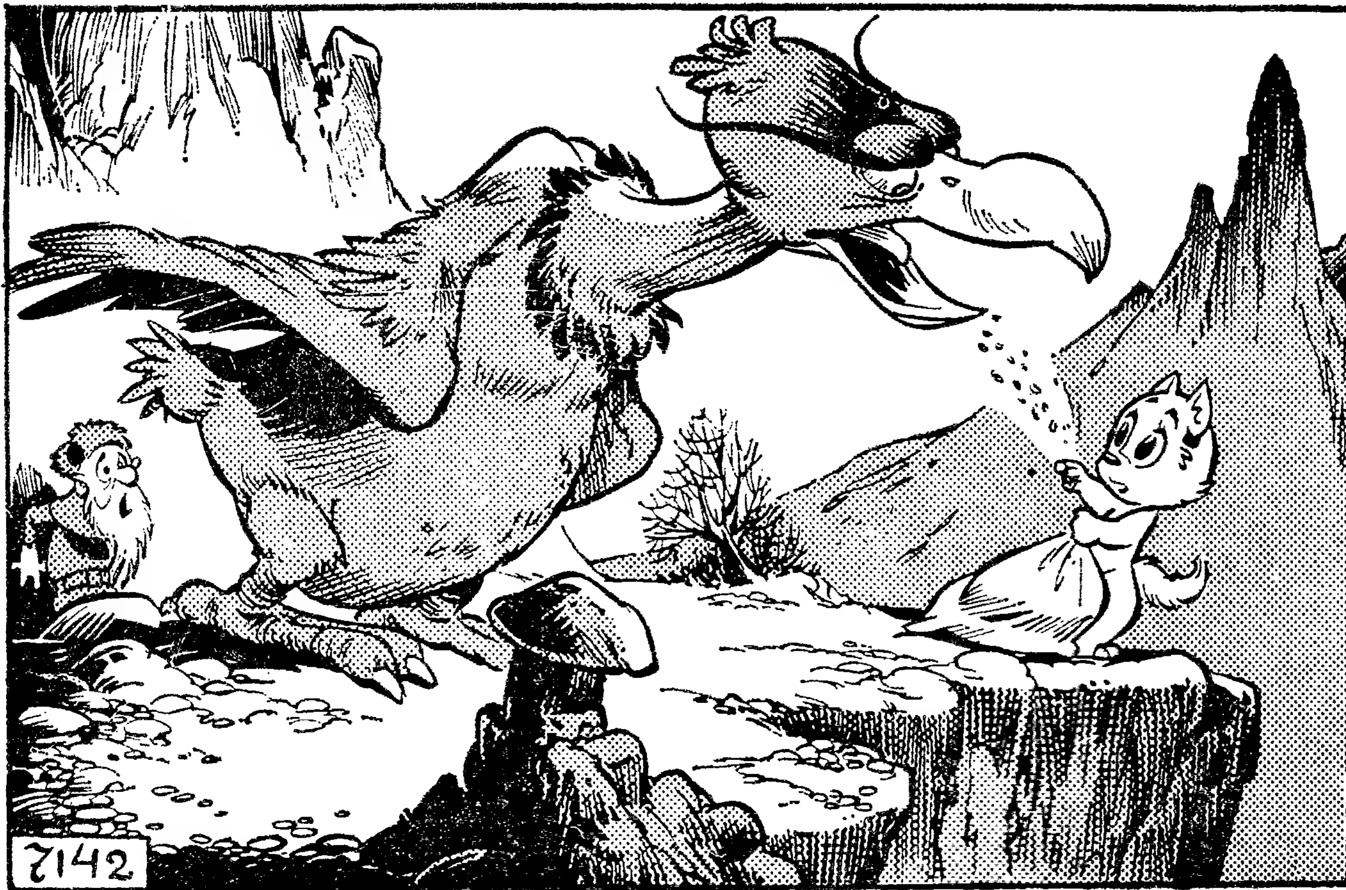
,,Het gaat natuurlijk om dat partijtje zink, dat we bij de bolle versierd hebben. Ik wist wel, dat het niet goed kon gaan...''

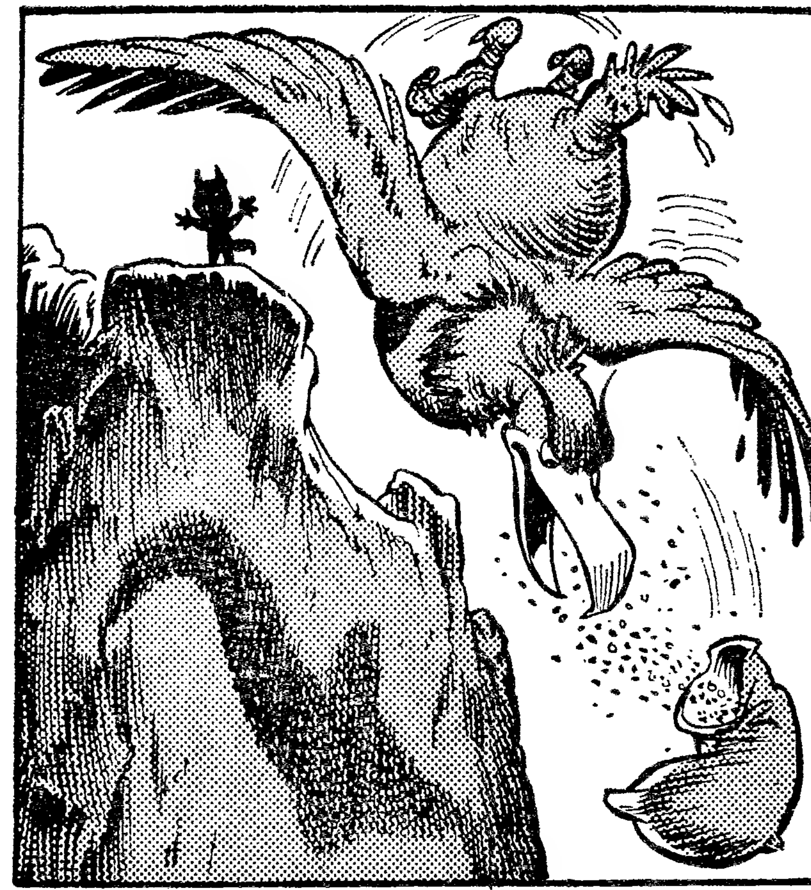
Super verspilde geen tijd aan deze klachten.

,,Kom mee, sukkel!'', gromde hij. ,,Weg wezen.''

Met deze woorden trok hij zijn maat mee, en op het ogenblik dat de wet met getrokken wapens binnenstormde verlieten de beide deugnieten het pandje door een venster in de achterkant.

De commissaris schonk geen aandacht aan hen. Zijn oog was gevallen op de zakken, die de grond bedekten, en hij herkende onmiddellijk heer Bommel's beloning.

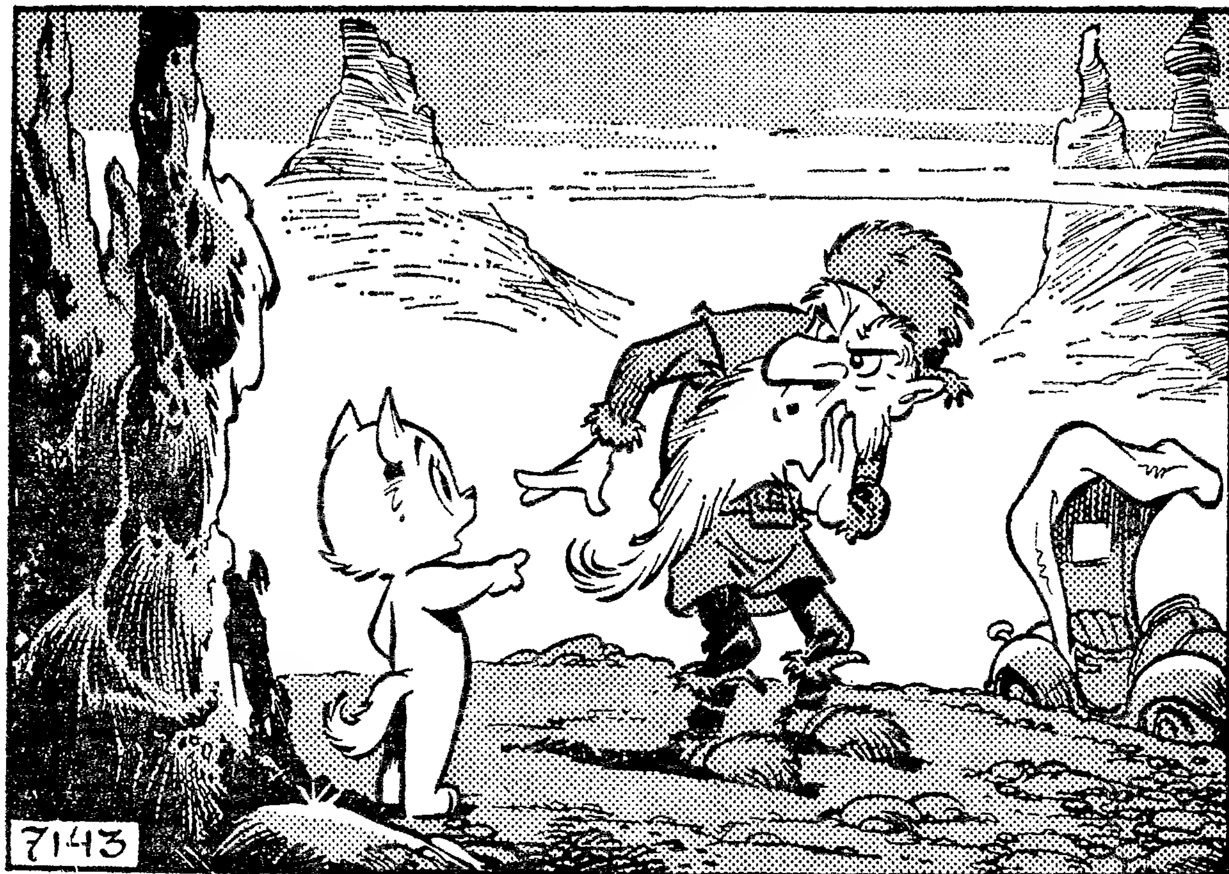
7142 Tom Poes, die begon te geloven, dat Hocus Pas de waarheid sprak, liep naar de afgrond, terwijl hij een spoor van gemorste zonnepitten achterliet. De Banjervogel volgde hem schommelend, want het dier ging geheel op in het genot dat de maaltijd hem gaf. Het keek dan ook niet rechts of links, en toen Tom Poes tenslotte de halfvolle buidel in de kloof wierp dook het er gulzig achter aan.

,,Die is voorlopig uit het gezicht", zei Tom Poes. ,,Maar nu moet je me alles uitleggen. Die waarde-ring moet onschadelijk worden gemaakt!!"

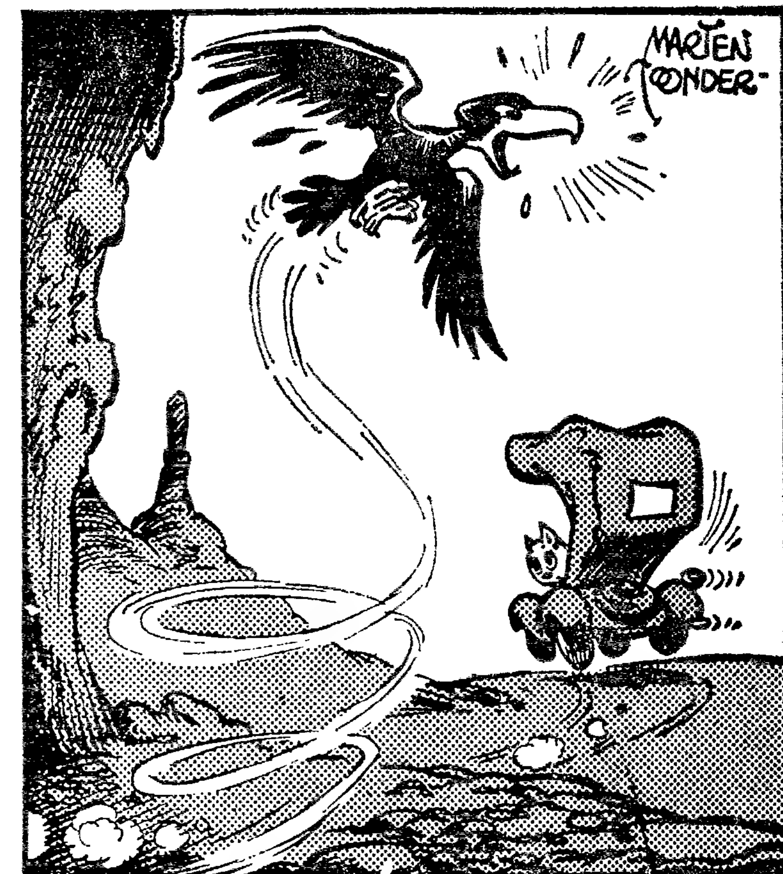
,,Maar hij is onschadelijk, meneertje!", riep de grijsaard, die verbleekt tegen de rotswand leunde. ,,Die ring is alleen maar verbeelding. Het is de aanleg van de drager, die hem kracht geeft!"

,,Hm", zei Tom Poes wantrouwig. ,,Hoe komt het dan, dat heer Bommel van alles zo véél kreeg? En zo groot? Dat gebeurde, nadat je die ring op ijn maag had gedrukt." ,,Ja", gaf de oude toe. Hij zette zijn vetlederen muts wat achterover en wiste zich het zweet van het voorhoofd.

,,Dat is zo", vervolgde hij. ,,Want daardoor begon hij te geloven in de kracht van eh... mijn geschenk. Zo gaat dat in de zwarte kunsten. Maar het was alleen maar zijn eigen aanleg. En als die aanleg verandert heeft ook de ring geen kracht meer." ,,Ik hoop, dat je gelijk hebt", zei Tom Poes nadenkend. ,,Maar wanneer je liegt, is het een kleine moeite om een nieuwe zak zaad te halen!"

7143 ''Ik lieg niet, meneertje'', zei Hocus Pas met bevende stem. ''De waarde-ringen, die ik jullie gegeven heb waren niets waard. Ze werkten alleen maar, doordat je dàcht, dat ze werkten. Bommel wilde alles veel en groot hebben, en dat hij dat kreeg was zijn eigen schuld en niet die van mij.''

''Hm'', zei Tom Poes achterdochtig. ''Je bent een gemene tovenaar; je bent niet te vertrouwen.''

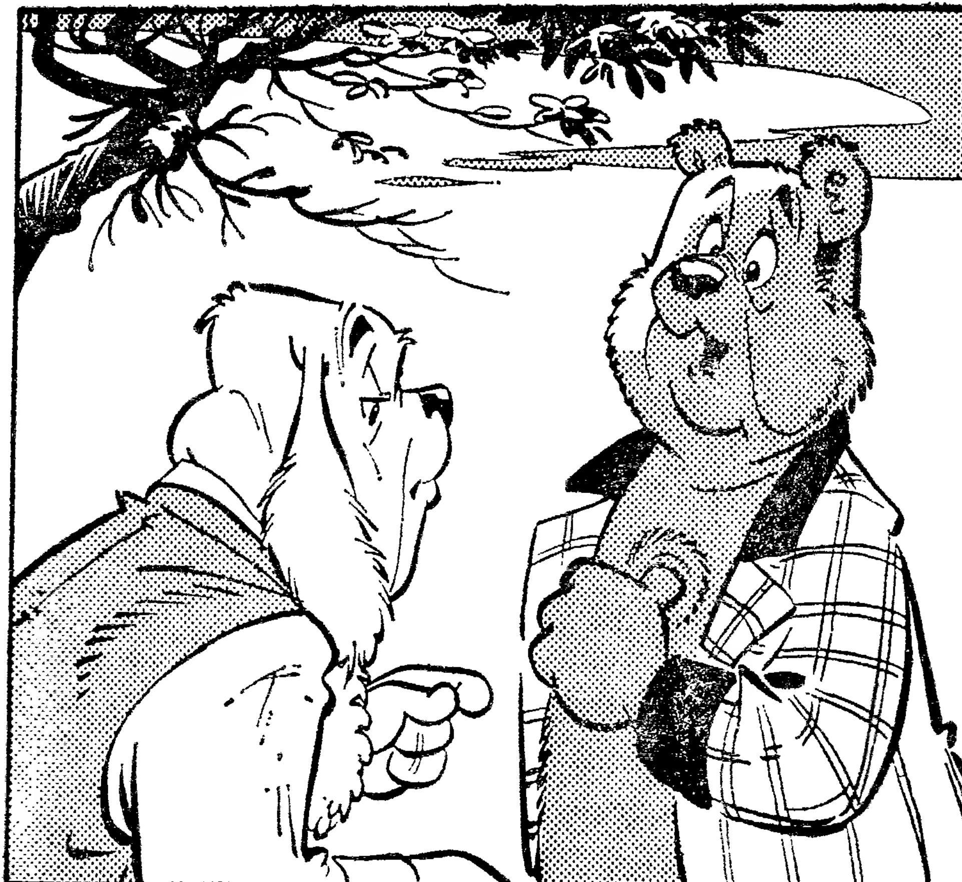
De grijsaard dook in elkaar en wierp Tom Poes een gele blik toe.

''Toveren bestaat niet!'' riep hij krassend. ''Iemand kan alleen maar betoverd worden als hij er zelf in gelooft. Het moet in hem zitten — en wat er niet in zit kan ik er niet uit halen, hèhèhèhè!''

Tom Poes draaide zich om en liep naar de Oude Schicht, zonder antwoord te geven. ''Een venijnig stuk gifkalander!'' prevelde de oude hatend. ''Een vriendje van de Banjervogels. Schaduw op zijn pad! Hij maakt me het leven hier erg onaangenaam, en een banjerei krijg je op deze manier toch niet. Ik arme, oude man kan beter naar het noorden trekken voordat de lente hier uitbreekt.''

Op dat ogenblik sloeg de motor aan, en Tom Poes reed weg. Hij kon niet nalaten nog een keer achterom te kijken, maar tot zijn grote verbazing was er geen spoor meer van de oude magister te bekennen. Op de plek waar hij gestaan had, fladderde echter een zwarte kraai omhoog, die met een hol gekras in noordelijke richting verdween. ''Toveren bestaat niet'', mompelde Tom Poes. ''Dat zei hij. Maar waar is hij dan ineens gebleven?''

7144 De bediende Joost was naar buiten gegaan om het gazon wat aan te harken.

"Er zit lente in de lucht, als men mij toestaat", sprak hij tot zichzelf. "De groei zit er weer in; ik voel het in mijn kniegewrichten. En kijk; daar komt heer Olivier ook weer aan. Men heeft hem wel heel vlug weer losgelaten, voor de grootste ontduiker van deze eeuw!"

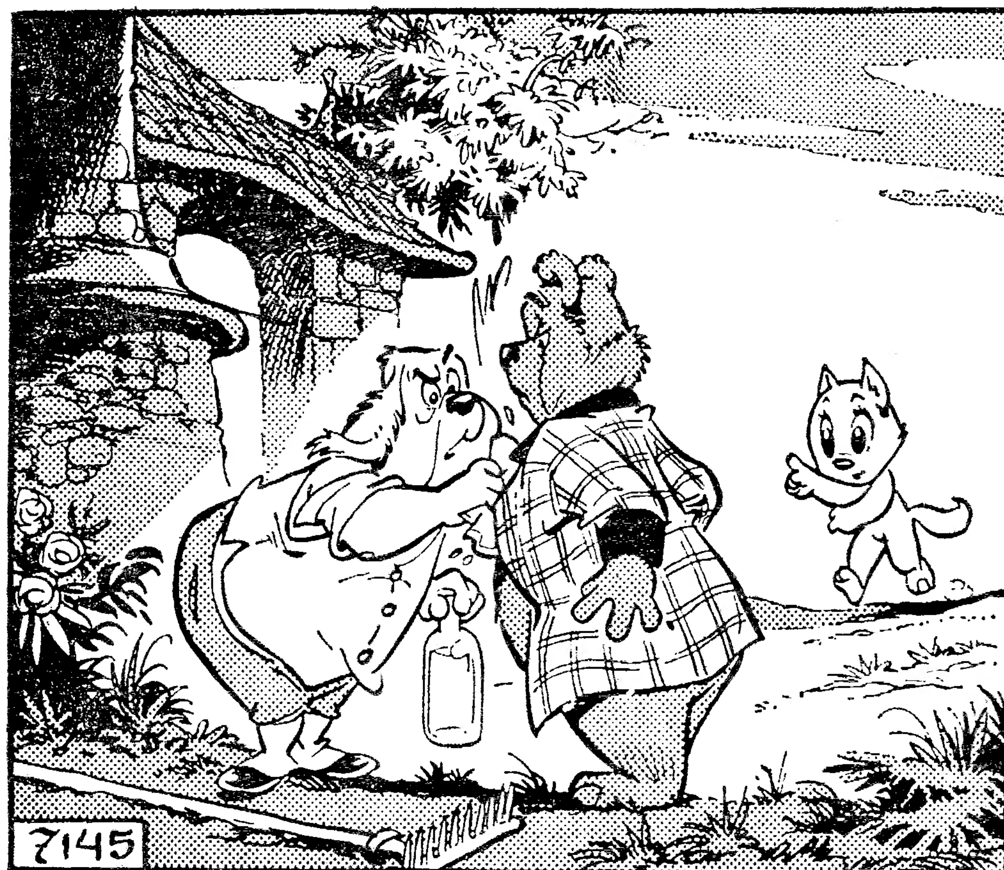
"Het was allemaal een misverstand", zei heer Bommel, die neerslachtig nadersloffte. Ze hebben het zink gevonden en hun verontschuldigingen aangeboden. Als heer zou ik er erg boos om moeten zijn."

"Zoals u zegt", gaf Joost toe. "Het komt niet te pas!"

"Maar gek", hernam heer Ollie, "ik heb het gevoel, dat ik er zelf schuld aan heb. Ach, het komt allemaal van die waarde-ring. Die maakt alles groot en veel." Met deze woorden wees hij op zijn middenrif, en de knecht wierp een begrijpende blik op de ring die daarop afgedrukt stond.

"Dat was me al opgevallen, met uw welnemen", zei hij. "Zeker ergens tegen aan gelopen? Met uw goedvinden zal ik de vlek met een weinig benzine verwijderen." Hij haasstte zich naar de keuken, en heer Bommel zuchtte diep.

"Een beetje benzine", herhaalde hij terwijl een bitter glimlachje zijn mond plooide. "Als het zo gemakkelijk ging! Maar het is toverkracht van het slechtste soort! Groot en veel; erger kan het niet."

7145 — Joost keerde terug met een flesje benzine, en nadat hij daarmee een lap besprenkeld had begon hij heer Bommels maagwand krachtig te wrijven. ,,Voorzichtig!'', zei heer Ollie benauwd. ,,Mijn spijsvertering is héél gevoelig; en bovendien is het toverkracht. Dit alles zou wel eens schadelijk voor mijn gestel kunnen zijn.''

,,Ik geloof het niet'', zei Tom Poes, die er net aankwam. ,,Hocus Pas zegt, dat die ring geen echte toverkracht heeft. Het komt allemaal van de drager, zegt hij. Vooral als die groot is en véél wil hebben.''

Heer Bommel bewolkte, maar voordat hij een terechtswijzing kon geven, vestigde Joost zijn aandacht op het middenrif.

,,Het ging er heel gemakkelijk af'', sprak de trouwe knecht. ,,Zeker lichtgevende verf, als ik zo vrij mag zijn.''

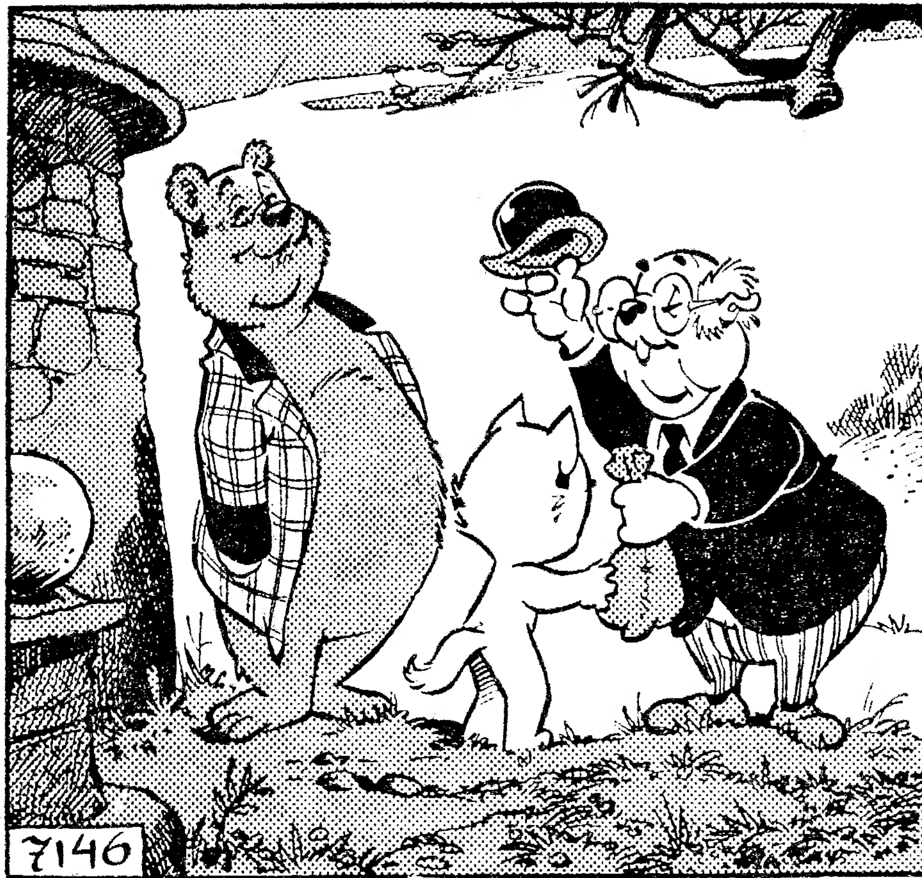
,,Ik wilde, dat het waar was!'', riep heer Ollie uit. ,,Ach, wat zou ik gelukkig zijn, wanneer alles niet langer groot en veel zou wezen! Ik heb liever klein en fijn, dat is veel meer iets voor een heer van mijn stand, wat jij, jonge vriend?''

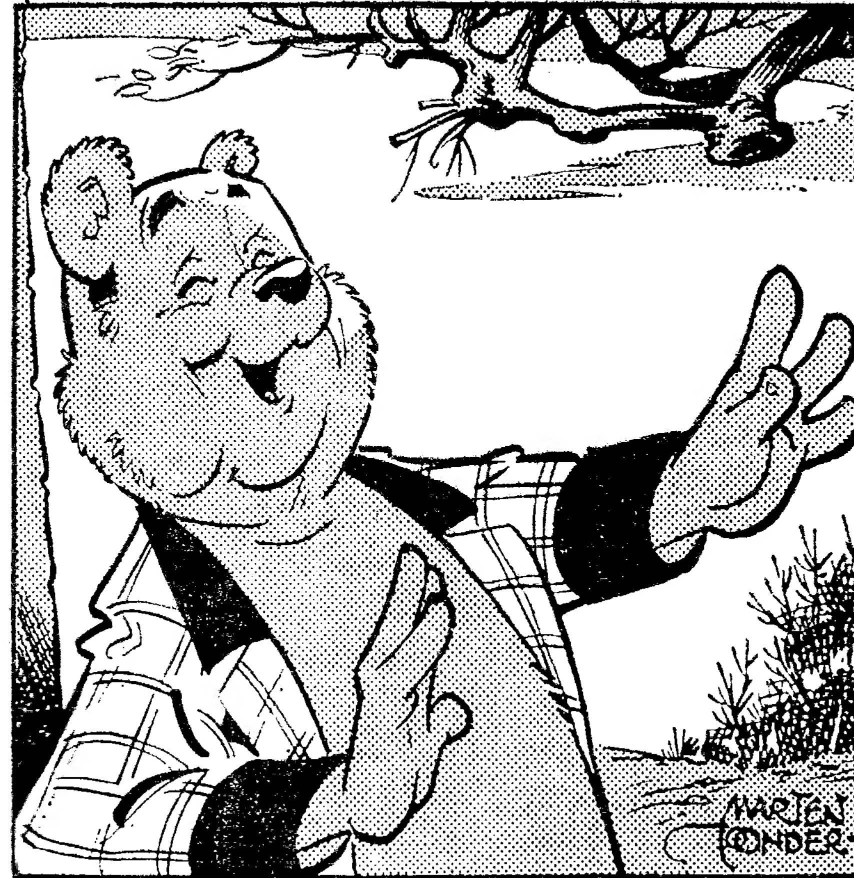
,,Misschien wel'', zei Tom Poes. ,,Ik heb tenminste geen last van dat ding gehad, en ik had klein en weinig gewenst. Maar we zullen wel te weten komen, of die toverkracht nu uitgewerkt is, denk ik.''

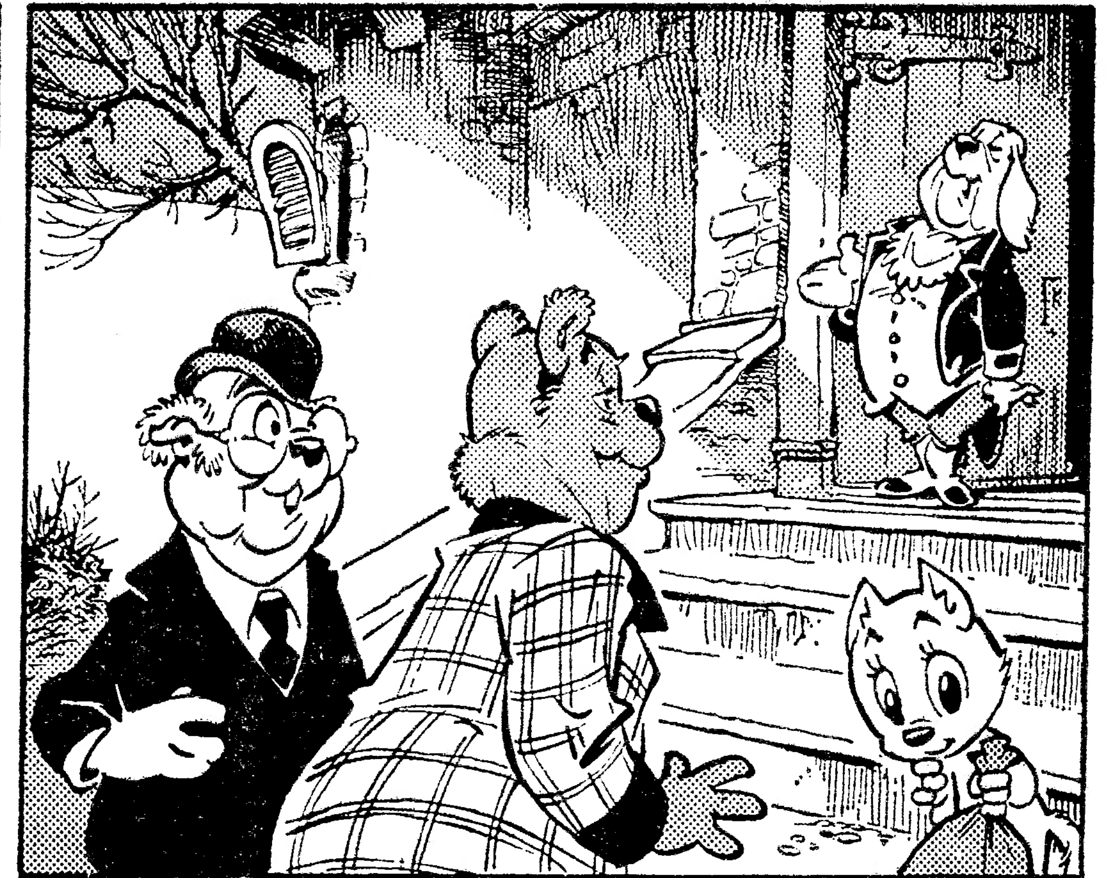
Op dat moment stopte er een voertuig op de weg achter hen, en de ambtenaar Dorknoper stak zijn hoofd uit het portierraampje.

,,Een ogenblikje'', riep hij vormelijk. ,,Ik vernam zojuist langs de officiële kanalen, dat uw beloning uit zink bestaat. Dat berust natuurlijk op een ambtelijke vergissing, die moet worden rechtgezet. Dat spreekt!''

,,Daar heb je het al'', mompelde Tom Poes

7146 — De heer Dorknoper steeg uit zijn wagentje en trad nader, terwijl hij voorzichtig een lederen buideltje voor zich uit droeg.

,,Dit was van u, meneer Poes'', sprak hij. ,,De politie heeft er tijdelijk de hand op moeten leggen. Voor bewijsmateriaal, begrijpt u? Maar hier hebt u het terug, omdat het bewijs niet langer hoeft te worden geleverd.''

,,Ja, ja, zo gaat dat'', zei heer Bommel. ,,Dit is heel leerzaam.''

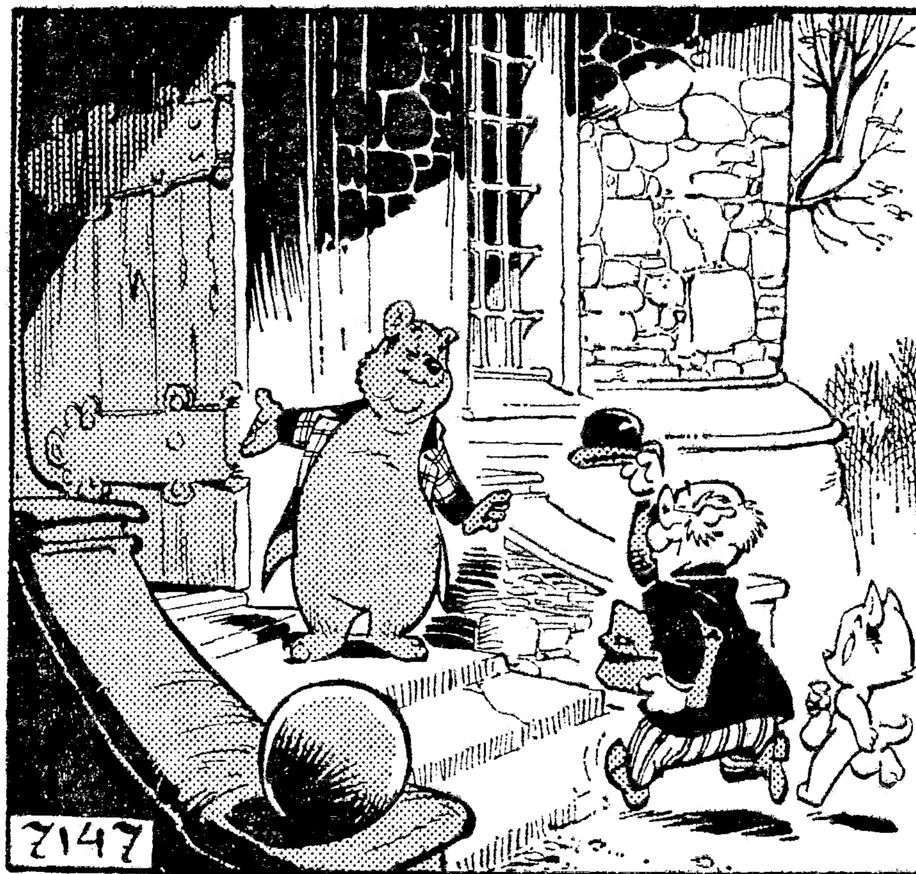
,,Wat uw beloning betreft'', hernam de ambtenaar eerste klasse, ,,die was te zwaar om mee te nemen. Zo groot en véél, he? En omdat u er toch op stond om hem voor een goed doel weg te geven...''

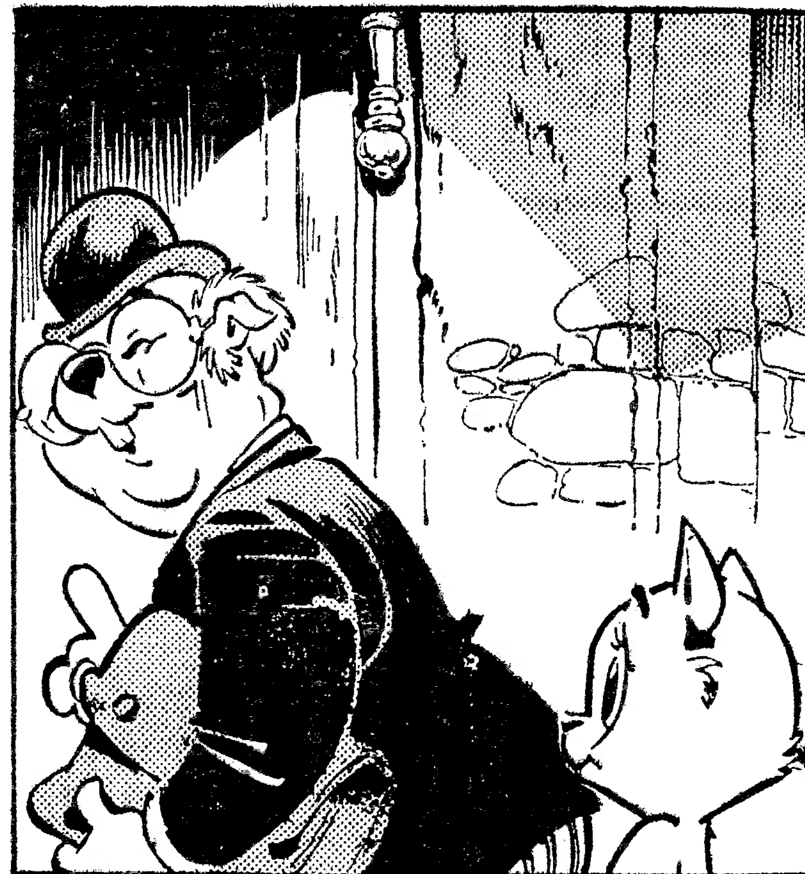
,,Precies'', riep heer Ollie uit. ,,Houd het maar. Als u eens wist, hoe dat grote en vele mij tegenstaat. Het is voor een heer trouwens veel gepaster om in stilte goed te doen, dan om met zakken vol geld rond te zeulen. Het speelt ten slotte geen rol, als u begrijpt wat ik bedoel.''

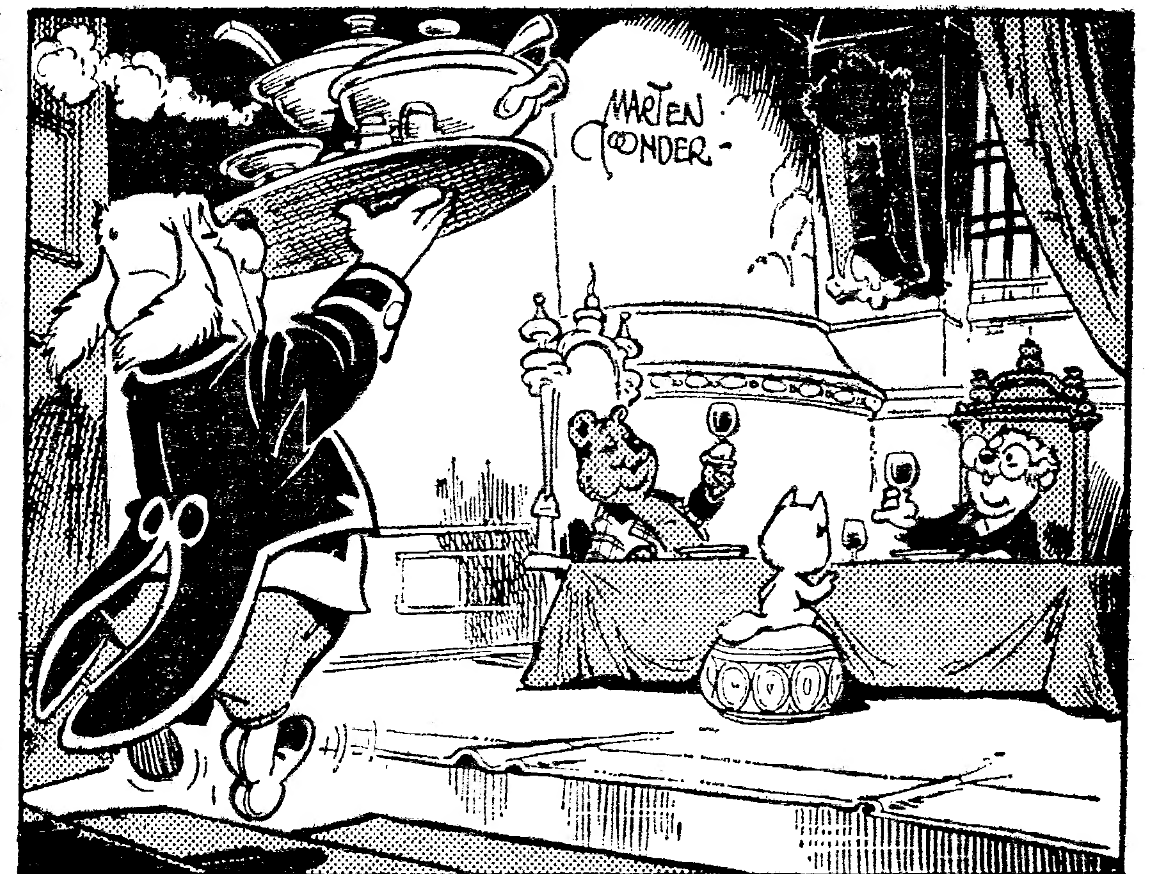
Er viel een kleine stilte na deze woorden, en het gelaat van de beambte bewolkte. Tom Poes glimlachte echter.

,,Het helpt toch wel, dat de ring er niet meer is'', dacht hij. ,,Heer Ollie is zichzelf weer.''

,,De heer Bommel veroorlooft zich een grapje ten koste van de fiscus'', prevelde de heer Dorknoper voor zich heen. Voordat hij echter verder kon gaan verscheen Joost in de deuropening om te zeggen, dat de maaltijd gereed was.

7147 — „Ik hoor daar, dat de maaltijd klaar is", sprak heer Bommel terwijl hij de stoep beklom. „Het zal niet veel zijn, want ik houd van eenvoudig en weinig. Maar als u dat voor lief wilt nemen..."

„Heel gezellig", zei de ambtenaar Dorknoper oplevend. „Vooral nu uw hele beloning belastingvrij wordt..."

Heer Ollie zette grote ogen op en hij vervolgde haastig: „Omdat u hem in zijn geheel wegschenkt aan een goed doel, bedoel ik."

„Ik was al bang, dat ik niet begreep wat u bedoelde", zei heer Bommel berustend, en hij spoedde zich naar de eetkamer.

„Hoe zit het met mijn belasting?", vroeg Tom Poes. „Ik heb vijf gouden staven, en dat is veel!"

„Dat is veel", gaf de hooggeplaatste beambte toe. „Maar u bevindt zich zó ver onder het minimum-inkomen, dat ik zal kunnen volstaan met een aanslag van één drieëntwintig."

„Dat is leuk weinig", gaf Tom Poes toe. „Precies wat ik gewenst had met die waarde-ring. Zou die toch toverij zijn?"

„Het was geen toverij", zei heer Ollie. „Stel je voor, dan had Joost hem niet met benzine kunnen uitvegen! Nee, zulke dingen zitten héél diep in het innerlijk, dat zie ik nu duidelijk in. In het verborgene willen wij groot en veel, en soms slaat dat naar buiten wanneer men een heer is. Ik bedoel, eh... Géén heer is... en... Hoe kan ik het duidelijker zeggen, jonge vriend?"

„Dat hoeft niet", zei Tom Poes. „Ik vind het erg duidelijk. Vooral omdat weinig soms meer is dan veel."

„De heren gaan erg diep", onderbrak de heer Dorknoper. „Ik ben maar een eenvoudige ambtenaar eerste klasse, en uit een fiscaal oogpunt geeft véél een grote aanslag, en weinig een kleine."

„Wanneer men géén heer is, bedoel ik", besloot heer Bommel.

EINDE VAN DIT VERHAAL

710402

heer bommel en de waarde-ring